

AYT

ÖĞRENME

TEMELLİ

SORU BANKASI

TARİH

Genel Yayın Koordinatörü

Gökhan CURKA

Kapak Tasarımı

Ephesus Grafik-Tasarım Ofisi

Dizgi ve Grafik

Ephesus Dizgi Ofisi

ISBN

978-625-92535-9-6

Yayınevi Sertifika No

77234

Her hakkı saklıdır ve Ephesus Akademi Eğitim AŞ'ye aittir.
İçindeki yazı, şekil, grafik ve tablolar yayınevinin izni olmadan alınamaz;
fotokopi, teksir, film şeklinde ve başka hiçbir şekilde çoğaltılamaz,
basılamaz ve yayımlanamaz.

Baskı

Aykut Basım

Firuzköy Mah. Mezarlık Üstü Cad.

No: 24-26 Avcılar / İSTANBUL

Tel: 0 (212) 428 52 74

Matbaa Sertifika No: 45732

Yayımlayan

Ephesus Akademi Eğitim A.Ş.

Ephesus Plaza

Gültepe Mah. Şahinler Sokak No.:1/2

Küçükçekmece / İstanbul

Tel: 444 0 454

www.ephesusakademi.com

bilgi@ephesusakademi.com

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı!
Düşün, altında binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden, ilahi şudur ancak emeli;
Değmesin mabedimin göğsüne na-mahrem eli!
Bu ezanlar ki şahadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder varsa taşım;
Her cerihamdan, ilahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerret gibi yerden naşım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım!

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal!
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal!

Mehmet Âkif Ersoy

ÖĞRENME TEMELLİ

Tüm branşlar için hazırladığımız kitaplarımızda;
öğrenmenin sürdürülebilir zevkli bir uğraş olması amacıyla
kolaydan zora 3 basamaklı test modeli sistemi uygulandı.

“Bu basamakların amaçları ve uygulama stili nedir?,
Bana ne katkısı olacak?” dediğini duyar gibiyim.

Senin için
Öğrenme Temelli Sistemi'mizi
açıklamama izin ver.

ÖĞRENME TEMELLİ SORULAR

basamağında,
konuların tamamını
özel bilgi ve formüller ile
öğreneceksin.

BİLGİ TEMELLİ SORULAR

basamağında,
sadece soru çözmekle
kalmayıp sorular
hakkında analiz
yapmaya başlayacaksın.

ÖSYM TEMELLİ SORULAR

basamağında,
ÖSYM sınav mantığına
uygun sorularla kendini
sınayacaksın.

Öğrenme Temelli Sistemi ile konuları başarıyla tamamlayacağından
hiç şüphemiz yok. Sen yaparsın!

Ephesus Akademi ile Öğrenmek Artık Çok Kolay! Vee Kalıcı!

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM	TARİH VE ZAMAN.....	7
2. BÖLÜM	İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ.....	15
3. BÖLÜM	ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA.....	27
4. BÖLÜM	İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI.....	35
5. BÖLÜM	İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU.....	53
6. BÖLÜM	TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ.....	67
7. BÖLÜM	YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ.....	81
8. BÖLÜM	BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ.....	89
9. BÖLÜM	DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER.....	97
10. BÖLÜM	BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ.....	105
11. BÖLÜM	DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453-1600).....	113
12. BÖLÜM	SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI.....	127
13. BÖLÜM	KLASİK ÇAĞ'DA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ.....	139
14. BÖLÜM	DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI DEVLETİ (1595-1774).....	149
15. BÖLÜM	DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI.....	159
16. BÖLÜM	DEVİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ.....	171
17. BÖLÜM	ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGİ STRATEJİSİ (1774-1914).....	181
18. BÖLÜM	XIX VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN SOSYO-EKONOMİK HAYAT.....	197
19. BÖLÜM	20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ VE DÜNYA.....	205
20. BÖLÜM	MİLLÎ MÜCADELE.....	225
21. BÖLÜM	ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI.....	239
22. BÖLÜM	İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA.....	253
23. BÖLÜM	II. DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA.....	263
24. BÖLÜM	II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA TÜRKİYE VE DÜNYA.....	271
25. BÖLÜM	TOPLUMSAL DEVRİM ÇAĞINDA DÜNYA VE TÜRKİYE.....	281
26. BÖLÜM	21. YÜZYILIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA.....	291

TARİH VE ZAMAN

Terimler ve Kavramlar

- Tarih
- Kaynak
- Kronoloji
- Çağ
- Millî Kültür
- Arkeoloji

Neler Öğreneceksiniz?

- Tarih biliminin kapsamını, metodunu ve diğer bilim dallarıyla ilişkisini
- Tarih öğrenmenin amacını ve yararlarını
- Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımları

1. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Aşağıdakilerden hangisi “Tarihe neden ihtiyaç duyarız?” sorusuna cevap niteliği taşımaz?

- A) Toplumların tecrübe ettikleri birikimleri hatırd tutmak
- B) Geçmişin deneyimlerinden faydalanarak geleceği kurgulamak
- C) Doğanın gizemlerini insanlığın yararına ortaya çıkarmak
- D) Birey ve toplumların kökenlerinin anlaşılmasını sağlamak
- E) Sosyal ve kültürel süreçlerin nasıl geliştiğini ortaya koymak

2. “Gerçek bir tarih için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir.”

Halil İnalçık’ın bu sözüyle tarih biliminin

- I. kanıtlara dayanması,
- II. kişisel tecrübeleri barındırması,
- III. nesnel değerlendirmeler içermesi

özelliklerinden hangilerine vurgu yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

3. Tarihin konusu olabilecek örneklerin verildiği aşağıdaki tablodaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

<u>Tarihî gelişme</u>	<u>İlgili olduğu alan</u>
A) Tarım Devrimi	İktisat
B) Kolonicilik	Mimari
C) Kanun-ı Esasi	Hukuk
D) Fransız İhtilali	Siyasi
E) Kâğıdın icadı	Kültürel

4. Orta Asya’da yaşanan kuraklık ve kıtlık gibi doğa olayları tarihin kapsamında değilken bu olaylar sonucunda yaşanan göçler, tarihin kapsamına girer.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğa olayları, insan yaşamını etkilediği takdirde tarihin konusu olabilir.
- B) Toplumların başından geçen her türlü gelişme tarihin inceleme alanına girer.
- C) Tarihin ana konusu geçmişte yaşanmış askerî ve siyasi gelişmelerdir.
- D) Oluşumunda insan faktörü olmayan gelişmeler, tarihin kapsamındadır.
- E) Tarihin konu alabileceği gelişmeler eğitici ve öğretici olmakla sınırlıdır.

5. Tarih, geçmişteki insan faaliyetlerini, etkileşimlerini ve eserlerini; zaman ve yer belirterek, sebep-sonuç ilişkisi içinde, belgelere dayalı olarak tarafsız bir şekilde inceleyen sosyal bilim dalıdır.

Buna göre tarih araştırmacılarının

- I. tarafsız bir tutum sergilemek,
- II. laboratuvar çalışmaları yapmak,
- III. genellemelerde bulanmak

yöntemlerinden hangilerine başvurması beklenmez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Tarihçiler, inceledikleri olayları kronolojik sıraya göre düzenleyerek tarihsel zamanın daha anlaşılır olmasını sağlar.

Bu yöntemin

- I. olaylar arasında neden-sonuç ilişkisinin kurulması,
- II. olayların kendi bağlamında değerlendirilmesi,
- III. toplumların geçirdiği değişim süreçlerinin izlenmesi

durumlarından hangilerine kolaylık sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi tarih araştırmalarında uygulanan yöntemlerden biri değildir?

- A) Öncelikle birinci elden kaynaklar ele alınmalıdır.
- B) Kaynakların içerdiği bilgilerin güvenilirliği sorgulanmalıdır.
- C) Sistemli bir şekilde toplanan veriler analiz edilmelidir.
- D) Olayların birbiriyle olan ilişkisi ortaya konmalıdır.
- E) Tek tek olgulardan yola çıkarak genel ilkelere ulaşılmalıdır.

8. Tarih bilimi, doğası gereği deney ve gözlem yöntemlerini kullanamaz.

Bu durum üzerinde tarih biliminin

- I. geçmişte meydana gelen olayları incelemesi,
- II. olaylar arasında sebep sonuç ilişkisi kurması,
- III. objektiflik ilkesini esas alması

özelliklerinden hangilerinin etkisinden bahsedilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

9. Tarihin çağlara ve yüzyıllara ayrılmasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Tarihi olayları önemine göre sıralamak
- B) Karmaşık geçmişi daha anlaşılır hâle getirmek
- C) Toplumlarda gelişim sürecini dönemlere ayırarak analiz etmek
- D) İnsanlık tarihini daha sistematik bir şekilde ele almak
- E) Tarihsel süreçteki değişim ve dönüşümleri sınıflandırmak

10. Taş, mermer, kilden yapılmış tablet gibi kalıcı materyallere yazılmış metinleri inceleyerek tarihî bilgiye ulaşan bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Heraldik
- B) Diplomasi
- C) Filoloji
- D) Epigrafi
- E) Kronoloji

11. İbranilerin Yaradılış (Tekvin) yılını, Yunanların ilk olimpiyat oyunlarını, Hristiyanların Hz. İsa'nın doğumunu, Müslümanların Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretini takvimlerine başlangıç yapmaları

- I. toplumların kendilerine has takvimler geliştirdiği,
- II. takvimlerin başlangıçlarının birbirinden farklı olduğu,
- III. önemli görülen olayların takvimlerin başlangıcı olarak kabul edildiği

ifadelerinden hangilerine kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Aşağıdaki yardımcı bilim dallarından hangisi, eski yazı ve belgeleri çözümleyerek tarihî olayları anlamaya yardımcı olur?

- A) Arkeoloji
- B) Paleografya
- C) Etnografya
- D) Antropoloji
- E) Nüsmatik

1. Aşağıdakilerden hangisi tarih biliminin inceleme alanı dışında kalır?

- A) Duygu durumları
- B) Eğitim anlayışları
- C) Yaşam tarzları
- D) Devlet kurumları
- E) Hukuk anlayışları

2. Aşağıdakilerden hangisi tarih araştırmalarının aşamalarından biri değildir?

- A) Gözlem yapma
- B) Kaynak toplama
- C) Verileri değerlendirme
- D) Sonuçları yayınlama
- E) Konu belirleme

3. Aşağıdakilerden hangisi tarihçinin kullandığı yöntemlerden biri değildir?

- A) Konuyla ilgili literatür taraması yapılması
- B) Belgelerden elde edilen verilerin tasnif edilmesi
- C) Deneysel verilerden kuramsal sonuçlar çıkarılması
- D) Kaynakların eleştiri süzgecinden geçirilmesi
- E) Verilerin birleştirilerek yazıya dökülmesi

4. Tarih araştırmalarının yöntemlerinden biri olan tenkit (eleştiri) aşamasında kaynaklar

- I. orijinallik,
- II. güvenilirlik,
- III. geçerlilik

kriterlerinden hangileriyle değerlendirilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Tarihi anlamak ve tarihsel düşünme becerisi kazanmak için temel alınan kavramlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Zaman
- B) Mekân
- C) Olgü
- D) Genellik
- E) Süreklilik

6. Aşağıdakilerden hangisi tarihçinin uyguladığı yöntemlerden biri değildir?

- A) Tümevarım
- B) Kaynak arama
- C) Sınıflandırma
- D) Çözümleme
- E) Verileri birleştirme

7. Diğer bilimlerde olduğu gibi tarih bilminde de önce konu belirlenir. Ardından literatür çalışması yapılır ve hipotez oluşturulur.

Bu aşamadan sonra tarihçinin yapması gereken ilk işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarama
- B) Tasnif
- C) Tahlil
- D) Tenkit
- E) Terkip

8. Tarih biliminin kullandığı kaynakların işlendiği derste tarih öğretmeni birinci el kaynaklara örnek verilmesini istemiş, buna karşılık öğrencileri aşağıdaki cevapları vermiştir:

Ela: Lidya sikkeleri

Taner: Arşiv malzemeleri

Uğur: Gazete haberleri

Leyla: Araştırma eserleri

Murat: Antlaşma metinleri

Bu öğrencilerden hangisinin verdiği cevap yanlıştır?

- A) Ela
- B) Taner
- C) Uğur
- D) Leyla
- E) Murat

9. Tarih biliminin yöntem basamaklarından biri olan "tasnif" aşamasında aşağıdaki işlemlerden hangisi yapılır?

- A) Kaynakların sistemli bir şekilde sınıflandırılması
- B) Kaynakların güvenilirliğinin test edilmesi
- C) Verilerin birleştirilip eserin oluşturulması
- D) Hipotez oluşturmak için veri toplanması
- E) Kaynakların orijinalliğinin test edilmesi

10. Tarih araştırmacıları tarafından kullanılan aşağıdaki kaynaklardan hangisi yazılı değildir?

- A) Destan
- B) Tarihî para
- C) Hatırat
- D) Kil tablet
- E) Berat

11. Aşağıdakilerden hangisinde, tarih araştırmalarında kullanılan kaynak ile türü yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Minyatür – yazılı kaynak
- B) Menkıbe – sözlü kaynak
- C) Fotoğraf – görsel kaynak
- D) Silah – eşya ve nesne
- E) Mektup – birinci el kaynak

12. Türklerin tarih boyunca kullandıkları takvimlerin bazı özellikleri aşağıda verilmiştir:

- I. Başlangıcı Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye göçüdür.
- II. Bir yıl, 354 gündür.
- III. Güneş yılı esaslıdır.
- IV. Mart ayı, mali yılbaşısıdır.

Bu özelliklerden hangileri hem Hicrî hem de Rûmî takvime aittir?

- A) Yalnız I
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

13. Tarihin, yazılı kaynaklardan öğrenilemeyen dönemine verilen genel ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paleolitik
- B) Prehistorya
- C) Kalkolitik
- D) Neolitik
- E) Eski Çağ

14. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilen tarih, ait olduğu yüzyıl ve zaman dilimiyle yanlış eşleştirilmiştir?

- A) MS 1453 tarihi, XV. yüzyılın ikinci çeyreğidir.
- B) MÖ 1789 tarihi, XVIII. yüzyılın son çeyreğidir.
- C) MS 1071 tarihi, X. yüzyılın ikinci yarısıdır.
- D) MÖ 622 tarihi, VI. yüzyılın ilk yarısıdır.
- E) MÖ 1050 tarihi, XI. yüzyılın ikinci çeyreğidir.

15. Tarihe yardımcı disiplinlerden bazılarının açıklamaları aşağıda verilmiştir:

- Kavimlerin kültür oluşumlarını karşılaştırmalı bir şekilde inceler.
- İnsan ırkını ve kültürlerin gelişimini inceler.
- İnsan ve mekânın karşılıklı etkileşimini araştırır.
- Dillerin tarihî gelişimini ve değişimini araştırır.

Buna göre aşağıdaki disiplinlerden hangisinin açıklamasına yer verilmemiştir?

- A) Epigrafya
- B) Etnografya
- C) Antropoloji
- D) Coğrafya
- E) Filoloji

16. Türkiye'de dinî gün ve ayların her yıl bir önceki yıla göre yaklaşık on bir gün daha erken bir tarihte başlamasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Miladi takvimin Hz. İsa'nın doğumunu başlangıç alması
- B) Miladî takvimin her yıl bir önceki yıla göre 11 gün geriye alınması
- C) Miladi takvimde bir yılın on iki aya bölünmesi
- D) Hicrî takvimin ay yılına, Miladî takvimin ise güneş yılına dayanması
- E) Dünya'nın Güneş etrafındaki dönüş hızının sürekli değişmesi

1. Herodot'un tarih anlayışında yer verdiği

- I. işittiklerini ve gördüklerini kategorize ederek sunması,
- II. kişi ve olayları etkileyici bir üslupla anlatması,
- III. olayları, meydana geldikleri mekânlarla bağlantılı olarak ele alması

özelliklerinden hangileri "Tarih, Herodot ile birlikte mistik hikâyelerden uzaklaşıp yaşanan olaylara ve insan yaşamına odaklanmıştır." **tezine kanıt oluşturur?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Tarihsel bilgiler; elde edilen yeni belgelere, bilgilere ve araştırma sonuçlarına göre değişebilir.

Buna göre tarihsel bilgiyle ilgili

- I. bütüncül olduğu,
- II. kesinlik içermediği,
- III. dinamik olduğu

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Alman tarihçi Leopold von Ranke, Alman-Venedik ilişkileri üzerine yaptığı araştırmasında İtalyan tarihçilerini tarafgirlikle suçlamıştı ancak Venedik arşivlerinde, İtalyan tarihçilerini haklı çıkaran belgelerle karşılaştı. Bu süreçte İtalyan tarihçilerini kendi arşivleri nasıl yanıltıyorsa Alman arşivlerinin de kendisini öyle yanılttığını deneyimledi.

Buna göre tarih araştırmacısının kaynak incelemesi sırasında aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmez?

- A) Farklı kaynaklardan gelen bilgileri karşılaştırmak
B) Resmî arşivlerdeki belgelerin doğruluğunu sorgulamak
C) Kaynakları kendi zaman ve mekân bağlamının dışında incelemek
D) Tüm kaynakları tarafsız bir bakış açısıyla değerlendirmek
E) Kaynakların yazarları hakkında araştırma yapmak

4. Aşağıdakilerden hangisi objektiflik ilkesine dayanan bir tarih öğretiminin bireye sağladığı faydalar arasında yer almaz?

- A) Olayları incelemede doğrudan gözlem yapma imkânı tanır.
B) Olay ve olguları tek taraflı değerlendirmemesi gerektiğini kavrar.
C) Olayların farklı sebep ve sonuçlarının olabileceğini anlar.
D) Sosyal ve politik olayların arka planını anlamasını sağlar.
E) Dünyaya daha geniş bir çerçeveden bakmasını sağlar.

5. Bir tarihçinin "anılar, günlükler, kişisel ve resmî mektuplar, hükümet belgeleri, diplomatik gönderiler ve görgü tanıklarının ilk elden ifadeleri" **olarak tanımladığı kaynak türü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yazılı kaynak
B) Sözlü kaynak
C) Ana kaynak
D) Görsel ve İşitsel kaynak
E) İkincil kaynak

6. Tarih Öğretmeni Hamdi Bey, öğrencilerinden tarih bilimine ait bir özelliği belirtmelerini ister ve şu cevapları alır:

Kemal : Yazılı, sözlü ve sanatsal eserler gibi farklı kaynaklardan beslenir.

Mehmet : Geçmişten günümüze doğa olaylarını inceler.

Ayşe : Yeni bulgular ışığında bilgiyi sürekli olarak günceller.

Orhan : Olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkilerini analiz eder.

Selim : Olayların meydana geldiği dönemin koşullarını dikkate alır.

Buna göre hangi öğrencinin cevabı doğru değildir?

- A) Kemal B) Mehmet C) Ayşe
D) Orhan E) Selim

7. Bir kaynağın birinci el veya ikinci el olarak kabul edilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Fiziksel durumuna
B) İçeriğinin özgünlüğüne
C) Ait olduğu döneme
D) Yazılı olup olmamasına
E) Ortaya çıkaran kişiye

8. Tarih araştırmalarının belirli bir sistem içinde ve nesnel bir yaklaşımla yapılması, ayrıca farklı kaynaklardan çok sayıda kanıta ulaşılması, tarihsel bilginin aşağıdaki niteliklerinden hangisine işaret eder?

- A) Değişkenlik
B) Bilimsellik
C) Kesinlik
D) Bağlantısallık
E) Dinamiklik

9. Tasnif edilen verilerin kaynak açısından yeterli olup olmadığının kontrol edilmesi, tarih biliminin yöntem basamaklarından hangisinde yer alır?

- A) Tarama
B) Terkip
C) Tahlil
D) Tenkit
E) Tahrir

10. Tarihin çağ, yüzyıl, dönem, devir gibi adlar kullanılarak sınıflandırılmasında aşağıdakilerden hangisi esas alınır?

- A) Mekân
B) Zaman
C) Konu
D) Coğrafya
E) Toplum

11. Tarih bilimi, eski para ve madalyaların incelenmesinde aşağıdaki disiplinlerden hangisinden yararlanır?

- A) Diplomasi
B) Etnografya
C) Meskûkât
D) Epigrafi
E) Heraldik

12. Türklerin kullandığı takvimler konusunun işlendiği derste Ahmet Öğretmen öğrencilerine şu bilgileri vermiştir:

- İslam öncesi Türk toplulukları tarafından kullanılan takvimdir.
- Büyük Selçuklu Dönemi'nde mali işlerde kullanmak üzere hazırlanan takvimdir.
- Osmanlı Devleti'nde mali işlerin düzenlenmesi amacıyla 1839'dan itibaren kullanılan takvimdir.
- Türkiye'de kullanılmasına 1 Ocak 1926'dan itibaren başlanmıştır.

Buna göre Ahmet Öğretmen'in öğrencilerine, aşağıdaki takvimlerden hangisi hakkında bilgi verdiği söylenemez?

- A) Hicrî takvim
B) On iki hayvanlı takvim
C) Rûmî Takvim
D) Miladi takvim
E) Celâli Takvimi

13. XIII. yüzyılın başlarında ilan edilen Magna Carta yalnızca Britanya için değil, Batı uygarlığı için de büyük önem taşır. "Hürriyetlerin Büyük Fermanı" olarak adlandırılan bu belgeyle insan hakları ve kişisel özgürlükler soyut kavramlar olmaktan çıkarak hukuki ve siyasi bir kimlik kazanmıştır.

Bu parçada tarihin tanımında yer alan aşağıdaki unsurlardan hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Yer belirtmesi
B) Zaman belirtmesi
C) İnsan faaliyetlerini konu alması
D) Belge kullanması
E) Sebep-sonuç ilişkisi kurması

İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ

Terimler ve Kavramlar

- Konar-Göçer
- Monarşi
- Tablet
- Site
- İmparatorluk
- Göç
- Aristokrasi
- Tiranlık

Neler Öğreneceksiniz?

- Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki dönemlerde yaşayan insanların hayatını
- Yazının icadının insanlık tarihinde meydana getirdiği değişimi
- İlk Çağ'da yeryüzündeki belli başlı medeniyet havzalarını
- İlk Çağ'da coğrafya ve iklimin, insanların hayat ve geçim tarzları üzerindeki belirleyici etkisini
- İlk Çağ'da siyasi gücün kaynaklarını siyasi yönetim biçimleriyle ilişkilerini
- İlk Çağ'da hukuk sistemlerinin oluşturulmasında etkili olan dinî ve beşerî kaynakları

2. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Yazıdan önceki dönemde kullanılan ve o döneme ışık tutan buluntular arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Taştan yapılmış aletler
- B) Kil tabletler
- C) Kerpiçten yapılmış konutlar
- D) Mağara resimleri
- E) Kemikten yapılmış araçlar

2. İlk yerleşimlerin Anadolu'nun güneydoğusunda ve Mezopotamya'da ortaya çıkmasında bu coğrafyaların

- I. su kaynaklarına yakın olmaları,
- II. ılıman iklim kuşağında yer almaları,
- III. verimli arazilere sahip olmaları

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Tarih öncesi döneme ait bir şehir kalıntısında görülen

- I. pazar yeri,
- II. tapınak,
- III. sulama kanalı

gibi yapılardan hangileri ticari faaliyetlerin yürütüldüğüne doğrudan kanıt oluşturur?

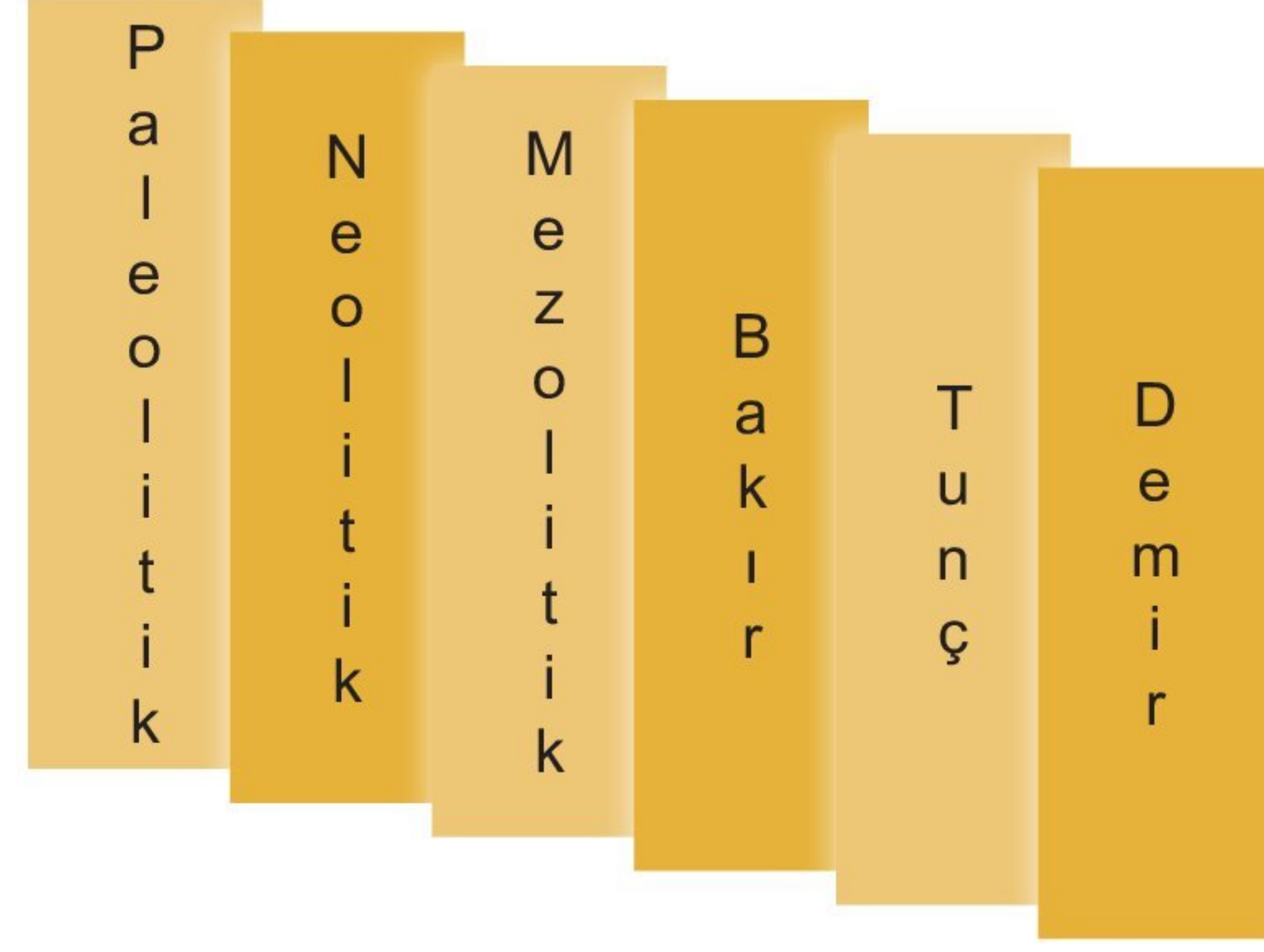
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Neolitik Çağ'da tarım keşfedilmiş ve hayvanlar evcilleştirilmiştir. Bu sayede üretim aşamasına geçilmiş ve yerleşik yaşam başlamıştır. Bununla birlikte besin kaynaklarına daha kolay ulaşılmış, günlük besin bulma kaygısı ortadan kalkmıştır.

Bu gelişmelerin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenemez?

- A) Nüfus artışının yaşanması
- B) İlk köy yerleşimlerinin ortaya çıkması
- C) Toplumsal iş bölümünün gelişmesi
- D) Göçebe yaşamın yaygınlaşması
- E) Ticari faaliyetlerin başlaması

5.

Tarih öncesi çağların verildiği tablonun kronolojik olabilmesi için hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

- A) Paleolitik ve Neolitik
- B) Neolitik ve Mezolitik
- C) Bakır ve Tunç
- D) Bakır ve Demir
- E) Tunç ve Demir

6. Konya sınırlarında bulunan Çatalhöyük yerleşmesinin en dikkat çekici özelliği, birbirine bitişik inşa edilmiş evlerden oluşan yerleşim yapısıdır. Birbirine geçişli şekilde inşa edilen evler, düz çatılı olup kerpiçten yapılmıştır. Bu evlerin içinde mobilyalar, ocaklar, depolama alanları ve duvar resimleri bulunmuştur.

Buna göre Çatalhöyük ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yerleşik hayata geçilmiştir.
- B) Toprak, yapı malzemesi olarak kullanılmıştır.
- C) Madenden aletler yapılmıştır.
- D) Organize bir toplum yapısı oluşmuştur.
- E) Sanatsal faaliyetlerde bulunulmuştur.

7. Aşağıdakilerden hangisi Mezolitik Dönem'e ait bir özellik olamaz?

- A) Nehir ve göl kenarlarında geçici barınaklar kurulmuştur.
- B) Avcılık ve toplayıcılıkta uzmanlaşan gruplar ortaya çıkmıştır.
- C) Göçebe yaşam yerini yerleşik hayata bırakmıştır.
- D) Eski Taş Devri'nden Yeni Taş Devri'ne geçiş dönemidir.
- E) Taş, kemik ve ağaçtan kazıcı ve delici aletler yapılmıştır.

8. Aşağıdakilerden hangisi Paleolitik Dönem'e ait bir özellik olamaz?

- A) Avcı toplayıcı yaşamın görülmesi
- B) Üretim faaliyetlerinin başlaması
- C) Ateşin kullanılması
- D) Taşınabilir eşyaların yapılması
- E) Sanatsal faaliyetlerin başlaması

9. Aşağıdaki tabloda İlk Çağ'da kurulan devletlerin yönetim uygulamalarına ait kavramlar, açıklamalarıyla birlikte verilmiştir.

I.	Pankuş	Hitit meclisi
II.	Senato	Roma meclisi
III.	Tavananna	Hitit kraliçesi
IV.	Satraplık	Pers eyaleti
V.	Polis	Yunan meclisi

Buna göre hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Aşağıdaki tabloda Anadolu, Mezopotamya ve Mısır'ın Paleolitik Dönemi yaşadığı zaman aralığı verilmiştir.

Bölge	Paleolitik Dönem Zaman Aralığı
Anadolu	2,5 milyon yıl önce başlamış ve MÖ XVI binyıllarına kadar sürmüştür.
Mezopotamya	1,1 milyon yıl önce başlamış ve MÖ XII binyıllarına kadar sürmüştür.
Mısır	MÖ 8.000-7.500 yılları arasında yaşanmıştır.

Buna göre

- I. Paleolitik Dönem'in başlangıç ve bitiş zamanları bölgelere göre farklılıklar gösterir.
- II. Mezopotamya, Paleolitik Dönem'e Mısır'a göre daha geç başlamıştır.
- III. Anadolu'da Paleolitik Dönem, Mezopotamya'dan daha sonra bitmiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Diyarbakır il sınırlarında bulunan ve bir Neolitik yerleşimi olan Çayönü'nde yapılan kazılarda yuvarlak çukur tabanlı, ızgara planlı ve geniş odalı yapılar ortaya çıkarılmış, mezar alanlarında dinî yapılar, sanatsal eserler, bulunmuştur. Ayrıca madenlerin ateşle işlenmesi ve obsidyenin kullanımı gibi birçok alanda çevre uygarlıklara öncülük etmişlerdir.

Buna göre Çayönü toplumuyla ilgili

- I. mühendislik ve mimarlık tecrübesine sahip oldukları,
- II. mezar alanları içerisinde gündelik eşyalara yer verdikleri,
- III. farklı kültürlerle taş ve maden işçiliğinde örnek oldukları

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Yunanistan'ın dağlık ve engebeli arazisi, "polis" adı verilen şehir devletlerinin birbirinden izole olmasına neden oldu. Nitekim Atina'da demokrasi, Sparta'da ise oligarşi ve monarşi gibi farklı yönetim biçimleri ortaya çıktı.

Buna göre coğrafi şartlar Antik Dönem'de, Yunanistan'da

- I. siyasi birlik,
- II. merkezî devlet,
- III. demokrasi

gibi durumlardan hangilerinin gelişmesini engellemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. Pers sanatında, yüz sütunlu saray mimarisi Mısır'dan; okçular frizi, Asur'dan; alçak kabartmalarla süslenen saray mimarisi ise Anadolu'dan esinlenerek geliştirilmiştir.

Buna göre Pers sanatının gelişiminde

- I. Avrupa,
- II. Mezopotamya,
- III. Orta Asya

uygarlıklarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

1. İlk Çağ'da Van Gölü civarında kurulan Urartular; Van Kalesi, su bentleri ve mezar odaları inşa etmiştir.

Bu bilgiler Urartuların

- I. taş işçiliğinde ilerlemeleri,
- II. askerî mimari alanında eser vermeleri,
- III. ölümden sonra yaşama inanmaları

özelliklerinden hangilerine kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

2. Antik Yunanlar, tanrılarını insan biçiminde düşünmüş ve tasvir etmişlerdir.

Bu anlayış Antik Dönem'de, Yunanistan'da

- I. kabartma,
- II. heykel,
- III. resim

sanat dallarından hangilerinin gelişiminde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

3. Köleler, bir Romalıya fiziksel zarar verdikleri takdirde aynı suçu işlemiş özgür bir yurttaşla kıyasla iki katı ceza öderlerdi.

Yalnızca bu bilgiye dayanarak Roma hukukuyla ilgili

- I. cezaların suçlunun statüsüne göre değişiklik gösterdiği,
- II. sözlü saldırıların ciddi suçlar kapsamına alındığı,
- III. mülkiyetin korunmasına yönelik kanunlara yer verildiği

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

4. Bünyesinde din, dil, ırk gibi çeşitli unsurları barındıran hükümdarlık modeline "imparatorluk" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin imparatorluk olduğu söylenemez?

- A) Lidya B) Roma C) Pers
- D) Babil E) Mısır

5. Antik Dönem'de Mısır uygarlığına ait bazı özellikler şunlardır:

- Giza Piramitleri
- Hiyeroglif ve papirüs
- Güneş takvimi

Buna göre Mısır uygarlığının aşağıdaki alanlardan hangisinde gelişme gösterdiği söylenemez?

- A) Hukuk B) Mimari C) Sanat
- D) Kültür E) Bilim

6. İlk Çağ'da kanunlarıyla öne çıkan hükümdarlara

- I. Jüstinyanus,
- II. Hammurabi,
- III. Urkagina

gibi liderlerden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

7. İlk Çağ'ın kolonicilik faaliyetlerinde bulunan tüccar toplumlarına

- I. Asur,
- II. Fenike,
- III. Frig

uygarlıklarından hangileri örnek gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I ve III

8. İlk Çağ'da Sümerlerin ziggurat adı verilen tapınakları ve Mısırlıların piramit adı verilen anıt mezarları inşa etmeleri, mimarinin aşağıdakilerden hangisinin etkisiyle geliştiğini göstermektedir?

- A) Uluslararası ilişkiler
- B) Ticari faaliyetler
- C) Dinî inançlar
- D) Askerî işler
- E) Coğrafi şartlar

9. İlk Çağ'a ait bazı hukuk örnekleri şunlardır:

- Babil Kralı Hammurabi'nin kanunlarında suçlunun, işlediği suçla benzer ceza alması.
- Hititlerde suçlunun bulunamadığı durumlarda, suçun işlendiği çevredeki tüm halkın cezalandırılması.

Buna göre, örneklerde vurgulanan hukuk ilkeleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Suçun şahsiliği – kanun önünde eşitlik
- B) Kanun önünde eşitlik – orantılılık
- C) Orantılılık– kisas
- D) Kisas – kolektif ceza
- E) Kolektif ceza – kamu hukuku

10. Ticaret yollarını ele geçirmek isteyen Büyük İskender'in bu amaçla Doğu Seferi'ni düzenlediği devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hititler
- B) Persler
- C) Sasaniler
- D) Urartular
- E) İskitler

11. MÖ 1280'de imzalanan Kadeş Antlaşması hangi devletler arasında yapılmıştır?

- A) Hitit – Mısır
- B) Urartu – Asur
- C) Frig – Kimmer
- D) Pers – Lidya
- E) Sümer – Akad

12. İlk Çağ'da yapılan kanunlar

- I. gelenekler,
- II. kutsal kitaplar,
- III. iktisadi koşullar

gibi unsurlardan hangilerine dayanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

13. Roma uygarlığında On İki Levha Kanunları'nın ortaya çıkmasında patricilerle plepler arasındaki mücadele belirleyici olmuştur.

Yalnızca bu bilgilere göre Roma hukukunun gelişiminde

- I. dinî inançlar,
- II. sınıfsal çatışmalar,
- III. ticari ilişkiler

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

14. Tarihin bilinen ilk yazılı kanunları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) On İki Levha Kanunları
- B) Solon Kanunları
- C) Urkagina Kanunları
- D) Hammurabi Kanunları
- E) Jüstinyanus Kanunları

15. Havuzdaki hamam taşının batmadığını gözlemleyerek suyun kaldırma kuvvetini keşfeden ve bu sayede gemilerin metal malzemeden yapılmasının önünü açan Helenistik Dönem bilgini aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Newton
- B) Pisagor
- C) Öklid
- D) Arşimet
- E) Hipokrat

1. İnsanlık tarihinin ilk yerleşimleri aşağıdaki bölgelerden hangisinde görülmüştür?

- A) Nil Deltası B) Bereketli Hilal
C) Orta Amerika D) İndus Havzası
E) Orta Asya

2. İnsanlık tarihinin başlangıç aşaması olarak kabul edilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paleolitik B) Mezolitik C) Neolitik
D) Kalkolitik E) İlk Çağ

3. Neolitik Dönem toplumunu oluşturan gruplar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Köleler B) Madenciler C) Rahipler
D) Tüccarlar E) Çiftçiler

4. Kilden çanak-çömlek üretimi aşağıdaki dönemlerden hangisinde başlamıştır?

- A) Paleolitik B) Mezolitik C) Neolitik
D) Bakır E) Tunç

5. Mezolitik Çağ'a özgü çakmak taşı ve obsidiyenden yapılmış kazıyıcı ve delici küçük taş aletlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Höyük B) Fibula C) Kibele
D) Mikrolit E) Tapates

6. Paleolitik Dönem'de yaşayan insanlar

- I. mağaralar,
II. kerpiç evler,
III. kaya sığınakları

meskenlerinden hangilerini barınak olarak kullanmışlardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

7. İnsanlığın Taş Devri ile Maden Devri arasındaki geçiş dönemine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prehistoria B) Kalkolitik C) Paleolitik
D) Neolitik E) Mezolitik

8. Antik Roma medeniyeti tarafından, Yunan ve Etrüsk yazıları dikkate alınarak oluşturulan alfabe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Grek B) Latin C) Kiril
D) Runik E) Slav

9. Göbeklitepe'nin

- I. taş ve topraktan yapılmış anıtlar içermesi,
- II. tapınak olarak kullanılması,
- III. avcı-toplayıcı toplumlar tarafından inşa edilmesi

özelliklerinden hangileri, onu diğer Neolitik Dönem yapılarından ayırır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. İlk Çağ'da kullanılan yazı taşıyıcılarına

- I. kil tablet,
- II. papirüs,
- III. parşömen,
- IV. kâğıt

gibi malzemelerden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) I, II, III ve IV

11. Aristokratlar arasından belli bir zümrenin devleti yönetme hakkına sahip olduğu, yöneticilerin sadece o gruptan geldiği ve eski Yunan ve İyon uygarlıklarında bir dönem görülen yönetim anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teokrasi
- B) Monarşi
- C) Oligarşi
- D) Meşrutiyet
- E) Demokrasi

12. Gediz ve Menderes nehirleri arasında kurulan İlk Çağ uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigyalılar
- B) Lidyalılar
- C) Urartular
- D) Hititler
- E) İyonyalılar

13. İlk Çağ'da Priene, Milet, Efes gibi şehir devletlerinden oluşan Ege sahilinde kurulan uygarlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Truva
- B) Frig
- C) İyon
- D) Fenike
- E) Lidya

14. İlk Çağ'da "İejyon" adı verilen ağır zırhlı piyade askerler aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Pers
- B) Yunan
- C) Roma
- D) Çin
- E) Frig

15. Aşağıdakilerden hangisi İlk Çağ'da Mezopotamya uygarlıklarına başkentlik yapmış şehirlerden biri değildir?

- A) Ninova
- B) Gordion
- C) Agade
- D) Sus
- E) Babil

1. Doğu Anadolu'da siyasi birlikten yoksun şekilde yaşayan Hurri kökenli kabilelerin, gittikçe artan Asur tehlikesi karşısında birleşerek Van Gölü civarında oluşturdukları siyasi güç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Elamlar B) İskitler C) Lidyalılar
D) Urartular E) Medler

2. Keçi ve koyun derisinden elde edilen parşömenin ortaya çıktığı Helenistik merkez aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bergama B) Antakya C) İskenderiye
D) İyonya E) Frigya

3. Aristo, Tales ve Pisagor gibi İlk Çağ bilginleri hangi kültür çevresinde yetişmiştir?

- A) Yunan B) Roma C) Mısır
D) Hitit E) Sümer

4. 830'dan sonra Kafkasların kuzeyinden Orta Avrupa'ya göç eden Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peçenekler B) Kıpçaklar C) Avarlar
D) Macarlar E) Sabarlar

5. İlk Çağ tarihine özgü

- I. nom,
II. ensi,
III. polis

kavramlarından hangileri “şehir devleti” anlamında kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. Mezopotamya'nın tümünü yönetimi altında birleştirerek dünyanın bilinen ilk imparatorluğu olan Akad Devleti'ni kuran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hammurabi B) Urkagina C) Sargon
D) Midas E) Ramses

7. İslamiyet öncesi dönemde Kök Türklerin koruması altında Çin'den İtalya'ya kadar uzanan İpek Yolu üzerindeki ticareti kontrol eden topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soğdlar B) İbraniler C) Sabarlar
D) Aramiler E) Elamlılar

8. Kral Giges zamanında bağımsız bir devlet hâline gelen ve insanlık tarihinde ilk kez madenî parayı icat eden uygarlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigler B) İbraniler C) Lidyalılar
D) Persler E) Sümerler

9. MÖ 1950-1750 arasında Anadolu'da yürüttükleri ticari faaliyetler "Koloni Devri" olarak adlandırılan uygarlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akadlar B) Babiller C) Persler
D) Asurlular E) Fenikeliler

10. Antik Mısırlıların "Deniz Kavimleri Hareketi" olarak adlandırdığı, MÖ XIII. yüzyıl sonları ile MÖ XII. yüzyıl başlarında iki aşamada gerçekleşen göçlere tarihçilerin verdiği isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kavimler Göçü B) Ege Göçleri
C) Köle Göçleri D) İç Asya Göçleri
E) Germen Göçleri

11. Tarihte tek tanrılı semavi din inancını benimseyen ilk uygarlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbraniler B) Persler C) Sasaniler
D) Fenikeliler E) Sümerler

12. Büyük İskender ve Romalıların "satraplık" benzeri bir eyalet teşkilatı oluşturmaları, aşağıdakilerden hangisinden etkilendiklerini gösterir?

- A) Hitit B) Sümer C) Pers
D) Mısır E) Yunan

13. İlk Çağ'da Kral Yolu üzerinde

- I. Fenikeliler,
II. Lidyalılar,
III. Persler

siyasi güçlerinden hangilerinin hakimiyet kurduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi İlk Çağ'da Mezopotamya'da görülen bilimsel gelişmelerden biri değildir?

- A) Pi sayısının yaklaşık değerde hesaplanması
B) Güneş takviminin icat edilmesi
C) Çarpım tablosunun kullanılması
D) Bir saatin 60 dakikaya bölünmesi
E) Çivi yazısının icat edilmesi

15. Mezopotamya'da kral hem siyasi hem de dinî lider konumundaydı. Tanrıların yeryüzündeki temsilcisi olarak kabul edilir ve geniş bir bürokrasi ile askerî gücüyle imparatorluğu yönetirdi.

Buna göre Mezopotamya'da gelişen yönetim anlayışıyla ilgili

- I. hükümdarların iktidarını soylu sınıfların desteğiyle sürdürdüğü,
II. merkeziyetçi bir yönetim anlayışının benimsendiği,
III. dinî inançlarla siyasi işlerin birbirini tamamlayıcı şekilde geliştiği

değerlendirmelerden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Dünya, yaklaşık 2,5 milyon yıl önce Buzul Çağı'nın etkisi altındaydı ve geniş alanlar buzullarla kaplıydı. Ardından buzullar erimeye başladı ve Kuzey Yarım Küre'nin bazı bölgelerinde ilk yerleşim hareketleri ortaya çıktı.

Buna göre

- I. doğal çevre koşullarının insan yaşamını şekillendirdiği,
- II. ilk olarak hayvancılığa dayanan göçebe yaşam tarzının görüldüğü,
- III. iklimin ılımanlaşmasıyla birlikte yerleşim alanlarının genişlemeye başladığı

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi yazıdan önceki döneme ait bir gelişme olamaz?

- A) Alışverişte değiş tokuşun sona ermesi
B) Alet yapımında taş, kil ve madenin kullanılması
C) Anıtsal nitelikte mimari eserlerin inşa edilmesi
D) Köy ve şehir gibi yerleşim alanlarının kurulması
E) Hiyerarşik bir toplum düzenine geçilmesi

3. Anakronizm; bir olayın veya nesnenin, ait olduğu zaman diliminden uyumsuz şekilde başka bir döneme ait bir unsuru içermesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi anakronizme örnektir?

- A) Paleolitik Dönem'de çakmak taşından araç gereçler yapılması
B) Mezolitik Dönem'de su kenarlarında mevsimlik yerleşmelerin kurulması
C) Neolitik Dönem'de topraktan çanak çömlekler yapılması
D) Kalkolitik Dönem'de tunçtan mızrak uçlarının imal edilmesi
E) Demir Devri'nde daha dayanıklı ve etkili silahların geliştirilmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden sonra ortaya çıkmıştır?

- A) Tunçtan eşyalar
B) Kent ölçekli devletler
C) Kerpiçten yapılar
D) Demirden silahlar
E) Madenî paralar

5. MÖ XII. yüzyılda başlayan Ege Göçleri nedeniyle zayıflayan ve bir süre sonra hâkimiyetini kaybeden Anadolu uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigler B) Lidyalılar C) Hititler
D) Urartular E) Asurlular

6. Anadolu'nun tarih öncesini yansıtan yerleşim alanlarına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Yarımburgaz Mağarası
B) Çayönü
C) Catalhöyük
D) Göbeklitepe
E) Hattuşaş

7. İlk Çağ'da Anadolu'da kurulan

- I. Hitit,
- II. Frig,
- III. Lidya

devletlerinden hangileri Fenike alfabesini kullanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Paleolitik Dönem’de yaygın olan avcılık ve toplayıcılık faaliyetleri, Neolitik Dönem’de yerini tarım ve hayvancılığa bırakmıştır. Buna bağlı olarak, göçebe yaşam sona ermiş ve yerleşik hayata geçilmiştir.

Buna göre

- I. İnsanların doğaya karşı bağımlılığı tamamen sona ermiştir.
- II. Sosyal ve ekonomik yaşamda önemli değişimler yaşanmıştır.
- III. İnsanlar arasındaki sosyal eşitsizlikler ortadan kalkmıştır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9.

I.	Friglerin Anadolu’ya gelip yerleşmesine sebep olan büyük göç hareketi	Ege Göçleri
II.	Bugün Ankara sınırlarında yer alan ve ismini devletin kurucusundan alan Frig başkenti	Gordion
III.	Friglerin efsanelere de konu olan en önemli kralı	Midas
IV.	Frig topluluklarının etrafında kümелendikleri, sularını Karadeniz’e akıtan nehir	Kızılırmak
V.	Friglere özgü halı ve kilim dokumaları	Tapates

Friglere ait özelliklerin verildiği tabloda, hangi öncül yanlış bilgi içermektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Hitit uygarlığına ait

- I. Pankuş,
- II. Tavananna,
- III. Hattuşas

gibi kavramlardan hangileri ülkenin idari yapısıyla ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Pers Devleti’nde görülen

- I. kralın ağzından çıkan her emrin kanun sayılması,
- II. “satrap” adı verilen valileri denetlemek için askerlerin görevlendirilmesi,
- III. resmî yazışmalarda Akad ve Elam dillerinin de kullanılması

uygulamalarından hangileri mutlak monarşiyle yönetildiklerine kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. İlk Çağ’da ortaya çıkan

- I. kent devleti şeklinde örgütlenme,
- II. koloncilik faaliyetlerinde bulunma,
- III. demokratik yönetimler oluşturma

durumlarından hangileri Fenike, Yunan ve İyon uygarlıklarının üçünde de görülmüştür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Suriye-Lübnan sahilinde yer alan Fenike kent devletlerinde ticaret, en önemli geçim kaynağıydı. Bu amaçla Akdeniz coğrafyasında birçok koloni kuran Fenikeliler, aynı zamanda Asi Vadisi’nde ihtiyaçları oranında tahıl yetiştiriyordu.

Buna göre Fenikelilerle ilgili

- I. Coğrafi konumları, ekonomik çeşitliliğin artmasını sağlamıştır.
- II. İhraç ettikleri ürünler arasında hububat önemli bir yer tutmuştur.
- III. Nehirlerden sulama amacıyla faydalanmışlardır.
- IV. Farklı coğrafyalarda pazar yerleri kurmuşlardır.
- V. Ekonomik koşullar, inanç sistemlerini etkilemiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I, II ve IV B) I, II ve V C) I, III ve IV
D) II, III ve V E) III, IV ve V

ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA

Terimler ve Kavramlar

- Ribat
- Artı Ürün
- Yasa
- Ticaret Yolu
- Feodalizm
- Kervansaray

Neler Öğreneceksiniz?

- Orta Çağ'ın siyasi ve sosyal yapılarını
- Orta Çağ'da tarım ve ticaretin yaygın ekonomik faaliyetler olduğunu
- Orta Çağ'da Asya ve Avrupa'da askerî organizasyon biçimleri ile toplumların yaşam tarzları arasındaki ilişkiyi
- İlk Çağ'ın sonlarından itibaren gerçekleştirilen hukuki düzenlemelerin günümüz evrensel hukuk ilkelerine temel etkisini

3. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Batı Roma İmparatorluğu'nun 476'da yıkılmasının ardından Avrupa'nın sosyoekonomik ve kurumsal yapısında köklü değişiklikler yaşandı.

Bu değişikliklere örnek olarak

- I. feodalitenin ortaya çıkması,
- II. skolastik düşüncenin yaygınlaşması,
- III. kilisenin etkisinin azalması

gelişmelerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Çin'de, Orta Çağ boyunca birçok hanedanın iktidara gelmesinde

- I. imparatorların kutsal kabul edilmemesi,
- II. siyasi ve iktisadi krizlerin yaşanması,
- III. güçlü bir merkezî hükümetin kurulamaması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Orta Çağ'da kurulan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Selçuklu B) Roma C) Emevi
D) Abbasi E) Moğol

4. Çin devlet geleneğinde imparator, dünyanın tek hâkimi kabul edilmiştir. İmparatorluk babadan oğula geçmekle birlikte hanedanlar zaman içinde değişmiştir.

Buna göre Çin devlet geleneğinde

- I. cihan hâkimiyeti,
- II. otokrasi,
- III. derebeylik

anlayışlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

5. Sasani hükümdarlarının merkezî bir otorite oluşturmasında

- I. düzenli ordular oluşturmaları,
- II. yönetimi soylularla paylaşmaları,
- III. toprağın mülkiyetini ellerinde tutmaları

gibi faktörlerden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. İlk Çağ'da kurulup Orta Çağ boyunca varlığını sürdüren siyasi güçlere

- I. Sasani,
- II. Emevi,
- III. Pers

devletlerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

7. Bizans Dönemi'nde meydana gelen

- I. Grekçenin resmî dil yapılması,
- II. Helenistik kültürün benimsenmesi,
- III. Hristiyanlığın Ortodoksluk mezhebinin kabul edilmesi

gelişmelerinden hangileri devlet ve toplumun Roma geleneğinden uzaklaşmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Roma İmparatorluğu'nun yönetim anlayışıyla örtüşmez?

- A) İmparator, Hz. İsa'nın vekili olarak kabul edilmiştir.
B) Hristiyanlık temelli bir otokrasi geliştirilmiştir.
C) İmparatorlar papanın onayını almıştır.
D) Yönetimde soy dayanışması etkili olmuştur.
E) İmparator hem siyasi hem de dinî lider olarak görülmüştür.

9. Aşağıdakilerden hangisi Sasanilere ait bir özellik değildir?

- A) İran merkezli kurulmuştur.
- B) Hükümdarları “şahinşah” ünvanını almıştır.
- C) Resmî yazışmalar Arapça yapılmıştır.
- D) Monarşiyle yönetilmiştir.
- E) Pers geleneği benimsenmiştir.

10. Çin’de Konfüçyüs’ün öğretilerinin etkisiyle devlet idaresinde eğitilmiş seçkinlere görev verilmesi, yönetimde

- I. veraset,
- II. liyakat,
- III. soy dayanışması

anlayışlarından hangilerine göre hareket edildiğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Batı ve Orta Avrupa’da etkili olan feodal sistemde senyörlerin aşağıdaki alanlardan hangisinde yetkisinin olduğu söylenemez?

- A) Siyasi
- B) Dinî
- C) Hukuki
- D) Ekonomik
- E) Askerî

12. Aşağıdakilerden hangisi, kervansarayların yollar üzerinde 8-10 saatlik yürüyüş mesafesinde ve 35 - 40 km aralıklarla inşa edilmesinin amaçlarındandır?

- A) Yolculuk süresini kısaltmak
- B) Göçebe nüfusu uçlara yönlendirmek
- C) Seyahatin güvenli ve konforlu yapılmasını sağlamak
- D) İktâ uygulamasını sistemli bir şekilde yürütmek
- E) Asker toplama işini düzene sokmak

13. Orta Çağ’da görülen ve “Kara Veba” olarak adlandırılan salgının Avrupa’da yol açtığı etkiler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Nüfusun önemli ölçüde azalması
- B) Feodal sistemin zayıflaması
- C) Ücretli çalışma sistemine geçilmesi
- D) Köylü ayaklanmalarının çıkması
- E) Kiliseye olan güvenin artması

14. Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ’daki Türk ve Moğol ordularının özelliklerinden biri değildir?

- A) Orduların onlu sisteme göre örgütlenmesi
- B) Okçu birliklerin orduda önemli bir yer tutması
- C) Hafif zırhlı süvari birliklerinin ağırlıkta olması
- D) Kara kuvvetlerinin donanmayla desteklenmesi
- E) Genellikle taarruz savaşı stratejisinin uygulanması

15. Sasani Devleti’nin ordu yapılanmasında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Ücretli askerlere
- B) Savaş esirlerine
- C) Onlu sisteme
- D) Topçu birliklerine
- E) Bağlı kavimlerin kuvvetlerine

16. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa’da XIV. yüzyıldan itibaren yaşanan askerî gelişmelerden biri değildir?

- A) Maaşlı askerlerin orduya alınması
- B) Daimî orduların oluşturulması
- C) Ateşli silahların kullanılmaya başlanması
- D) Milis kuvvetlerin ordunun merkezini oluşturması
- E) Piyade kıtalarının oluşturulması

1. Orta Çağ Avrupası'nda Papa ve din adamlarının sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel hayatta etkili olmasında aşağıdakilerden hangisinin rolünden söz edilemez?

- A) Roma İmparatorluğu'nun parçalanması
- B) Skolastik düşüncenin yaygınlaşması
- C) Engizisyon mahkemelerinin kurulması
- D) Feodal sistemin kralların yetkilerini sınırlaması
- E) Kâğıt ve matbaanın yaygınlaşması

2. Avrupa'da Roma İmparatorluğu'nun parçalanmasından sonra ortaya çıkan yeni siyasi düzen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meşrutiyet
- B) Feodalite
- C) Mutlak monarşi
- D) Oligarşi
- E) Otokrasi

3. MÖ 221'de Qin Shi Huangdi'nin tek siyasi çatı altında birleştirdiği ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İran
- B) Hindistan
- C) Çin
- D) Türkistan
- E) Moğolistan

4. Doğu Roma İmparatorluğu'nun egemenlik kurduğu bölgeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İran
- B) Balkanlar
- C) Mısır
- D) Suriye
- E) Anadolu

5. Sasanilerin hâkimiyet sahasının ulaştığı bölgeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İran
- B) Anadolu
- C) Kafkasya
- D) Trakya
- E) Mezopotamya

6. Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ boyunca egemenliğini sürdürmüştür?

- A) Sasani Devleti
- B) Doğu Roma İmparatorluğu
- C) Moğol İmparatorluğu
- D) Büyük Selçuklu Devleti
- E) Makedonya İmparatorluğu

7. 1206 yılında yapılan kurultayda kağan seçilen ve Moğol İmparatorluğu'nu kuran aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emir Timur
- B) Cengiz Han
- C) Kubilay Han
- D) Hülagü Han
- E) Batu Han

8. Orta Çağ'da alışveriş faaliyetlerinin yapıldığı alanlara

- I. arasta,
- II. bedesten,
- III. han

gibi mekânlardan hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Orta Çağ'ın önemli ticari yapılarından biri olan hanlarda

- I. depo,
- II. atölye,
- III. dükkân

alanlarından hangileri bulunmaktaydı?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Feodal sistemde en önemli zenginlik ölçütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nakit B) Toprak C) Altın
D) Ticaret E) Nüfus

11. İslamiyet'in ilk dönemlerinde özellikle sınır bölgelerinde askerî amaçlı inşa edilen ve karakol ya da ordugâh olarak kullanılan yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Han B) Bedesten C) Ribat
D) Kervansaray E) Arasta

12. İlk Çağ'da Pers İmparatorluğu'nun başkenti Sus'tan başlayıp Anadolu'nun batısındaki Sardes'e kadar uzanan ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kürk Yolu B) İpek Yolu C) Kral Yolu
D) Baharat Yolu E) Kehribar Yolu

13. Don Nehri'nin denize döküldüğü yerden başlayıp Orhun Bölgesi'nden Çin'e kadar uzanan ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Trans-Sahra Yolu B) Kral Yolu
C) Kürk Yolu D) Baharat Yolu
E) Kehribar Yolu

14. XIV. yüzyılın ortalarında başlayan "Kara Veba" salgını nedeniyle karantina uygulaması aşağıdaki şehirlerden hangisinde ilk kez uygulanmıştır?

- A) Floransa B) Viyana C) Paris
D) Köln E) Londra

15. Orta Çağ Avrupası'nda feodal sistemde ordunun büyük bir kısmını oluşturan askerî unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paralı askerler B) Şövalyeler
C) Serfler D) Burjuvalar
E) Köylüler

16. 527-565 yılları arasında Doğu Roma'da hükümdarlık yapan ve Roma kanunlarını dönemin toplumsal ve hukuki ihtiyaçlarına uygun şekilde yeniden düzenleyen imparator aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konstantinos B) Justinianus
C) Herakleios D) Diogenes
E) Komnenos

17. Kendi adıyla kanun hazırlayan

- I. Cengiz Han,
II. Urkagina,
III. Hammurabi

hükümdarlarından hangileri Orta Çağ'da hüküm sürmüştür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

18. Justinianus Kanunları'nda

- I. zorunlu çalışma,
II. hapis,
III. sürgün

yaptırımlarından hangilerine yer verilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Senyörler, halkı, ruhban sınıfına itaat etmeye zorlarken ruhbanlar da halkı senyörlerin yerel otoritesine boyun eğmeye teşvik etmiştir. Bu karşılıklı ilişki, zamanla soylular ve ruhban sınıfı arasındaki bağı güçlendirmiştir.

Bu durumun Orta Çağ Avrupası'nda

- I. feodalite,
- II. dinsel otorite,
- III. dogmatik düşünce

sistem ve düşünce yapılarından hangilerinin güçlenmesinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi, Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılışından sonra Avrupa'da yaşanan değişimlerden biri değildir?

- A) Derebeylik düzeninin ortaya çıkması
- B) Germen göçleriyle birlikte kentleşmenin gelişmesi
- C) Bireylerin korunmasında kralların yetersiz kalması
- D) Sosyoekonomik yapıda büyük değişikliklerin yaşanması
- E) Kurumsal yapıda dönüşümlerin meydana gelmesi

3. Kendilerini Perslerin varisi olarak gören Sasanilerin, bu nedenle Anadolu ve Suriye'de hâkimiyet mücadelesine girdiği devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğu Roma B) Emevi C) Selçuklu
D) Fatımi E) Asur

4. Çin'de "Gök'ün Oğlu" olarak adlandırılan imparator, yönettiği insanlardan üstün sayılsa da kutsal görülmemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Egemen gücün aynı aileden olması kuralı getirilmiştir.
- B) Hükümdar, gücünü soylulardan almıştır.
- C) Sosyoekonomik düzen, dine göre şekillenmiştir.
- D) Tanrı kral anlayışı benimsenmemiştir.
- E) Hiyerarşik bir toplum düzeni oluşmamıştır.

5. XI. yüzyılda Bizans ordusunda görev yapan ücretli askerlerin büyük bir kısmı Türklerden oluşmuştur.

Bu süreçte Bizans ordusunda

- I. Peçenek,
- II. Kuman,
- III. Kırgız

Türk boylarından hangilerine yer verilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisinde Doğu Roma, Sasani ve Moğol imparatorluklarının temel gelir kaynakları, sırasıyla verilmiştir?

- A) Ticaret - tarım - hayvancılık
- B) Ticaret - hayvancılık - tarım
- C) Tarım - ticaret - hayvancılık
- D) Tarım - hayvancılık - ticaret
- E) Hayvancılık - tarım - ticaret

7. XIV. yüzyıldan itibaren İngiltere ve Fransa gibi krallıkların, ordularında maaşlı asker istihdam etmeye başlaması

- I. askerliğin bir meslek hâline gelmesi,
- II. daimî ordu teşkilatının kurulması,
- III. hazineден yapılan ödemelerin artması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Orta Çağ'da doğuyu batıya, güneyi batıya ve kuzeyi güney ile batıya bağlayan ticaret yolları aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Baharat Yolu - İpek Yolu - Kürk Yolu
- B) Baharat Yolu - Kürk Yolu - İpek Yolu
- C) İpek Yolu - Baharat Yolu - Kürk Yolu
- D) İpek Yolu - Kürk Yolu - Baharat Yolu
- E) Kürk Yolu - Baharat Yolu - İpek Yolu

9. Feodal sistemde toprağı ekip biçmekle yükümlü tutulan serflerin, bulundukları bölgeyi terk etme hakkı yoktu. Senyörlerini terk etmeleri hâlinde ölüm gibi ağır cezalarla karşılaşabilirlerdi.

Buna göre serflerle ilgili

- I. Masraflarını derebeyleri karşılamıştır.
- II. Üretim faaliyetlerini yürütmüşlerdir.
- III. Hareket özgürlükleri kısıtlanmıştır.

ifadelerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

10. Otokraside, verasete dayalı monarşilerin aksine yönetim, miras yoluyla değil, bireyler tarafından ele geçirilir.

Buna göre Orta Çağ'da kurulan

- I. Doğu Roma,
- II. Selçuklu,
- III. Çin

devletlerinden hangilerinde otokratik bir monarşinin uygulandığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

11. VIII. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkan feodal sistemde derebeylerine, askerî masraflarını karşılayabilmeleri için kraliyet topraklarından belirli miktarda arazi tahsis edilmiştir ancak güçlü derebeyleri, sık sık kralın otoritesine karşı gelmiştir. Krallar, büyük askerî seferleri yalnızca derebeylerinin onayıyla düzenleyebilmiştir.

Buna göre feodal sistem ile ilgili

- I. Merkeziyetçi devlet anlayışına uygundur.
- II. Kralların tek başına karar alma gücü vardır.
- III. Toprak, siyasi ve askerî gücün kaynağıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
- D) I ve III E) I, II ve III

12. Orta Çağ'dan itibaren görülen kervansaraylar ile ilgili

- I. Kamu yararına hizmet veren kurumlardır.
- II. Kuruluşunda vakıflar rol oynamıştır.
- III. İlk örnekleri, ribatlardır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

13. Orta Çağ Avrupa toplumunu oluşturan

- I. serf,
- II. burjuva,
- III. derebeyi

zümrelerinden hangileri, siyasi gücü elinde tutmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

14. İpek Yolu'nun rotasının değişmesinde etkili olan

- I. büyük imparatorlukların yükselmesi veya çökmesi,
- II. yeni ekonomi merkezlerinin ortaya çıkması,
- III. ticari antlaşmaların yapılması

faktörlerinden hangileri siyasal alanda yaşanan gelişmelere örnektir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi Justinianus Kanunlarının özelliklerinden biri değildir?

- A) Belli olaylar üzerinden somut örnekler verilerek yazıya geçirilmiştir.
- B) Kamu ve özel hukuk ayrımı yapılmıştır.
- C) Mülkiyet alanında kadın-erkek eşitliği gözetilmiştir.
- D) Suç ve ceza sisteminde suçluyu iyileştirme amacı güdülmüştür.
- E) Aile, kişi ve miras hukuku konularında düzenlemeler içermiştir.

İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI

Terimler ve Kavramlar

- Orta Asya
- Boy
- İl
- Kut
- Toy
- Avrasya
- Onlu Teşkilat
- Ülüş

Neler Öğreneceksiniz?

- Türklerin Asya'da tarih sahnesine çıktıkları ve yaşadıkları alanlar ile başlıca kültür çevrelerini
- İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi
- İlk ve Orta Çağlarda, Orta Asya'daki Türk siyasi teşekküllerinin güç ve yönetim yapısını
- Kavimler Göçü'nün sebep ve sonuçlarını

4. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Aşağıdakilerden hangisi tarihsel süreçte "Türk" adına yüklenen anlamlardan biri değildir?

- A) Olgunluk çağı
B) Türeyen
C) Kuvvetli
D) Denizleri aşan
E) Törelî

2. "Türkiye" kelimesinin Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar farklı coğrafyalar için kullanılmasında

- I. Türklerin fetihlerle beraber Orta Asya dışına yayılması,
II. Türk kökenli hanedanların farklı coğrafyalarda hâkimiyet kurması,
III. Türklerin göç ettiği bölgelerde hâkim nüfus durumuna gelmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkisi vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

3. Orta Asya'da yazıdan önceki döneme ait kültür bölgeleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Atı evcilleştiren ve Orta Asya'da görülen ilk kültür Anav'dır.
B) Her kültür, ortaya çıktığı bölgenin adıyla anılmıştır.
C) Afanesyevo kültürü, Türklerin ataları tarafından oluşturulmuştur.
D) Kültürel kalıntılara daha çok mezar odalarında rastlanmıştır.
E) Tagar kültürü, demir madenini işleyen ilk kültür bölgesidir.

4. Orta Asya'da yaylak kışlak yaşamının görüldüğü konargöçer kültürün ortaya çıkmasında

- I. geçimin daha çok hayvancılıkla sağlanması,
II. bölgenin bozkırlarla kaplı olması,
III. tarım alanlarının sınırlı olması

faktörlerinden hangileri belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

5. Eski Türklerde geniş otlaklar boy ya da devletin malı olarak görülmüş, yaylak ve kışlak yaşama dayalı göçebe hayat oluşmuştur.

Bu durumun Türk toplumunda

- I. kölelik düzeni,
II. sosyal dayanışma,
III. kentleşme

olgularından hangilerinin oluşumunu engellediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

6. Orta Asya'da yürütülen arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılan

- I. sulama kanalları,
II. orak, kürek ve çapa gibi araç gereçler,
III. eyer örtüleri

gibi unsurlardan hangileri, bölgede tarım faaliyetlerinin yapıldığına kanıt oluşturmaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

7. Eski Türklerde askerlik eğitime küçük yaşlardan itibaren ailede başlanması ve orduda ücretli askerlere yer verilmemesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilmiştir?

- A) Orun - ülüş
B) Ordu - millet
C) Boy - budun
D) Ok - yay
E) Oguş - uruk

8. Türk süvarileri için

- I. Hafif silahlı ve hareketli birliklerdir.
II. Daha çok ok ve yay silahlarını kullanmışlardır.
III. Pantolon, deri kuşak gibi kıyafetler giymişlerdir.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi, İslamiyet öncesinde kurulan konargöçer Türk devletlerinin ordularına ait bir özellik değildir?

- A) Orduların çoğunluğu süvarilerden oluşmuştur.
- B) Şehirlerin güvenliği için savunma yapıları inşa edilmiştir.
- C) Orduda kadın askerlere yer verilmiştir.
- D) Demirden yapılmış kılıç, balta gibi silahlar kullanılmıştır.
- E) Daha çok taarruz savaşları yapılmıştır.

10. Aşağıdakilerden hangisi Eski Türk toplum yapısının özelliklerinden biri değildir?

- A) Kan bağına dayalı bir aile yapısının olması
- B) Ailelerin birleşerek urugları oluşturması
- C) Boyların başında sultanın bulunması
- D) Budunların birleşerek devleti oluşturması
- E) Devletin halkın desteğiyle kurulması

11. Orta Asya Türklerinde “boy beyi” ile ilgili olarak

- I. Çoğunlukla urug reisleri tarafından seçilmiştir.
- II. Kutsal bir soydan gelmiştir.
- III. Askerî, mali ve idari yetkilere sahiptir.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

12. Eski Türklerin toplumsal yapısı aşağıdaki gibidir.

Oguş → Urug → ---- → Budun → İl

Buna göre boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Soy
- B) Boy
- C) Ongun
- D) Kün
- E) Ülög

13. Orta Asya'daki kavimleri bir arada toplayarak Türk siyasi birliğini sağlayan ilk hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mete Han
- B) Attila
- C) Bumin Kağan
- D) İlteriş
- E) Bilge Kağan

14. Aşağıdakilerden hangisi, konargöçer Türk devletlerinde yürütme gücünü temsil eden kurum ya da yöneticilerden biri değildir?

- A) Hakan
- B) Ayukı
- C) Buyruk
- D) Yabgu
- E) Yargan

15. Eski Türk inancına göre Tanrı, Türk kağanına “kut” vererek ona hükümdarlık gücü ve yetkisi bahşetmiştir.

Buna göre eski Türk hükümdarları ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Hükümdarlar, kutsal bir varlık olarak görülmüşlerdir.
- B) Yetkilerini ilahi bir kaynağa dayandırmışlardır.
- C) Sınırsız yetkilerle donatılmışlardır.
- D) Halifenin onayıyla göreve başlamışlardır.
- E) Askerî başarılarıyla meşruiyet kazanmışlardır.

16. Eski Türklerde hükümdarın ölümü veya tahttan indirilmesi durumunda, yerine genellikle en büyük oğlu, bazen de kardeşi geçmiştir. Bu gelenek, zaman zaman taht kavgalarına yol açmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Belirgin bir veraset yasasının olmadığı
- B) Farklı hanedanların iktidara geldiğinin
- C) Merkeziyetçi devlet anlayışının benimsendiğinin
- D) Sosyal devlet anlayışının uygulandığının
- E) Hükümdarın meşruiyetini halktan aldığı

1. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesinde kurulan Türk devletlerinin yıkılmasında etkili olan nedenlerden biri değildir?

- A) Boylar arasında yaşanan mücadeleler
- B) Çin ve Moğol kavimleriyle yaşanan savaşlar
- C) Yönetim üzerinde oluşan dinî baskılar
- D) Veraset sistemindeki belirsizlikten kaynaklanan taht kavgaları
- E) Kuraklığın etkisiyle ortaya çıkan ekonomik zorluklar

2. Aşağıdakilerden hangisi Hun, Göktürk ve Uygur devletlerinde hükümdarın görev ve sorumluluklarından biri değildir?

- A) İç ve dış siyaseti düzenlemek
- B) Savaş ve barışa karar vermek
- C) Orduları komuta etmek
- D) Divan toplantılarına başkanlık etmek
- E) Törede değişiklik yapmak

3. İlk Türk devletlerinde hükümdarlara verilen ünvanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Şanyü
- B) Han
- C) Yabgu
- D) İlteber
- E) Emir

4. İlk Türk devletlerine ait

- I. kurultay,
- II. ayuk,
- III. toy

kavramlarından hangileri meclis anlamında kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

5. İlk Türk devletlerinde hükümdarlık sembolleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Taht
- B) Davul
- C) Hilat
- D) Otağ
- E) Kotuz

6. Asya Hun hükümdarı Mete Han, MÖ 187 tarihinde Çin imparatoriçesine yazdığı mektubunda "İrmaklar ve göller arasında doğdum, geniş yaylalarda sığırlar ve atlar arasında büyüdüm, kendimi sık sık sınır boylarında buldum." ifadelerini kullanmıştır.

Buna göre Mete Han ile ilgili

- I. Çin kültüründen etkilendiği,
- II. savaşçı bir kimliğe sahip olduğu,
- III. diplomatik ilişkiler kurduğu

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Göktürklerin mirasını devralan Uygurların zamanla bozkır kültüründen uzaklaşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Yerleşik hayata geçmeleri
- B) Tarım ekonomisine geçmeleri
- C) Mimari eserler inşa etmeleri
- D) Maniheizm dinini kabul etmeleri
- E) Ülkeyi hanedanın ortak malı olarak görmeleri

8. Çin İmparatorluğu'nun Hunları zayıflatmak için uyguladığı politikalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Hun beyleri arasında anlaşmazlık çıkarmak
- B) Hun kağanlarıyla akrabalık ilişkisi kurmak
- C) Hunları, kendi ürünlerine alıştırmak
- D) Hun ülkesine ajanlar sokmak
- E) Hunlara her yıl vergi vermek

9. Aşağıdakilerden hangisi Mete Han'ın Çin'e karşı uyguladığı politikanın esasını oluşturur?

- A) Siyasi ittifak kurma
- B) Askerî ve ekonomik baskı altında tutma
- C) Diplomatik ilişkiler geliştirme
- D) Topraklarına yerleşerek yönetimi ele geçirme
- E) Karşılıklı ticari ilişkileri geliştirme

10. Aşağıdakilerden hangisi "toygun" adıyla bilinen kurultay üyeleri arasında yer almaz?

- A) Kağan
- B) Hatun
- C) Boy beyleri
- D) Aygucı
- E) Pervaneci

11. II. Göktürk hükümdarı Bilge Kağan'ın Budizm'i devlet dini yapma isteğinin kurultay tarafından reddedilmesi aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Kağanın mutlak otoriteye sahip olduğunu
- B) Kurultayın devlet yönetiminde etkili bir kurum olduğunu
- C) Budizm'in Türkler arasında yaygın olarak kabul edildiğini
- D) Çin'in Türkler üzerindeki kültürel etkisinin güçlü olduğunu
- E) Töre değişikliklerinin sadece kağan tarafından yapıldığını

12. Aşağıdakilerden hangisi "ülüş" kavramı ile ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Tanrı tarafından bağışlanmış iktisadi güçtür.
- B) Bolluk ve bereketin artmasını ifade eder.
- C) Kağanın elde ettiği varlıkları ifade eder.
- D) Devletin bütünlüğünü korumayı amaçlar.
- E) Hanedan üyelerinin yönetimde söz sahibi olmasını sağlar.

13. Kurultay, kağanın başkanlığında toplanır ve toplantılara hanedan üyeleri ile boy beyleri gibi devletin ileri gelenleri katılırdı. Savaş, barış, töre değişiklikleri, otlakların durumu ve taht değişiklikleri gibi önemli konular kurultayda görüşülür ve karara bağlanırdı.

Buna göre kurultay toplantılarında

- I. adli,
- II. idari,
- III. iktisadi

sorunlarından hangileri karara bağlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. İlk Türk devletlerinde uygulanan ikili teşkilatlanmada, ülkenin batı bölgesinin idaresinden sorumlu olan ve "yabgu" ünvanı verilen yönetici, doğudaki hakanın üstünlüğünü kabul etmekle birlikte geniş haklara sahipti.

Yabgunun sahip olduğu

- I. elçi göndermek ve kabul etmek,
- II. antlaşmalar yapmak,
- III. ordular sevk etmek

gibi yetkilerden hangileri bu kapsamda değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

15. Eski Türk toplumuna ait

- I. töre,
- II. ülüş,
- III. kut

kavramlarından hangileri, hükümdara tanrı tarafından verildiğine inanılan yetkiler için kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Eski Türklerde ülkenin doğu-batı olmak üzere ikiye bölünerek yönetilmesi

- I. yönetimi kolaylaştırmak,
- II. hanedanın siyasi nüfuzunu sınırlandırmak,
- III. fetih bölgelerine yakın olmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinin kurucularından biri değildir?

- A) Tuman Şan-yü
- B) Bumin Kağan
- C) Kapgan Kağan
- D) İltiş Kağan
- E) Kutluk Bilge Kül Kağan

3. İlk Türk devletlerinde güçlü bir merkezî otoritenin kurulamamasında

- I. veliahtlık kurumunun oluşturulamaması,
- II. ülkenin hanedanın ortak malı kabul edilmesi,
- III. devletin boylar federasyonu şeklinde teşkilatlanması

durumlarından hangilerinin rolü vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi, I. Göktürk Devleti'nin kuruluş sürecine dair doğru bilgi değildir?

- A) Töles boylarının Göktürlere bağlanması
- B) Orta Asya'daki Avar hâkimiyetine son verilmesi
- C) Tunguzların Orhun Bölgesi'nden çıkarılması
- D) Doğuda Bumin'in, kağan; batıda İstemi'nin, yabgu ilan edilmesi
- E) Ötüken'in devlet merkezi yapılması

5. Aşağıdakilerden hangisi I. Göktürk Devleti'nin yıkılmasında etkili olan faktörlerden biri değildir?

- A) Tardu'nun bağımsızlığını ilan etmesi
- B) Taht kavgalarının yaşanması
- C) Çin'in Türk beylerini isyana teşvik etmesi
- D) Boylar arasındaki birlik ruhunun zayıflaması
- E) Budizm'in resmî din olarak kabul edilmesi

6. Çin esaretine son vererek II. Göktürk Devleti'ni kuran Kutluk Kağan'a verilen ünvan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlteber B) Tigin C) İdikut
- D) İlteriş E) Toygun

7. Et tüketimini yasaklayan ve barışçıl, pasifist bir yaşam tarzını teşvik eden Maniheizm dini, Uygurları aşağıdaki alanlardan hangisinde olumsuz etkilemiştir?

- A) Tarımsal faaliyetler
- B) Ticari ilişkiler
- C) Askerî faaliyetler
- D) Sanatsal çalışmalar
- E) Mimari gelişmeler

8. Uygurlar, Mani dininin etkisiyle bilim, sanat ve edebiyat alanlarında önemli bir atılım gerçekleştirmiştir. Özellikle yazılı kültür, mimari ve sanat bu dönemde gelişmiştir.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak Uygurların Maniheizm'in etkisiyle

- I. kültürel,
- II. ticari,
- III. idari

alanlarından hangilerinde ilerleme kaydettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

9. Böğü Kağan'dan sonraki bazı Uygur hakanlarının "Ay Tengride Kut Bolmuş" ünvanını kullanması aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Göçebe yaşam tarzının terk edilmesiyle
- B) Manihezim inancının benimsenmesiyle
- C) Askerî teşkilatlanmanın güçlenmesiyle
- D) Yerleşik hayatın yaygınlaşmasıyla
- E) Ticaret yollarının denetim altına alınmasıyla

10. 840 yılında Uygur Devleti'nin yıkılmasından sonra Uygur kitlelerinin göç ederek yeni devletler kurduğu bölgeler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Hindistan ve İran
- B) Kuzey Çin ve Turfan Bölgesi
- C) Kuzey Karadeniz ve Balkanlar
- D) Sibirya ve Moğolistan
- E) Ön Asya ve Kafkasya

11. İlk Türk devletlerinde töre ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hukukun temelini oluşturur.
- B) Siyasi ve sosyal düzenin kaynağıdır.
- C) Kaynağını geleneklerden alır.
- D) Yazılı hukuk kurallarından oluşur.
- E) Adalet ve eşitlik ilkelerini temel alır.

12. İslamiyet öncesinde Türk töresinin oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Kağanların koyduğu kurallar
- B) Kurultaylarda alınan kararlar
- C) Toplum içinde gelişen gelenekler
- D) Dinî metinlerdeki hükümler
- E) Bozkır coğrafyasının getirdiği koşullar

13. Orhun Kitabelerinde Bilge Kağan'ın ağzından verilen "Tanrı irade ettiği ve lütfettiği için talih ve kismetim olduğu için ölecek milleti diriltip kaldırdım, çıplak milleti giydirdim, fakir milleti zengin ettim, nüfusu az milleti çok ettim." ifadesi, eski Türk devlet geleneğinde var olan

- I. kut inancı,
- II. sosyal devlet anlayışı,
- III. cihan devleti anlayışı

unsurlarından hangilerine kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi Türk göçlerinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Tarıma dayalı ekonominin güçlenmesi
- B) Mevcut toprakların artan nüfusa yeterli gelmemesi
- C) Çin ve Moğol gibi kavimlerinin baskısı
- D) Türk boyları arasında siyasi çekişmelerin yaşanması
- E) Yeni otlaklar ve yaşam alanları bulma kaygısı

15. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya dışına yapılan Türk göçlerinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Cihan hâkimiyeti düşüncesinin gelişmesi
- B) Farklı kültürlerle temas kurulması
- C) Türk tarihinin bir bütünlük içerisinde incelenmesinin kolaylaşması
- D) Türk toplulukları arasında farklı dinlerin yayılması
- E) Asya ve Avrupa'da yeni devletlerin kurulması

16. Hunların, Kavimler Göçü'nün başlamasındaki rolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çin Seddi'ni aşarak güneye inmeleri
- B) Germen kavimlerini batıya doğru sürüklemeleri
- C) Sasanilerle ittifak kurarak İstanbul'u kuşatmaları
- D) Soğd kavimlerini Roma üzerine harekete geçirmeleri
- E) İpek Yolu'nun denetimini ele geçirmeleri

1. Aşağıdakilerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçlarından biri değildir?

- A) Avrupa Hun Devleti'nin kurulması
- B) İlk Çağ'ın sona erip Orta Çağ'ın başlaması
- C) Germen kavimlerinin Avrupa'ya yayılması
- D) Çin'in Batı Türkistan'dan çıkarılması
- E) Roma İmparatorluğu'nun parçalanması

2. Kavimler Göçü'nün sonucunda Avrupa'da

- I. skolastik düşünce,
- II. merkezî devlet,
- III. feodalite

olgularından hangilerinin güçlendiği söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Avrupa Hun hükümdarı Attila, Bizans ile Margos Antlaşması'nı yaptıktan sonra dış politikasını değiştirerek aşağıdaki devletlerden hangisine yönelmiştir?

- A) Batı Roma
- B) Sasani
- C) Çin
- D) Avar
- E) Macar

4. Aşağıdakilerden hangisi Hazarlara ait bir özelliktir?

- A) İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devletidir.
- B) İstanbul'u kuşatan ilk Türk devletidir.
- C) Museviliği benimseyen tek Türk devletidir.
- D) Orta Asya'da en geniş sınırlara ulaşan Türk devletidir.
- E) Para bastıran ilk Türk devletidir.

5. Kavimler Göçü sonucunda, Roma hâkimiyeti altındaki topluluklar ile Germen kavimleri zamanla kaynaşarak günümüz Avrupa milletlerinin oluşumuna zemin hazırladı.

Buna göre Kavimler Göçü sonucunda Avrupa'da

- I. siyasi,
- II. sosyal,
- III. etnik

alanlarından hangilerinde değişim yaşandığı söylenbilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

6. Attila'nın Roma'nın fethinden vazgeçmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Doğu Roma ile yeni bir savaşın başlaması
- B) Batı Roma'nın Papa'nın başkanlığında bir barış heyeti göndermesi
- C) Batı Roma ordusunun Hunları ağır bir yenilgiye uğratması
- D) Attila'nın Roma Seferi sırasında hastalanması
- E) Hunların Germen kavimleriyle olan ittifaklarının zayıflaması

7. Aşağıda bazı Türk boylarına ait bilgiler verilmiştir:

- VII-XI. yüzyıllar arasında Karadeniz ile Kafkas Dağları'nın kuzeyinde ve İdil (Volga) Nehri dolaylarında hüküm sürmüşlerdir.
- Orta Asya'da I. Göktürk Devleti'nin kurulmasıyla Batı'ya göç ederek, Bayan Han döneminde Orta Avrupa'da güçlü bir devlet kurmuşlardır.
- Göktürk Devleti'nin batıdaki kalabalık boylarından biri olarak İli Nehri dolaylarında hâkimiyet sağlamışlardır.
- XI. yüzyılda Güney Rusya'ya gelerek burayı ele geçirmiş ve kaynaklarda çoğunlukla Kumanlar adıyla anılmışlardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine dair bir bilgi paylaşılmamıştır?

- A) Kıpçaklar
- B) Hazarlar
- C) Türgişler
- D) Başkırtlar
- E) Avarlar

8. Manas Destanı ve Yenisey Yazıtları aşağıdaki Türk boylarından hangisine aittir?

- A) Hunlar B) Göktürkler C) Uygurlar
D) Kırgızlar E) Karluklar

9. Karluklar ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 751 Talas Savaşı'nda Müslüman ordusunun yanında yer almışlardır.
B) II. Göktürk Devleti'nin yıkılmasında etkili olmuşlardır.
C) Uygur Kağanlığı'nın kurulmasını desteklemişlerdir.
D) İslamiyet'i kabul eden ilk Türk boyu olmuşlardır.
E) Avrupa'ya göç ederek devlet kurmuşlardır.

10. Türgişlerin Orta Asya tarihinde oynadığı rollerle ilgili

- I. Emevilerin Orta Asya'da hâkimiyet kurmasını engellemişlerdir.
II. Türk toplulukları içinde ilk madeni parayı basmışlardır.
III. İli Nehri dolaylarında yaşamışlardır.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Kafkasların kuzeyinde kurdukları devletin dağılmasının ardından İtil (Volga) ve Tuna boylarına yerleşen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peçenekler B) Bulgarlar C) Macarlar
D) Oğuzlar E) Kıpçaklar

12. Önce Asya'da, ardından Avrupa'da devlet kuran Avarlarla ilgili

- I. Önce Hristiyanlık, ardından Yahudilik inancını benimsemişlerdir.
II. Germen ve Slavları yönetim, askerlik ve sanat alanlarında etkilemişlerdir.
III. Doğu Roma İmparatorluğu'nun başkenti İstanbul'u iki kez kuşatmışlardır.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Avrupa'ya göç eden Türk boylarından bazıları Hristiyanlığı benimsemiştir.

Buna örnek olarak

- I. Tuna Bulgarları,
II. Macarlar,
III. Kıpçaklar

boylarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. Aşağıdaki Türk boylarından hangisi Malazgirt Savaşı'nda paralı asker olarak görev aldıkları Bizans ordusundan ayrılarak Selçuklu ordusuna katılmıştır?

- A) Peçenekler B) Bulgarlar C) Macarlar
D) Avarlar E) Sibirler

1. Çin kaynaklarında “Türk” adına yüklenen anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuvvetli B) Miğfer C) Törelî
D) Konargöçer E) Olgunluk çağı

2. Aşağıdakilerden hangisiyle Türk adı resmî bir kimlik kazanmıştır?

- A) Hunlar B) Türgişler C) Uygurlar
D) Karahanlılar E) Göktürkler

3. Tarihte “Türkiye” olarak adlandırılan ilk bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu B) Kırım C) Orta Asya
D) Mısır E) Sibirya

4. İslamiyet öncesi Türk tarihinin yaşandığı coğrafya aşağıdaki bölgelerden hangisini kapsamaz?

- A) Kafkasya
B) Karadeniz’in kuzeyi
C) Orta Asya
D) Kuzey Afrika
E) Doğu Avrupa

5. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya’yı çevreleyen sınırlardan biri değildir?

- A) Hazar Denizi
B) Hindukuş Dağları
C) Moğolistan
D) Altay Dağları
E) Himalayalar

6. Karasuk kültürünün takipçisi olan ve MÖ 700-MÖ 300 tarihleri arasında görülen Orta Asya kültür bölgesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tagar B) Afanesyevo C) Anav
D) Kelteminar E) Andronova

7. Türklere ait en eski kültür bölgesi olarak kabul edilen ve Altay-Sayan Dağları’nın güneybatısındaki Minusinsk Bölgesi’nde ortaya çıkan kültür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Andronova B) Karasuk C) Afanesyevo
D) Anav E) Tagar

8. Afanesyevo kültürünün daha geniş bir alana yayılmış ve gelişmiş biçimi olan kültür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karasuk B) Tagar C) Anav
D) Kelteminar E) Andronova

9. Orta Asya Türklerinde savaşçılığın gelişmesinde

- I. atı evcilleştirmeleri,
- II. demiri işlemeyi bilmeleri,
- III. konargöçer yaşam tarzına sahip olmaları

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi, bozkır coğrafyasının biçimlendirdiği konargöçer Türk kültürünün özelliklerinden biri değildir?

- A) Savaşçılık B) Teşkilatçılık
C) Atlı göçebelik D) Çiftçilik
E) Hayvancılık

11. Tarihte düzenli ilk Türk ordusu aşağıdakilerden hangisi tarafından kurulmuştur?

- A) Tonyukuk B) Mete Han
C) Bumin Kağan D) Bilge Kağan
E) Gazneli Mahmut

12. İslamiyet öncesi Türk orduları tarafından uygulanan Turan taktiği

- I. zırhlı birliklerin yan yana gelerek kenetlenmesi,
- II. düşman kuvvetlerinin çembere alınması,
- III. öncü birliklerin sahte geri çekilmesi

stratejilerinden hangilerine dayanır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Eski Türk toplum yapısı içinde en küçük sosyal birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boy B) Budun C) Oguş
D) Urug E) İl

14. Eski Türk toplumunu oluşturan

- I. urug,
- II. boy,
- III. budun

sosyal gruplarından hangilerinin siyasi bir yapı oluşturduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Eski Türk toplumunda "il" kavramı aşağıdakilerden hangisini ifade etmektedir?

- A) Aile birliğini B) Halkı C) Devleti
D) Orduyu E) Ülke topraklarını

16. Eski Türk toplumunda boyların bir araya gelmesiyle oluşan sosyal yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kağanlık B) Urug C) Budun
D) İl E) Oguş

1. Türk kültürünün Avrupa'ya taşınmasında aşağıdakilerden hangisinin rolü olduğu söylenemez?

- A) Macarlar B) Peçenekler C) Türgişler
D) Kıpçaklar E) Hunlar

2. Eski Türklerde hanedan üyeleri

- I. toygun,
II. şad,
III. subaşı

görevlerinden hangilerine getirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Türk tarihinin ilk dönemlerine ait araştırmalar aşağıdaki devletlerden hangisinin yazılı kaynaklarına dayanır?

- A) Çin B) İran C) Hitit
D) Mısır E) Sümer

4. Hun, Göktürk ve Uygur devletlerini kuran hanedanlar, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Aşina – Tu-ku – Yağlakâr
B) Tu-ku – Yağlakâr – Aşina
C) Yağlakâr – Aşina – Tu-ku
D) Aşina – Yağlakâr – Tu-ku
E) Tu-ku – Aşina – Yağlakâr

5. Orhun Yazıtları'nda Bilge Kağan'ın "Tanrı irade buyurduğu için kağan oldum." ifadesi aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Cihat B) Toy C) Kut
D) Veraset E) Menşur

6. Eski Türk tarihine ait

- I. kut,
II. veraset,
III. cihan devleti

gibi kavramlardan hangileri egemenlik anlayışıyla ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. İlk Türk devletlerinde hakanın

- I. başkomutan,
II. başyargıç,
III. devlet başkanı

yetkilerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkistan'da konargöçer yaşama ait unsurlardan biri değildir?

- A) Yaylak B) At C) Tarla
D) Çadır E) Mera

9. İlk Türk devletlerinde Hunlardan itibaren uygulanan ikili teşkilatlanmada, devletin batı kanadını yöneten hanedan üyesine verilen ünvan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kağan B) Aygucı C) Yabgu
D) Buyruk E) Şad

10. Kavimler Göçü sonucunda Avrupa'da, Roma İmparatorluğu parçalanmıştır. Bununla birlikte Orta ve Batı Avrupa'da "feodalite" ortaya çıkmış, "skolastik düşünce" önemini artırmıştır.

Buna göre Avrupa'da

- I. ruhban,
II. soylu,
III. köylü

sınıflarından hangilerinin güç kazandığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. Asya Hun Devleti'nde Ho-han-yeh ile kardeşi Çi-çi arasında yaşanan ve devletin doğu-batı olmak üzere ikiye bölünmesine neden olan anlaşmazlık aşağıdakilerden hangisi üzerinedir?

- A) Devletin yönetim merkezinin belirlenmesi
B) Ülke topraklarının paylaşılması
C) Çin'e karşı izlenecek stratejinin belirlenmesi
D) Ordu komutanlarının atanması
E) Tarım politikalarının belirlenmesi

12. I. Göktürk Devleti'nin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutluk Kağan B) Bumin Kağan
C) Ta-po Kağan D) Mukan Kağan
E) Bilge Kağan

13. I. Göktürk Devleti'nin kuruluş sürecinde, ülkenin batı kanadının yönetimini üstlenen hanedan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstemi B) İşbara C) Tardu
D) Tonyukuk E) Taspar

14. II. Göktürk Devleti'nin kuruluşunda Kutluk Kağan'a verdiği büyük destekten ötürü "Apa Tarkan" ünvanı verilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kül Tigin B) Tonyukuk C) Tardu
D) İstemi E) Baga Tarkan

15. II. Göktürk Devleti'ne son veren boylar, aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Kırgız, Karluk, Uygur
B) Basmil, Karluk, Uygur
C) Kırgız, Basmil, Oğuz
D) Karluk, Oğuz, Uygur
E) Kırgız, Karluk, Basmil

16. Uygur Devleti'nin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge Kül Kadir Han
B) Bilge Kağan
C) Kutluk Bilge Kül Kağan
D) Moyen Çor Kağan
E) Böğü Kağan

1. Orhun ve Selenga ırmakları arasındaki vadide yer alan “Ötüken”

- I. Asya Hun,
- II. Kök Türk,
- III. Uygur

devletlerinden hangilerine merkezlik yapmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. Uygur Devleti'nin ilk merkezi ile daha sonra taşındığı merkez aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Ötüken – Karabalgasun
- B) Karabalgasun – Turfan
- C) Turfan – Beşbalık
- D) Beşbalık – Hoça
- E) Hoça – Kaşgar

3. Devletin sınırlarını batıda Siri Derya (Seyhun) Nehri boylarına kadar genişleten ve Uygurlara en parlak dönemini yaşatan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Moyen Çor Kağan
- B) Böğü Kağan
- C) Kapgan Kağan
- D) Bilge Kağan
- E) Tapo Kağan

4. Aşağıdakilerden hangisi Uygurlar tarafından kurulan şehirlerden biri değildir?

- A) Beşbalık
- B) Turfan
- C) Nişapur
- D) Hoça
- E) Kaşgar

5. Ötüken’i ele geçirerek Uygur Devleti’ne son veren Türk boyu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karluklar
- B) Türgişler
- C) Kimekler
- D) Kırgızlar
- E) Peçenekler

6. Hunların Avrupa’ya göçü sırasında Hun boylarına önderlik eden lider aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attila
- B) Balamir
- C) Uldız
- D) Rua
- E) Karaton

7. Kavimler Göçü sırasında Hunların etkisiyle batıya doğru göçe sürüklenen kavimler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ostrogotlar
- B) Vizigotlar
- C) Avarlar
- D) Alanlar
- E) Saksonlar

8. Avrupa Hun Devleti’nin dış politikasını, “Doğu Roma’yı baskı altında tutup Batı Roma ile dostane ilişkiler kurma” şeklinde belirleyen hükümdar, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balamir
- B) Uldız
- C) Attila
- D) Rua
- E) İlek

9. Avrupa’da “Tanrının Kırbağı” olarak anılan ve hakkında savaş Tanrısı Ares’in kılıcına sahip olduğu gibi efsaneler üretilen Avrupa Hun hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrnek
- B) Attila
- C) Balamir
- D) Uldız
- E) Dengizik

10. Avrupa Hun hükümdarı Attila Dönemi'nde gerçekleşen

- I. Margos Antlaşması'nın imzalanması,
- II. I. Balkan Seferi,
- III. II. Balkan Seferi,
- IV. Anatolyus Barışı'nın yapılması

gelişmelerinin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III - IV
- B) I - II - IV - III
- C) II - I - III - IV
- D) II - IV - III - II
- E) IV - II - I - III

11. Avrupa Hun hükümdarı Attila Dönemi'nde Bizans İmparatorluğu ile imzalanan Margus Antlaşması'nın maddeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Bizans'ın Hunlara bağlı kavimlerle antlaşma yapmaması
- B) Bizans'ın Hunlardan kaçanlara sığınma hakkı vermesi
- C) Bizans'ın ödediği yıllık verginin iki katına çıkarılması
- D) Ticari ilişkilerin belirli sınır kasabalarında devam etmesi
- E) Bizans'ın elinde bulunan mültecileri iade etmesi

12. Avrupa Hun hükümdarı Attila'dan Etzel adıyla babacan, iyiliksever ve yüksek vasıflı bir hükümdar olarak söz eden Alman destanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Igor
- B) Nibelungen
- C) Göç
- D) Ergenekon
- E) Şehname

13. Attila'nın ölümünden sonra Bizans saldırıları ve Germen kavimlerinin isyanlarıyla dağılan Hun kavimlerini Karadeniz'in kuzeyine çeken hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlek
- B) İrnek
- C) Dengizik
- D) Balamir
- E) Kraton

14. Attila'nın ölümünden sonra tahta geçen oğulları, aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralamayla verilmiştir?

- A) İlek - İrnek - Dengizik
- B) İrnek - İlek - Dengizik
- C) İlek - Dengizik - İrnek
- D) İrnek - Dengizik - İlek
- E) Dengizik - İrnek - İlek

15. Orta Asya'da kurulan ilk Türk-İslam devleti olarak kabul edilen Karahanlı Devleti'nin kuruluşunda etkili olan Türk boyu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karluklar
- B) Kırgızlar
- C) Oğuzlar
- D) Kimekler
- E) Türgişler

16. Günümüzde merkezi Ufa şehri olan ve Rusya'ya bağlı özerk bir federasyon olarak varlığını sürdüren Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkırtlar
- B) Gagavuzlar
- C) Peçenekler
- D) Kimekler
- E) Sabarlar

17. VI. yüzyılın sonlarına doğru Kuban Nehri, Azak Denizi ve Karadeniz bölgesinde yaşayan toplulukların katılımıyla Kafkasların kuzeyinde, Kubrat Han öncülüğünde devlet hâline gelen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Macarlar
- B) Bulgarlar
- C) Peçenekler
- D) Avarlar
- E) Hazarlar

1. Adını Yenisey Irmağı'nın bir kolundan alan ve İskit kültürünü oluşturan atlı-göçebe yaşam tarzının Orta Asya'ya yayılmasına katkı sağlayan kültür bölgesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karasuk B) Tagar C) Anav
D) Afanesyevo E) Andronova

2. Eski Türklerde on bin atlıdan oluşan en büyük askerî birliğe verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tümen B) Ongun C) Bölük
D) Budun E) Tabur

3. Eski Türklerde ordunun başında bulunan ve bugünkü Genelkurmay Başkanına benzer yetkilere sahip görevli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Subaşı B) Tudun C) Ayguci
D) Buyruk E) İlteber

4. Düşmanın karşısında merkez, sağ ve sol kuvvetler olarak yer alan Türk kuvvetlerinin merkez ve merkeze yakın kanatları, düşmanın saldırısı karşısında sanki bozulmuş da çekiliyormuş hissi vererek geri çekilmeye başlar. Bu arada yavaş yavaş ilerleyerek savaş alanının iki yanında yer alan tepeliklerin gerisine sarkan süvariler, düşmanı yanlardan ve arkadan çembere alır.

Buna göre turan taktiğinin uygulanmasında

- I. cephe taarruzu,
II. sahte ricat,
III. pusu

stratejilerinden hangilerine başvurulduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Türklerde konargöçer yaşam konusunu işleyecek olan Ahmet Öğretmen, öğrencilerine "Konargöçer yaşamın sonuçları nelerdir?" sorusunu yöneltmiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

- I. Yaylak ve kışlak arasında süregelen hareketli bir yaşam oluşmuştur.
II. Uzun süreli hapis cezalarına yer verilmemiştir.
III. Temel besin kaynağı tarıma dayalı gıdalar olmuştur.
IV. Akrabalık bağlarına dayalı toplumsal örgütlenme oluşmuştur.
V. Kalıcı mimari eserlerin inşa edildiği yerleşim alanları kurulmuştur.

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) I, II ve IV E) III, IV ve V

6. İslamiyet öncesi Türk devletlerine ait

- I. hatun,
II. yabgu,
III. şaman

gibi ünvanlardan hangileri siyasi sorumluluğu olan yöneticiler için kullanılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Eski Türklerde hükümdarlık yetkisinin Gök Tanrı tarafından verildiğine inanılırdı. Bu inanç, hükümdarlığın soy bağı yoluyla hanedan üyelerine geçtiği bir yönetim anlayışını doğurmuştur. Hükümdarlar, karar alırken boy beyleri ve bazı yöneticilerin katıldığı törensel bir kurultan yararlanırlardı. Alınan kararların, Türk örf ve ananesine uygun olması gerekirdi.

Bu parçada İslamiyet öncesi Türklerin devlet yönetimiyle ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisinin karşılığı yoktur?

A) Kut B) Toy C) Töre
D) Yabgu E) Veraset

8. Kurultay toplantıları, Hunlarda yılda üç kez, Göktürklerde ise yılda bir kez düzenlenirdi ancak olağanüstü durumlarda bu rutinin dışında ekstra toplantılar da yapılabilirdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kurultayın yalnızca danışma organı olduğu
- B) Devlet işleyişinin esnek bir yapıya sahip olduğu
- C) Hükümdarın yetkilerinin sınırlı olduğu
- D) Kriz durumlarında kurultayın işlevinin azaltıldığı
- E) Halkın yönetime doğrudan katıldığı

9. “Türklerde devlet yönetimi” konusunu işleyecek olan Orhan Öğretmen öğrencilerine, “Eski Türklere ait idari kurum ve makamların günümüzdeki karşılıkları nelerdir?” sorusunu yöneltmiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

- I. Kurultay-meclis
- II. Ayukı-hükûmet
- III. Töre-hukuk

Bu cevaplardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Uygur toplumunda Manihaizm inancının kabul edilmesinden sonra bozkırlı ve şehirli olmak üzere iki farklı yaşam biçiminin ortaya çıkması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Kültürel değişimin yaşandığının
- B) Savaşçı özelliklerinin güçlendiğinin
- C) Konargöçer hayatın tamamen terk edildiğinin
- D) Merkezî otoritenin zayıfladığının
- E) Yönetim anlayışlarının değiştiğinin

11. Orta Asya'daki yirmi altı boyu egemenlik altına alarak Türk birliğini sağlayan Mete Han, Asya Hun Devleti'ne en parlak dönemini yaşatmıştır. Benzer şekilde I. Göktürk Devleti'nde Mukan Kağan, II. Göktürk Devleti'nde Kapgan Kağan ve Uygur Devleti'nde Moyen-Çor Kağan, Türk boylarını birleştirerek devletlerinin gücünü artırmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türk devletleri, merkeziyetçi bir yapıya sahip değildir.
- B) Türk devletlerinin güçlenmesi, boyları birleştiren liderler sayesinde olmuştur.
- C) Türk devletlerinde yönetim, halkın seçtiği temsilciler tarafından belirlenmiştir.
- D) Türk boyları arasındaki birlik, sürekli ve kalıcı olmuştur.
- E) Türk devletleri, dış tehditlere karşı daima ittifak kurarak hareket etmiştir.

12. Tarih Öğretmeni Özgür Bey, öğrencilerinden Asya Hun Devleti'ne ait bir özelliği belirtmelerini istemiş; şu cevapları almıştır.

- I. Merkezleri, Orhun Vadisi'nde bulunan Ötüken'dir.
- II. Hükümdarları daha çok “yabgu” ünvanını kullanmıştır.
- III. Kurucusu Tuman olup en parlak dönemini yaşatan Mete'dir.
- IV. Asya'da hâkimiyet kurmuşlardır.
- V. Orta Asya tarihinin ilk büyük devletidir.

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

13. Kore'den Karadeniz'e kadar uzanan geniş coğrafyada yaşayan tüm Türk boylarını ve yabancı kavimleri hâkimiyeti altına alarak I. Göktürk Devleti'ni dünyanın en güçlü devletlerinden biri hâline getiren hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bumin Kağan
- B) Mukan Kağan
- C) Taspar Kağan
- D) Bilge Kağan
- E) Kapgan Kağan

14. II. Kök Türk Devleti hükümdarı Kutluk Kağan'ın "İlteriş" ünvanını almasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Çin esaretine son vermesi
- B) Devletini en geniş sınırlarına ulaştırması
- C) İpek Yolu'nda hâkimiyet kurması
- D) Budizm'i resmî din olarak kabul etmesi
- E) Emevilerin ilerleyişini durdurması

- 15.**
- Taspar Kağan'ın ölümünden sonra yaşanan taht kavgaları, I. Göktürk Devleti'ni sarstı ve devlet bir daha toparlanamayarak yıkıldı.
 - Bilge Kağan'ın ölümünden sonra devletin başına geçen kağanların yetersizliği, II. Göktürk Devleti'ni zamanla zayıflattı. Türk boylarının çıkardığı isyanlar sonucunda devlet yıkıldı.

Buna göre, I. ve II. Göktürk devletlerinin yıkılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Merkezî otoritenin zayıflaması
- B) Hanedan içinde anlaşmazlıkların yaşanması
- C) İç barışın bozulması
- D) Yöneticilerin zafiyet göstermesi
- E) Verasetin bir kurala bağlanması

16. Uygurların

- I. sulama kanalları inşa etmeleri,
- II. kâğıt ve matbaayı kullanmaya başlamaları,
- III. köyler kurmaları

gibi faaliyetlerinden hangileri, Mani dini ile tarımın önemli hâle gelmesinin bir sonucudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

17. Çin ülkesine düzenlediği bir sefer sonunda Manihaizm inancını benimseyen Uygur kağanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tapo Kağan
- B) Kapgan Kağan
- C) Böğü Kağan
- D) Bilge Kağan
- E) Moyen Çor Kağan

18. Eski Türklerde "töre" için

- I. Kağanın iktidarını hem meşrulaştıran ve hem de sınırlayan bir unsurdur.
- II. Sosyal ve siyasi düzenin sağlanmasında rol oynayan sözlü kanunlardır.
- III. Belirli bir dönemle sınırlı olmayan bir hukuk sistemidir.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

19. Türk göçlerinin bir kısmı, yeni yurtlar elde etme amacı taşıdığı için fetih yoluyla gerçekleşmiştir. Bu fetihler sonucunda yeni topraklar ele geçirilmiş ve Türkler, gittikleri yerlerde irili ufaklı birçok devlet kurmuştur.

Buna göre Türk göçlerinin

- I. Türk tarihinin bir bütünlük içerisinde incelenmesinin zorlaşması,
- II. farklı toplumları egemenliği altına alan Türk devletlerinin kurulması,
- III. Türk devlet ve ordu geleneğinin Orta Asya dışında yayılması

sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU

Terimler ve Kavramlar

- Cahiliye Dönemi
- Peygamberlik
- Hicret
- Medine Sözleşmesi
- Beytü'l-mal
- Mevali
- Beytü'l-hikme
- Samarra
- Avasım

Neler Öğreneceksiniz?

- İslamiyet'in doğuşu sırasında Arap Yarımadası, Asya, Avrupa ve Afrika'nın genel durumunu
- Hz. Muhammed (s.a.v.) ve Dört Halife Dönemi'nde, Müslümanların Arap Yarımadası ve çevresinde siyasi hâkimiyet kurmaya yönelik faaliyetlerini
- Emeviler ile birlikte İslam Devleti'nin yapısında meydana gelen değişimi
- Türklerin Abbasi Devleti'ndeki askerî ve siyasi gelişmelerde oynadıkları rolleri
- VIII ve XII. yüzyıllar arasında İslam medeniyeti çerçevesindeki ilmî faaliyetleri

5. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet'in doğduğu dönemde Arabistan Yarımadası'na ait bir özellik değildir?
- A) Zengin doğal kaynakları nedeniyle sık sık istilalara uğramıştır.
- B) Toplum; hürler, köleler ve mevaliler olmak üzere üç sınıfa ayrılmıştır.
- C) Kabileler arasında kan davalarına dayalı savaşlar sıkça yaşanmıştır.
- D) Yarımada genelinde en belirgin geçim kaynağı ticaret olmuştur.
- E) Süresi beş ile otuz gün arasında değişen panayırlar düzenlenmiştir.

2. İslamiyet öncesi dönemde, genellikle savaşmanın yasak olduğu haram aylarında düzenlenen panayırlarda edebî sohbetler yapılır, şiirler okunurdu. Beğenilen şiirler Kâbe'nin duvarına asılırdı. Ticaret amacıyla gelen tüccarların güvenliği sağlanır, kabileler arasındaki birçok problem çözülürdü.

Buna göre panayırlarda düzenlenen faaliyetlerle ilgili

- I. Sosyal ve kültürel hayatı canlandırmıştır.
- II. Toplumsal barışa katkı sağlanmıştır.
- III. Farklı dinlerden insanlar bir araya getirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I ve III

3. Cahiliye Devri'nde Arabistan'da görülen kabilecilik anlayışının

- I. soy aidiyetine dayalı bir kimlik bilincinin oluşması,
- II. putperestliğin Arap yarımadasında yayılması,
- III. merkezî bir devlet yapısının oluşması

durumlarından hangilerine engel oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

4. Hz. Muhammed'in gençlik yıllarında katıldığı Hilfu'l-Fudûl Cemiyeti aşağıdaki amaçlardan hangisini taşımaktaydı?

- A) Kabileler arasında siyasi birliği sağlamak
- B) Haram aylarında panayırlar düzenlemek
- C) Zulme uğrayanların hakkını korumak
- D) Arap Yarımadası'nda İslamiyet'i yaymak
- E) Ticaret yollarını denetim altına almak

5. Akabe Biatları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Hz. Muhammed'in Medine'ye hicretinden sonra gerçekleşmiştir.
- B) Hz. Muhammed, Medine halkının desteğini almıştır.
- C) Kureyş'in önde gelenleri İslamiyet'e karşı gelmeyeceklerini beyan etmiştir.
- D) Müslümanların Mekke'de rahatça yaşayabilmelerini sağlamıştır.
- E) Hz. Muhammed'in peygamberliğinin başlangıcını simgelemiştir.

6. Müslümanların önce Habeşistan'a, ardından Medine'ye göç etmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Mekkeli müşriklerin Müslümanlara baskı yapması
- B) Müslümanların ticari imkânlarını geliştirmek istemesi
- C) Müslümanların dinlerini güvenli bir ortamda yaşamak istemesi
- D) Mekkelilerin Hz. Muhammed'i öldürme planları yapması
- E) Müslümanların Hz. Muhammed'in yönlendirmesiyle hareket etmesi

7. Medine Sözleşmesi ile bireylere sosyal ve siyasi bir kimlik verilmiş, o dönemde benzeri görülmemiş bir vatandaşlık hakkı tanınmıştır. Gayrimüslimlere inanç ve düşünce özgürlüğü sağlanmıştır. Ayrıca düşmanlık, zulüm, haksızlık, bozgunculuk, suçluya yardım ve yataklık, cinayet gibi eylemler yasaklanmıştır.

Buna göre Medine Sözleşmesi'nin aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik düzenlemeler içerdiği söylenemez?

- A) Toplumsal barış
- B) Ekonomik kalkınma
- C) Kamu hukuku
- D) Devlet idaresi
- E) İnsan hakları

8. Aşağıdakilerden hangisi hicretin sonuçlarından biri değildir?

- A) Medine'de İslam Devleti'nin temelleri atılmıştır.
- B) İslamiyet'in yayılması için uygun bir ortam oluşmuştur.
- C) Medine'deki Yahudi kabileleriyle bir sözleşme yapılmıştır.
- D) Müslümanlar arasında güçlü bir bağ kurulmuştur.
- E) Müşriklerin Müslümanlara askerî ve siyasi baskısı son bulmuştur.

9. Hicretten sonra Medine'de İslam Devleti'nin kurulduğunun kanıtı olarak

- I. Hz. Muhammed'in çevre ülkelere elçiler göndererek diplomatik temaslar kurması,
- II. Medine'deki gayrimüslimlerle Müslümanlar arasında Vatandaşlık Antlaşması'nın yapılması,
- III. Evs ve Hazrec kabilelerinin Akabe Biatları ile Hz. Muhammed'in peygamberliğini kabul etmesi

gelişmelerinden hangileri ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Müslümanların Şam'a doğru yola çıkan Mekke kervanının önünü kesmesi ve Mekkeli müşriklerin hicretten sonra kurulan İslam Devleti'ni ortadan kaldırmak istemesi aşağıdaki savaşlardan hangisinin sebebidir?

- A) Bedir
- B) Uhud
- C) Hendek
- D) Mute
- E) Huneyn

11. Bedir Savaşı'nda elde edilen ganimetler savaşa katılanlar arasında paylaştırılmış, esirler ise okuma yazma öğretmeleri veya fidye ödemeleri karşılığında serbest bırakılmıştır.

Bu gelişme İslam medeniyeti içinde aşağıdaki alanlardan hangisinde belli kuralların oluşmasında etken olmuştur?

- A) Savaş hukuku
- B) Cizye vergisi
- C) Medrese sistemi
- D) Askerî strateji
- E) Gümrük politikası

12. 628'de imzalanan Hudeybiye Antlaşması'na göre;

- Müslümanlar, o yıl Mekke'ye giremeyecek ve umre yapamayacak.
- Mekkeli bir kimse Hz. Muhammed'in yanına kaçarsa velisinin isteği üzerine geri verilecek fakat bir Müslüman kaçarak Mekke'ye sığınırsa iade edilmeyecek.
- Taraflar arasında on yıl barış yapılacaktır.

Buna göre Hudeybiye Antlaşması'nda belirlenen şartlarla ilgili

- I. Güvenlik ve iade koşullarında eşitlik ilkesi dikkate alınmıştır.
- II. Taraflar arasındaki savaş durumu süresiz sonlandırılmıştır.
- III. Müslümanların Kâbe'yi ziyareti ertelenmiştir.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

13. Hz. Muhammed'in 632'de yaptığı Veda Hutbesi'nde değindiği hususlardan bazıları aşağıdadır.

- Her bir kişinin canı, malı, namusu mukaddestir.
- Arap'ın Arap olmayana olmadığı gibi kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur.
- Suçlu, kendi suçundan başkası ile suçlanamaz. Baba oğlunun suçu üzerine, oğlu da babasının suçu üzerine suçlanamaz.

Buna göre Hz. Muhammed'in Veda Hutbesi'nde verdiği mesajlarla ilgili

- Irk, dil ve etnik köken gibi faktörlere dayalı ayrımcılığa karşı çıkmıştır.
- Bireylerin yaşam ve mülkiyet hakkı kutsal kabul edilmiştir.
- Bireylerin sadece kendi fiillerinden sorumlu olduğu vurgulanmıştır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

14. I. Dinden dönerek devlete isyan eden kabilelerle mücadele edilmesi,
II. Arabistan toprakları dışına seferler düzenlenmesi,
III. Kur'an-ı Kerim'in kitap hâline getirilmesi

Bu gelişmelerden hangileri Hz. Ebubekir döneminde gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Ömer Dönemi'nde İslam Devleti'nin hâkimiyetine alınan bölgelerden biri değildir?

- A) Suriye B) Filistin C) Irak
D) İran E) Trablusgarp

16. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Ömer Dönemi'nde Bizans'a karşı yapılan savaşlardan biridir?

- A) Nihâvend B) Yermük C) Köprü
D) Kadisiye E) Celûlâ

17. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Ömer Dönemi'nde yürütülen teşkilatlanma faaliyetlerden biri değildir?

- A) İslam tarihinde ilk düzenli ordu ve ordugâh şehirlerinin kurulması
B) Askerî iktâ sisteminin temellerinin atılması
C) Askerî amaçlı posta evlerinin inşa edilmesi
D) İslam Devleti'nin hazinesi olan Beytü'l-mal'ın oluşturulması
E) Devletin merkezinin Medine'den Şam'a taşınması

18. Dört Halife Devri'nde görülen

- Kur'an-ı Kerim'in kitap hâline getirilmesi,
- Beytü'l-mal'ın kurulması,
- İslam topraklarında okullar açılması

gelişmelerinden hangileri kültürel faaliyetlere örnektir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

19. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Osman Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Muhalif gruplarla Sıffin Savaşı'nın yapılması
B) İlk İslam donanmasının kurulması
C) Bizans'ın Tunus'taki hâkimiyetine son verilmesi
D) İslam ordularının Gürcistan ve Dağıstan'a kadar ilerlemesi
E) Kur'an'ın çoğaltılarak İslam ülkelerine gönderilmesi

1. Hz. Ali, aşağıdaki gelişmelerden hangisinden sonra devletin merkezini Kûfe'ye taşımıştır?

- A) Hakem Olayı B) Cemel Vakası
C) Sıffin Savaşı D) Köprü Savaşı
E) Mute Savaşı

2. Hz. Muhammed'in vefatının ardından 632-661 yılları arasında halifeler istişare yoluyla belirlenmiş ve bu dönem "Dört Halife Devri" olarak adlandırılmıştır. 661 yılında Emevi ailesine mensup Muaviye'nin halifeliği ele geçirmesiyle birlikte hilafet, babadan oğula geçen bir sisteme dönüşmüş ve bu yeni dönem "Emeviler" adıyla anılmıştır.

Buna göre

- I. Dört halife devri halifenin demokratik yöntemlerle belirlenmesiyle diğer dönemlerden ayrılır.
II. İlk dönemlerden itibaren halifenin belirlenmesinde askeri faaliyetler ön plana çıkmıştır.
III. Emevilerle birlikte halifelik, monarşik bir yapıya bürünmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. Emeviler döneminde görülen

- I. Kerbela Olayı,
II. mevali siyasetinin takip edilmesi,
III. yayılmacı fetih politikalarının uygulanması

gelişmelerinden hangilerinin İslam toplumunda bazı tepkilere neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Abbasilere ait bir bilgi değildir?

- A) Ebü'l-Abbas tarafından Kûfe'de kurulmuştur.
B) Mansur zamanında devletin merkezi Bağdat'a taşınmıştır.
C) Sasaniler örnek alınarak vezirlik kurumu oluşturulmuştur.
D) Emevilerin başlattığı saltanat sistemi terk edilmiştir.
E) Devlet işlerini görüşmek için farklı divanlar kurulmuştur.

5. Abbasiler Dönemi'nde Türklerle, Müslüman Araplar arasındaki ilişkilerin olumlu yönde gelişmesinde

- I. Abbasilerin Türklere askerî yapılarında yer vermesi,
II. Abbasilerin Emevilerin başlattığı mevali siyasetini terk etmesi,
III. Talas Savaşı'nda Karlukların Abbasileri desteklemesi

gibi etkenlerden hangileri rol oynamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Abbasiler Dönemi'nde temelleri atılan kurum ya da makamlardan biri değildir?

- A) Emirü'l-ümera B) Kadılıkudat
C) Hacıp D) Divan'ı-mezalim
E) Vezir

7. Abbasiler, Şii Büveyhi Devleti'nin baskısından aşağıdaki devletlerinden hangisinin desteğiyle kurtulmuştur?

- A) Tolunoğulları B) Memlûkler
C) Eyyubiler D) Samaniler
E) Büyük Selçuklular

8. Aşağıdakilerden hangisi Tolunoğulları Devleti'nin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kuzey Afrika'da kurulan ilk Türk devleti olması
B) Humâreveyh Dönemi'nin en parlak dönem olması
C) Kudüs hâkimiyeti için Haçlılarla mücadele edilmesi
D) Halkın çoğunluğunun Araplardan oluşması
E) Mısır'da ekonominin kısa sürede canlandırılması

9. Mısır'da kurulan ilk Türk devletleri olan Tolunoğulları ve İhşîdîlerin hâkimiyetinin kısa sürmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Hanedan içinde taht kavgalarının yaşanması
- B) Kıpçak kökenli askerlerin yönetimi ele geçirmesi
- C) Yerel halkla yöneticiler arasında bütünleşmenin olmaması
- D) Abbasilerin bölgedeki otoritesini yeniden sağlamak istemesi
- E) Şii Fâtımilerin Mısır'ı ele geçirmek istemesi

10. Eyyubi Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Selahaddin Eyyubi tarafından kurulmuştur.
- B) Mısır, Hicaz ve Yemen'e hâkim olmuştur.
- C) Haçlılarla mücadele etmiştir.
- D) Kuruluş sürecinde Moğolların desteğini almıştır.
- E) Siyasi hâkimiyetine Memlûkler son vermiştir.

11. Aşağıdakilerden hangisi Memlûk Devleti'nin özelliklerinden biri değildir?

- A) Mısır, Suriye ile Hicaz'da hüküm sürmüştür.
- B) Eyyubilerin Türk kökenli komutanlarından Aybek tarafından kurulmuştur.
- C) Genel olarak hükümdarlık babadan oğula geçmemiştir.
- D) Haçlılara ve Moğollara karşı önemli zaferler kazanmıştır.
- E) İpek Yolu ticaretini uzun süre elinde tutmuştur.

12. İslam toplumunda eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü kurumlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kütüphane
- B) Suffe
- C) Medrese
- D) Ribat
- E) Cami

13. Abbasiler tarafından kurulan Beytül-hikme için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Önemli bilim insanlarının yetişmesine ortam hazırlamıştır.
- B) Grekçe, Süryanice ve Sanskritçe gibi dillerden tercümeler yapılmıştır.
- C) Haçlı Seferleri sonucunda etkinliğini kaybetmiştir.
- D) İslam dünyasında büyük bir fikir hareketi başlatmıştır.
- E) Bağdat'ın bilim merkezi hâline gelmesinde etkili olmuştur.

14. Orta Çağ'da Hristiyan Avrupalıların İslam dünyasını yakından tanınmasında

- I. feodalitenin ortaya çıkması,
- II. Haçlı Seferleri'nin yapılması,
- III. Arapçadan Latinceye çeviriler yapılması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

15. İslamiyet'in ilk yıllarında tasvir yasağı koyulmasının

- I. minyatür,
- II. resim,
- III. heykel

gibi sanatlarından hangilerinin gelişimini engellediği söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

16. İslam kültür çevresinde görülen aşağıdaki sanatlardan hangisinin açıklaması yanlıştır?

- A) Ebru: Kitreli su üzerine serpilip boyalarla yapılan bezeme sanatı
- B) Tezhip: El yazması kitapların altın ve renkli boyalarla süslenmesi
- C) Hüsnühat: El yazması kitap, levha ve mimaride kullanılan güzel yazı sanatı
- D) Hakkaklık: Işığın ve rengin uyumlu birleşimiyle yapılan cam sanatı
- E) Çini: Seramik üzerine sırlama işlemi ile yapılan süsleme sanatı

1. İslamiyet'ten önce Arabistan'da kurulan devletlere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Miken B) Main C) Sebe
D) Hire E) Tedmür

2. İslamiyet'in ortaya çıktığı VII. yüzyılda dünyada hâkimiyet süren devletlere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Habeş Krallığı
B) Kök Türk Devleti
C) Doğu Roma İmparatorluğu
D) Hitit İmparatorluğu
E) Sasani İmparatorluğu

3. Mekkeli müşriklerin, 622 yılında İslamiyet'in yayılmasını engellemek için Müslümanlara yönelik baskılarını artırmaları üzerine Hz. Muhammed ve beraberindekilerin Medine'ye göç etmeleri İslam tarihinde aşağıdakilerden hangisiyle anılır?

- A) Veda B) Hicret C) Biat
D) Cihat E) Ensar

4. Hicretten önce 620 yılında Medine'den, panayırlara katılmak için Mekke'ye gelen bazı kişilerin Hz. Muhammed'le görüşüp İslamiyet'i benimsemeleri ve sonra onların etkisiyle Medine'de yeni Müslüman olanlarla beraber bu görüşmelerin tekrar etmesi İslam tarihinde aşağıdaki isimlerden hangisiyle anılır?

- A) Vatandaşlık Antlaşması
B) Hudeybiye Barışı
C) Akabe Biatları
D) Veda Hutbesi
E) Rıdvan Biatı

5. Hicretten sonra Hz. Muhammed'in öncülüğünde, Medine'de bulunan tüm gruplarla yapılan Vatandaşlık Antlaşması'nda

- I. anlaşmazlıkların çözümünde Hz. Muhammed'e başvurulması,
II. herkese din ve vicdan hürriyeti sağlanması,
III. şehre bir saldırı olduğunda birlikte hareket edilmesi

kararlarından hangileri alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Müslümanların siyasi ve askerî bir güç hâline gelmesi aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Hicret
B) Hudeybiye Antlaşması
C) Uhud Savaşı
D) Mekke'nin Fethi
E) Mute Savaşı

7. Bedir Savaşı'nın İslam tarihi açısından önemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müslümanların taarruz durumuna geçmesi
B) Hicaz bölgesinde barışın sağlanması
C) Müslümanların ilk askerî zaferi olması
D) İslamiyet'in Arabistan dışında yayılması
E) Hicri takvimin başlangıcı kabul edilmesi

8. Mekkeli müşriklerin Bedir Savaşı'nın intikamını almak ve Müslümanların denetimine geçen Suriye-Mısır ticaret yolunu tekrar ele geçirmek amacıyla Medineliler üzerine harekete geçmesi aşağıdakilerden hangisine sebep olmuştur?

- A) Hayber'in fethi
B) Uhud Savaşı
C) Hendek Savaşı
D) Huneyn Savaşı
E) Taif kuşatması

9. Hz. Muhammed'in ordunun güvenliğini sağlamak için Ayneyn Tepesi'ne yerleştirdiği okçuların yerlerini terk etmesiyle Müslümanların zor duruma düştüğü savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bedir B) Uhud C) Hendek
D) Mute E) Huneyn

10. Hz. Muhammed Dönemi'nde meydana gelen gelişmeler genellikle ortaya çıktıkları coğrafyalardan ismini almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?

- A) Bedir Savaşı B) Uhud Savaşı
C) Hendek Savaşı D) Mute Savaşı
E) Hudeybiye Barışı

11. Hz. Peygamber döneminde meydana gelen aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonucunda Mekkeli müşrikler savunma durumuna geçmiştir?

- A) Bedir Savaşı B) Uhud Savaşı
C) Hendek Savaşı D) Mute Savaşı
E) Huneyn Savaşı

12. Hz. Ebu Bekir'in halifeliğinin ilk zamanlarında İslam'dan dönerek devlete isyan eden kabilelerle yapılan savaşlara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fitne Olayları
B) Sıffin Savaşı
C) Ridde Savaşları
D) Nihâvend Savaşı
E) Kerbela Olayı

13. Hz. Ömer Dönemi'nde yürütülen fetih faaliyetleri

- I. Batı Roma,
II. Bizans,
III. Sasani

devletlerinden hangilerine karşı yapılmıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

14. Dört Halife Devri'nde meydana gelen

- I. Ecnâdeyn,
II. Kadisiye,
III. Yermük

savaşlarından hangilerinin Suriye'nin fethinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Hz. Ömer Dönemi'nde Irak ve İran'ın fethinde

- I. Kadisiye,
II. Ecnâdeyn,
III. Nihâvend

savaşlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

16. Dört Halife Devri'nde yürütülen

- I. ülkenin illere ayrılması,
II. Kur'an'ın kitap hâline getirilmesi,
III. Basra, Kûfe gibi yeni şehirlerin kurulması

faaliyetlerinden hangileri sınırların genişlemesinin sonuçlarındandır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

17. İslam tarihinde Kur'an'ın kitap hâline getirilmesi ve daha sonra çoğaltılarak çeşitli bölgelere gönderilmesi aşağıda eşleştirilen halifelerin hangisinin dönemlerinde gerçekleştirilmiştir?

- A) Hz. Ebubekir-Hz. Ömer
- B) Hz. Ebubekir-Hz. Osman
- C) Hz. Ömer-Hz. Osman
- D) Hz. Ömer-Hz. Ali
- E) Hz. Osman-Hz. Ali

18. Hz. Ali taraftarlarıyla Hz. Ayşe'nin etrafında toplanan gruplar arasında yaşanan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Celûla Savaşı
- B) Sıffin Savaşı
- C) Deve Olayı
- D) Ridde Olayları
- E) Kerbela Olayı

19. Muaviye'nin, Hz. Ali'nin halifeliğine karşı çıkması ve Hz. Osman'ın katillerinin bulunamamasını gerekçe göstererek ayaklanması aşağıdakilerden hangisinin gerekçesini oluşturmuştur?

- A) Yermük Savaşı
- B) Nihâvend Savaşı
- C) Sıffin Savaşı
- D) Kâdisiye Savaşı
- E) Cemel Vakası

20. İslam toplumunun Hz. Ali taraftarları, Muaviye taraftarları ve Hariciler olmak üzere üçe ayrılması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Cemel Vakası
- B) Sıffin Savaşı
- C) Hakem Olayı
- D) Ridde Olayları
- E) Huneyn Savaşı

21. Emevi Devleti'nin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muaviye
- B) Yezid
- C) Hz. Osman
- D) Abdülmelik
- E) Velid

22. Emeviler Dönemi'nde fetihlerin yoğunlaştığı bölgeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Türkistan
- B) Anadolu
- C) İspanya
- D) Kuzey Afrika
- E) Çin

23. Dört Halife Dönemi'ne benzer bir yönetim anlayışı benimsemesi nedeniyle "beşinci halife" olarak anılan Emevi halifesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ömer bin Abdülaziz
- B) Abdülmelik
- C) I. Mervan
- D) I. Velid
- E) Hişam

24. Tarık bin Ziyad komutasındaki İslam ordularının Rio Guadalete mevkinde Vizigot ordularını mağlup etmesi, aşağıdaki bölgelerden hangisinin Emevilerin hâkimiyetine girmesinde etkili olmuştur?

- A) İspanya
- B) Fransa
- C) İtalya
- D) Tunus
- E) Avusturya

1. Emevilerin Avrupa kıtasındaki ilerlemelerini durduran savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Puvatya B) Kadiks
C) Yermük D) Köprü
E) Celûla

2. Aşağıdakilerden hangisi Emeviler Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Bizans sınırında Avasım eyaletinin kurulması
B) Kuzey Afrika'nın fethinin tamamlanması
C) Devlet merkezinin Şam'a taşınması
D) Maveraünnehir bölgesinde hâkimiyet kurulması
E) Bizans'ın başkenti İstanbul'un kuşatılması

3. Aşağıdakilerden hangisi Abbasilerden ayrılan valilerin kurduğu devletlerden biri değildir?

- A) İdrisiler B) Ağlebiler C) Sasaniler
D) İhşîdîler E) Samaniler

4. Abbasiler Dönemi'nde, halifelerin siyasi otoritelerinin zayıflaması üzerine devlet erkânı arasında ortaya çıkan iktidar mücadelesine son vermek amacıyla oluşturulan makam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emirü'l-ümera B) Avasım
C) Divanü'l-berid D) Divan'ı-mezalim
E) Vezaret

5. Aşağıdakilerden hangisi, Abbasilerin, Bizans'tan gelebilecek tehditleri önlemek amacıyla kurdukları ve merkezi Antakya olan askerî eyaletin adıdır?

- A) Samarra B) Avasım
C) Beytü'l-hikme D) Havas
E) Füstât

6. Mısır'da kurulmuş ve Suriye'de hâkimiyet kurmuş Müslüman Türk devletidir. Abbasi Devleti'nde merkezî otoritenin zayıfladığı dönemde kurulan bu devletin adı, kurucusu Muhammed b. Tuğç'a verilen ünvandan gelmektedir.

Hakkında bilgi verilen bu devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eyyubiler B) Memlûkler
C) İhşîdîler D) Tolunoğulları
E) Karahanlılar

7. Zengi Atabeyi Nureddin Mahmud'un emirlerinden biri olarak görev yaparken Mısır'da Fâtîmî hâkimiyetine son veren ve kendi devletini kuran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Selahaddin Eyyubi B) Melik Adil
C) Sultan Baybars D) Tolunoğlu Ahmet
E) Muhammed b. Tuğç

8. Aşağıdakilerden hangisi Selahaddin Eyyubi'ye ait bir özellik değildir?

- A) Hittin Savaşı'yla Haçlıların kurduğu Kudüs Krallığı'na son vermiştir.
B) III. Haçlı Seferi'ne karşı İslam dünyasını başarıyla savunmuştur.
C) Abbasi Halifeliğini Mısır'a taşıyarak koruma altına almıştır.
D) "Hadimü'l-Haremeyn" ünvanını kullanan ilk hükümdar olmuştur.
E) Mehmet Akif tarafından "Şarkın en sevgili sultanı" olarak anılmıştır.

9. Memlûklerin, Kutuz Dönemi'nde İslam Dünyası'nı tehdit eden Moğollara karşı kazandığı ve Suriye'de hâkimiyet kurduğu savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ayn-ı Calut
B) Hittin
C) Elbistan
D) Mercidabık
E) Talas

10. İslam dünyasında ilk medrese aşağıdaki merkezlerden hangisinde açılmıştır?

- A) Bağdat
B) Nişabur
C) Şam
D) Medine
E) Kurtuba

11. Karahanlılar Devri'nde Türkler arasında fikrî ve ilmî faaliyetlerin gelişmesinde rol oynayan ve birer ilim merkezleri ortaya çıkmıştır.

Bu merkezler arasında

- I. Ahlat,
II. Kaşgar,
III. Balasagun

şehirlerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi İslam Medeniyeti'nde öne çıkan sanatlardan biri değildir?

- A) Hat
B) Tezhip
C) Çini
D) Resim
E) Mimari

13. Bağdat'ta yetişen ve cebirin kurucusu olarak kabul edilen Müslüman bilgin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbn Kuteybe
B) Ömer Hayyam
C) el-Hârizmî
D) Bîrûnî
E) İbn Rüşd

14. Aristo üzerine yazdığı şerhlerden başka "Tehâfütü Tehâfütü'l-felâsife" adlı eseriyle Avrupa'da itibar edilen bir filozof hâline gelmiştir. Eserleri, Paris Üniversitesinde ve öteki akademik kurumlarda okutulmuştur.

Endülüslü bu bilgin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farabi
B) Ömer Hayyam
C) İbn Sina
D) Bîrûnî
E) İbn Rüşd

15. Asıl adı Muhammed olan bu düşünür, Batı'da Alfarabius ve Abunazar adlarıyla tanınmıştır. Mantık alanındaki çalışmaları nedeniyle Aristo'dan sonra "İkinci Öğretmen" unvanını almıştır. Siyaset felsefesinden İslam dünyasında ilk bahseden filozoftur. Ayrıca, metafizikte varlık ve mahiyet ayrımını yapan ilk kişidir. Orta Çağ'da hem İslam hem de Batı düşünürleri üzerinde derin etkiler bırakmıştır.

Kazakistan'da bulunan doğduğu şehrin ismiyle anılan bu bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbn Sina
B) Farabi
C) Gazali
D) Bîrûnî
E) İbn Rüşd

1. İslamiyet'in doğduğu yıllarda Arap toplumu, çöllerde göçebe bir hayat sürenler ile köy, kasaba ve şehirlerde yerleşik bir yaşam tarzına sahip gruplardan oluşmaktaydı. Haram ayları olarak bilinen dönemde belirli bölgelerde toplanan Araplar, alışveriş yapar ve çeşitli etkinlikler düzenlerdi. Bu zaman diliminde kan dökmek hoş karşılanmazdı.

Bu parçada İslamiyet öncesi dönemde Arabistan'a özgü aşağıdaki kavramlardan hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Mevali
B) Hadari
C) Bedevi
D) Panayır
E) Ficar savaşları

2. İslamiyet'in ortaya çıktığı VII. yüzyılda Kafkaslar, Anadolu, Suriye ve Kuzey Afrika'ya kadar olan bölgelere hâkim olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pers İmparatorluğu
B) Makedonya İmparatorluğu
C) Doğu Roma İmparatorluğu
D) Sasani İmparatorluğu
E) Kutsal Roma Germen İmparatorluğu

3. Hz. Muhammed'in hicretten sonra Medine'deki tüm grupların dâhil olduğu Vatandaşlık Antlaşması'nı yapmasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi **bulunmaz**?

- A) Farklı dinleri tek çatı altında birleştirmek
B) Medine'nin dış tehditlere karşı korunmasını sağlamak
C) Herkesin haklarını korunduğu adil bir yönetim oluşturmak
D) Farklı gruplar arasında iş birliği ve dayanışmayı artırmak
E) Kabileciliğe ve toplum içindeki çatışmalara son vermek

4. Aşağıdakilerden hangisi, Mekke'nin Fethi'ne kadar olan süreçte Müslümanların müşriklere karşı verdiği askerî ve siyasi mücadelelerden biri **değildir**?

- A) Bedir Savaşı
B) Uhud Savaşı
C) Hendek Savaşı
D) Hudeybiye Barışı
E) Huneyn Savaşı

5. Hz. Muhammed Dönemi'nde meydana gelen

- I. Bedir Savaşı,
II. Hendek Savaşı,
III. Hudeybiye Antlaşması,
IV. Uhud Savaşı

gelişmelerinin kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III - IV
B) I - IV - II - III
C) II - I - IV - III
D) III - I - IV - II
E) IV - III - II - I

6. Hz. Muhammed; Uhud Savaşı öncesinde toplanan şûrada, Medine'de kalarak şehri savunmayı önerdi ancak genç Müslümanlar, düşmanla açık alanda savaşmak istedi. Sonuç olarak Uhud Dağı savaş alanı olarak belirlendi ve Müslüman ordusunun arkasını korumak için dağın eteklerine 50 okçu yerleştirildi.

Buna göre Hz. Muhammed'in Uhud Savaşı'nda izlediği siyaset için

- I. Kararlarını istişare yöntemiyle alarak uzlaşmayı ön planda tutmuştur.
II. Stratejisini belirlerken savaş alanının konumunu dikkate almıştır.
III. Savunma savaşı yerine taarruz savaşı yapmayı tercih etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. Hicretten sonra Mekkeli müşriklerin Medine'ye karşı başlattığı saldırıların son bulması ve Benî Kurayza Yahudilerinin Medine'den çıkarılması gibi gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Tebük Seferi
B) Uhud Savaşı
C) Hendek Savaşı
D) Mute Savaşı
E) Huneyn Savaşı

8. Mekkeli müşrikler Medine'de kurulan İslam Devleti'ni aşağıdakilerden hangisiyle resmen tanımıştır?

- A) Medine Sözleşmesi'yle
B) Bedir Savaşı'yla
C) Hudeybiye Barışı'yla
D) Huneyn Savaşı'yla
E) Mute Savaşı'yla

9. Şam ticaret yolunun güvenliğini tehdit eden Yahudilerin, Müslümanların ticaret kervanlarına zarar vermesi aşağıdakilerden hangisinin gerekçesini oluşturmuştur?

- A) Hayber'in fethinin
B) Mute Savaşı'nın
C) Hudeybiye Antlaşması'nın
D) Uhud Savaşı'nın
E) Tebük Seferi'nin

10. Mekke'nin Fethi'nden sonra gerçekleşen

- I. Huneyn Savaşı,
II. Taif Seferi,
III. Tebük Seferi

gibi askerî harekâtlardan hangileri putperest kabilelere karşı yapılmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

11. Bizans'ın Arabistan üzerine büyük bir sefer düzenleyeceği haberleri üzerine Hz. Muhammed'in 631'de çıktığı sefer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bedir
B) Uhud
C) Mute
D) Tebük
E) Huneyn

12. Hz. Muhammed Dönemi'nde yaşanan gelişmeler ve bu gelişmelerin sonuçlarının eşleştirildiği aşağıdaki seçeneklerden hangisi yanlıştır?

- A) Mekke'nin Fethi-Arabistan'ın fethinin tamamlanması
B) Hayber'in fethi-Şam ticaret yolunun güvenliğinin sağlanması
C) Hudeybiye Antlaşması-Müslümanların siyasi bir güç olarak tanınması
D) Mute Savaşı-Bizans ordularının askerî güç ve stratejilerinin öğrenilmesi
E) Huneyn Seferi-Müşrik kabilelerin Taif kentine sığınması

13. Aşağıdakilerden hangisi Dört Halife Devri gelişmelerinden biri değildir?

- A) Doğu Roma ile denizlerde Zâtü's-savârî Savaşı'nın yapılması
B) Kuzey Afrika topraklarına seferler düzenlenmesi
C) Tüm resmî yazışmaların Arapça yapılmaya başlanması
D) Sasani Devleti'ne son verilerek Irak ve İran'ın fethedilmesi
E) Toprağa dayalı askerî ikta sisteminin temellerinin atılması

14. Aşağıdakilerden hangisi, Hz. Ali Dönemi'nde fetihlerin durmasına sebep olan iç siyasi çekişmelere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Kerbela Olayı
B) Cemel Vakası
C) Ecnadeyn Savaşı
D) Köprü Savaşı
E) Ridde Olayları

15. Hz. Ali Dönemi'nde Cemel Vakası ve Siffin Savaşı gibi iç karışıklıkların yaşanmasında

- I. Hz. Osman'ın katillerinin bulunamaması,
- II. Muaviye'nin halifelik makamı üzerinde hak iddia etmesi,
- III. Sahabeden bazılarının Hz. Ayşe etrafında bir güç oluşturması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. 756 yılında I. Abdurrahman'ın, Abbasi valisini yönetimden uzaklaştırıp Kurtuba'da "emir" ünvanıyla hükümdarlığını ilan etmesiyle aşağıdaki devletlerden hangisi kurulmuştur?

- A) İhşîdîler
B) Endülüs Emevileri
C) Fâtımiler
D) Murâbîtlar
E) Muvahhidler

17. Abbasiler Dönemi'nde, tercüme merkezi olarak faaliyet göstermesinin yanı sıra bir akademi ve halka açık kütüphane olarak da hizmet veren kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Niazamiye Medresesi
B) Kurtuba Medresesi
C) Beytü'l-hikme
D) El-ezher
E) Tevâif-i mülûk

18. Abbasi halifesi Mu'tasım Dönemi'nde bugünkü Irak topraklarında kurulan ve sadece Türklerin yerleştirildiği şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samarra
B) Avasım
C) Basra
D) Bağdat
E) Musul

19. Abbasi Devleti'nin Moğollar tarafından 1258'de yıkılmasından sonra Abbasi soyundan gelen el- Müstansır'ı Mısır'da halife ilan eden Memlûk sultanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aybek B) Baybars C) Kalavun
D) Kutuz E) Kayıtbay

20. Aşağıdakilerden hangisi Tolunoğulları ve İhşîdî devletlerinin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Mısır'da kısa süreli hâkimiyet kurmaları
- B) Türk kökenli yöneticiler tarafından kurulmaları
- C) Halkın refahını artırmaya yönelik çalışmalar yapmaları
- D) Abbasi Devleti'ne bağlı olarak kurulmaları
- E) Osmanlı himayesinde varlıklarını sürdürmeleri

21. Mısır’da Eyyubi ordusundaki Türk asıllı azatlı emirler tarafından kurulan ve tarihte Kölemenler olarak da biline devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tolunoğulları
B) Memlûkler
C) İhşîdîler
D) Zengiler
E) Fatimiler

22. Tarih öğretmeni Merve Hanım "İslam Medeniyetinde Âlimler" konusunu işlediği dersinde tahtaya aşağıdaki gibi bazı âlimlerin çalışmalarını yazmıştır:

- Müzikte sesleri notalarken logaritmayı icat etmiş ve müzik alanındaki eserinde, ud ve kanun gibi çalgılardan ilk kez bahsetmiştir.
- Tıp alanında önemli bir kaynak olan “el-Kanûn fî’t-Tıbb” adlı eseri yazmıştır.
- İhyâü Ulûmî’-d-Din” adlı eserinde, bozulmuş bir toplumu ıslah edip Kur’an ve Sünnet temellerine oturtmaya çalışmıştır.
- Büyük Selçuklu hükümdarı Melikşah’ın İsfahan ve Bağdat’ta yaptırdığı rasathanelerde çalışmış ve Celâli takviminin hazırlanmasında önemli bir rol oynamıştır.

Buna göre Merve Öğretmen'in çalışmaları hakkında bilgi verdiği âlimler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Farabi
B) İbn-i Sina
C) Gazali
D) Ömer Hayyam
E) Biruni

TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

Terimler ve Kavramlar

- Kök Tengri
- Oğuz
- Kutadgu Bilig
- Divânü Lûgati't-Türk
- Atabey
- Türkmen
- Divân-ı Saltanat
- Emir-i Dad
- Siyasetname
- Melik
- Vezir

Neler Öğreneceksiniz?

- Türklerin İslamiyet'i kabulü ile Türkiye Selçuklu Devleti'nin kuruluşu arasındaki süreçte meydana gelen başlıca siyasi gelişmeleri
- Türklerin İslamiyet'i kabul etme sürecine etki eden faktörleri
- Karahanlı ve Gazneli devletlerinden hareketle İslamiyet'in kabulünün Türk devlet yapısında meydana getirdiği değişimleri
- Büyük Selçuklu Devleti Dönemi'ndeki başlıca siyasi gelişmeleri
- Büyük Selçuklu Devleti'nin yönetimini ve toplum yapısını

6. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Eski Türk dini olan “Kök Tengri” inancında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Tek tanrı inancı
- B) Doğa kültleri
- C) Mabnet yapımı
- D) Öbür dünya inancı
- E) Kurban ibadeti

2. Türklerin İslamiyet'in hizmetinde yer almaya başlaması Emevi Dönemi'nde gerçekleşmiş olsa da bu dönemde Türk-Arap ilişkileri sınırlı kalmıştır.

Bu durum üzerinde Emeviler Dönemi'nde uygulanan

- I. Arap milliyetçiliği,
- II. mevali uygulaması,
- III. Arap olmayanlardan cizye alınması

gibi politikalardan hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi 751 yılında gerçekleşen Talas Savaşı'nın sonuçları arasında bulunmaz?

- A) Kâğıt üretim teknolojisinin Çin'den İslam dünyasına geçmesi
- B) Türklerin İslamiyet'i toplu hâlde kabul etmeye başlaması
- C) Çin'in Orta Asya'daki ilerleyişinin durdurulması
- D) Türklerle Abbasiler arasında yakın ilişkiler kurulması
- E) Kök Türk Devleti üzerindeki Çin baskısının ortadan kalkması

4. Türklerin Abbasiler Dönemi'nde kalabalık topluluklar hâlinde İslam dinine geçmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Abbasilerin ümmetçi bir siyaset takip etmesi
- B) Abbasilerin eyalet valilerine geniş yetkiler vermesi
- C) Türklerin, Talas Savaşı'nda Müslümanlarla birlikte Çin'e karşı savaşması
- D) Abbasilerin mevali politikasını terk etmesi
- E) Türklerle Müslümanlar arasındaki ticari ilişkilerin gelişmesi

5. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlı Devleti'nin özelliklerinden biri değildir?

- A) Türkçeyi resmî dil olarak kullanmışlardır.
- B) Türkistan'da İslamiyet'in yayılmasına rol oynamışlardır.
- C) Yusuf Kadir Han'ın vefatından sonra devlet ikiye ayrılmıştır.
- D) Uygur alfabesiyle eserler vermişlerdir.
- E) Satuk Buğra Han, Karahanlı Devleti'ni Balasagun'da kurmuştur.

6. Aşağıdakilerden hangisi Gazneli Mahmut ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Karahanlılara karşı Oğuz Türkleriyle ittifak yapmıştır.
- B) Hindistan'a 17 sefer düzenlemiştir.
- C) Abbasi halifesinden sultan ünvanını almıştır.
- D) Şii Büveyhoğulları'na karşı Abbasileri desteklemiştir.
- E) Gazneli Devleti'ne en parlak dönemini yaşatmıştır.

7. Gaznelilerin zayıflamasında ve yıkılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Oğuz boylarının isyanlar çıkarması
- B) Dandanakan Savaşı'nın kaybedilmesi
- C) Samanoğulları Devleti'nin hâkimiyetini kaybetmesi
- D) Gurların Gazne'yi ele geçirmesi
- E) Horasan Bölgesi'nin Selçuklulara terk edilmesi

8. İlk Türk-İslam devletlerinde egemenlik anlayışını oluşturan

- I. hükümdarın tanrı adına ülkeyi yönetmesi,
- II. hükümdarlık yetkisinin soy bağıyla aktarılması,
- III. cihan devleti anlayışının hâkim olması

gibi unsurlardan hangilerinin eski Türk geleneğinin devamı olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Türk-İslam devletlerinde kullanılan hükümdarlık sembolleri arasında yer almaz?

- A) Taç
- B) Tıraz
- C) Nevbet
- D) Kotuz
- E) Çetr

10. İslamiyet'in kabulüyle birlikte Türk toplumunun

- I. yerleşik hayat,
- II. yazılı kültür,
- III. örgün eğitim

gibi alanlardan hangilerinde büyük bir gelişme gösterdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi, Türk-İslam devletlerinde gulam sisteminin uygulanmasındaki temel amaçlardan biridir?

- A) Tarım topraklarını değerlendirmek
- B) Vergi gelirlerini artırmak
- C) Asker ve yönetici ihtiyacını karşılamak
- D) Vakıflara gelir sağlamak
- E) Medreselere öğrenci yetiştirmek

12. Kutadgu Bilig ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kaşgarlı Mahmut tarafından XI. yüzyılda yazılmıştır.
- B) Doğu Karahanlı Hükümdarı Tamgaç Uluğ Buğra Han'a sunulmuştur.
- C) İslami esaslarla Türk millî değerlerini harmanlayan bir siyasetnamedir.
- D) Türk İslam edebiyatının günümüze kadar ulaşan en eski eseridir.
- E) İçerğinde hükümdarın halka karşı sorumluluklarına yer verilmiştir.

13. Aşağıdakilerden hangisi Türk-İslam devletlerinde ticareti geliştirmek için yürütülen faaliyetlerden biri değildir?

- A) Kervansarayların inşa edilmesi
- B) Kapan ve bedestenlerin yapılması
- C) İpek ve Baharat yollarının denetim altına alınması
- D) Yöneticilere hizmetleri karşılığında ikta verilmesi
- E) Gümrük vergilerinin düzenlenmesi

1. Tuğrul Bey öncülüğünde hareket eden Oğuz boyları, bir dizi savaş sonucunda Gaznelilere üstünlük sağlayarak bağımsızlıklarını elde etmiş ve Büyük Selçuklu Devleti'ni kurmuşlardır.

Büyük Selçukluların kuruluşunda etkili olan bu savaşlar aşağıdakilerden hangisinde doğru kronolojik sırayla verilmiştir?

- A) Nesa-Serahs-Dandanakan
- B) Nesa-Dandanakan-Serahs
- C) Serahs-Nesa-Dandanakan
- D) Serahs-Dandanakan-Nesa
- E) Dandanakan-Nesa-Serahs

2. **Malazgirt Savaşı'nda Selçuklu ordusunun Bizans ordusuna karşı üstünlük sağlamasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?**

- A) Bizans ordusunun ağır zırhlı ve hantal olması
- B) Alp Arslan'ın turan taktiğini başarıyla uygulaması
- C) Bizans ordusundaki Türk asıllı askerlerin Selçuklu saflarına geçmesi
- D) Selçuklu ordusunun hareketli süvari birliklerden oluşması
- E) Bizans ordusunun sayıca az olması

3. **Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'nın sonuçları arasında yer almaz?**

- A) Haçlı Seferleri'nin başlaması
- B) Romen Diyojen'in esir alınması
- C) Anadolu'da ilk Türk beyliklerinin kurulması
- D) Bizans'la kalıcı bir barış antlaşmasının yapılması
- E) Selçukluların Anadolu'daki ilerleyişinin hızlanması

4. **Doğu Roma İmparatorluğu'yla yapılan ve Türklerin Anadolu'yu ele geçirmesinde rol oynayan**

- I. Miryokefalon,
- II. Malazgirt,
- III. Pasinler

savaşlarından hangileri Büyük Selçuklu Dönemi'nde gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. **Aşağıdakilerden hangisi Melikşah Dönemi (1072-1092) gelişmelerinden biri değildir?**

- A) Büyük Selçukluların en geniş sınırlarına ulaşması
- B) Karahanlılar ve Gazneliler üzerinde üstünlük sağlanması
- C) Gürcistan, Kudüs, Suriye, Yemen ve Aden'in fethedilmesi
- D) Hasan Sabbah öncülüğünde çıkan Bâtını isyanının bastırılması
- E) Selçuklu başkentinin Rey'den İsfahan'a taşınması

6. **Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nde Berkjaruk Dönemi gelişmelerinden biri değildir?**

- A) Bâtıniler üzerine seferler düzenlenmesi
- B) Mehmet Tapar ile taht mücadelesinin yaşanması
- C) Anadolu'daki ilk Türk beyliklerinin ortaya çıkması
- D) Nizâmülmülk taraftarlarının desteğinin sağlanması
- E) Antakya'nın Haçlılar tarafından ele geçirilmesi

7. Büyük Selçuklu Devleti'nin

- I. Ani Kalesi'nin fethedilmesi,
- II. Malazgirt Savaşı'nın kazanılması,
- III. Abbasi halifesinin Büveyhi baskısından kurtarılması

faaliyetlerinden hangileri, İslam dünyasındaki saygınlığının artmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılış nedenleri arasında yer almaz?

- A) Taht kavgaları
B) Oğuz İsyanı
C) Moğol istilası
D) Katvan Savaşı
E) Sultan Sencer'in vefatı

9. Büyük Selçuklu Devleti'nde idari teşkilatın gelişiminde

- I. Karahanlılar,
- II. Gazneliler,
- III. Harzemşahlar

devletlerinden hangilerinden etkilenildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Büyük Selçuklu Devleti'nde açılan Nizamiye Medreselerinin kuruluş amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Devlet adamı yetiştirmek
B) Şiilik düşüncesini yaymak
C) Yıkıcı ve bölücü unsurlarla mücadele etmek
D) Bilimsel çalışmaları teşvik etmek
E) Dinin doğru bir şekilde öğretilmesini sağlamak

11. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu sultanlarının kullandığı hâkimiyet sembollerinden biri değildir?

- A) Para bastırmak
B) Hutbe okutmak
C) Halife ünvanını taşımak
D) Tuğra çekmek
E) Nevbet çaldırmak

12. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nde "Divan-ı Saltanat" adı verilen "Büyük Divan"ı oluşturan alt divanlardan biri değildir?

- A) Divan-ı Tuğra B) Divan-ı İstifa
C) Divan-ı Berid D) Divan-ı Mezalim
E) Divan-ı İşraf

13. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin zayıflamasıyla birlikte ortaya çıkan atabeyliklerden biri değildir?

- A) Böriler B) Zengiler
C) Saltuklular D) İldenizliler
E) Salgurlular

14. Büyük Selçuklu Dönemi'nde uygulanan

- I. ikta,
- II. gulam,
- III. vakıf

sistemlerinden hangilerinin devletin asker ihtiyacının karşılanmasında etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Büyük Selçuklu Devleti'nde sarayla ilgili

- I. Hükümdarın ailesi ve maiyeti ile birlikte yaşadığı mekandır.
- II. Divanlar aracılığıyla devletin yönetildiği merkezdir.
- III. Çeşitli kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütüldüğü yerdir.

ifadelerinden hangileri söylenabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. Büyük Selçuklu Devleti'nde "melik" ünvanıyla geniş yetkiler verilerek çeşitli eyaletlere vali olarak gönderilen hanedan üyeleri, zamanla merkezle olan bağlarını zayıflatmış ve bağımsız hareket etmeye başlamıştır.

Bu süreçte Selçuklu melikleri tarafından kurulan devletlerin ortaya çıktığı bölgeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Mısır B) Irak C) Kirman
D) Anadolu E) Suriye

17. Büyük Selçuklu Devleti'nde hükûmet işlerinin yürütülmesinden sorumlu aşağıdaki divanlardan hangisinin görev tanımı doğru değildir?

- A) Divan-ı İnşa: İç ve dış yazışmaların yapılması
B) Divan-ı İstifa: Mali işlerin yürütülmesi
C) Divan-ı İşraf: Mali ve idari işlerin denetlenmesi
D) Divan-ı Arz: Askerî işlerin yürütülmesi
E) Divan-ı Berid: Kadı ve müderrislerin atanması

18. Büyük Selçuklu Devleti'nde, hükümdarın emretme yetkisini doğrudan Allah'tan aldığına ve Allah adına hüküm sürdüğüne inanılması, eski Türk devlet geleneklerinden hangisinin sürdürüldüğünü gösterir?

- A) Veraset sisteminin
B) İkili devlet anlayışının
C) Kurultay geleneğinin
D) Kut inancının
E) Sosyal devlet anlayışının

19. Aşağıdakilerden hangisi Türk İslam devletlerinden biri olan Büyük Selçuklu Devleti'nde kültürel hayatın gelişmesine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Nizamiye Medreselerinin açılması
B) Şehir merkezlerinde külliyelerin inşa edilmesi
C) Gulam sisteminin uygulanması
D) Saraylarda sanatçıların himaye edilmesi
E) Hat, minyatür, tezhip gibi sanatlarda önemli eserler verilmesi

1. Kök Tengri dinine ait

- I. tek tanrı inancına yer verilmesi,
- II. putlaştırmaya yer verilmemesi,
- III. mabetlerin bulunmaması

özelliklerinden hangileri, Türklerin İslam dinine girişini kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. Türklerin İslam dünyasında önemli bir güç hâline gelmesi ilk olarak aşağıdaki dönemlerden hangisine rastlar?

- A) Hz. Muhammed B) Dört Halife
C) Emeviler D) Abbasiler
E) Tolunoğulları

3. Balasagun merkez olmak üzere Karahanlı Devleti'ni kuran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge Kül Kadir Han
B) Yusuf Kadir Han
C) Tamgaç Buğra Han
D) Satuk Buğra Han
E) Kutluk Bilge Kül Kağan

4. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlı Devleti'nin kuruluşunda rol oynayan Türk boylarından biri değildir?

- A) Çiğil B) Tuhsi C) Karluk
D) Oğuz E) Yağma

5. Aşağıdakilerden hangisi, Karahanlı Devleti'nin yönetim anlayışında İslami geleneklerin etkisiyle ortaya çıkan durumlardan biri değildir?

- A) Gulam sistemiyle asker yetiştirilmesi
B) Hükümdarların gazi ve mücahit gibi ünvanlar alması
C) Devletin doğu-batı şeklinde ikiye bölünerek yönetilmesi
D) Devlete ait toprakların ikta olarak yöneticilere bırakılması
E) Ülkede, halife adına hutbe okutulması

6. Doğu Afganistan'da yer alan Gazne şehri merkez olmak üzere Gazneli Devleti'nin temellerini atan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alp Tegin B) Atsız
C) Tuğrul Bey D) Sebük Tigin
E) Emir Timur

7. Hindistan'a yaptığı on yedi seferle İslamiyet'in bölgede yayılmasını sağlayan Gazneli hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneli Mesut B) Alp Tegin
C) Sebük Tigin D) Sultan Mahmut
E) Hüsrev Melik

8. Gurlar tarafından Hüsrev Melik'in esir edilmesiyle 1187'de yıkılan Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karahanlılar B) Büyük Selçuklular
C) Gazneliler D) Harzemşahlar
E) Babürler

9. Aşağıdaki Türk-İslam devletlerinden hangisinde ülke, hanedan üyeleri arasında doğu ve batı olmak üzere ikiye bölünerek yönetilmiştir?

- A) Gazneliler
- B) Karahanlılar
- C) Büyük Selçuklular
- D) Harzemşahlar
- E) Memlûkler

10. Gazneliler, devlet teşkilatını geliştirirken aşağıdaki devletlerden hangilerinden etkilenmiştir?

- A) Bizanslılar ve Sasaniler
- B) Samanîler ve Abbasîler
- C) Kök Türkler ve Uygurlar
- D) Büyük Selçuklular ve Harzemşahlar
- E) Tolunoğulları ve Karahanlılar

11. Türk-İslam hükümdarlarının kullandığı ünvanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Arslan Han
- B) Sultan
- C) Emir
- D) Şah
- E) İltiş

12. Geleneksel Türk ünvanları olan “hakan”, “yabgu” ve “şad” yerine sırasıyla “Arslan Han”, “Buğra Han” ve “İlig Han” ünvanlarını kullanan Türk-İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneliler
- B) Karahanlılar
- C) Büyük Selçuklular
- D) Harzemşahlar
- E) Memlûkler

13. İlk Türk - İslam eserlerinden biri olan, Edip Ahmet Yükneki tarafından yazılan ve ahlaki öğütler içeren eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Divanü Lügati't-Türk
- C) Atabetü'l Hakayık
- D) Şehname
- E) Muhakemetü'l Lügateyn

14. Selçuk Bey, Oğuz Yabgu Devleti'nde subaşılık yaptığı sırada yabgu ile yaşadığı anlaşmazlık sonucu, kendisine bağlı Oğuz boylarıyla birlikte aşağıdaki devletlerden hangisiyle ittifak kurarak Cend şehrine gelip yerleşmiştir?

- A) Karahanlılar
- B) Gazneliler
- C) Samaniler
- D) Harzemşahlar
- E) Abbasiler

15. Büyük Selçuklular ile Gazneliler arasında yapılan ve Selçukluların bağımsızlığını kazandığı savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Talas
- B) Malazgirt
- C) Dandanakan
- D) Katvan
- E) Ayn Calut Savaşı

16. Büyük Selçuklu Devleti'ne bağımsızlığını kazandıran ve devletin resmî kurucusu olan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arslan Yabgu
- B) Süleyman Şah
- C) Tuğrul Bey
- D) Çağrı Bey
- E) Alp Arslan

1. Büyük Selçuklu Devleti'nin kurulduğu bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maveraünnehir B) Anadolu
C) Afganistan D) Horasan
E) Azerbaycan

2. İbrahim Yinal ve Kutalmış'ın komuta ettiği Büyük Selçuklu ordusunun Liparitis komutasında birleşen Gürcü-Bizans kuvvetlerini mağlup ettiği, Bizans ve Büyük Selçuklu orduları arasında yapılan ilk önemli savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dandanakan B) Malazgirt
C) Miryokefalon D) Pasinler
E) Katvan

3. Büyük Selçuklu Devleti'nde hükümdardan sonra devlet kademesinde en yetkili kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vezir B) Kadı C) Melik
D) Atabey E) Hacıp

4. Büyük Selçuklu Devleti'nde Nizamiye Medreseleri hangi hükümdar döneminde kurulmuştur?

- A) Tuğrul Bey B) Alp Arslan
C) Melikşah D) Sencer
E) Berkjaruk

5. Türk-İslam kültüründe önemli bir yere sahip olan, küçük boyutlu, renkli resim yapma sanatı olan "minyatür"ün kullanım amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cam eşyalar üzerinde desenler oluşturmak
B) Kitaplara görsel öğeler eklemek
C) Ahşap malzemeleri renklendirmek
D) Saray duvarlarını süslemek
E) Halı ve kilim desenleri oluşturmak

6. Büyük Selçuklular Dönemi'nde matematik ve astronomi alanında çalışmalar yapan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazali
B) Ömer Hayyam
C) Enveri
D) Yusuf Has Hacıp
E) Edip Ahmet Yükneki

7. Büyük Selçuklular Dönemi'nde gelişen ve kufi, sülüs, nesih gibi türleri olan sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Minyatür B) Çinicilik C) Hat
D) Tezhip E) Ebru

8. Büyük Selçuklu hükümdarı Alp Arslan'ın, Fatimiler üzerine çıktığı Mısır Seferi'nden vazgeçerek hızla Ahlat'a dönmesine sebep olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans İmparatoru Romen Diyojen'in büyük bir ordu ile doğuya yönelmesi
B) Selçuklu kuvvetlerinin Bizans tarafından Zap Suyu'nda pusuya düşürülmesi
C) Şii Büveyhi Devleti'nin Abbasi başkenti Bağdat'ı işgal etmesi
D) İran'a giren Moğolların Anadolu üzerinde baskı oluşturması
E) Harzemşah hükümdarı Celaleddin'in Doğu Anadolu'yu işgale başlaması

9. Birinci Haçlı Seferi sırasında Büyük Selçuklu tahtında bulunan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alp Arslan
B) Melikşah
C) Berkjaruk
D) Sencer
E) Tuğrul Bey

10. Büyük Selçuklu Devleti'nde saray teşkilatının başında bulunan yönetici aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hâcibü'l-hüccâb
B) Çaşnigir
C) Camedar
D) Kapucubaşı
E) Emir-i Candar

11. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu ordusunun kullandığı ağır silahlardan biridir?

- A) Kılıç
B) Mancınık
C) Kalkan
D) Mızrak
E) Yay

12. Sultan Alp Arslan'a dokuz yıl ve Sultan Melikşah'a yirmi yıl vezirlik yapan, "Siyasetnâme" adlı eserin yazarı olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nizâmülmülk
B) Ömer Hayyam
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Yusuf Has Hacib
E) Gazali

13. Bağdat Nizamiye Medresesi'ne müderris olarak atanan ve Bâtınilere karşı yürütülen kültürel alandaki mücadeleye verdiği destekten ötürü Selçuklu yönetiminin "Şerefü'l-ümme" ünvanını verdiği âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enveri
B) Ömer Hayyam
C) Vâsitî
D) Yusuf Has Hacib
E) Gazali

14. Büyük Selçuklu Dönemi'nde resmî dil ve edebiyat dili olarak aşağıdakilerden hangisi tercih edilmiştir?

- A) Hakaniye Türkçesi
B) Farsça
C) Arapça
D) Grekçe
E) Oğuz Türkçesi

15. Büyük Selçuklu Devleti'nin hukuk teşkilatı ile ilgili

- I. Şehirlerdeki şeri davalara bakan görevli kadıdır.
II. Örfi hukuktan sorumlu yönetici kadiü'l-kudattır.
III. Siyasi suçların hükme bağlandığı yer, Divan-ı Mezalimdir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

16. Büyük Selçuklu Devleti'nde

- I. evlenme ve boşanma işlemleri,
II. miras ve alacak davaları,
III. vakıfların yönetimi

gibi faaliyetlerden hangileri, "kadı"nın yükümlülüğünde tutulmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

1. Türklerin İslamiyet'e geçiş süreciyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Karahanlılar, Satuk Buğra Han Dönemi'nde İslamiyet'i resmî din olarak kabul etmiştir.
- B) Talas Savaşı, Türklerin İslamiyet'i kabul etmesini hızlandırmıştır.
- C) 960 yılında, 200 bin çadırılık Türk topluluğu Müslüman olmuştur.
- D) Türkler, İslam dinine en yoğun olarak IX. yüzyılda girmiştir.
- E) Oğuzlar, X. yüzyılın ikinci yarısında İslamiyet'i kabul etmeye başlamıştır.

2. Türk dünyasında İslamiyet'in yayılması, özellikle Mâverâünnehir Bölgesi üzerinden gerçekleşmiştir. Bu bölge, İslam medeniyetinin önemli bir merkezi hâline gelmiş; burada kurulan tekke ve medreseler, İslamiyet'in öğretilmesi ve yayılmasında kilit rol oynamıştır. Bu süreçte âlimler ve tacirler, Türkistan'ın uzak bölgelerine kervanlarla ulaşarak İslamiyet'i Türk boylarına anlatmıştır.

Buna göre, İslamiyet'in Türkistan'da yayılmasında

- I. fetih,
- II. eğitim,
- III. ticaret

faaliyetlerinden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Karahanlı Devleti'nin hâkim olduğu bölgelerde, 960 yılında 200 bin çadırılık Türk topluluğu Müslüman olmuştur.

Bu topluluklar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kırgız
- B) Çiğil
- C) Karluk
- D) Tuhsi
- E) Yağma

4. Karahanlı hakanlarının Satuk Buğra Han'dan sonra "mücahit" ve "gazi" gibi ünvanlar kullanmaya başlaması, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Siyasi geleneğin İslami kurallara göre düzenlendiğinin
- B) Ticaret yolları üzerinde hâkimiyet kurulduğunun
- C) Selçuklu üstünlüğünün kabul edildiğinin
- D) Çin ile diplomatik ilişkiler geliştirildiğinin
- E) Uygur kültürünün tesirine girildiğinin

5. Aşağıdakilerden hangisi Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan'da kurulan Gaznelilerin İslam dünyasındaki rollerinden biri değildir?

- A) Hükümdarlarının Türk İslam devletleri içinde ilk kez Sultan ünvanını kullanmaları
- B) Şii Büveyhilere karşı Abbasi halifesini korumaları
- C) İslamiyet'i Hindistan'da yaymaları
- D) Haçlı Seferleri'ne karşı koymaları
- E) Bilim insanları ve sanatçıları himaye etmeleri

6. Gazneli Devleti'nin zayıflama sürecine girmesine ve İran coğrafyasından Hindistan'a çekilmek zorunda kalmasına neden olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Katvan
- B) Yassıçemen
- C) Otlukbeli
- D) Dandanakan
- E) Köseadağ

7. Türkistan'da ortaya çıkan Türk kültür ve medeniyetinin İslam kültür ve medeniyetiyle kaynaşmasında ve Türk-İslam medeniyetinin temellerinin atılmasında öncü rol oynayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karahanlılar
- B) Gazneliler
- C) Büyük Selçuklular
- D) Harzemşahlar
- E) Memlûkler

8. Divânü Lûgati't-Türk ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kaşgarlı Mahmut tarafından XI. yüzyılda yazılmıştır.
- B) Abbasi Halifesi Muktedi Billah'a sunulmuştur.
- C) Türk dilinin zenginliğini göstermek amacıyla kaleme alınmıştır.
- D) Türkçe kelimelerin Farsça karşılıklarını içeren bir sözlüktür.
- E) Türklerin tarihi ve kültürü hakkında ansiklopedik bilgiler içerir.

9. Karahanlılarda "yuğruş", Gaznelilerde "hâce" olarak bilinen yöneticinin Selçuklulardaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacıp
- B) Vezir
- C) Pervaneci
- D) Müstevfi
- E) Yabgu

10. Dersinde "Türk İslam Dünyasında İlk Edebî Eserler" konusunu işleyen tarih öğretmeni, öğrencileriyle aşağıdaki bilgileri paylaşmıştır:

- Yusuf Has Hacıp, eserinde dört önemli esası kişileştirmiş ve bunları kendi aralarında konuşturmuştur.
- Kaşgarlı Mahmut, eserinde Araplara Türk dilini öğretmek ve Türkçenin zenginliğini göstermek istemiştir.
- Edip Ahmet Yükneki tarafından kaleme alınan eser, içerik ve edebî yönüyle Kutadgu Bilig'in devamı olarak kabul edilir.
- Ahmet Yesevî tarafından Türk dilinde yazılan eser, Türk tasavvuf tarihinin ilk edebî eseri kabul edilir.

Buna göre tarih öğretmenin üzerinde durduğu eserler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Divan-ı Hikmet
- B) Divan-ı Lûgati't-Türk
- C) Atabetü'l-Hakayık
- D) Kutadgu Bilig
- E) Risaletü'n-Nushiyye

11. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu tarihinin Tuğrul Bey Dönemi'ne ait bir gelişme değildir?

- A) Rey şehrinin başkent yapılması
- B) Pasinler Savaşı'nın kazanılması
- C) Abbasi halifesinin Büveyhi baskısından kurtarılması
- D) Gazneli Devleti'ne son verilmesi
- E) Gürcistan'a sefer düzenlenmesi

12. Selçuklu hükümdarları aşağıdaki gelişmelerden hangisinden sonra "Sultan-ı İslam" ünvanını kullanmaya başlamıştır

- A) Pasinler Zaferi
- B) Dandanakan Zaferi
- C) Malazgirt Zaferi
- D) Bağdat Seferi
- E) Karahanlı Seferi

13. Bağdat Seferi ile Şii Büveyhoğulları Devleti'ne son veren Büyük Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey, buna karşılık Abbasi halifesinden "Şark ve Garpın Sultanı" ünvanını almıştır.

Buna göre Tuğrul Bey ile ilgili

- I. İslam dünyasında mezhep ayrılıklarına son vermiştir.
- II. Halife tarafından İslam âleminin siyasi lideri ilan edilmiştir.
- III. Halifenin dinî ve siyasi yetkilerini kendi üzerine almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

14. Selçuklu kuvvetlerinin Büyük Zap Suyu civarında Bizanslılar tarafından pusuya düşürülmesi ve başta Şehzade Hasan olmak üzere birçok Selçuklu askerinin şehit olması aşağıdaki gelişmelerden hangisinin gerekçesini oluşturmuştur?

- A) Dandanakan Savaşı
- B) Pasinler Savaşı
- C) Bağdat Seferi
- D) Malazgirt Savaşı
- E) Ani Kalesi'nin fethi

15. Büyük Selçuklu Sultanı Alp Arslan'ın 1064'te fethettiği, Bizans'ın doğudaki en önemli merkezlerinden biri olan yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malazgirt
- B) Ani
- C) Erzurum
- D) Kars
- E) Ahlat

16. Sultan Sencer Dönemi'nde Karahitaylara karşı alınan yenilgi sonucu Maverâünnehir'in kaybedilmesine ve Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılma sürecine girmesine neden olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Katvan
- B) Köseadağ
- C) Otlukbeli
- D) Ankara
- E) Yassıçemen

17. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nde uygulanan "ikta sistemi"nin amaçlarından biridir?

- A) Toprakları eşit olarak halka dağıtmak
- B) Askerlerin maaş yükünü hazineден karşılamak
- C) Ticaret yollarını kontrol altında tutmak
- D) Taşrada devlet otoritesini güçlü tutmak
- E) Toprak gelirlerini hazineye aktarmak

18. İlk Türk-İslam devletlerinde hükümdarların, ad ve lakaplarının yazılı olduğu süslemeli özel giysileri bulunmaktaydı. Sarayda, namaz vakitlerinde, savaşlarda ve törenlerde belirli zamanlarda müzikler çalınırdı. Sefere ya da bir yere giderken hükümdarların başına ipek ve kadifeden yapılmış bir çeşit şemsiye tutulurdu. Resmî belgelerde hükümdara özgü mühür kullanılırdı.

Bu parçada, ilk Türk-İslam devletlerinde hükümdarlara özgü hâkimiyet sembollerinden hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Nevbet
- B) Çetr
- C) Tıraz
- D) Tuğra
- E) Sancak

19. Büyük Selçuklularda Divan-ı Mezalim'in temel görevi, halkın devlet görevlilerine veya diğer kişilere karşı açtığı davaları incelemek ve adaleti sağlamaktır. Özellikle devlet memurlarının halka karşı işlediği suistimal, zulüm veya haksızlık iddialarını araştırır ve karara bağlardı.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak Divan-ı Mezalim ile ilgili

- I. yüksek mahkeme özelliği taşıdığı,
- II. başkanlığını bizzat hükümdarın üstlendiği,
- III. saray bünyesinde kurulduğu

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

20. Büyük Selçuklu Devleti'nde "atabeylik" makamı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Medreselerde ders veren bilim insanlarıdır.
- B) Şehirleri denetleyen zabıta memurlarıdır.
- C) Şehzadeleri eğiten devlet adamlarıdır.
- D) Vergi toplayan maliye görevlileridir.
- E) Eyaletin yönetiminden sorumlu valilerdir.

YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ

Terimler ve Kavramlar

- Kümbet
- İkta
- Medrese
- Gaza
- Haç
- Hilal
- Bâbailik
- Bektaşilik
- Mevlevilik
- Ahilik
- Cihat

Neler Öğreneceksiniz?

- Türklerin Anadolu'ya yerleşme sürecini
- Anadolu'ya Türk göçleri ve bu göçlerin sosyokültürel etkilerini
- Anadolu'nun ilk Türk siyasi teşekküllerini
- Hilal ve Haç mücadelesini
- Moğol istilası ve Anadolu'yu

7. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Bizans kaynaklarında Kafkasların kuzeyinde Türklerin yaşadığı sahalardan kullanılan "Türkiye" tabiri, II ve III. Haçlı Seferleri dönemlerinde yazılan Latince kaynaklarda aşağıdaki bölgelerin hangisi için kullanılmıştır?

A) Balkanlar B) Doğu Avrupa C) Anadolu
D) Mezopotamya E) Orta Doğu

2. Oğuzların Anadolu'yu yurt olarak seçmesinde bu coğrafyanın

- I. ticaret yollarının üzerinde bulunması,
II. denizlerle çevrili stratejik bir konuma sahip olması,
III. nüfusunun az olması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

3. IX. yüzyılda Aral Gölü ve Mâverâünnehir bölgelerinde toplu olarak yaşayan ve daha sonra batıya doğru göç ederek bugünkü Türkmen, Azerbaycan, Gagavuz ve Türkiye Türklerinin aslını oluşturan büyük Türk budunu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kıpçaklar B) Oğuzlar C) Bulgarlar
D) Sibirler E) Uygurlar

4. Malazgirt Meydan Muharebesi'nin öncesinde ve sonrasında Selçuklu hanedan üyeleri tarafından yapılan fetih hareketleri

- I. Anadolu,
II. Suriye,
III. Irak

gibi bölgelerin hangilerinin Türkleşmesinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Mehmet öğretmen, öğrencilerine 1071 Malazgirt Meydan Savaşı'ndan sonra Selçuklu komutanları ve beylerinin Anadolu'da kurdukları Türk beyliklerinin haritasının bir çıktısını dağıtmış ve numaralara göre beyliklerin isimlerini yazmalarını istemiştir. Öğrenciler arasında dolaşırken Mehmet'in kağıdına gözü ilişmiş ve yanına giderek iki beyliğin yerini değiştirse yazdıklarının tamamının doğru olacağını söylemiştir.

- ① Saltuklular Beyliği ④ Mengücekliler Beyliği
② Danişmentliler Beyliği ⑤ Çaka Beyliği
③ Artuklular Beyliği

Buna göre Mehmet'in yazdıklarının tamamının doğru olabilmesi için hangi numaralardaki beyliklerin yerlerini değiştirmesi gerekmektedir?

A) 1 ve 4 B) 1 ve 5 C) 2 ve 3
D) 2 ve 4 E) 3 ve 5

6. 1072'de Erzurum'da kurulan ve Erzurum Ulu Cami, Kale Camii, Tepsi Minare, Üç Kümbetler, Mama Hatun Türbesi gibi mimari eserleri günümüze ulaşan Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Saltuklular B) Danişmentliler
C) Çaka D) Mengücekliler
E) Artuklular

7. Artuklular döneminde dişli çarklarla çalışan makineler, saatler, otomatik kaplar, fışkiyeler, tulumbalar ve şifreli kilitler gibi icatlara imza atan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbnul Esir B) El Cezeri C) Errazi
D) El İdrisi E) Taberi

8. Aşağıdakilerden hangisi 1071 Malazgirt Meydan Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan Türkmen beyliklerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Anadolu'nun Türkleşmesinde etkili olmuşlardır.
- B) Kuruldukları bölgelerde imar faaliyetleri yürütmüşlerdir.
- C) Fethettikleri yerleri Bizans'a ve Haçlılara karşı korumuşlardır.
- D) Hâkimiyetlerine Osmanlılar son vermiştir.
- E) Kurucularının adını almışlardır.

9. Aşağıdakilerden hangisinin Süleyman Şah tarafından fethedilmesi, 1077 yılında Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurulmasına zemin hazırlamıştır?

- A) Caber Kalesi
- B) Konya
- C) İznik
- D) Bursa
- E) Ankara

10. I. Kılıçarslan Dönemi'nde, Türkiye Selçuklu Devleti'nin Konya'yı başkent yapmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Moğolların Anadolu'yu istilası
- B) Köseadağ Savaşı
- C) I. Haçlı Seferi
- D) Danişmentliler Beyliği'ne son verilmesi
- E) Miryokefalon Savaşı'nın kazanılması

11. Anadolu'nun Türk yurdu olarak kesinleşmesinde etkili olan Miryokefalon Savaşı, aşağıdaki Selçuklu hükümdarlarından hangisi zamanında gerçekleşmiştir?

- A) Alp Arslan
- B) I. Mesut
- C) Alaaddin Keykubat
- D) I. Kılıç Arslan
- E) II. Kılıç Arslan

12. Baba İshak İsyanı aşağıdaki Türk devletlerinden hangisinin güç kaybetmesine sebep olmuştur?

- A) Gazneliler
- B) Memlûklüler
- C) Büyük Selçuklular
- D) Türkiye Selçukluları
- E) Eyyubiler

13. Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında

- I. Köseadağ Savaşı,
- II. Oğuz isyanları,
- III. Moğol istilası

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

14. Türkiye Selçuklularının

- I. şehirlerin güvenliğinin sağlanması,
- II. sigorta uygulamasının başlatılması,
- III. yabancılara gümrük indirimi yapılması

faaliyetlerinden hangileri Anadolu'da ticareti geliştirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

15. Haçlı Seferlerinin başarısızlığının Haçlıların günahlarına bağlanması üzerine, IV. Haçlı Seferi'nden sonra aşağıdakilerin hangisinden oluşan bir Haçlı birliği için çağrı yapılmıştır?

- A) Çocuklar
- B) Rahipler
- C) Krallar
- D) Serfler
- E) Kadınlar

1. Orta Çağ'da meydana gelen

- I. Malazgirt,
- II. Katvan,
- III. Köseadağ

savaşlarından hangileri Anadolu'nun Türkleşmesine zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra kısa bir sürede Anadolu'nun büyük bir kısmını fetheden Türkler, bu coğrafyada kalıcı olmak için

- I. yeni yerleşim yerleri oluşturmak,
- II. düzenli işleyen idari teşkilatlar kurmak,
- III. kalıcı kültürel eserler inşa etmek

faaliyetlerinden hangilerini yürütmüşlerdir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. UNESCO'nun kültür mirası listesinde yer alan ve Anadolu'nun en eski külliyesi olarak bilinen "Turan Melek Külliyesi" aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Artuklular
- B) Danişmentliler
- C) Çaka Beyliği
- D) Mengücekliler
- E) Saltuklular

4. Malazgirt Savaşı'ndan sonraki süreçte 1081 yılında İzmir ve çevresinde aşağıdakilerden hangisi tarafından bir beylik kurulmuştur?

- A) Artuk Bey
- B) Ebul Kasım Saltuk
- C) Danişment Gazi
- D) Çubuk Bey
- E) Çaka Bey

5. I. Kılıç Arslan, I. Haçlı Seferi nedeniyle Türkiye Selçuklu Devleti'nin başkentini aşağıdaki şehirlerden hangisine taşımıştır?

- A) Erzurum
- B) Konya
- C) İznik
- D) Bursa
- E) Ankara

6. Türkiye Selçuklu Devleti, Anadolu'nun Türk yurdu olmasını kesinleştiren Miryokefalon Savaşı'nı aşağıdakilerden hangisi ile yapmıştır?

- A) İlhanlı Devleti
- B) Haçlı Birliği
- C) Bizans Devleti
- D) Ermeni Devleti
- E) Pontus Rum Devleti

7. Türkiye Selçuklu Devleti'nde I. Alaaddin Keykubad Dönemi'e ait

- I. Doğudaki kalelerin güçlendirilmesi,
- II. Eyyubilerle ittifak yolu aranması,
- III. Harzemşahlarla Yassıçemen Savaşı'nın yapılması

gelişmelerinden hangileri olası bir Moğol tehdidine karşı alınan önlemlerdendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Dönemi'nde Anadolu'da faaliyet gösteren sağlık kuruluşlarına verilen isimlerden biri değildir?

- A) Şifahane
- B) Maristan
- C) Darüssıhha
- D) Dârülafiye
- E) Külliye

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti'nin sahil güvenliğinden ve donanma yönetiminden sorumlu olan komutana verilen ünvandır?

- A) Reis'ül-Bahr B) Subaşı C) Gulâm
D) İhta Beyi E) Emîrül'l-Ümera

10. Aşağıdakilerden hangisi Türk İslam devletlerinde, halka karşı görevini kötüye kullanan idareciler hakkındaki şikâyetlerin incelenmesi, vakıfların denetlenmesi, maaşların gecikmesi ve eksik ödenmesi ile ilgili şikâyetlerin incelenmesi gibi görevleri yerine getiren yüksek yargı organıdır?

- A) Divan-ı İnşa B) Divan-ı Arz
C) Divan-ı Berid D) Divan-ı Mezalim
E) Divan-ı İşraf

11. Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferleri'nin siyasi sebeplerinden biri değildir?

- A) Bizans'ın, Selçuklu ilerleyişine karşı yardım istemesi
B) Avrupa'da kralların gücünü artırmak istemesi
C) Avrupalıların Akdeniz Havzası'nda hâkimiyet kurma düşüncesi
D) Haçlıların İpek ve Baharat Yolu'nu kontrol altına almak istemesi
E) Avrupalıların Türkleri Suriye ve Anadolu'dan uzaklaştırmak istemesi

12. Köseadağ Savaşı sonrasında Orta ve Doğu Anadolu toprakları aşağıdaki devletlerden hangisinin hâkimiyetine girmiştir?

- A) Timur B) Akkoyunlu C) Karakoyunlu
D) İlhanlı E) Harzemşah

13. Haçlı Seferleri ile

- I. Doğu-Batı ticaretinin gelişmesi,
II. Akdeniz limanlarının önem kazanması,
III. Avrupa'da merkezî krallıkların güçlenmesi

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14. 1260 yılında Ayn-ı Calut Savaşı'nda galip gelerek Moğolların batıya doğru ilerleyişini durduran devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abbasiler B) Memlûkler
C) Harzemşahlar D) Eyyubiler
E) Türkiye Selçuklular

15. Kayseri ve Sivas bölgesinde hüküm süren Kadı Burhanettin Beyliği aşağıdakilerden hangisinin yerine kurulmuştur?

- A) Eretnaoğulları B) Dulkadiroğulları
C) İsfendiyaroğulları D) Hamitoğulları
E) Ramazanoğulları

16. Osmanlı Devleti aşağıdakilerden hangisini miras yolu ile topraklarına katmıştır?

- A) Karamanoğulları B) Germiyanogulları
C) Karesioğulları D) Hamitoğulları
E) Ramazanoğulları

1. Anadolu, Irak ve Suriye bölgelerinde özellikle XI. yüzyıldan itibaren Türkmenlere ait türbe, kümbet ve mezar taşlarının çokluğu aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Türkmenlerin bu bölgelerde yoğun olarak yerleşimler kurması
- B) Türkmenlerin dinî ve kültürel değerlerine önem vermesi
- C) Türkmenlerin mimari alanda gelişmiş bir kültüre sahip olması
- D) Türkmenlerin bu bölgelerde siyasi hâkimiyeti tamamen ele geçirmesi
- E) Türkmenlerin sanat ve estetik anlayışını taş işçiliği ile ifade etmesi

2. Aşağıdakilerden hangisi Türk tarihinde ilk tersane ve donanmayı kurarak denizcilik alanında Türk devletlerine örnek olan beyliktir?

- A) Saltuklular
- B) Danişmentliler
- C) Çaka Beyliği
- D) Tanrıvermişoğulları
- E) Mengücekliler

3. Aşağıdaki görsellerde Anadolu'da inşa edilen bazı mimari eserler verilmiştir.

Niksar Ulu Cami
(Tokat)

Niksar Yağıbasan Medresesi
(Tokat)

Bu eserler aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisi döneminde inşa edilmiştir?

- A) Danişmentliler
- B) Saltuklular
- C) Çaka Beyliği
- D) Artuklular
- E) Mengücekliler

4. Büyük Selçuklu Devleti, fethedilen yerlerin yönetimini hanedan mensupları ve emirlere vererek onların himayesinde bu toprakların idaresini sağlamış, yeni fetihlerle sınırlarını genişletmiştir.

Bu durumunun aşağıdaki gelişmelerden hangisine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Anadolu'da ilk Türk beyliklerinin kurulmasına
- B) Bizans ile barış anlaşmalarının yapılmasına
- C) Merkezî otoritenin güçlenmesine
- D) Anadolu'da siyasi birliğin sağlanmasına
- E) Batı yönündeki Türk ilerleyişinin durmasına

5. Anadolu'nun Türk yurdu olmasında

- I. Pasinler,
- II. Malazgirt,
- III. Miryokefalon

gibi savaşımlardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Tarih öğretmenin sorduğu soruya Yusuf'un cevabı şöyle olmuştur; "Bu savaştan sonra Selçuklular, Anadolu'nun kesin olarak bir Türk yurdu olmasını sağlamıştır. Bizans'ın askerî gücü kırıldığından Anadolu'yu Türklerden geri alma ümidi sona ermiştir. Türkler, Batı Anadolu'ya yerleşerek faaliyetlerini İstanbul'a doğru yoğunlaştırmıştır."

Öğretmen, Yusuf'a sorunun cevabının tam olarak doğru olduğuna dair dönüt vermiştir.

Verilen cevap ve dönüt dikkate alındığında tarih öğretmeni tarafından Yusuf'a yöneltilen soru aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Malazgirt Savaşı'nın sonuçları nelerdir?
- B) Pasinler Savaşı'nın sonuçları nelerdir?
- C) Yassıçemen Savaşı'nın sonuçları nelerdir?
- D) Miryokefalon Savaşı'nın sonuçları nelerdir?
- E) Köseadağ Savaşı'nın sonuçları nelerdir?

7. I. Kılıçarslan'ın Eskişehir yakınlarında yapılan Dorylaion (Dorileon) Savaşı'nda Haçlılara yenilmesi sonrasında Batı Anadolu, Karadeniz ve Akdeniz sahil kesimi aşağıdaki devletlerden hangisinin kontrolüne girmiştir?

- A) Ceneviz B) Bizans C) İznik Rum
D) Pontus Rum E) Venedik

8. Türkiye Selçuklu Dönemi'nde Kayseri'de hastaların tedavisi ve tıp eğitimi için inşa edilen ve Türkiye'deki ilk tıp fakültesi olarak kabul edilen yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehzade Darüşşifası
B) Süleymaniye Şifahanesi
C) Gevher Nesibe Darüşşifası
D) Hatuniye Medresesi
E) Gök Medrese

9. Haçlılar, 1099'da Kudüs'ü aşağıdaki devletlerin hangisinden almıştır?

- A) Abbasiler B) Tolunoğulları C) Fatimiler
D) Eyyubiler E) Emeviler

10. Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Taht kavgaları
B) Moğol istilası
C) Baba İshak ayaklanması
D) Bâtınlık faaliyetleri
E) Köseadağ Savaşı

11. XIII. yüzyılda Anadolu'da ticaretin, bilimsel ve kültürel faaliyetlerin durma noktasına gelmesi, şehirlerin yağmalanması ve Türkmenlerin Batı Anadolu'ya göç etmesinde etkili olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Moğol İstilasası
B) I. Haçlı Seferi
C) Miryokefalon Savaşı
D) Baba İshak Ayaklanması
E) Malazgirt Savaşı

12. Köseadağ Savaşı sonrasında Kütahya, Manisa, Balıkesir, Muğla ve Antalya gibi yörelerde hüküm süren beyler, bu bölgelerde beylikler kurmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yörelerde kurulan beyliklerden biri değildir?

- A) Menteşeoğulları
B) Hamitoğulları
C) Karesioğulları
D) Germiyoğulları
E) Candaroğulları

13. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Dönem Anadolu Beylikleri'nin yaptığı hizmetlerden biri değildir?

- A) Birçok Anadolu şehrini yeniden inşa etmişlerdir.
B) Türk-İslam kültürünün Anadolu'da yerleşmesini sağlamışlardır.
C) Anadolu'da huzur ve barışın sağlanmasına katkıda bulunmuşlardır.
D) Anadolu'ya gelen Türkmenlerin iskânını sağlamışlardır.
E) Moğollarla savaşarak Anadolu'nun işgaline engel olmuşlardır.

BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ

Terimler ve Kavramlar

- Uç Beyliği
- Ahitname
- Bâciyân-ı Rûm
- Ahiyân-ı Rûm
- Abdalân-ı Rûm
- Gâziyân-ı Rûm
- Akıncı
- Fütüvvet
- İskân
- İstimâlet

Neler Öğreneceksiniz?

- 1302-1453 Yılları arasındaki siyasi gelişmeleri
- Devletleşme sürecinde Osmanlı-Bizans ilişkilerini
- Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki iskân politikasını
- Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama çabalarını

8. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Aşağıdakilerden hangisi XIII. yüzyılın sonlarında Anadolu çevresinde varlık gösteren siyasi yapılardan biri değildir?

- A) Memlûk Devleti
- B) Safevi Devleti
- C) İlhanlı Devleti
- D) Bizans İmparatorluğu
- E) Altın Orda Devleti

2. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyük bir devlet hâline gelmesinde

- I. kurulduğu coğrafyanın stratejik önemi,
- II. kurulduğu sırada Anadolu'da siyasi birliğin olmaması,
- III. Bizans İmparatorluğu'nun eski gücünden uzak olması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kuruluş sürecindeki idari merkezlerden biri değildir?

- A) Söğüt
- B) Karacahisar
- C) Bilecik
- D) Yenişehir
- E) Domaniç

4. Osman Bey Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisinin fethinden sonra ilk kez bölgedeki kilise camiye çevrilmiş, şehre kadı tayin edilmiş ve ilk vergi olan bac vergisi alınarak aşiretten devlet yapılanmasına geçişte önemli bir adım atılmıştır?

- A) Karacahisar
- B) Bulaca
- C) Bilecik
- D) Yarhisar
- E) İnegöl

5. Osmanlı Beyliği, doğudan gelen Türkmenleri uçlara yerleştirerek beyliği genişletme ve büyütme siyaseti doğrultusunda

- I. gaza,
- II. iskân,
- III. fetih

politikalarından hangilerini uygulamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin gelişiminde etkili olan faktörlerden biri değildir?

- A) Türk kültürü ve töresinin benimsenmesi
- B) Adaletli bir yönetim anlayışının uygulanması
- C) Her alanda devletin ihtiyaç duyduğu kadroların oluşturulması
- D) Asker, âlim ve sûfî unsurların desteğinin alınması
- E) Ülke, hükümdar ailesinin malıdır anlayışının sürdürülmesi

7. Osman Bey'in fetih hareketleri ile elde ettiği başarıların komşu Bizans tekfurlarını rahatsız etmesi üzerine Bursa Tekfuru önderliğinde birleşen Rum tekfurlarıyla Osmanlı Beyliği arasında 1302 yılında yapılan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Kosova Savaşı
- B) Sazlıdere Savaşı
- C) I. Çirmen Savaşı
- D) Koyunhisar Savaşı
- E) Palekanon Savaşı

8. Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Bursa'nın alınması
- B) Bizans ile Palekanon Savaşı'nın yapılması
- C) Germiyanogulları Beyliği'nin Osmanlıya katılması
- D) Kuzeybatı Anadolu'da Osmanlı sınırlarının Karadeniz'e ulaşması
- E) Rumeli'ye geçilmesi

9. Paul Wittek; Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde ve kısa sürede büyümesinde etkili olan temel sebebin gaza inancı olduğunu vurgular.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) Koyunhisar Savaşı'nın yapılması
- B) Karesioğulları Beyliği'nin alınması
- C) Çimpe Kalesi'nin alınması
- D) İstanbul'un kuşatılması
- E) Batı yönlü fetihlerin yapılması

10. Aşağıdakilerden hangisi 1402'de Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı'nın nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Timur ile I. Bayezid arasında sert mektuplaşmalar yaşanması
- B) Timur'un Çin Seferi öncesinde batı sınırlarını güvence altına almak istemesi
- C) Bazı Anadolu beylerinin, Timur'u Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtması
- D) Osmanlı Devleti'nin, kendisine sığınan Celayiroğlu Ahmet ve Kara Yusuf'u Timur'a iade etmemesi
- E) Timur'un, Osmanlı Devleti'ndeki şehzade isyanlarını kışkırtması

11. Osmanlı Devleti, Kuruluş Dönemi'nde Anadolu beyliklerine karşı

- I. toprak satın alma,
- II. akrabalık ilişkisi kurma,
- III. askerî mücadeleye girme

yöntemlerinden hangilerini izlemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

12. Osmanlı tarihinde Fetret Devri olarak bilinen dönem aşağıdaki padişahların hangisinden sonra başlamıştır?

- A) Orhan Gazi
- B) Yıldırım Bayezid
- C) Çelebi Mehmet
- D) İkinci Murat
- E) Fatih Sultan Mehmet

13. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yıllarda Mısır, Hicaz, Suriye ve Filistin bölgelerinde hâkim olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memlûkler
- B) Altınorda
- C) Eyyubiler
- D) Fatimiler
- E) Abbasiler

14. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de hâkimiyet kurmak için yaptığı

- I. Çirmen,
- II. Niğbolu,
- III. Varna

gibi savaşımlardan hangileri Haçlılara karşıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlılar tarafından 1299 yılında Bizanslılardan alınan ve beylik merkezi hâline getirilen Bilecik'e aşağıdakilerden hangisi kadı olarak tayin edilmiştir?

- A) Şeyh Edebali
B) Dursun Fakih
C) Molla Gürani
D) Dâvûd-i Kayserî
E) Kadızade Rumi

2. Aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olarak Osmanlı Devleti 1331'de İznik'i fethetmiştir?

- A) Koyunhisar Muharebesi
B) Palekanon Muharebesi
C) Karesi Beyliği'nin alınması
D) Çimpe Kalesi'nin alınması
E) Çirmen Muharebesi

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Rumeli ve Balkanlara yerleşiminde faaliyet gösteren ve araştırmacılar tarafından "Kolonizatör Türk Dervişleri" olarak adlandırılan unsurlardan biri değildir?

- A) Gaziyân-ı Rûm
B) Abdalân-ı Rûm
C) Ahiyân-ı Rûm
D) Seferân-ı Rûm
E) Bâciyân-ı Rûm

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin "Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama politikası" doğrultusunda topraklarına kattığı ilk beyliktir?

- A) Menteşeoğulları
B) Aydınoğulları
C) Saruhanoğulları
D) Karesioğulları
E) Germiyoğulları

5. Orhan Bey'in Karesi Beyliği'ni alması ve Bizans tahtında hak iddia eden Kantakuzenos ile ittifak yapıp kızı Theodora'yla evlenmesi aşağıdaki gelişmelerden hangisine zemin hazırlamıştır?

- A) Osmanlı başkentinin Bursa'ya taşınmasına
B) Orhan Bey'in Bizans yönetiminde hak iddia etmesine
C) Osmanlıların Çimpe Kalesi'ne yerleşmesine
D) Osmanlıya karşı bir Haçlı birliğinin oluşmasına
E) Bizans'ın Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışma fırsatı elde etmesine

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Rumeli ve diğer Balkan topraklarında uyguladığı iskân politikasının sonuçlarından biri değildir?

- A) Fetih bölgelerinde kalıcılık sağlanmıştır.
B) Göçebe unsurlar yerleşik hayata geçirilmiştir.
C) Tarımsal üretim artırılarak bölge ekonomisi canlandırılmıştır.
D) Batı yönünde fetihler kolaylaşmıştır.
E) Balkan halkları tamamen Osmanlı kültürünü benimsemiştir.

7. I. Bayezid Dönemi'nde "Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama politikası" **doğrultusunda**

- I. Candaroğulları,
II. Karamanoğulları,
III. Kadı Burhanettin

beyliklerinden hangileri ile mücadele edilmiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

8. Batı ve Orta Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlayarak Anadolu Beylerbeyliğini kuran Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osman Bey B) Orhan Bey C) I. Murat
D) I. Bayezid E) II. Osman

9. Aşağıdakilerden hangisi XIV. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da hâkimiyet sağlamaya yönelik faaliyetlerinden biri değildir?

- A) Bizans ile Maltepe Savaşı'nın yapılması
B) İznik'in fethedilmesi
C) Karesioğulları Beyliği'nin alınması
D) Trabzon'un fethedilmesi
E) Candaroğulları üzerine sefer düzenlenmesi

10. Aşağıdaki gelişmelerin hangisi sonucunda Abbasi Halifesi tarafından Osmanlı padişahı I. Bayezid'e "Sultan-ı İklim-i Rum" ünvanı verilmiştir?

- A) Niğbolu Savaşı'nın kazanılması
B) İstanbul'un ilk kez kuşatılması
C) Akçay Savaşı'nda Karamanoğulları'nın yenilgiye uğratılması
D) Osmanlı Devleti'nin Anadolu Türk birliğini sağlaması
E) İstanbul'da bir Müslüman mahallesinin kurulması

11. Aşağıdakilerden hangisi, Ankara Savaşı'ndan sonra Osmanlı tahtına aday olup taht kavgalarına karışan şehzadelerden biri değildir?

- A) Süleyman Çelebi B) İsa Çelebi
C) Musa Çelebi D) Mehmet Çelebi
E) Kasım Çelebi

12. Fetret Devri'nde Osmanlı Devleti'ne karşı bir Haçlı birliğinin oluşmamasında

- I. Niğbolu Savaşı,
II. Varna Savaşı,
III. Ankara Savaşı

gelişmelerinden hangilerinin etkisinden bahsedilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi Bâbai ve Şeyh Bedrettin isyanlarının ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Merkezî otoritenin zayıf olduğu dönemlerde çıkmışlardır.
B) Sosyal ve ekonomik sıkıntılar, isyanların çıkışında etkili olmuştur.
C) Dinî söylemlerle siyasi hedeflere ulaşmaya çalışılmıştır.
D) Osmanlı Devleti'nin Fetret Devri'nde çıkan isyanlardır.
E) Devlet tarafından alınan sert tedbirlerle bastırılmışlardır.

14. Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki hâkimiyetini kesinleştiren savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çirmen B) Varna C) II. Kosova
D) Niğbolu E) Palekanon

15. Fetret Devri'ne son veren ve "ikinci kurucu" olarak nitelendirilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Murat B) I. Mehmet C) II. Murat
D) II. Mehmet E) II. Bayezid

1. Osmanlıların devletleşme sürecinde uyguladığı

- I. batı yönünde ilerleme,
- II. Bitinya bölgesinde yayılma,
- III. Rumeli'ye geçme

politikalarından hangileri Bizans Devleti ile karşı karşıya gelmesine sebep olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti, Kuruluş Dönemi'nde

- I. Koyunhisar,
- II. Palekanon,
- III. Sazlıdere

gibi savaşlardan hangilerini Bizans Devleti ile yapmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda hâkimiyetini kolaylaştıran siyasi faktörlerden biri değildir?

- A) Osmanlı'nın Balkanlardaki ilerleyişini durduracak büyük bir devletin olmaması
- B) Bizans Devleti'nin Balkanlardaki nüfuzunun azalmış olması
- C) Balkanlardaki yerli hanedanlar arasında güç mücadelesinin olması
- D) Sırp Prensiği ve Bulgar Çarlığı'nın parçalanmış olması
- E) Osmanlıların Avrupalı tüccarlara kapitülasyon vermesi

4. Osmanlı Devleti fethettiği bölgelerdeki gayrimüslim halktan ilk yıllarda vergi almamış, fetih bölgesinin en büyük mabedini camiye çevirdikten sonra gayrimüslim halka inanç ve ibadet özgürlüğü sağlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin izlediği bu politika aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) Gaza B) İskân C) İstimâlet
- D) Cihat E) Kolonizasyon

5. Osmanlı Devleti'nin, Rumeli'de fethettiği toprakları Türkleştirmek, İslamlaştırmak, canlandırmak ve bölgenin güvenliğini sağlamak amacıyla Anadolu'dan getirdiği Türk ailelerini yerleştirme politikasına verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Temlik B) Gaza C) İstimâlet
- D) İskân E) Cihat

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de izlediği iskân politikasının amaçları arasında gösterilemez?

- A) Gayrimüslimleri ülke yönetimine katmak
- B) Yeni yerleşim birimlerini yaşanacak hâle getirmek
- C) Bataklıkları veya boş yerleri imara açmak
- D) Bölgede, Türk-İslam kültürünü yaymak
- E) İnsanların, kervanların ve madenlerin güvenliğini sağlamak

7. Osmanlı Devleti, fethettiği bölgelerde uyguladığı "Toprak ve reaya sultanıdır." anlayışıyla

- I. toprağı ve köylü emeğini devlet kontrolüne almak,
- II. merkezî otoriteyi tesis etmek,
- III. Hristiyanlar arasında mezhep birliğini sağlamak

amaçlarından hangilerini hedeflemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda kalıcılığı sağlamaya yönelik uygulamalarından biri değildir?

- A) İskân ve istimâlet politikalarının uygulanması
- B) Ortodoks Kilisesi'nin korunması
- C) Feodal beylerin tımar sistemi içine alınması
- D) Fethedilen toprakların gazilere temlik yoluyla verilmesi
- E) Asayiş bozan toplulukların bir arada tutulması

9. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde Karesi Beyliği'nden Balıkesir ve çevresini, Germiyanogulları'ndan Kütahya'yı, Ahilerden Ankara'yı alması, aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Rumeli'ye geçişi kolaylaştırmaya
- B) Devleti imparatorluk hâline getirmeye
- C) Anadolu Türk siyasi birliğini kurmaya
- D) Taht kavgalarını önlemeye
- E) İslam dünyasında üstünlük kurmaya

10. Orhan Bey Dönemi'nde, "Çanakkale Boğazı'na ulaşılması, Rumeli'ye geçişin kolaylaşması, Ece Halil, Hacı İlbey gibi komutanların Osmanlı hizmetine girmesi" ile sonuçlanan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bursa'nın fethedilmesi
- B) Karesi Beyliği'nin Osmanlıya katılması
- C) İznik ve İzmit'in ele geçirilmesi
- D) Maltepe Savaşı'nın kazanılması
- E) Bizans ile Sazlıdere Savaşı'nın yapılması

11. Aşağıdakilerden hangisi Ankara Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Osmanlı Devleti, Anadolu'daki topraklarını tamamen kaybetmiştir.
- B) Bazı Anadolu beylikleri yeniden kurulmuştur.
- C) Osmanlı şehzadeleri arasında iktidar kavgası başlamıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki fetihleri bir müddet durmuştur.
- E) Osmanlı ülkesinin siyasi birliği ve toprak bütünlüğü parçalanmıştır.

12. Osmanlı Devleti'nde "Fetret Devri" olarak bilinen dönemin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Taht kavgalarının yaşanması
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulması
- C) Beyliklerin bağımsızlığını ilan etmesi
- D) Balkanlarda büyük ölçekte toprak kayıplarının olması
- E) Osmanlı Devleti'nin yıkılma tehlikesi geçirmesi

13. I. Mehmet, Fetret Devri'nden sonra Anadolu'da siyasi birliği tekrar sağlamaya çalışırken aynı zamanda devlet içerisinde birçok farklı zorlukla da mücadele etmek zorunda kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde içte karşılaşılan zorluklardan birisidir?

- A) Doğudan Akkoyunlu tehlikesinin belirmesi
- B) Şeyh Bedrettin İsyanı'nın yaşanması
- C) Karamanoğulları ile mücadele edilmesi
- D) Venediklerle deniz savaşı yapılması
- E) Eflak ve Bosna'nın tekrar Osmanlı hâkimiyetini kabul etmesi

DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER

Terimler ve Kavramlar

- Alplik
- Gazilik
- Mirî
- Yaya
- Müsellem
- Devşirme
- Yeniçeri
- Pencik
- Tımar
- Reaya
- Lonca

Neler Öğreneceksiniz?

- Beylik Dönemi'nde Osmanlı Askerî Yapısını
- Osmanlı Devleti'nde Tımar Sistemini
- Devşirme Sistemi ve Yeniçeri Ocağını

9. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Aşağıdakilerden hangisi Kaşgarlı Mahmut'un, Divânü Lûgati't-Türk'te "düşman karşısında belli olan yiğit" olarak tanımladığı ve Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda etkili olan askerî unsurlardan biridir?

A) Levent B) Cebeci C) Alp
D) Akıncı E) Hassa

2. Osmanlılarda din için yapılan savaşı ifade eden ve bir fetih ideolojisi hâline gelen kavrama "gaza", gazalara iştirak eden Müslüman savaşçılara da "gazi" denmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bir gazide bulunması gereken özelliklerden biri değildir?

A) Samimi niyet ve ihlasla hareket etme
B) Kibir ve riyadan uzak durma
C) Gaza faaliyetlerini ganimet elde etmek için yapma
D) İslam'ın ve mazlumların savunulması için mücadele etme
E) Vatan ve milletini koruma amacı taşıma

3. Osmanlı askerî teşkilatı oluşturulurken

I. Safevi,
II. Türkiye Selçuklu,
III. İlhanlı

gibi devletlerden hangilerinin askerî yapıları örnek alınmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti tarafından uygulanan tımar sisteminin aşağıdaki alanlardan hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

A) İdari B) Sosyal C) Sanat
D) İktisadi E) Askerî

5. Osmanlı Beyliği'nin gittikçe genişlemesi, büyük kent ve kaleleri ele geçirmesi, devamlı savaşa hazır bir kuvvetin oluşturulmasını zorunlu hâle getirmiştir.

Bu doğrultuda Orhan Bey Dönemi'nde oluşturulan askerî birlik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeniçeriler
B) Kapıkulları
C) Tımarlı sipahiler
D) Yaya ve Müsellemeler
E) Alperenler

6. Osmanlı Devleti'nde, mülkiyeti devlete ait arazileri işleyen reayadan bir defaya mahsus alınan "tapu resmi" vergisinin miktarı genellikle hangi kritere göre belirlenirdi?

A) Arazinin büyüklüğü
B) Arazinin bir yıllık mahsulatının değeri
C) Sipahinin maaşı
D) Reayanın ekonomik durumu
E) Devletin yıllık bütçesi

7. Osmanlı askerî teşkilâtında yer alan ve kendilerine toprak tahsis edilen askerî sınıfa sipahi adı verilmekteydi. Sipahiye verilen tımar hem toprağı hem de üzerindeki köylüleri kapsardı. Bu bakımdan devlet, tımarlı sipahiye, taşradaki düzenin sağlanmasından da sorumlu tutmuştu.

Bu kapsamda tımarlı sipahiye verilen yetki ve sorumluluklar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Dirlik bölgesinin tahririni yapmak
B) Bölgesinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri almak
C) Kanun çerçevesinde ürün vergisini toplamak
D) Köylünün dirlik bölgesi içinden başka bir bölgeye göçünü engellemek
E) Üretimin sürekliliği için gerekli tedbirleri almak

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde arazi taksimatına göre devlet hazinesine ait olan toprakları ifade etmek için kullanılan terimdir?

- A) Mirî arazi B) Mülk arazi C) Vakıf arazi
D) Mevat arazi E) Metruk arazi

9. Osmanlı Devleti'nde savaşçı niteliği kazanmamış olan gayrimüslimlerin yetiştirilmesi ile ilgili olarak Çandarlı Kara Halil Paşa'nın "Bunları Türk'e verelim hem Müslüman olsunlar hem Türkçe öğrensinsinler; sonra getirelim yeniçeri olsunlar." şeklinde ifade ettiği uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İktâ Sistemi
B) Devşirme Sistemi
C) İhtisap Sistemi
D) Dirlik Sistemi
E) İltizam Sistemi

10. Osmanlı Devleti'nde Devşirme sistemi hangi padişah döneminde kanunlaşmıştır?

- A) I. Murat
B) Yıldırım Bayezid
C) Çelebi Mehmet
D) II. Murat
E) Fatih Sultan Mehmet

11. Osmanlı Devleti'nde uygulanan devşirme sistemi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Müslüman halktan alınan gençler devlet hizmetine alınır.
B) Sadece Anadolu'daki Hristiyan çocukları devşirilirdi.
C) Alınan çocuklar eğitim gördükten sonra askerî ve idarî görevlere getirilirdi.
D) Bu sistem yalnızca II. Murat Dönemi'nde uygulanmıştır.
E) Devşirme usulü sadece savaş esirlerinden oluşan bir sistemdi.

12. Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri Ocağının kurulması sürecinde aşağıdaki isimlerden hangisi önemli bir rol oynamıştır?

- A) Konur Alp
B) Çandarlı Kara Halil Hayreddin Paşa
C) Lala Şahin Paşa
D) Köprülü Mehmet Paşa
E) Sokullu Mehmet Paşa

13. Aşağıdakilerden hangisi, tımar sisteminin Osmanlı Devleti'ne sağladığı faydalardan biri değildir?

- A) Savaşa hazır askerlerin yetiştirilmesi
B) Memur maaşlarının karşılanması
C) Toprakların verimli kullanılması
D) Vergilerin düzenli toplanması
E) Yeniçerilerin masraflarının karşılanması

14. Osmanlı Devleti'nde kendisine tımar tahsis edilen sipahiye verilen hak ve sorumluluklar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Köylüyü yargılama
B) Asker yetiştirme
C) Vergi toplama
D) Tımar bölgesinde ikamet etme
E) Kanunsuzluk edeni tutuklama

15. Rumeli'den toplanan devşirmelerin, Türk ailelerinin yanına verilerek Türkçeyi ve Türk örf ve âdetlerini öğrendikten sonra alındıkları ocak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Acemi Ocağı
B) Cebeci Ocağı
C) Humbaracı Ocağı
D) Lağımçı Ocağı
E) Topçu Ocağı

1. Osman Bey Dönemi'nde yapılan fetihlerde

- I. aşiret savaşçıları,
- II. alplar ve gaziler,
- III. yaya ve müsellemler

gibi unsurlardan hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecindeki muharip unsurlardan biri değildir?

- A) Bâciyân-i Rûm
- B) Alplar
- C) Gaziyân-i Rûm
- D) Yaya ve Müsellemler
- E) Nizâm-ı Cedîd

3. Orhan Bey Dönemi'nde, Çandarlı Kara Halil ile Alaattin Paşa'nın "teşkilatlı bir askerî yapı" fikri doğrultusunda oluşturulan daimî ordu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaya ve Müsellemler
- B) Gönüllüler
- C) Azaplar
- D) Yeniçeriler
- E) Cebeciler

4. Osmanlı Devleti'nde, devlet görevlilerine hizmetleri karşılığında, belli bir bölgenin vergi toplama yetkisinin geçimlik olarak devredilmesi aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) Mirî B) Dirlik C) Narh
- D) Vakıf E) İltizam

5. Osmanlı askerî yapısının gelişiminde

- I. tımar sistemi,
- II. pencik sistemi,
- III. devşirme sistemi

gibi uygulamalardan hangilerinin katkısı olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde, eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynaklarını tespit etmek ve bunları devlet görevlilerine, şahıslara ve vakıflara hizmetleri karşılığında maaş, mülk ve gelir olarak dağıtmak amacı ile tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerde yapılan sayımlar aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) İkta B) Tahrir C) Narh
- D) Mevkuf E) İltizam

7. Osmanlı Devleti'nde dirlik arazisinin

- I. rütbeye göre verilmesi,
- II. gelirine göre bölümlere ayrılması,
- III. mülkiyetinin devlete ait olması

özelliklerinden hangileri, devlet görevlilerine maaş karşılığında verildiğine kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi dahilinde görev yapan sipahinin yetiştirmek ve savaş zamanı seferlere götürmekle yükümlü olduğu atlı askerlere verilen isimdir?

- A) Derbentçiler B) Cebelüler C) Silahtarlar
- D) Ulûfeciler E) Cebeciler

9. Osmanlı idaresi, berat vererek belirli bir bölgedeki vergilerin toplanması hakkını tahsis ettiği sipahiye, tüm masrafları kendisine ait olmak üzere, silahları ve adamlarıyla birlikte seferlere katılma sorumluluğu yüklemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bu uygulamasının doğurduğu sonuçlardan biri değildir?

- A) Ziraatın sürekliliğinin sağlanması
- B) Sipahinin masraflarının karşılanması
- C) Cebelû denen askerlerin yetiştirilmesi
- D) Vergi gelirlerinin doğrudan merkeze aktarılması
- E) Ürün üzerinden alınan vergilerde devamlılığın sağlanması

10. I. Murat Dönemi'nde, fetihlerin artması üzerine Karamanlı Molla Kara Rüstem ve Çandarlı Kara Halil'in teklifiyle savaş esirlerinin beşte birinin ayrılması esasına dayanan aşağıdaki uygulamalardan hangisi başlatılmıştır?

- A) Tımar Sistemi
- B) Pençik Sistemi
- C) Devşirme Sistemi
- D) İltizam Sistemi
- E) Müsadere Sistemi

11. Osmanlılar, Abbasi ve Selçuklu dönemlerinde uygulanan gulam sistemini "devşirme sistemi" adı altında daha sistemli bir şekilde uygulamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi devşirme sisteminin uygulanmasıyla ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) 8 yaş altı ve 20 yaş üstü devşirilmemiştir.
- B) Bir bölgede en fazla kırk hanenin birinden bir devşirme alınmıştır.
- C) Gerekliğinde evlilerden, Müslüman ve Yahudilerden de devşirme alınmıştır.
- D) Ailenin tek oğlu veya dul kadının oğulları devşirme alınmamıştır.
- E) Devşirme işlemi, padişah fermanı ile gerçekleştirilmiştir.

12. Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri Ocağının asker ihtiyacı

- I. devşirme,
- II. tımar,
- III. pençik

uygulamalarından hangileriyle karşılanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eyalet ordusunu oluşturan kuvvetlerden biri değildir?

- A) Azaplar
- B) Akıncılar
- C) Tımarlı sipahiler
- D) Yaya ve Müsellemler
- E) Cebeciler

14. Osmanlı Devleti'nde Acemi Ocağı aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde kurulmuştur?

- A) Orhan Bey
- B) I. Murat
- C) I. Bayezid
- D) I. Mehmet
- E) II. Murat

15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde "Altı Bölük" olarak da adlandırılan Kapıkulu süvarilerinden biridir?

- A) Yeniçeriler
- B) Cebeciler
- C) Tımarlı sipahiler
- D) Sağ ve sol garipler
- E) Azaplar

1. Osmanlı askerî gücü, milis kuvvetlerden düzenli orduya doğru bir gelişim göstermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ordusunu oluşturan düzenli birliklerden biri değildir?

- A) Alp ve gaziler
- B) Yaya ve müsellemler
- C) Yeniçeriler
- D) Tımarlı sipahiler
- E) Akıncılar

2. Osmanlı Devleti'nin ilk düzenli askerî birliği olan "yaya ve müsellemler" hangi padişah döneminde oluşturulmuştur?

- A) Osman Bey
- B) Orhan Bey
- C) I. Murad
- D) Yıldırım Bayezid
- E) Fatih Sultan Mehmet

3. Yaya ve müsellemlerin özellikleri arasında

- I. saray güvenliğini sağlamak,
- II. vergilerden muaf olmak,
- III. savaş olmadığı zamanlarda ziraat yapmak

hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Osmanlı arazi teşkilatında "dirlik" olarak bilinen toprakların, yıllık geliri yirmi bin akçeden yüz bin akçeye kadar olan kısmına verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Has
- B) Zeamet
- C) Metruk
- D) Mevat
- E) Vakıf

5. Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sistemi kapsamında, sahib-i arz veya sahib-i raiyyet olarak da adlandırılan tımarlı sipahiler, kendilerine tahsis edilen toprağın mülkiyetine sahip olmadığı gibi, tımar dâhilindeki köylülerin de efendisi değildi.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasını engellemiştir?

- A) Feodal bir toprak aristokrasisinin oluşmasını
- B) Merkezi otoritenin güçlenmesini
- C) Tarımda ürün çeşitliliğinin artmasını
- D) Eyalet sisteminin gelişmesini
- E) Monarşik yönetim anlayışının benimsenmesini

6. Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sistemi kapsamında, köylünün yükümlülükleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Keyfi olarak tarlasını boş bırakmamak
- B) Kendisine tahsis edilen toprağı işlemek
- C) Araziyi terk etmemek
- D) Kanunla belirlenen vergiyi sipahiye ödemek
- E) Cebelülerle birlikte sefere katılmak

7. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde sadece yaya ve müsellemlerden oluşan askerî birlikleri çeşitlendirmek, asker ihtiyacını karşılamak ve orduyu güçlendirmek amacıyla

- I. pencik,
- II. sekbanlık,
- III. devşirme

sistemlerinden hangileri uygulanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Türkiye Selçuklu Devleti'nde, çeşitli etnik unsurlardan çocuklar küçük yaşta alınarak özel olarak yetiştirilmiş ve yeterli olgunluğa geldiklerinde askerî hizmette kullanılmıştır.

Bu sistemin devamı olarak Osmanlı Devleti'nde kurulan askerî birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeniçeriler
B) Derbentçiler
C) Tımarlı Sipahiler
D) Akıncılar
E) Cebelüler

9. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı merkez ordusunun seçkin birlikleri arasında yer alıp hem İslam dünyasının hem de Avrupa'nın ilk daimî ordusu olma özelliğini taşımaktadır?

- A) Azaplar
B) Müsellemeler
C) Yeniçeriler
D) Akıncılar
E) Tımarlı sipahiler

10. Yeniçeri Ocağı aşağıdaki Osmanlı padişahlarının hangisi döneminde kurulmuştur?

- A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) I. Bayezid
E) I. Mehmet

11. Aşağıdakilerden hangisi Devşirme Kanunu'nda göz önünde bulundurulan kurallardan biri değildir?

- A) Ailenin tek erkek çocuğu devşirilmezdi.
B) Seçilen çocukların fiziksel olarak sağlıklı olması gerekirdi.
C) Devşirme memuru, çocukları tek başına seçerdi.
D) Devşirilen çocuklar deftere kaydedilirdi.
E) Devşirme işlemi, padişah fermanı ile gerçekleştirilirdi.

12. Aşağıdakilerden hangisi Yeniçeri Ocağının özelliklerinden biri değildir?

- A) Doğrudan padişaha bağlı olan maaşlı birliklerdir.
B) Selçuklu ve Memlûk devletleri örnek alınarak oluşturulmuştur.
C) Eğitimleri ve muharebe kabiliyetleri yüksektir.
D) Bünyesinde hem yaya hem de atlı birlikler bulunmuştur.
E) Kapıkulu Ordusunun en kalabalık kısmını oluşturmıştır.

13. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde gelirleri bazı sivil ve asker görevlilere ayrılan ve "dirlik" olarak tanımlanan topraklardan biridir?

- A) Ocaklık
B) Mevat
C) Mülk
D) Has
E) Yurtluk

14. Selçuklularda uygulanan ikta sisteminin Osmanlı Devleti'ndeki karşılığı nedir?

- A) İltizam
B) Tımar
C) Devşirme
D) Pencik
E) Mukataa

15. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi kapsamında toprak verilen köylülere

- I. toprağın işleme hakkını miras bırakma,
II. devlete atlı asker yetiştirme,
III. tımar hakkını ücret karşılığında devretme

gibi haklardan hangileri tanınmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

BEYLİKTE DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ

Terimler ve Kavramlar

- Seyfiye
- İlmiye
- Kalemîye
- Tasavvuf
- Tarikat
- Sûfî
- Medrese
- Tekke
- Hat
- Kadı
- Ulema
- Külliye

Neler Öğreneceksiniz?

- Anadolu'nun İslamlaşmasında mutasavvıfların rolünü
- Osmanlı Devleti'nde yönetici sınıfı (Askerî Sınıf)
- Osmanlı'da kültürel faaliyetlerin sosyal hayata etkisini

10. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'nun Türkler tarafından fethi ile İslamlaşma süreci hız kazanmıştır. Bu dönemde Orta Asya'dan gelen Türkmen göçleri, demografik yapıyı değiştirmiş ve Anadolu'da İslam inancının yayılmasında önemli rol oynamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu süreçte Anadolu'da İslamiyet'in yayılmasına katkıda bulunan âlim ve mutasavvıfların etkilerinden biri değildir?

- A) Tekke ve zaviyeler kurarak İslamiyet'in yayılmasını kolaylaştırmaları
- B) Göçebe Türkmenleri yerleşik hayata geçirerek sosyal düzeni sağlamaları
- C) Moğol baskısı nedeniyle Anadolu'ya göç eden Türkmenlere öncülük etmeleri
- D) İslam inancını Anadolu'nun en ücra köşelerine kadar ulaştırmaları
- E) Türkmenlerin askerî organizasyonunu sağlayarak fetihler yapmaları

2. **Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'nun İslamlaşmasında etkili olan mutasavvıflardan biri değildir?**

- A) Mevlânâ Celâleddîn-î Rumî
- B) Ahî Evran
- C) Yunus Emre
- D) Hacı Bektâş-ı Velî
- E) Uluğ Bey

3. **Osmanlı Devleti'nde toplumsal yapı içerisinde**

- I. askerî,
- II. burjuva,
- III. reaya

gibi unsurlardan hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. **Osmanlı'da devlet merkezinde ve padişah emrinde bulunan yeniçeriler, piyadeler ve sipahi bölüklerinin teşkil ettiği askerî kuvvetlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ümera
- B) Kapıkulu
- C) Ulema
- D) Seyfiye
- E) Reaya

5. **Astronomi konusunda yazmış olduğu eseriyle, Semerkant'ta Uluğ Bey Rasathanesi'nin açılmasına vesile olan; Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde İstanbul'da bir rasat kuyusu ve bir güneş saati yapan; Sahn-ı Seman medreselerinin faaliyetlerine katkı sağlayarak birçok öğrenci yetiştiren; gök cisimlerinin dünyaya uzaklığını anlatan er-Risâletü'l-Fethiyye adlı eserinin yanında birçok eser daha kaleme alan Türk-İslam bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Altunizade
- B) Akşemseddin
- C) Ali Kuşçu
- D) Kadızâde-i Rûmî
- E) Sabuncuoğlu Şerefeddin

6. **Osmanlı Devleti'nde idari sisteme bağlı olarak bugünkü anlamda hem askerlik hizmeti yapanlar hem de memur statüsünde bulunanlara "askerîler" denmiştir.**

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "askerîlerin" görevleri arasında yer almaz?

- A) Sınırların güvenliğini sağlamak
- B) Tayin ve terfi işlemlerini yapmak
- C) Adalet işlerini yürütmek
- D) Kendisine verilen toprağı işlemek
- E) Fetihlerin kaydını yapmak

7. Osmanlı Devleti'nde, konargöçer aşiretler ile vergi veren köylü, kasaba ve şehir halkı hangi statüde yer almaktaydı?

- A) Seyfiye
- B) İlmiye
- C) Reaya
- D) Kalemiye
- E) Askerî

8. Osmanlı'da devlet dairelerinde bürokratik ve mali görevlerde bulunan kâtipler, nişancı, defterdar gibi memurların oluşturduğu sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seyfiye
- B) Ehl-i örf
- C) Ehl-i şer
- D) İlmiye
- E) Kalemiye

9. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi ilmiye sınıfının başı olarak kabul edilmiştir?

- A) Veziriazam
- B) Kazasker
- C) Şeyhülislam
- D) Kaptan-ı Derya
- E) Defterdar

10. Aşağıdakilerden hangisi, Timur İmparatorluğu'nun dördüncü hükümdarı olup aynı zamanda astronomi ve matematik alanında önemli çalışmalar yapmış bir bilim insanıdır?

- A) Fatih Sultan Mehmet
- B) Uluğ Bey
- C) Ali Kuşçu
- D) Kadızade-i Rumi
- E) İbn Sina

11. Osmanlı Devleti'nde şehir planlamasında aşağıdakilerden hangisi merkez kabul edilerek semtler kurulmuştur?

- A) Ulu Cami
- B) Bedesten
- C) Medrese
- D) İmaret
- E) Han

12. Osmanlı'da su üzerine yayılmış toz boyaları kâğıt üzerine aktarmak suretiyle yapılan ve battal, neftli, gelgit, şal, kumlu, akkase, taraklı, bülbülyuvası gibi teknikleri olan sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Minyatür
- B) Tezhip
- C) Hat
- D) Ebru
- E) Vitray

1. Ahmet Yesevî'nin görüşleriyle şekillenen Yesevilik tarikatının aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisinin olduğu söylenemez?

- A) Türkler arasında İslamiyet'in yayılmasının hızlanması
- B) Türkistan'dan Anadolu'ya tasavvufi düşüncenin güçlenmesi
- C) Karluk Türklerinin Talas Savaşı'nda Abbasileri desteklemesi
- D) İnsan sevgisini esas alan hoşgörü kültürünün yayılması
- E) Göçebe Türk topluluklarının yerleşik hayata geçmesi

2. Aşağıdakilerden hangisi Mevlevilik tarikatının temel düşüncesini oluşturan Mevlânâ Celâleddîn-i Rumî'nin eserlerinden biridir?

- A) Şerh-i Besmele
- B) Mesnevi
- C) Makâlât
- D) Rubailer
- E) Risaletü'n-Nushiyye

3. Ahî Evran, Anadolu'da Ahilik teşkilatını kurarak esnaf ve sanatkârlar arasında birlik sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Ahî Evran'ın kurduğu Ahilik teşkilatının amaçlarından biri değildir?

- A) Esnaf ve sanatkârların eğitimini sağlamak
- B) Moğol baskısına karşı toplumsal direnci artırmak
- C) Dinî ve ahlaki değerleri yaygınlaştırmak
- D) Ticari faaliyetleri devlet kontrolüne almak
- E) Geleneksel zanaatları yeni nesillere öğretmek

4. Yunus Emre, şiirlerinde Allah aşkı, tevhit düşüncesi ve insan sevgisi gibi temaları işlemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, Yunus Emre'nin düşünce iklimini oluşturan temel kavramlardan biri değildir?

- A) Güzel ahlak
- B) İnsan-ı kâmil
- C) Fütuhât
- D) Eşitlik
- E) Adalet

5. Hacı Bektâş-ı Velî, Makâlât adlı eserinde dört kapı ve kırk makam öğretisini anlatmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu öğretilerde bahsedilen dört kapıdan biridir?

- A) Hakikat
- B) Fetih
- C) Cihat
- D) Ticaret
- E) Siyaset

6. Aşağıdakilerden hangisi Ankara Savaşı'nın ardından Anadolu'nun içerisinde bulunduğu düzensizlik ve sosyal çözülmenin arttığı dönemde tasavvuf aracılığıyla maddi ve manevi kalkınmayı yeniden sağlamak için gayret eden tasavvuf önderlerinden biridir?

- A) Şeyh Edebali
- B) Hacı Bayram-ı Velî
- C) Mevlânâ Celâleddîn-i Rumî
- D) Yunus Emre
- E) Hacı Bektaş-ı Velî

7. Osmanlı Devleti'nde, görevlerinden dolayı vergilerden muaf olan, kendilerine tımdan, hazineden veya vakıflardan hizmetleri karşılığında gelir ayrılan zümreye verilen genel ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Askerî
- B) Reaya
- C) Ehli Hiref
- D) İlmiye
- E) Kalemiye

8. Osmanlı Devleti'nde askerî sınıf içerisinde yer alan ve devlet hazinesinden "ulufe" adıyla gündelik alan görevliler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kapıkulu askerleri
- B) Kadılar
- C) Enderun hizmetlileri
- D) Kale koruyucuları
- E) Subaşılar

9. Aşağıdakilerden hangisi seyfiye sınıfına mensup değildir?

- A) Sadrazam
- B) Tımarlı Sipahi
- C) Beylerbeyi
- D) Sancakbeyi
- E) Kazasker

10. Aşağıdakilerden hangisi kalemiye sınıfına mensup bir görevlidir?

- A) Kadı
- B) Şeyhülislam
- C) Beylerbeyi
- D) Nişancı
- E) Subaşı

11. Asıl adı Şeyh Şemseddin Muhammed bin Hamza olan Türk mutasavvıfı, âlimi, tabibi ve şairi Akşemseddin, hangi padişahın hocasıdır?

- A) Yıldırım Bayezid
- B) II. Murat
- C) Fatih Sultan Mehmet
- D) Çelebi Mehmet
- E) Orhan Gazi

12. "Kur'an-ı Kerim Hicaz'da nazil oldu, Mısır'da okundu, İstanbul'da yazıldı." ifadesinde Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki sanat dallarından hangisinin gelişimine vurgu yapılmıştır?

- A) Ebru
- B) Hat
- C) Minyatür
- D) Tezhip
- E) Sırça

1. Türk İslam devletlerinde sırasıyla “fütüvvet-ahilik-lonca” yapılanmaları aşağıdakilerden hangisinin örgütlenmesini ifade eder?

- A) Ordu
- B) Eğitim
- C) Vakıf
- D) Taşra
- E) Esnaf

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti’nde “paşa” ünvanını almamış emirler, beyler, sancak beyleri, miralay, kaymakam ve binbaşı gibi büyük subaylara verilen addır?

- A) Reaya
- B) Ulema
- C) Kapıkulu
- D) Ümera
- E) Ulufe erbabı

3. Osmancık Medresesi müderrislerinden olup, tıp ve biyoloji üzerine çalışmalar yapan, Maddetü’l-Hayat adlı eserinde mikroplardan bahseden, mikrop teorisini ortaya atan ve ilk kanser araştırmacısı olarak da bilinen Osmanlı âlimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akşemseddin
- B) Ali Kuşçu
- C) Sabuncuzade Şerafettin
- D) Altuncuzade
- E) Celaleddin Hızır

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti’nde, sınırların korunması, devlet idaresi ve İstanbul’un güvenliğinin sağlanmasından sorumlu askerî sınıftır?

- A) Seyfiye
- B) Reaya
- C) Zimmi
- D) İlmiye
- E) Kalemîye

5. Osmanlı Devleti’nde, Divân-ı Hümâyunda

- I. seyfiye,
- II. ilmiye,
- III. kalemîye

sınıflarından hangileri temsil edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti’nde ilmiye sınıfı

- I. din,
- II. hukuk,
- III. eğitim

gibi alanların hangilerinde görev almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde yönetici sınıf içerisinde yer alan kalemiye sınıfıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Askerî işlerden sorumlu olup savaş stratejilerini belirlemişlerdir.
- B) Devletin yazışma, kayıt ve mali işlerini yürütmekle yükümlü tutulmuşlardır.
- C) Tamamı medreseden yetişmiş yöneticiler tarafından temsil edilmiştir.
- D) Taşra idaresinde görev yapan memurlardan oluşmuşlardır.
- E) Toprak yönetimi ve tımar sistemini denetlemekle görevlendirilmişlerdir.

8. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde yazılı ve sözlü kültürle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Saray ve konaklar, kültür faaliyetleri konusunda halka öncülük edilen yerler olmuştur.
- B) Uç bölgelerde tasavvuf ve alplık ile şekillenen halk kültürü egemen olmuştur.
- C) Osmanlı beyleri, Türkmen topluluklarıyla yakın ilişkiler kurmuş ve halk kültürünü desteklemiştir.
- D) Şehirlerde sözlü gelenek yazılı kültürün yerini almıştır.
- E) Sözlü kültürün en önemli örnekleri arasında halk destanları ve menkıbeler yer almıştır.

9. Osmanlı şehirlerinde ekonomik hayatın merkezinde aşağıdaki yapılardan hangisi yer almıştır?

- A) Kahvehaneler
- B) Hamamlar
- C) Bedestenler
- D) Zaviye ve tekkeler
- E) Medreseler

10. Osmanlı padişahlarının şairleri ve bilim insanlarını desteklemesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arapça ve Farsçayı Osmanlı'nın resmî dili yapmak
- B) Şairlerin devlet yönetiminde söz sahibi olmasını sağlamak
- C) Bilgi ve kültür seviyesini yükseltmek
- D) Kendilerine karşı oluşabilecek muhalefeti engellemek
- E) Sanatsal faaliyetleri yaygınlaştırmak

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlıların devletleşme sürecinde yaygın olan sanat dallarından biri değildir?

- A) Çinicilik
- B) Dokumacılık
- C) Ahşap işçiliği
- D) Ebru
- E) Resim

12. Osmanlı sanatının şekillenmesinde aşağıdakilerden hangisi temel belirleyici olmuştur?

- A) Devletin siyasi ve kültürel gelişimi
- B) Padişahların kişisel zevkleri
- C) Halkın beklentileri
- D) Rönesans hareketleri
- E) Bizans ve Ermeni sanatları

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI

(1453-1600)

Terimler ve Kavramlar

- Jeopolitik
- Katolik
- Kurumsallaşma
- Kapitülasyon
- Ortodoksluk
- Muharebe
- Protestanlık
- Kanuni
- Habsburg
- Grejuva
- Şahi

Neler Öğreneceksiniz?

- 1453-1520 yılları arasındaki siyasi gelişmeleri
- İstanbul'un Fethi ve Fethin sonuçlarını
- Türk İslam dünyasında birliği sağlama çabalarını
- 1520-1595 yılları arasındaki siyasi gelişmeleri
- Osmanlı Devleti'nin dünyanın muhteşem gücü hâline gelmesini
- Osmanlı Devleti'nin stratejik siyaset planlarını
- Osmanlı Devleti'nin kara ve deniz politikalarını

11. BÖLÜM

Video
Çözümleri
için;

1. Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un Fethi'nin nedenlerinden biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli arasındaki toprak bütünlüğünü sağlamak istemesi
- B) Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini kışkırtarak taht kavgalarına sebep olması
- C) İstanbul'un, ticaret yolları üzerinde stratejik bir konuma sahip olması
- D) Osmanlı Devleti'nin Haçlı Seferleri'ne son vermek istemesi
- E) II. Mehmet'in Hz. Muhammed'in müjdesine nail olmak istemesi

2. Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek.

Dağlardan çektiriler, kalyonlar çekilecek.

Kerpetenlerle surun dişleri sökülecek.

Arif Nihat Asya'nın dizelerinde anlatılan olay, Osmanlı Devleti'nin hangi tarihî süreciyle ilişkilidir?

- A) Girit Seferi
- B) Rodos Seferi
- C) Kırım'ın alınması
- D) İstanbul'un Fethi
- E) Trabzon'un alınması

3. İstanbul'un Fethi'nden sonra Fatih Sultan Mehmet'in kendisini "Roma İmparatorluğu'nun varisi" ilan etmesi aşağıdaki hangisinin göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki ilerleyişinin hızlandığının
- B) Osmanlı Devleti'nin Bizans'ın mirasını sahiplendiğinin
- C) Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasında liderlik iddiasının güçlendiğinin
- D) Osmanlı Devleti'nin ticari yollar üzerinde hâkimiyet kurduğunun
- E) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünün sağlandığının

4. İstanbul'un Osmanlı Devleti tarafından fethedilmesi

- I. Avrupalıların yeni ticaret yolları arayışına girmesi,
- II. Baharat Yolu'nun Türklerin denetimine geçmesi,
- III. Avrupa'da feodal anlayışın zayıflaması

sonuçlarından hangilerine zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

5. II. Mehmet'in Rumların elinde bulunan Mora ve Trabzon'u fethetmesindeki ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karadeniz'deki hâkimiyetini güçlendirmek
- B) Bizans'ın tekrar canlanmasını engellemek
- C) Anadolu'da siyasi birliği sağlamak
- D) Balkanlardaki Türk egemenliğini kesinleştirmek
- E) Akdeniz'deki ticari faaliyetlerini artırmak

6. Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet Dönemi'nde mücadele edilen devletlerden biri değildir?

- A) Bizans Devleti
- B) Trabzon Pontus Rum Devleti
- C) Akkoyunlu Devleti
- D) Bulgar Krallığı
- E) Mora Despotluğu

7. II. Mehmet Dönemi'nde

- I. Kırım,
- II. Sinop,
- III. Amasra

gibi fetihlerden hangileri, Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanmasına yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde, Doğu Anadolu'nun hâkimiyeti için aşağıdaki devletlerden hangisiyle Otlukbeli Savaşı yapılmıştır?

- A) Akkoyunlular
- B) Karakoyunlular
- C) Safevîler
- D) Memlükler
- E) Altın Orda

9. Fatih Sultan Mehmet'in vezir-i âzamın yetkilerini sınırlandırarak defterdar, kazasker ve yeniçeri ağasını doğrudan kendisine bağlamasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yönetim kademeleri arasında eşitlik sağlamak
- B) Güçler ayrılığı anlayışına geçmek
- C) Padişahın mutlak yetkisini artırmak
- D) Halkın yönetime katılımını sağlamak
- E) Federal sisteme geçmek

10. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Osmanlı ülkesinde XV. yüzyılda bir iç sorun olarak başlayıp zamanla dış soruna dönüşmüştür?

- A) Şahkulu İsyanı
- B) Cem Sultan Olayı
- C) Bozoklu Celal İsyanı
- D) Celâli İsyanları
- E) Patrona Halil İsyanı

11. Safevî Devleti'nin Şiiliği yayma amacıyla başlattığı propagandanın bir sonucu olarak, II. Bayezid Dönemi'nde Anadolu'da ortaya çıkan ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gürcü Nebî
- B) Şeyh Bedreddin
- C) Şahkulu
- D) Kalender Çelebi
- E) Baba Zünnûn

12. 1492'de İspanya'da Engizisyon Mahkemeleri tarafından zulme uğrayan Yahudiler, aşağıdaki padişahlardan hangisinin emriyle Osmanlı topraklarına kabul edilmiştir?

- A) I. Mehmet
- B) II. Mehmet
- C) I. Selim
- D) I. Süleyman
- E) II. Bayezid

13. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi II. Bayezid Dönemi'nde gerçekleşmemiştir?

- A) Kili ve Akkirman'ın fethedilmesi
- B) Endülüs'e yardım götürülmesi
- C) Şehzade Cem'in isyan etmesi
- D) Anadolu'da Şahkulu isyanının çıkması
- E) Safevi Devleti ile Çaldıran Savaşı'nın yapılması

14. II. Bayezid Dönemi'nde Mora sahillerindeki Modon, Koron, Navarin ve İnebahtı limanları ile Karadeniz'in kuzeybatısındaki Kili ve Akkirman kalelerinin alınmasının

- I. Akdeniz'deki Osmanlı hâkimiyetinin güçlenmesi,
- II. Kırım'la kara bağlantısının sağlanması,
- III. Venedik'in Doğu Akdeniz'deki hâkimiyetinin son bulması

sonuçlarından hangilerine neden olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1. Tebriz’de hâkimiyetini ilan eden Şah İsmail, Osmanlı Devleti için hem dinî hem de siyasi açıdan büyük bir tehdit oluşturmuştur. Bu durumun farkında olan I. Selim, ilk seferini Şah İsmail üzerine yapmış ve Çaldıran’dan zaferle dönmüştür.

Bu parçada Osmanlı Devleti’nin aşağıdaki devletlerden hangisiyle olan mücadelesinden bahsedilmiştir?

- A) Safeviler
B) Akkoyunlular
C) Karakoyunlular
D) İlhanlılar
E) Memlûkler

2. İstanbul’un Fethi’nin sonunda meydana gelen

- I. II. Mehmed’e “İki kıta ile iki denizin hâkimi” ünvanı verilmesi,
II. Avrupalıların yeni yollar arayışına başlaması,
III. ateşli silahların etkisiyle derebeylik sisteminin zayıflaması

gelişmelerinden hangileri fethin dünya tarihi açısından sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

3. Osmanlı Devleti I. Selim Dönemi’nde, Memlûk Devleti ile

- I. Turnadağ,
II. Mercidabık,
III. Ridaniye

savaşlarından hangilerini yapmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve II
E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti I. Selim Dönemi’nde Turnadağ Savaşı ile aşağıdaki beyliklerden hangisinin topraklarına sahip olarak Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamıştır?

- A) Ramazanoğulları
B) İsfendiyaroğulları
C) Karamanoğulları
D) Dulkadiroğulları
E) Hamitoğulları

5. Aşağıdakilerden hangisi, I. Selim Dönemi’nde gerçekleştirilen Mısır Seferi’nin sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Halifelik Osmanlı Devleti’ne geçti.
B) İpek Yolu, Osmanlı denetimine alındı.
C) Mısır ve Hicaz, Osmanlı eyaleti hâline getirildi.
D) Venedikliler, Kıbrıs Adası için Osmanlılara vergi ödemeye başladı.
E) Bazı İslam âlimleri ve kutsal emanetler, İstanbul’a götürüldü.

6. Kanunu Sultan Süleyman Dönemi’nde Orta Avrupa’nın giriş kapısı olarak bilinen Belgrad, 1521 yılında aşağıdaki devletlerin hangisinden alınmıştır?

- A) Sırp Krallığı
B) Leh Krallığı
C) Macar Krallığı
D) Nemçe Krallığı
E) Felemenk Krallığı

7. Aşağıdaki ifadelerden hangisi, Hint Deniz Seferlerinin başarısızlık nedenlerinden biri değildir?

- A) Osmanlı donanmasındaki gemilerin büyük sulara uygun olarak yapılmamış olması
B) Osmanlı gemicilerinin okyanus şartlarına yabancı olması
C) Gücerat Sultanlığı’nın gereken yardımı yapmaması
D) Osmanlı-Memlûk ittifakının zayıflaması
E) Osmanlı devlet adamlarının seferlere gereken önemi vermemesi

8. Aşağıdakilerden hangisi, I. Süleyman (Kanuni) Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin Batı'ya yönelik faaliyetlerinden biri değildir?

- A) Belgrad'ın alınması
- B) Mohaç Meydan Muharebesi
- C) I. Viyana Kuşatması
- D) Almanya Seferi
- E) Nahçıvan Seferi

9. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin batıdaki en büyük rakibi olan, Habsburg hanedanının yönettiği siyasi yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rus Çarlığı
- B) Britanya İmparatorluğu
- C) Kutsal Roma Germen İmparatorluğu
- D) Lehistan Krallığı
- E) Macar Krallığı

10. Osmanlı Devleti'nin, Mohaç Savaşı ile Macaristan topraklarını ele geçirmesi, aşağıdaki devletlerden hangisi ile uzun süren bir askerî mücadele döneminin başlamasına neden olmuştur?

- A) Britanya
- B) Lehistan
- C) Portekiz
- D) Avusturya
- E) Felemenk

11. Aşağıdakilerden hangisi Hint Deniz Seferleri'nde Osmanlı donanmasını komuta eden denizcilerden biri değildir?

- A) Hadım Süleyman Paşa
- B) Piri Reis
- C) Murat Reis
- D) Seydi Ali Reis
- E) Turgut Reis

12. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleştirilen Hint Deniz Seferleri

- I. Coğrafi Keşifler'in yol açtığı zararlara karşı önlem almak,
- II. Hint deniz ticaretini kontrol altına almak,
- III. Basra Körfezi ve Hürmüz Boğazı'nda hâkimiyet kurmak

gibi amaçlardan hangilerine yönelik düzenlenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

13. II. Selim Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisinin alınması Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında İnebahtı Deniz Savaşı'na neden olmuştur?

- A) Rodos
- B) Otranto
- C) Kıbrıs
- D) Malta
- E) Girit

14. Aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşifler'in nedenlerinden biri değildir?

- A) İspanya ve Portekizlilerin yeni ticaret yolları arayışına girmesi
- B) Avrupalıların ekonomik açıdan Osmanlı Devleti'ne olan bağımlılıklarını sona erdirmek istemeleri
- C) Hindistan'a doğrudan ulaşarak Avrupa'ya mal ve para akışı sağlama arzusu
- D) Kilise'nin Yakın Doğu toprakları üzerinde egemenlik kurma arzusu
- E) Avrupa'da artan nüfusa bağlı olarak iş gücü fazlasının ortaya çıkması

1. Osmanlı Devleti, Sokullu Mehmet Paşa'nın sadrazamlığı döneminde Karadeniz ve İpek Yolu ticaretini yeniden canlandırmak amacıyla
- Don-Volga,
 - Süveyş,
 - Korint
- gibi kanal projelerinden hangilerini hayata geçirmeye çalışmıştır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

2. Osman Devleti tarafından ortaya atılan Don-Volga Kanal Projesi'nin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
- A) Baharat Yolu ticaretini canlandırmak
- B) Kafkas Türklerine ulaşmak
- C) Rusların genişlemesini engellemek
- D) Hazar Denizi'nde donanma kullanmak
- E) İran içlerine ve Türkistan'a kadar fetihleri sürdürmek

3. Avrupalı devletler, Coğrafi Keşifler'den sonra gelişen merkantilizm anlayışıyla zenginliklerini yer altı kaynaklarına dayandırarak üretimi artırmış ve sömürgecilik faaliyetlerini yaygınlaştırmıştır.
- Bu durumun Osmanlı Devleti'ne etkileri arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenemez?**
- A) Kapitülasyonların genişletilmesi
- B) Osmanlı parasının değerinin düşmesi
- C) Atölyelerin kapanması
- D) Osmanlı Devleti'nin egemenlik alanının daralması
- E) İthal ürün kotasının uygulanması

4. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda Fransa ile yaptığı kapitülasyon antlaşması
- siyasi,
 - adli,
 - mali
- alanların hangilerinde imtiyazlar içermektedir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

5. Coğrafi Keşifler'i başlatan ülkeler, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
- A) İngiltere ve Fransa
- B) İspanya ve Portekiz
- C) Hollanda ve Belçika
- D) Almanya ve Avusturya
- E) Venedik ve Ceneviz

6. Coğrafi Keşifler'in sonucunda yeni ticaret yollarının bulunması ve Amerikan altın ile gümüşünün Osmanlı piyasasına girmesi, Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilemiştir.
- Osmanlı Devleti'nin bu olumsuz etkileri azaltma çabalarına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?**
- A) Hint Deniz Seferleri'ni düzenlemesi
- B) Kapitülasyonları genişletmesi
- C) Açe Sultanlığı ile ittifak kurması
- D) Denizaşırı ülkelerde şirketler kurulması
- E) Don-Volga ve Süveyş kanal projelerini tasarlaması

7. Osmanlı Devleti'nin kendisine karşı oluşabilecek bir Hristiyan birliğini bölmek için uyguladığı politikalar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Kapitülasyon siyasetiyle Avrupa devletleri arasında rekabet yaratması
- B) İspanya baskısı altındaki Yahudileri koruma siyaseti izlemesi
- C) Farklı mezheplere mensup devletlerle ittifaklar oluşturmaları
- D) Ortodoks Kilisesi'ne ayrıcalıklar tanıyarak koruma altına alması
- E) Reform hareketleri sırasında Protestanları desteklemesi

8. Coğrafi Keşifler'in Avrupa'da ortaya çıkardığı sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İşsizlik sorununun azalması
- B) Burjuvazinin etkisinin artması
- C) Zenginlik ölçütü olarak toprağın esas alınması
- D) Tropikal bitki türlerinin ticaretinin artması
- E) Sömürgeciliğin ortaya çıkması

9. Aşağıdakilerden hangisi I. Süleyman Dönemi'nde gerçekleşen isyanlardan biri değildir?

- A) Ahmet Paşa
- B) Canberdi Gazali
- C) Baba Zünnun
- D) Kalenderoğlu
- E) Bozoklu Celal

10. Yeni Çağ başlarında Avrupa'nın kıta dışına açılmasında rol oynayan denizci kaşifler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kristof Kolomb
- B) Vasco da Gama
- C) Nikolas Kopernik
- D) Amerigo Vespucci
- E) Bartolomeu Dias

11. Sokullu Mehmet Paşa aşağıdaki savaşlardan hangisinden sonra kendisini ziyarete gelen Venedik elçisine "Biz Kıbrıs'ı almakla sizin kolunuzu kestik, siz bizi yenmekle sakalımızı tıraş ettiniz. Kesilen kol yerine gelmez, fakat kesilen sakal daha gür çıkar." sözlerini söylemiştir?

- A) Preveze Deniz Savaşı
- B) Cerbe Deniz Savaşı
- C) İnebahtı Deniz Savaşı
- D) Hint Deniz Seferleri
- E) Vadiüsseyl Savaşı

12. Coğrafi Keşiflerin nedenlerinden bazıları şunlardır:

- I. Avrupalıların Doğu'nun zenginliğine ulaşmak istemesi
- II. Hristiyanlığı Avrupa dışına yayma düşüncesi
- III. Pusulanın geliştirilmesi ve sağlam gemilerin yapılması

Coğrafi Keşifler'in bu nedenleri ve ilişkili olduğu alanlar aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Ekonomik	Dinî	Teknolojik
B)	Siyasi	Askerî	Ekonomik
C)	Dinî	Ekonomik	Kültürel
D)	Teknolojik	Siyasi	Dinî
E)	Askerî	Kültürel	Ekonomik

1. Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet'in İstanbul'un Fethi için yaptığı hazırlıklardan biri değildir?

- A) Güzelce Hisar'ın inşa edilmesi
- B) Şahi topraklarının döktürülmesi
- C) Mora üzerine birlikler gönderilmesi
- D) Karamanoğullarının itaat altına alınması
- E) Tekerlekli kulelerin yapılması

2. Aşağıdakilerden hangisi Bizans'ın İstanbul'un Fethi'ne karşı aldığı savunma önlemlerinden biri değildir?

- A) Haliç'in girişine zincir çekilmesi
- B) Surların onarılıp güçlendirilmesi
- C) Grejuva stoğu yapılması
- D) Avrupalı devletlerden yardım istenmesi
- E) Tekerlekli kulelerin inşa edilmesi

3. Fatih Sultan Mehmet Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karadeniz Türk gölü hâline getirilmiştir.
- B) Batıda sınırlar Belgrad'ı içine alacak şekilde genişlemiştir.
- C) Doğu'daki Akkoyunlu tehlikesi ortadan kaldırılmıştır.
- D) Kuzey Ege Adaları Osmanlı hâkimiyetine alınmıştır.
- E) Bir kanunname ile merkeziyetçi bir devlet düzeni kurulmuştur.

4. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un Fethi için Muslihiddin Ağa, Saruca Paşa ve Macar Urban'a döktürdüğü toplara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğan
- B) Humbara
- C) Havan
- D) Şahi
- E) Kartal

5. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Karadeniz'de hâkimiyet kurmak için yapılan fetihler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Amasra
- B) Samsun
- C) Sinop
- D) Kırım
- E) Trabzon

6. Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde fethedilen bölgelerden biri değildir?

- A) Mora
- B) Bosna
- C) Belgrad
- D) Otranto
- E) Trabzon

7. Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet Dönemi'nde varlığına son verilen devletlerden biri değildir?

- A) Doğu Roma İmparatorluğu
- B) Trabzon Pontus Rum Devleti
- C) Macar Krallığı
- D) Sırp Krallığı
- E) Mora Despotluğu

8. Aşağıdakilerden hangisi, Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yönetim alanında yapılan düzenlemeler arasında yer almaz?

- A) İdari merkez olarak Topkapı Sarayı'nın inşa edilmesi
- B) Vezir-i âzamın padişahın mutlak vekili olarak tanımlanması
- C) Kanunname-i Ali Osman'ın hazırlanması
- D) Sancak Sistemi'nin yasalaştırılması
- E) Devletin, hükümdar ve oğullarının malı olarak kabul edilmesi

9. Şehzade Cem'in II. Bayezid'le taht kavgasına girişmesinin

- I. Osmanlı-Memlûk ilişkilerinin bozulması,
- II. fetih hareketlerinin yavaşlaması,
- III. Doğu'da Akkoyunlu tehlikesinin ortaya çıkması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

10. Aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde İspanya'daki Yahudiler, Kemal Reis komutasında iki gemi vasıtası ile Hristiyan zulmünden kurtarılmış ve İstanbul ile Selanik'e yerleştirilmiştir?

- A) I. Mehmet
- B) II. Mehmet
- C) I. Selim
- D) I. Süleyman
- E) II. Bayezid

11. Aşağıdakilerden hangisi II. Bayezid Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Şehzade Cem'in Papa'ya sığınması
- B) Şahkulu İsyanı'nın çıkması
- C) Safevî tehdidine karşı önlemler alınması
- D) Candaroğulları Beyliği'ne son verilmesi
- E) İspanya'daki Müslümanların Osmanlı topraklarına kabul edilmesi

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde bir göreve atanan, aylık bağlanan, san, nişan veya ayrıcalık verilen kimseler için çıkarılan padişah buyruğuna verilen isimdir?

- A) Berat
- B) Amannâme
- C) Kanunnâme
- D) Adaletnâme
- E) Yasaknâme

13. Osmanlı Devleti'nde yaşanan

- I. Şeyh Bedrettin,
- II. Cem Sultan,
- III. Şahkulu

gibi isyanların hangilerinde dış müdahale söz konusu olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

14. I. Selim Dönemi'nde

- I. Safeviler,
- II. Dulkadiroğulları,
- III. Memlûkler

gibi siyasi güçlerden hangileri ile mücadele edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

15. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren Anadolu'da başgösteren isyanların "Celâli İsyanları" olarak adlandırılmasına neden olan Bozoklu Celal İsyanı, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?

- A) II. Mehmet
- B) II. Beyazıt
- C) I. Selim
- D) I. Süleyman
- E) II. Selim

16. I. Süleyman Dönemi'nde

- I. Macar Krallığı,
- II. Avusturya Krallığı,
- III. İngiltere Krallığı

devletlerinden hangileri ile askerî mücadelede bulunulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

17. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin batı yönünde gerçekleştirdiği faaliyetler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Mohaç Seferi
- B) Revan Seferi
- C) Almanya Seferi
- D) Estergon'un fethi
- E) Budin'in alınması

18. Osmanlı Devleti, Mohaç Meydan Muharebesi ile aşağıdakilerden hangisinin topraklarına hâkim olmuştur?

- A) Sırp Krallığı
- B) Leh Krallığı
- C) Macar Krallığı
- D) Nemçe Krallığı
- E) Felemenk Krallığı

19. I. Süleyman Dönemi'nde imzalanan ve ve Avusturya kralının Osmanlı sadrazamına eşit sayıldığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amasya Antlaşması
- B) Edirne-Segedin Antlaşması
- C) İstanbul Antlaşması
- D) Zitvatorok Antlaşması
- E) Vasvar Antlaşması

20. Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Dönemi'nde Akdeniz'de gerçekleştirilen fetihlerden biridir?

- A) Rodos
- B) Otranto
- C) Kıbrıs
- D) Malta
- E) Girit

21. Yıl dönümü "Türk Donanma Günü" olarak kutlanan ve Akdeniz hâkimiyetinin Osmanlı Devleti'ne geçmesini sağlayan deniz savaşı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Preveze
- B) Cerbe
- C) İnebahtı
- D) Otranto
- E) Vadiüsseyl

22. Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Dönemi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Sevâkin Adası merkezli Habeş Eyaleti kurulmuştur.
- B) Avusturya'nın merkezi Viyana, iki kez kuşatılmıştır.
- C) Belgrad'ın fethi ile Orta Avrupa hâkimiyeti için önemli bir üs alınmıştır.
- D) Barboros Hayreddin Paşa, kaptanıderyalık makamına getirilmiştir.
- E) Alman İmparatoru Şarlken'e karşı Fransa ile yakınlık kurulmuştur.

23. Avrupa'da ortaya çıkan

- I. Rönesans,
- II. Reform,
- III. Coğrafi Keşifler

gibi gelişmelerden hangileri Türk dünyasını ekonomik açıdan doğrudan olumsuz etkilemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. Osmanlı Devleti'nin nüfusu XVI. yüzyılın sonlarında sınırların genişlemesiyle 16 milyonu geçmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde

- I. memur sayısı,
- II. vergi gelirleri,
- III. devlet giderleri

durumlarından hangilerinde artış görülmesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

1. Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Semaniye medreselerinin açılması
- B) Ekberiyet sisteminin uygulanmaya başlaması
- C) Topkapı Sarayı'nda Enderun Mektebi'nin açılması
- D) Kanunname-i Ali Osman'ın hazırlanması
- E) Divan toplantılarının haftada dört güne düşürülmesi

2. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin Ortodokslara yönelik uygulamalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ortodoks Kilisesi kendi iç işlerinde serbest bırakılmıştır.
- B) Ortodoks din adamlarına berat verilerek yetkileri resmî hâle getirilmiştir.
- C) Osmanlı Devleti, Ortodoks halkın ibadet özgürlüğünü güvence altına almıştır.
- D) Ortodoks Kilisesi'ne vergi koyma ve aile hukukunu düzenleme yetkisi verilmiştir.
- E) Ortodoks Kilisesi ile Katolik Kilisesi birleştirilmek istemiştir.

3. Osmanlı Devleti'nin II. Bayezid Devri'nde İspanya'daki Beni Ahmer Devleti'ne gerekli yardımı sağlayamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Safevîler ile mezhepsel çatışmaların yaşanması
- B) Padişahın savaş yanlısı olmaması
- C) Osmanlı Memlûk savaşlarının olması
- D) Cem Sultan Olayı'nın devam etmesi
- E) Osmanlı Venedik ilişkilerinin kötüleşmesi

4. Osmanlı Devleti Kanuni Devri'nde Habsburg hanedanının yönetimindeki Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu'na karşı aşağıdaki devletlerden hangisini korumuştur?

- A) Sırp Krallığı
- B) Leh Krallığı
- C) Macar Krallığı
- D) Fransa Krallığı
- E) Felemenk Krallığı

5. Kanuni Devri'nde gerçekleşen Mohaç Savaşı sonrasında Macaristan Osmanlı denetimine girmiş ve bu coğrafya üzerinde hak iddia eden Avusturya ile uzun sürecek savaşlar başlamıştır. Ayrıca Alman İmparatoru Şarlken, Fransa kralı I. Fransuva'yı serbest bırakmak zorunda kalmıştır.

Buna göre

- I. Osmanlı Devleti'nin Fransa'yı Almanya'ya karşı koruduğu,
- II. Osmanlı Devleti'nin Orta Avrupa'da Avusturya ile rekabete girdiği,
- III. Osmanlı Devleti'nin Avusturya'ya karşı Almanya ile yakınlaştığı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

6. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Türk-İslam dünyasının liderliğini sağlamak amacıyla Doğu Anadolu, İran, Mısır ve Suriye bölgelerinin hâkimiyeti için

- I. Safevîler,
- II. Akkoyunlular,
- III. Memlûkler

devletlerinden hangileriyle mücadele edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Avusturya'nın Osmanlı Devleti ile yaptığı antlaşmayı bozarak Erdel'e saldırması üzerine başlatılan, Kanuni Sultan Süleyman'ın son seferi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Macaristan Seferi
- B) Alman Seferi
- C) Viyana Seferi
- D) Zigetvar Seferi
- E) Belgrat Seferi

8. Osmanlı yönetimi XVI. yüzyılda, Kutsal Roma Germen İmparatorluğu'na karşı

- I. Fransa,
- II. İngiltere,
- III. Hollanda

gibi devletlerden hangilerini destekleme siyaseti izlemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Fransa ile imzalanan kapitülasyon antlaşması

- I. Hristiyan birliğini bölme,
- II. Akdeniz ticaretini canlandırma,
- III. Rönesans hareketlerini engelleme

amaçlarından hangilerine yönelik yapılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

10. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Irakeyn, Tebriz, Nahçıvan gibi seferler hangi devlet üzerine yapılmıştır?

- A) Akkoyunlular
- B) Karakoyunlular
- C) Safevi
- D) Memlük
- E) Altınorda

11. Fatih Sultan Mehmet'in Karadeniz'i Türk gölü hâline getirmek için yürüttüğü politikalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Amasra'daki Ceneviz hâkimiyetine son verilmiştir.
- B) Gedik Ahmet Paşa komutasındaki donanma ile Otranto alınmıştır.
- C) Sinop ve çevresi alınarak İsfendiyaroğulları Beyliği'ne son verilmiştir.
- D) Trabzon'un fethiyle Akkoyunluların Karadeniz'e çıkma siyaseti engellenmiştir.
- E) Kırım Hanlığı, Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştır.

12. Kanuni Devri'nde Osmanlı Devleti ile Safevi Devleti arasında imzalanan ve Tebriz ile Bağdat'ın Osmanlı hâkimiyetinde kalmasını sağlayan antlaşma, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amasya Antlaşması
- B) Ferhat Paşa Antlaşması
- C) Nasuh Paşa Antlaşması
- D) Serav Antlaşması
- E) Ahmet Paşa Antlaşması

13. Yavuz Sultan Selim, ilk seferini 1514'te Safevilere karşı gerçekleştirmiş ve Şah İsmail'in ordularına karşı üstünlük sağlamıştır. Dönüş yolunda Dulkadiroğulları üzerine bir ordu göndererek bu beyliği tamamen ortadan kaldırmıştır. 1516'da Mısır Seferi'ne çıkan Yavuz, önce Suriye'de Memlûk ordularına karşı zafer kazanmış, ardından hiçbir engelle karşılaşmadan Mısır'a ulaşmış ve burada yapılan savaşla Memlûk Devleti'ne son vermiştir.

Bu parçada aşağıdaki savaşlardan hangisiyle ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Çaldıran
- B) Ridaniye
- C) Mercidabık
- D) Otlukbeli
- E) Turnadağ

1. Fatih Sultan Mehmet'in

- I. yeniçerileri doğrudan kendine bağlaması,
- II. divan başkanlığını sadrazama bırakması,
- III. şeriatın uygulanmasını ulemaya bırakması

politikalarından hangileri merkezîyetçi devlet anlayışına uygun düşer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. XV. yüzyılda ortaya çıkan

- I. Hicaz su yolları meselesi,
- II. Cem Sultan Olayı,
- III. Şeyh Bedrettin İsyanı

gelişmelerinden hangilerinin Osmanlı Devleti ile Memlûkler arasındaki ilişkilerin bozulmasına neden olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'de üstünlük kurmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Barbaros Hayreddin Paşa'nın Osmanlı hizmetine alınması
B) Rodos ve Kıbrıs adalarının fethedilmesi
C) Kuzey Afrika'da hâkimiyet kurulması
D) Preveze ve Cerbe savaşlarının kazanılması
E) Kaptanıderyalık makamına vezir rütbesindeki kişilerin getirilmesi

4. 1578'de sınır ihlalleriyle başlayan ve Özdemiroğlu Osman Paşa liderliğindeki Osmanlı ordularının Meşaleler Savaşı'nda (1583) büyük başarılar kazandığı Osmanlı-Safevi savaşlarını sona erdiren antlaşma, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ferhat Paşa
B) Kasr-ı Şirin
C) Bahçesaray
D) Nasuh Paşa
E) Serav

5. Aşağıdakilerden hangisi, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleştirilen Hint Deniz Seferlerinin amaçlarından biri değildir?

- A) Portekizlilerin Hint Okyanusu'ndaki hâkimiyetini kırmak
B) Kutsal toprakların güvenliğini sağlamak
C) Hindistan'daki Müslüman devletlere destek sağlamak
D) Basra Körfezi ve Hürmüz Boğazı'nda hâkimiyet kurmak
E) İpek Yolu ticaretine eski canlılığını kazandırmak

6. Kürek gücüne dayanan Osmanlı kadırgalarının dar sularda başarılı olmasına rağmen, açık denizlerde Portekizlilerin rüzgâra uygun ve iyi silahlanmış kalyonları karşısında zayıf kalması, Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisinde başarısız olmasına neden olmuştur?

- A) İnebahtı Deniz Savaşı
B) Cerbe Deniz Savaşı
C) Preveze Deniz Savaşı
D) Hint Deniz Seferleri
E) Vadiüsseyl Savaşı

7. Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki hâkimiyetinin devamlılığı, Avrupa ve Asya'daki topraklarını birbirinden ayıran İstanbul'un Fethi'ne bağlıydı. II. Mehmet, Boğazlara hâkim olunmadıkça ülkenin tam bir güvenlik içinde olamayacağını biliyordu. Ayrıca Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini isyana teşvik etmesi ve İstanbul'un Akdeniz ile Karadeniz ticaret yollarının kesişim noktasında bulunması, fethi zorunlu kılan diğer önemli nedenlerdi.

İstanbul'un Fethi'ni gerekli kılan nedenlerin açıklandığı bu parçada, aşağıdaki alanlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Dinî B) Siyasi C) Askerî
D) Jeopolitik E) Ekonomik

8. I. Selim Dönemi'nde Doğu Siyaseti'ne ağırlık verilmesinde

- I. Safevilerin Anadolu'daki Şii propagandası yapması,
II. Baharat Yolu'nun kontrolünün sağlanmak istenmesi,
III. Batıda Hristiyan devletlerle çatışmaların artması

gelişmelerinden hangilerinin etkisi olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. Tarih Kulübü öğrencileri, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un Fethi'nden sonraki seferleri üzerine yaptıkları çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşmışlardır:

- I. Doğu sınırlarının güvenliği için Akkoyunlu Devleti ile mücadele edilmiştir.
II. Osmanlı Devleti'nin batıdaki sınırları Orta Avrupa'ya kadar genişlemiştir.
III. Mora kıyısındaki bazı kaleler dışında, Balkanlar'ın güneyinde hâkimiyet kurulmuştur.
IV. Karadeniz'deki Ceneviz egemenliğine son verilmiş, Kırım Hanlığı Osmanlı'ya bağlanmıştır.
V. Ege Adaları'nın tamamında egemenlik kurulmuş, bölgedeki Venedik üstünlüğüne son verilmiştir.

Bu sonuçlardan hangisinin tarihi gerçeklerle uyduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Osmanlı Devleti, XV ve XVI. yüzyıllarda Doğu Anadolu'da hâkimiyet kurmak için

- I. İlhanlılar,
II. Harzemşahlar,
III. Akkoyunlular,
IV. Safeviler

gibi devletlerden hangileriyle mücadele etmiştir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Tarih öğretmeni, öğrencilerine Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyıldaki durumunu anlatırken şu bilgileri verir: Osmanlı Devleti, üç kıtada toprak sahibi olmasının yanı sıra Akdeniz'de donanmasıyla üstünlük kurmuş, doğuda Safevîler, batıda ise Avusturya ile siyasi rekabet içine girmiştir. İpek Yolu ve Baharat Yolu üzerinde hâkimiyet kurmuş, düzenli bir hukuk sistemi, güçlü bir tımar ordusu ve padişahın güçlü olduğu bir idare anlayışı geliştirmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'yle ilgili

- I. Uluslararası yollar üzerinde söz sahibi olmuştur.
II. Dış politikada çok yönlü bir siyaset izlemiştir.
III. Merkeziyetçi bir devlet anlayışını benimsemiştir.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyılda Baharat Yolu ticaretini canlandırmaya yönelik

- I. Basra Körfezi'nde hâkimiyet kurma,
II. Portekiz'i Hint Okyanusu'ndan uzaklaştırma,
III. Kızıldeniz ile Akdeniz'i bir kanalla birleştirme

politikalarından hangileri başarısızlıkla sonuçlanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI

Terimler ve Kavramlar

- Divân-ı Hümâyûn
- Kapıkulu
- Lala
- Kanunname
- Birun
- Enderun
- Harem
- Sancak
- Müsadere
- Kafes Usulü
- Şehzade
- Âmin Alayı
- Topkapı Sarayı

Neler Öğreneceksiniz?

- Osmanlı Devleti'nde saray ve şehir kültürünü
- Osmanlı'da tek hanedan anlayışını ve gelenekler ışığında devlet idarecilerini

12. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Topkapı Sarayı, Osmanlı Devleti'nin yönetim merkezi ve padişahların ikametgâhı olarak yaklaşık 400 yıl boyunca kullanılmıştır. Saray, İstanbul'un tarihi yarımadasında, Haliç, Marmara Denizi ve Boğaz'a hâkim bir konumda inşa edilmiştir. İçinde birçok yapı, avlu, harem ve kutsal emanetler bölümü bulunan bu saray, günümüzde müze olarak hizmet vermektedir.

Buna göre, Topkapı Sarayı ile ilgili

- I. Geniş bir alana sahip olup farklı işlevleri vardır.
- II. Osmanlı Dönemi'nde inşa edilen ilk padişah sarayıdır.
- III. Bizans saray geleneğinin devamı niteliğinde inşa edilmiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nde "saray"

- I. devlet işlerinin görülmesi,
- II. devlet adamlarının eğitilmesi,
- III. hükümdar ailesinin ikameti

faaliyetlerinden hangilerine yönelik hizmet vermiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Topkapı Sarayı'nın "Birun" bölümünü oluşturan alanlardan biri değildir?

- A) Kubbealtı
B) Darphane eminliği
C) Arz odası
D) Saray mutfacı
E) Has Oda

4. Aşağıdakilerden hangisi, Topkapı Sarayı'nda kul sistemine göre yetiştirilen çocukların devlet yönetimi ve saray hizmetlerinde görev almak üzere eğitim aldığı bölümdür?

- A) Şimşirlik B) Enderun
C) Kubbealtı D) Birun
E) Medrese

5. Topkapı Sarayı'nda Enderun Mektebi'nde verilen eğitimle

- I. seyfiye,
- II. ilmiye,
- III. kalemîye

sınıflarından hangileri için görevliler yetiştirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde savaşlarda alınan esirler, para ile satın alınan köleler ve devşirme usulü ile toplanan Hristiyan çocukların özel bir eğitime tabi tutularak devlet ve ordu yönetiminde kullanıldığı sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kul sistemi B) Pencik sistemi
C) Tahrir sistemi D) İkta sistemi
E) İltizam sistemi

7. Aşağıdakilerden hangisi Divân-ı Hümâyûn'da alınan kararların kaydının yapıldığı defterdir?

- A) Telhis B) Tereke
C) Takrir D) Mühimme
E) Şeriye sicili

8. Osmanlı Devleti'nde Divân-ı Hümâyun başkanlığı, II. Mehmet'ten itibaren aşağıdakilerden hangisine devredilmiştir?

- A) Şeyhülislam B) Nişancı
C) Kazasker D) Defterdar
E) Sadrazam

9. Osmanlı Devleti'nde bir devlet görevlisinin sadrazam olarak atandığını gösteren simge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kılıç kuşanma töreni yapılması
B) Hırka-i Saadet Dairesi'nin ziyaret edilmesi
C) Mührü Hümâyun'un kendisine verilmesi
D) Hilat giyme töreninin yapılması
E) Serdar-ı Ekrem olarak sefere gönderilmesi

10. Osmanlı Devleti'nde

- I. devlet işlerinde sadrazama yardımcı olmak,
II. Divân-ı Hümâyun'a gelen şeri meselelere bakmak,
III. "serdar" ünvanıyla orduyu komuta etmek

görevlerinden hangileri Kubbealtı vezirlerinin sorumluluğuna bırakılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. Osmanlı Devleti'nde

- I. ferman,
II. kanunname,
III. fetva

belgelerinden hangileri şeyhülislam tarafından yayımlanır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı, aynı zamanda halkın şikayetlerinin dinlendiği "divan", Osmanlı yönetim sisteminin merkezinde yer alırdı. Bununla birlikte, kanun çıkarma yetkisi doğrudan padişaha aitti.

Buna göre divanın

- I. yasama,
II. yürütme,
III. yargı

güçlerinden hangilerine sahip olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Osmanlı Divân-ı Hümâyun'u, bugünkü yargıtay işlevini üstlendiğinden, kadı mahkemelerinde çözülemeyen davalar burada karara bağlanırdı.

Buna göre Divân-ı Hümâyun'a gelen adli ve hukuki meseleler öncelikle aşağıdaki üyelerden hangisinin sorumluluk alanına girmektedir?

- A) Vezir-i âzam
B) Kazasker
C) Şeyhülislam
D) Nişancı
E) Defterdar

14. Osmanlı Devleti'nde şeyhülislam, divanın asli üyesi olmamakla birlikte, burada alınan kararların dine uygunluğunu denetlemek üzere toplantılara davet edilirdi.

Buna göre

- I. din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı tutulduğu,
II. devletin politikalarının dinî hükümlerle uyumlu olmasına önem verildiği,
III. şeyhülislamın dinî konularda en yetkili kişi olduğu

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde divan kâtiplerinin en yetkilisi konumunda bulunan ve nişancıya bağlı olarak görev yapan görevlidir?

- A) Vezir-i âzam
- B) Defterdar
- C) Şeyhülislam
- D) Kazasker
- E) Reisülküttap

16. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde arazi kayıtlarını içeren tahrir defterlerindeki düzeltmeleri ve değişiklikleri yapmakla yükümlüdür?

- A) Vezir-i âzam
- B) Defterdar
- C) Şeyhülislam
- D) Kazasker
- E) Nişancı

17. Osmanlı Devleti'nde hanedanın en yaşlı üyesinin tahta çıkmasını öngören "ekber ve erşed" düzenlemesinin

- I. müsadere,
- II. kafes usulü,
- III. kardeş katli

uygulamalarından hangilerinin son bulmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

18. Osmanlı şehzadelerinin ilk eğitime başlamaları sırasında yapılan törene verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bedibesmele
- B) Kılıç alayı
- C) Biat alayı
- D) Cülus töreni
- E) Şehadetname

19. Osmanlı Devleti'nde veraset sistemiyle ilgili yürütülen çalışmalar hakkında

- I. Taht kavgalarını sonlandırmayı ve otoriteyi arttırmayı amaçlayan değişiklikler yapılmıştır.
- II. I. Murat Dönemi'nde, ülkenin padişah ve oğullarının malı olduğu anlayışı benimsenmiştir.
- III. II. Mehmet Dönemi'nde Dönemi'nde ekberiyet uygulaması yürürlüğe girmiştir.

ifadelerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

20. Türklerde iktidarın, hanedan mensuplarının müşterek malı olduğu yolunda eski bir siyasi gelenek (ülüş sistemi) vardır. Bu gelenek, tarih boyunca menfi neticeler doğurmuş, ülkelerin parçalanmasına ve Türk devletlerinin yıkılmasına sebebiyet vermiştir.

Osmanlı Devleti süreci içinde bu durumun önüne geçebilmek için

- I. ülke padişah ve oğullarının malıdır,
- II. kardeş katli,
- III. ekber ve erşed sistemi

uygulamalarından hangilerini yürürlüğe koymuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

21. Osmanlı Devleti'nde, haksız yollarla servet edinenlerin mallarına devlet tarafından el konulmasına "müsadere usulü" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin müsadere usulünün amaçlarından biri olduğu söylenemez?

- A) Merkezî otoriteyi güçlü tutmak
- B) Hazineye ek gelir sağlamak
- C) Yolsuzluk ve haksız kazancın önüne geçmek
- D) Özel mülkiyet anlayışının gelişmesini sağlamak
- E) Aristokrat bir sınıfın oluşmasını engellemek

1. Osmanlı şehirlerinin kuruluşunda, imarında ve iskânında

- I. vakıflar,
- II. mültezimler,
- III. mütesellimler

gibi unsurlardan hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. Osmanlı padişahları

- I. Bursa,
- II. Edirne,
- III. İstanbul

gibi şehirlerin hangilerinde saray inşa ettirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Topkapı Sarayı'nın "dışarı" anlamına gelen ve padişahın siyasi hayatının geçtiği bölümü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enderun
- B) Harem
- C) Birun
- D) Bâbüssaâde
- E) Bâb-ı Hümayun

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı merkez teşkilatında yer alan yöneticilerden biri değildir?

- A) Vezir
- B) Defterdar
- C) Şeyhülislam
- D) Beylerbeyi
- E) Kazasker

5. Aşağıdaki yargılardan hangisi Osmanlı sarayları için söylenemez?

- A) Padişahın devleti yönettiği yerdir.
- B) İlk saray Bursa'da inşa edilmiştir.
- C) I. Murat, Edirne Sarayı'nı inşa ettirmiştir.
- D) Avrupa sarayları gibi ölçüler açısından anıtsal yapılardır.
- E) Topkapı Sarayı, şehir kültürünün oluşumunda etkili olmuştur

6. Türk İslam devletleri ve Osmanlı Devleti'nde "kapı" tabiri aşağıdakilerden hangisini ifade etmek için kullanılmıştır?

- A) Eyalet
- B) Karargâh
- C) Devlet
- D) İkametgâh
- E) Harem

7. Aşağıdakilerden hangisi Topkapı Sarayı'nda Divân-ı Hümayun toplantılarının yapıldığı yerdir?

- A) Has Oda
- B) Arz Odası
- C) Adalet Kasrı
- D) Kubbealtı
- E) Bâbüsselâm

8. Osmanlılarda siyasi, idari, mali, adli vb. devlet işlerinin yürütüldüğü Divân-ı Hümâyun için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuştur.
- B) İlk yıllarda padişah başkanlığında toplanmıştır.
- C) II. Mehmet Dönemi'nde üye sayısı arttırılmıştır.
- D) Saray bünyesinde yer alan padişahın hükûmetidir.
- E) İlmiye sınıfını temsilen nişancı toplantılara katılmıştır.

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Divân-ı Hümâyun'un görev ve sorumlulukları arasında yer almaz?

- A) Ordunun sefere hazırlanması
- B) İsyanların bastırılması için gerekli önlemlerin alınması
- C) Kadı kararlarına yapılan itirazların görüşülmesi
- D) Devlet görevlilerinin tayin ve terfisi
- E) Veraset sisteminin düzenlenmesi

10. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'de sadrazamlık makamının görev ve yetkileri ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Devlet işlerinde padişahın mutlak vekilidir.
- B) Padişahın mührünü taşır.
- C) Gerektiğinde divan toplantılarına başkanlık eder.
- D) Serdar-ı Ekrem ünvanıyla orduyu komuta eder.
- E) Padişah fermanlarına kendi tuğrasını çeker.

11. Osmanlı Devleti'nde Divân-ı Hümâyun'da

- I. vezir,
- II. sadrazam,
- III. nişancı

makamlarından hangileri birden fazla kişi tarafından temsil edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde, Divân-ı Hümâyun'a gelen davalara bakan, kadı ve müderrislerin atanması ve görevden alınması gibi işleri yürüten görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadrazam
- B) Nişancı
- C) Şeyhülislam
- D) Kazasker
- E) Beylerbeyi

13. Osmanlı Devleti'nde Divân-ı Hümâyun'daki yazışmaların hazırlanması, tahrir kayıtlarının tutulması, fermanlara padişah tuğrasının çekilmesi gibi işlerden sorumlu olan yönetici aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vezir-i âzam
- B) Defterdar
- C) Nişancı
- D) Kazasker
- E) Şeyhülislam

1. Aşağıdakilerden hangisi Divân-ı Hümâyun toplantılarının bir düzen içerisinde yapılması, toplantılardan önce gereken evrakın hazırlanması ve alınan kararların uygulanması için icap eden işlerin yapılmasından sorumlu olan görevlidir?

- A) Reisülküttap
- B) Çuhadar
- C) Defterdar
- D) Hasodabaşı
- E) Kapıcıbaşı

2. Aşağıdakilerden hangisi askerî konular görüşülürken divan toplantılarına davet edilen görevlidir?

- A) Nişancı
- B) Vezir
- C) Defterdar
- D) Yeniçeri ağası
- E) Şeyhülislam

3. Aşağıdakilerden hangisi Divân-ı Hümâyun'un aslî üyesi olmayıp verdiği fetvalar ile divan kararlarında etkili olan görevlidir?

- A) Yeniçeri ağası
- B) Kazasker
- C) Defterdar
- D) Nişancı
- E) Şeyhülislam

4. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi, Divân-ı Hümâyun'da mali meseleler müzakere edilirken görüşü esas alınan üyedir?

- A) Nişancı
- B) Defterdar
- C) Vezir'i azam
- D) Kadıasker
- E) Şeyhülislam

5. Aşağıdakilerden hangisi ile Divân-ı Hümâyun, karar organı olmaktan çok bir danışma kurulu hâline dönüştürülmüştür?

- A) Divân-ı Hümâyun başkanlığının vezir-i âzama devredilmesi
- B) Devlet görevlilerinin tayinlerinin Divân-ı Hümâyun kararıyla yapılması
- C) Müsadere sisteminin uygulanmaya başlanması
- D) Diğer devletler ile ilişkilerin Divân-ı Hümâyun'da düzenlenmesi
- E) Divân-ı Hümâyun'da üst mahkeme statüsünde çeşitli davalara bakılması

6. Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde, gelecekte ortaya çıkabilecek veraset sorunlarını ve bazı odakların yönetimdeki siyasi etkinliğinin artmasını engellemek amacı ile uygulanmaya başlanmıştır?

- A) Divân-ı Hümâyun başkanlığının vezir-i âzama devredilmesi
- B) Harem'den evlenme usulünün getirilmesi
- C) Devlet adamlarının protokollerdeki yerinin belirlenmesi
- D) Hükûmet işlerinin Topkapı Sarayı'nda görüşülmesi
- E) Divân-ı Hümâyun toplantılarının haftada dört gün yapılması

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde, devlet tarafından bir malı koruma altına almak üzere ceza veya tedbir olarak o mala el konulması uygulamasına verilen isimdir?

- A) Müsadere
B) İstimlak
C) Gedik
D) Haraç
E) Narh

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde devşirme sisteminin yürütülmesinden sorumludur?

- A) Nişancı
B) Vezir
C) Defterdar
D) Yeniçeri ağası
E) Şeyhülislam

9. Topkapı Sarayı'nda, şehzadelerin eğitime başladığı yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medrese
B) Kubbealtı
C) Enderun
D) Cambazhane
E) Şehzadegân

10. Osmanlı Devleti'nde şehzadeler

- I. idari,
II. askerî,
III. siyasi

alanlarından hangilerinde tecrübe kazanmaları için sancaklara gönderilmiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi şehzadelerin eğitimi için görevlendirilen lalanın vazifelerinden biri değildir?

- A) Gerekli konularda şehzade hakkında padişaha bilgi vermek
B) Şehzadelerin siyasi meselelere hâkim olmasına yardımcı olmak
C) Şehzadenin divanına, vezir makamında başkanlık etmek
D) Şehzade adına serdar sıfatıyla ordunun başında sefere çıkmak
E) Şehzade adına para bastırmak ve hutbe okutmak

12. Topkapı Sarayı

- I. Enderun,
II. Birun,
III. Harem

gibi bölümlerin hangilerinden oluşmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi devletin dış işlerini yürütme görevi ile XVII. yüzyılda divana daimi üye olarak dahil edilen görevlidir?

- A) Reisülküttap
B) Nişancı
C) Defterdar
D) Kadıasker
E) Şeyhülislam

14. Aşağıdakilerden hangisi Fatih Kanunnamesi'nde "pâdişâhın malının vekili" olarak nitelendirilip "tuğra ile hüküm yazdırma ve hüküm gönderme" yetkisi verilen Divân-ı Hümâyûn üyesidir?

- A) Sadrazam
- B) Defterdar
- C) Kazasker
- D) Reisülküttap
- E) Nişancı

15. Osmanlı Devleti'nde divandan çıkan kararların türüne göre fermân, berât, hüküm, nâme-i hümâyûn şekline getirilmesi gibi işlerden sorumlu olan divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nişancı
- B) Defterdar
- C) Kazasker
- D) Vezir-i âzam
- E) Şeyhülislam

16. Aşağıdakilerden hangisi Fatih Kanunnamesi'nde ilmiye sınıfının başı olarak kabul edilmiştir?

- A) Kazasker
- B) Şeyhülislam
- C) Nişancı
- D) Müderris
- E) Defterdar

17. Osmanlı Devleti'nde Enderun Mektebi'nde eğitim gören görevlilerin, saraydaki hizmet sürelerini tamamladıktan sonra dış görevlerde istihdam edilmelerine ne ad verilirdi?

- A) Çıkma
- B) Cülus
- C) Müsadere
- D) İltizam
- E) Berat

18. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı şehzadelerinin eğitim amaçlı gönderildiği Anadolu'da yer alan sancaklardan biri değildir?

- A) Teke
- B) Manisa
- C) Amasya
- D) Kefe
- E) Karaman

19. Osmanlı Devleti'nde padişahların tahta çıkma törenine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Berat
- B) Cülus
- C) Sürre alayı
- D) Âmin alayı
- E) Bedibesmele

1. Osman Bey'den itibaren şehzadeler, Anadolu'daki önemli şehirlere vali olarak gönderilmiştir. Orhan Bey bu yöntemle tahta çıkan ilk padişah olurken III. Mehmet'ten sonra tahta çıkan I. Ahmet'le birlikte şehzadelerin sarayda yetişmesi uygulamasına geçilmiştir.

Bu parçada Osmanlı Devleti'ne ait

- I. sancağa çıkma,
- II. tımar,
- III. kafes usulü

uygulamalarından hangilerinin karşılığı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Topkapı Sarayı'nın "Birun" bölümünde yürütülen faaliyetlerden biri değildir?

- A) Bayram tebriklerinin yapılması
- B) Yabancı elçilerin kabul edilmesi
- C) Ayak divanı yapılması
- D) Divân-ı Hümâyun'un toplanması
- E) Saray görevlilerinin eğitilmesi

3. Osmanlı Devleti'nde Enderun'a

- I. Acemi Ocağı,
- II. medrese,
- III. Darülfûnun

kurumlarından hangilerinden öğrenci temin edilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'de, Topkapı Sarayı'nda devlet işlerinin görüşüldüğü, tayin ve terfilerin yapıldığı en yüksek yönetim organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divanı Hümayun
- B) Darüssaade
- C) Bâb-ı Hümâyun
- D) Bâb-ı Âli
- E) Dar'ül hendese

5. Aşağıdakilerden hangisi Divân-ı Hümâyun üyelerinden biri değildir?

- A) Sadrazam
- B) Kapı ağası
- C) Kazasker
- D) Defterdar
- E) Vezir

6. Aşağıdakilerden hangisi Divân-ı Hümâyun'un görev ve sorumlulukları arasında yer almaz?

- A) Devlet işlerinin görüşülmesi
- B) Diğer devletler ile ilişkilerin düzenlenmesi
- C) Devlet görevlilerinin tayinlerinin yapılması
- D) Taht kadısının atanması
- E) Tahrir kayıtlarının incelenmesi

7. Osmanlı Devleti'nde Fatih Kanunnamesi'ne göre aşağıdakilerden hangisi “padişahın mutlak vekili olarak bütün devlet ve din işlerine bakmak ve karar vermek ve yürütmek, şer'i ve örfi davaları dinlemek ve hükümleri tatbik etmek” **yetkisine sahiptir?**

- A) Vezir-i âzam
- B) Nişancı
- C) Şeyhülislam
- D) Yeniçeri ağası
- E) Kazasker

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde vezirlerin görevlerinden biri değildir?

- A) Yetkisi dâhilindeki memurları atamak
- B) Komutan olarak sefere çıkmak
- C) Şeyhülislamı tayin etmek
- D) Sadrazamın verdiği görevleri yerine getirmek
- E) Divan toplantılarına katılmak

9. Fatih Sultan Mehmet'ten itibaren padişahlar, divan toplantılarını kafesle ayrılan bir bölümde oturarak takip etmişlerdir. Divana başkanlık etme görevini ise vezir-i azama devretmişlerdir.

Osmanlı Devleti'nde görülen bu değişikliğin

- I. divanı karar organı hâline getirmek,
- II. padişahın siyasi ve askerî otoritesini azaltmak,
- III. vezir-i azamın hükûmet içindeki konumunu güçlendirmek

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi Divân-ı Hümâyun üyesi olan nişancının görevlerinden biri değildir?

- A) Padişah fermanlarına tuğra çekmek
- B) Tahrir işlerini yürütmek
- C) Divan kararlarını mühimme defterlerine kaydetmek
- D) Dış ülkelerle olan yazışmaları yürütmek
- E) Gümrük ve iltizam gelirlerini tespit etmek

11. XVII. yüzyılın ortalarından itibaren yetkileri artan ve siyasî meselelerde yabancı elçilerle müzakerelerde bulunmak gibi işleri yerine getirmeye başlayan görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reisülküttap
- B) Nişancı
- C) Defterdar
- D) Kadiasker
- E) Şeyhülislam

12. Aşağıdakilerden hangisi, Müslümanların şeri meselelerine çözüm bulmak ve dinî suallere cevap olarak İslam dininin görüşlerini açıklamakla görevlidir?

- A) Defterdar
- B) Müderris
- C) Nişancı
- D) Şeyhülislam
- E) Kazasker

13. Aşağıdakilerden hangisi, Fatih Sultan Mehmet tarafından merkezî otoritenin güçlenmesi amacıyla yapılan düzenlemelerden biri değildir?

- A) Divân-ı Hümâyûn başkanlığının vezir-i âzama devredilmesi
- B) Haremden evlenme usulünün getirilmesi
- C) Padişaha kardeşlerini öldürme yetkisinin verilmesi
- D) Müsadere sisteminin uygulanması
- E) Şehzadelerin sancaklara vali olarak gönderilmesi

14. • I. Murat Dönemi'nde "Ülke padişah ve oğullarının malıdır." anlayışının benimsenmesi
- II. Mehmet Dönemi'nde kardeş katlinin yasalaşması

Osmanlı Devleti ile ilgili yukarıda verilen gelişmelerin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin yönetim şeklini değiştirmek
- B) Tahta çıkma usulünü belirlemek
- C) Merkezî otoriteyi güçlendirmek
- D) Devşirmelerin devlet içindeki gücünü zayıflatmak
- E) Divân-ı Hümâyûn'un yönetimdeki etkinliğini arttırmak

15. Haksız yollarla servet edinenlerin mallarına devlet tarafından el konulmasına müsadere usulü denir.

Osmanlı Devleti bu uygulamayla

- I. merkezi otoriteyi güçlendirme,
- II. hazine gelirlerini artırma,
- III. devlet memurlarının dürüst davranmalarını sağlama

durumlarından hangilerini amaçlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

16. Sancaklara gönderilen Osmanlı şehzadelerinin eğitimi için görevlendirilen devlet adamlarına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atabey
- B) Sahib-i arz
- C) Şeyhülislam
- D) Lâla
- E) Kazasker

17. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi şehzade eğitimi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Şehzadelere spor ve silah kullanma eğitimi verilirdi.
- B) Valide sultanlar, şehzadelerin eğitimi ile doğrudan ilgilenirdi.
- C) Şehzade eğitimi ilmi, fikri ve bedeni olarak yapılırdı.
- D) Kafes sistemi ile birlikte şehzadeler yeterli yönetim tecrübesi kazanırdı.
- E) Şehzadeler, küçük yaşlardan itibaren sarayda ve sancaklarda eğitim alırdı.

18. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde şehzade sancağı olmamıştır?

- A) Manisa
- B) Amasya
- C) Trabzon
- D) Teke
- E) Maraş

KLASİK ÇAĞ'DA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ

Terimler ve Kavramlar

- Millet sistemi
- Mirî toprak
- Zimmi
- Lonca
- Cizye
- Vakıf sistemi
- Tebaa
- Külliye
- Gayrimüslim
- Narh sistemi
- Çifhane sistemi
- Haraç
- Bozahane
- Kapan
- Kervansaray

Neler Öğreneceksiniz?

- Osmanlı Devleti'nde millet sistemini
- Osmanlı Devleti'nin fethettiği yerlerdeki kültürel değişimi
- Osmanlı'da Devleti'nde toprak düzeni ve çifhane sistemini
- Lonca teşkilatını
- Osmanlı Devleti'nde vakıfların sosyal hayattaki yeri ve önemini

13. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Osmanlı Devleti'nde "millet sistemi" aşağıdaki esaslardan hangisine dayandırılmıştır?

- A) Din ve mezhep
- B) Etnik köken
- C) Dil
- D) Coğrafya
- E) Soy

2. Aşağıdakilerden hangisi Klasik Dönem Osmanlı millet sisteminin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Farklı dinî grupların kendi hukuk kurallarını uygulayabilmesi
- B) Müslüman olmayanların devlet yönetiminde üst düzey görevler alabilmesi
- C) Her cemaate kendine özgü bir düzen kurma imkânının verilmesi
- D) Gayrimüslim reayaya askerlik muafiyetinin getirilmesi
- E) Toplumsal düzenin dinî aidiyet temelinde örgütlenmesi

3. Osmanlı toplum hayatında

- I. panayırlar,
- II. çarşılar,
- III. bozahaneler

mekanlarından hangileri sosyalleşmeyi ve iletişimi sağlayan ortamlar arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde

- askerî ve idari yapıyı desteklemek,
- vergi gelirlerini düzenli hâle getirmek,
- zirai üretimin sürekliliğini sağlamak

amaçları doğrultusunda uygulanan sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İltizam
- B) Malikane
- C) Şimşirlik
- D) Çifthane
- E) Pençik

5. Osmanlı toprak düzeninde yer alan çifthane sistemine göre aşağıdakilerden hangisi "temel üretim birimi" olarak tanımlanmıştır?

- A) 50 dönümden küçük arazi
- B) Otlak niteliği taşıyan arazi
- C) Bir çift öküzün işleyebileceği arazi
- D) Mukataa olarak vergilendirilen arazi
- E) Ortak mülkiyet niteliği taşıyan arazi

6. Osmanlı Devleti'nde çifthane sisteminin uygulanması aşağıdakilerden hangisine zemin hazırlamıştır?

- A) Toprağın verimli bir şekilde kullanılmasına
- B) Köylülerin büyük toprak sahibi hâline gelmesine
- C) Feodal yapıların ortaya çıkmasına
- D) Ticaret yollarının kontrol altına alınmasına
- E) Tarım vergilerinin nakdî olarak toplanmasına

7. Osmanlı Devleti'nde şehir ve kasabalarda üretim yapan esnaf için kullanılan tabir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ehl-i hrfet
- B) Muid
- C) Takva
- D) Hibre
- E) Burjuva

8. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıla kadar mesleki eğitimin verildiği başlıca yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medrese
- B) Enderun
- C) Rüştîye
- D) Hendese
- E) Lonca

9. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi loncaların işlevlerinden biridir?

- A) Devlet memuru yetiştirmek
- B) Fiyat istikrarını sağlamak
- C) Vergi sistemini düzenlemek
- D) Askerî düzenlemeler yapmak
- E) Tarımsal üretimi artırmak

10. Ahilik teşkilatının kurucusu Ahi Evran, yapılan işlerin temizliğine ve sağlamlığına büyük önem verirdi. Ayakkabıcıları denetlerken beğenmediği ayakkabıları o ustanın dükkânının çatısına atar, diğer esnaflar da bu durumu "Bugün falan ustanın pabucu dama atıldı." sözleriyle ifade ederdi.

Osmanlı Devleti'nde lonca sistemi içerisinde devam eden bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Kaliteli mal üretimini teşvik etmek
- B) Piyasaya ürün arzını engellemek
- C) Esnafın mesleki ahlâkını geliştirmek
- D) Tüketici haklarını korumak
- E) Yetersiz ustaları meslekten uzaklaştırmak

11. Aşağıdakilerden hangisi ahiliğin adabını, erkanını, mertebeler silsilesini, teşkilat özelliklerini yansıtan, usul ve kaidelerini içeren eserlere verilen isimdir?

- A) Sefaretname
- B) Ahitname
- C) Fütüvvetname
- D) Amanname
- E) Şartname

12. Osmanlı Devleti'nin loncalar vasıtası ile yürüttüğü narh sistemi

- I. tüketiciyi koruma,
- II. enflasyonu kontrol altında tutma,
- III. haksız rekabeti önleme

amaçlarından hangilerine yönelik uygulanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti'nde piyasaların düzenlenmesinin temel amacı arz ve talep şartlarının düzenlenerek fiyat istikrarının sağlanmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen faaliyetlerden biri değildir?

- A) İhtiyaçlar doğrultusunda pazar ve panayırların kurulması
- B) Kaçak ihracatla uğraşanlara ağır cezalar verilmesi
- C) Narh uygulamasıyla mal ve hizmet ücretlerinin düzenlenmesi
- D) Ülke içinde yeterli olmayan ürünlerin ithalatı için kolaylıklar sağlanması
- E) İhracata yönelik ekonomik politikalar izlenmesi

2. Osmanlı Dönemi Türk şehirlerinde ticaret bölgesinin çarşı içindeki merkezi olan ve değerli malların saklanıp satıldığı, genellikle üstü kapalı olarak inşa edilen yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapan Hanı
- B) Kervansaray
- C) Menzil
- D) Bedesten
- E) Han

3. Osmanlı Devleti'nde bazı şehirlerle bu şehirlerde üretimi yapılan ürünlerin eşleştirildiği aşağıdaki seçeneklerden hangisi yanlıştır?

- A) Bursa - Sırma ve sim kumaşlar
- B) Selanik - İpekli dokuma
- C) Kastamonu - Keten dokuma
- D) Ankara - Yünlü dokuma
- E) İzmir - Keten dokuma

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde ticaretin gelişmesine katkı sağlayan unsurlardan biri değildir?

- A) Bedesten
- B) Kümbet
- C) Kapan Hanı
- D) Panayır
- E) Lonca

5. Osmanlı Devleti'nde ticaret güzergâhlarının ve geçitlerin güvenliğini sağlayan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lonca
- B) Mekkâri
- C) Menzil
- D) Derbent
- E) Tımar

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde bir bölgede un, yağ, şeker, bal gibi ürünlerin toptan bulunduğu hâl benzeri pazarlardır?

- A) Ribat
- B) Arasta
- C) Menzil
- D) Bedesten
- E) Kapan Hanı

7. Osmanlı Devleti'nde öncelikli olarak resmî haberleşme işlerinin organizasyonunda kullanılan ancak aynı zamanda ticaretin kolaylaşmasına ve gelişmesine de katkı sağlayan unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lonca teşkilatı
- B) Mekkâri taifesi
- C) Menzil teşkilatı
- D) Derbent teşkilatı
- E) Avarız vakıfları

8. Osmanlı Devleti'nde eğitim, sağlık gibi sosyokültürel alanlardaki yatırımların finansmanı aşağıdakilerden hangisiyle karşılanmıştır?

- A) Vakıflar
- B) Derbentler
- C) Külliye
- D) Âyanlar
- E) Esnaf

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin vakıfları desteklemesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Dinî hizmetlerin sürekliliğini sağlamak
- B) Şehirlerin imar edilmesini kolaylaştırmak
- C) Yatırımlar konusunda hazinenin yükünü azaltmak
- D) Vergi gelirlerini artırmak
- E) Sosyal ve ekonomik hayatı canlandırmak

10. Aşağıdakilerden hangisinin, Osmanlı Devleti'nde bayındırlık ve imar faaliyetleri kapsamında vakıflar tarafından oluşturulduğu söylenemez?

- A) Külliye
- B) İmarethane
- C) Kasır
- D) Şifahane
- E) Medrese

11. Osmanlı Devleti'nde, şehirler arasındaki yollar üzerinde yaptırılan ve kuruluşları bakımından ticari amaçlar yanında çeşitli ihtiyaçları karşılayacak şekilde inşa edilen, ayrıca sınır boylarında ve stratejik yerlerde ordu birlikleriyle binek hayvanlarının konakladığı mekânlar olarak tanımlanan yapılar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kervansaray
- B) Bedesten
- C) Arasta
- D) Kapan
- E) Menzil

12. Osmanlı ülkesinde özel ulaşım ve mal naklini meslek edinenler için aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Derbentçiler
- B) Mekkârililer
- C) Loncalar
- D) Tacir-i Seffar
- E) Leventler

1. Osmanlı Devleti'nde aynı din ya da mezhepten insanların oluşturduğu cemaatlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reaya
- B) İlmiye
- C) Berâya
- D) Millet
- E) Askerî

2. Osmanlı Devleti'nde Müslümanlar "milleti hâkime" Müslüman olmayanlar ise "milleti mahkûme" olarak adlandırılmıştır.

Osmanlı Devleti'ndeki aşağıdaki etnik kimliklerden hangisi "milleti hâkime" kapsamında değildir?

- A) Araplar
- B) Acemler
- C) Tatarlar
- D) Bulgarlar
- E) Türkler

3. Osmanlı'da, devlet ile gayrimüslim halk arasındaki ilişkiler hangi padişah döneminde kanunla düzenlenerek hukuki temellere oturtulmuştur?

- A) II. Murat
- B) II. Mehmet
- C) I. Selim
- D) I. Süleyman
- E) II. Selim

4. Osmanlıların fetih yoluyla ele geçirdikleri bir şehirde uyguladıkları faaliyetler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ana kilisenin camiye çevrilmesi
- B) Arazilerin ve kişilerin kayıt altına alınması
- C) Kadı ve subaşı tayini yapılması
- D) Müslüman Türk nüfusun yerleştirilmesi
- E) Bölgedeki gayrimüslimlerin uçlara iskân edilmesi

5. Osmanlı Devleti'nde şehir yerleşiminde ve planlamasında aşağıdakilerden hangisi merkez alınarak mahalleler kurulmuştur?

- A) Ulu Cami
- B) Bedesten
- C) Medrese
- D) İmaret
- E) Han

6. Osmanlı tarım sisteminde, hububat üretiminin devlet tarafından kontrol altında tutulmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köylülerin üretim araçlarını geliştirmesini teşvik etmek
- B) Toprak mülkiyetinin yaygınlaşmasını sağlamak
- C) Şehirlerin ve ordunun temel gıda ihtiyacını karşılamak
- D) Bağ ve bahçelerin ekim alanlarını genişletmek
- E) Osmanlı ekonomisini ihracata yönlendirmek

7. Osmanlı Devleti'nde, bir çift öküzün işleyebileceği miktarda mirî arazinin, köylü ailelere belirli şartlarla kiraya verilmesi uygulaması aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) Dirlik
- B) Narh
- C) Çifthane
- D) Tımar
- E) Mevkuf

8. Osmanlı Devleti'nde uygulanan çifthane sistemi için

- I. Mirî arazi dâhilinde uygulanan bir sistemdir.
- II. Arazinin mülkleştirilmesine yöneliktir.
- III. Tımar sisteminin bir parçasıdır.
- IV. Toprağın miras yoluyla bölünmesine izin verilmiştir.

ifadelerinden hangileri söylenemez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

9. Osmanlı ticaret hayatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest rekabete dayalı bir sistem benimsenmiştir.
- B) Üretim, geleneklere bağlı olarak yapılmıştır.
- C) Esnaf teşkilatı içinde hiyerarşi korunmuştur.
- D) Loncalar esnafın ekonomik faaliyetlerini denetlemiştir.
- E) Üretim ve üretici sayısı dengede tutulmuştur.

10. Osmanlı Devleti'nde

- I. medrese,
- II. şifahane,
- III. imarethane

kurumlarından hangilerinin masrafları vakıflar tarafından karşılanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde "lonca teşkilatı" adı ile örgütlenen esnaf birlikleri

- I. piyasadaki nakit ihtiyacını karşılama,
- II. narh sistemini uygulama,
- III. haksız rekabeti önleme

faaliyetlerinden hangilerini yürütmüştür?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde ticaretle veya zanaatkârlıkla ilgili bir mesleği sürdürme imtiyazına verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İcazet
- B) Berat
- C) Gedik
- D) Nişan
- E) Paye

13. Osmanlı Devleti'nde Uşak, Gördes, Kula ve Lâdik gibi şehirler hangi üretim alanında öne çıkmıştır?

- A) Dericilik
- B) Pamuklu dokuma
- C) İpek üretimi
- D) Halıcılık
- E) Keten dokuma

14. Osmanlı Devleti, ticari ilişkilerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve halkın refahının korunması için üretici ve tüketicinin korunmasına yönelik birtakım tedbirler almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tedbirlerden biridir?

- A) Tımar sistemi
- B) İltizam usulü
- C) Çifthane sistemi
- D) Narh sistemi
- E) Salyane sistemi

15. Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'de görülen

- I. narh uygulama,
- II. kapan hanları kurma,
- III. arz talep dengesini sağlama

uygulamalarından hangilerinin tüketiciyi korumaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti, klasik dönemde arz talep dengesini korumaya yönelik bazı önlemler almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan bir değildir?

- A) Ustalık gediklerinin sınırlı tutulması
- B) Kalitesiz üretimin engellenmesi
- C) Talep oluşmadan yeni dükkân açılmasına izin verilmemesi
- D) Toptancı pazarlarında dükkanlara ihtiyaç fazlası ürün verilmemesi
- E) Üretimin iç piyasadan ziyade ihracata yönelik planlanması

17. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde lonca teşkilatının yürüttüğü faaliyetlerden biri olarak gösterilemez?

- A) Mesleğe çırak kazandırmak
- B) Pazar vergilerini belirlemek
- C) Üyelerine ham madde temin etmek
- D) Mesleki dayanışmayı sağlamak
- E) Ürünlerin standartlara uygunluğunu kontrol etmek

18. Osmanlı Klasik Dönemi'nde çocuğunun lonca teşkilatına bağlı meslek kollarında çıraklıktan başlayarak yetiştirilmesini isteyen bir baba, çocuğunu aşağıdaki mesleklerden hangisine yönlendiremez?

- A) Hallaçlık
- B) Nalbantlık
- C) Debbağlık
- D) Kuyumculuk
- E) Çiftçilik

1. Osmanlı Devleti'nde inançlarının ve hukuklarının gerektirdiği şekilde yaşama hakkı tanınan ve semavi dinlere inanan gayrimüslimlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reaya
- B) Zimmi
- C) Tebaa
- D) Seyfiye
- E) Ehli Örf

2. Osmanlı sınırları içinde zimmi statüsünde yaşayan gayrimüslimlerden, hürriyetlerinin korunması ve savaş durumunda düşmanlara karşı güvenliklerinin sağlanması karşılığında alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haraç
- B) Cizye
- C) Öşür
- D) İспенç
- E) Bac

3. Osmanlı Devleti'nde, merkezî yönetim tarafından düzenlenip uluslararası katılıma açık olan yılda bir veya birkaç kez düzenlenen ticari organizasyonlara ne ad verilmiştir?

- A) Panayır
- B) Ribat
- C) Han
- D) Arasta
- E) Kapan

4. Osmanlı Devleti'nde geleneksel tarım düzeninde aşağıdakilerden hangisi vergi mükellefi olarak kabul edilmiştir?

- A) Ailedeki en büyük erkek evlat
- B) Ailede çalışan herkes
- C) Ailenin reisi olan baba
- D) Köyün en yaşlısı
- E) Toprak yöneticisi

5. Osmanlı Devleti, köylü bir aileye bir çift öküzün işleyebileceği kadar mirî araziye belirli şartlarla kiraya vermiştir. "Çift" denilen bu arazi, verimliliğine göre 50 ile 150 dönüm arasında değişmiştir. Bir çift öküzün işleyebildiği arazilerin tümüne çiftlik, bu arazileri işleyen köylü ailesine ise hane denmiştir. Çifthane sisteminde; ailenin emeği, bir çift öküz ve işlenen arazi bir üretim birimini ve dolayısıyla bir mali birimi oluşturmuştur.

Buna göre çifthane uygulamasının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenemez?

- A) Zirai üretimin sürdürülmesini garanti altına almak
- B) Reayadan, vergilerin düzenli bir şekilde toplanmasını sağlamak
- C) Devletin, toprak ve reaya üzerindeki kontrolünü kolaylaştırmak
- D) Tarım alanlarını birleştirerek kolektif çiftlikler oluşturmak
- E) Tarlaların bağ-bahçe hâline gelmesini engellemek

6. Osmanlı tarım sisteminde toprağın ekilmemesi ve öşrün tahakkuk etmemesi durumunda aşağıdakilerden hangisi uygulanmıştır?

- A) Arazinin vakıf statüsüne alınması
- B) Çiftbozan vergisinin alınması
- C) Toprağın kalıcı olarak tımar sahibine verilmesi
- D) Tarlanın ekimine son verilmesi
- E) Arazinin mirî statüsünden çıkarılması

7. Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki uygulamalardan hangisinin, arz talep dengesini bozan unsurların ortadan kaldırılması ve sosyoekonomik dengelerin korunması doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenemez?

- A) Göç hareketlerinin engellenmeye çalışılması
- B) Karaborsa faaliyetlerine izin verilmemesi
- C) Ürün kalite ve standardının devlet tarafından belirlenmesi
- D) Temel tüketim ürünlerinin ihracatının yasaklanması
- E) İthalat ürünlerinin ülke içinde satışının engellenmesi

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılın ortalarında İstanbul'da 200 terlikçi bulunmaktaydı. Çemberlitaş'ta yeni bir terlikçi dükkânı açmak isteyen bir ustaya ve dükkânını Eminönü'nden Çarşıkapı'ya taşımak isteyen bir dükkân sahibine belirli koşullarda izin verilmiştir.

Bu uygulamanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üretimin teşvik edilmek istenmesi
- B) Arzının talebe göre düzenlenmesi
- C) Yabancı yatırımcıya öncelik verilmek istenmesi
- D) Ürün çeşitliliğinin arttırılmak istenmesi
- E) Yeni üretim alanlarının oluşturulmak istenmesi

9. Osmanlı Devleti'nde buğday, ipek, balmumu, gön, sahtiyan, iplik, yelken bezi gibi temel tüketim ve sanayi ham maddeleri ile ok, yay, kılıç, barut vb. gibi savaş malzemelerinin ihracatının yasaklanması

- I. ülke içinde arz talep dengesini korumak,
- II. düşman olabilecek unsurların savunma gücünü azaltmak,
- III. ülke içinde üretim ve mal darlığının önüne geçmek

gibi amaçlardan hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Bir müze ziyaretinde lonca görevlilerinin temsili mumya heykellerini inceleyen bir öğrenci, heykellerin üzerinde numaralandırılmış hâlde yazılı olan bilgilerin aşağıdaki gibi hatalı yazıldığını görmüştür:

- 1. Pir: Lonca lideri
- 2. Kethüda: Güvenlik sorumlusu
- 3. Yiğitbaşı: Şeyh yardımcısı
- 4. Hibre: Kalite kontrol uzmanı

Buna göre öğrencinin hatanın düzeltilebilmesi için hangi numaralı kavramlara ait tanımların yerlerini değiştirmesi gerekir?

- A) 1 ve 2
- B) 2 ve 3
- C) 3 ve 4
- D) 1 ve 4
- E) 1 ve 3

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde tüketiciyi korumak amacıyla özellikle temel ihtiyaç maddeleri için resmî makamlarca belirlenen ve her yerde geçerli olan fiyat uygulamasıdır?

- A) Bîve
- B) Gedik
- C) İltizam
- D) Taşış
- E) Narh

12. Üretimde ziraat ve el emeğini esas alan Osmanlı esnaf teşkilatı; pir, yiğitbaşı, usta, kalfa ve çırak şeklinde ahilikteki gibi hiyerarşik bir yapıya sahipti. Dükkân açma izni yalnız ustaya aitti. Bu yetki ona "berat" ile verilirdi. Dükkân sayısını da yine ustalar tespit ederdi. Her isteyen istediği yerde dükkân açamazdı.

Buna göre, lonca teşkilatının Osmanlı ekonomisine aşağıdaki alanlardan hangisinde katkı sağladığı söylenemez?

- A) Mesleki eğitim verilmesini sağlama
- B) Yeni dükkânlar açılmasını sağlama
- C) Yerel üreticilerin korunmasını sağlama
- D) Üretici ve tüketicinin haklarını koruma
- E) Rekabet ortamı oluşturma

DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595-1774)

Terimler ve Kavramlar

- Kadirga
- Kalyon
- Kutsal İttifak
- Diplomasi
- Sömürgecilik
- Mütekabiliyet
- Konjonktürel İttifak

Neler Öğreneceksiniz?

- XVII. yüzyılda değişen siyasi rekabet içerisinde Osmanlı Devleti'nin izlediği politikaları
- Denizcilik faaliyetlerinin iç denizlerden okyanuslara taşınmasının dünya siyasetine ve ticaretine etkilerini
- XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin, Batı ve Doğu siyasetini

14. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda takip ettiği dış politikasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğu'da Safevilerle mücadele edilmiştir.
- B) Venedik'le Girit Adası için savaşılmıştır.
- C) Avusturya ile uzun süren savaşlar yapılmıştır.
- D) Batı'da en önemli rakip, Rusya olmuştur.
- E) Slav Kazakları, Lehistan ile sorun oluşturmuştur.

2. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında 1593'te başlayan ve 1606'ya kadar süren savaşların yaşanmasında

- I. Avusturya'nın yıllık vergisini ödememesi,
- II. Avusturya'nın Rusya ile ittifak yapması,
- III. iki devlet arasında sınır problemlerinin yaşanması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nin 1593 yılında Avusturya'ya savaş ilan etmesi üzerine, Papa'nın öncülük ettiği faaliyetler sonucunda Avusturya, Lehistan, Erdel Prenslığı ile Eflâk ve Boğdan voyvodalıkları arasında Osmanlı'ya karşı bir Haçlı İttifakı kurulmuştur.

Buna göre

- I. Osmanlı Devleti'nin Batılı rakiplerinin anlaşmazlıklarından faydalanmaya çalıştığı,
- II. Osmanlı Devleti'nin, aleyhine kurulan bir koalisyonla mücadele ettiği,
- III. Erdel, Eflâk ve Boğdan'ın dış politikada Osmanlılarla ayrı düştüğü

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. III. Mehmet'in bizzat katıldığı seferde Eğri Kalesi'nin alınması ve Haçova'da Avusturya ile Erdel birliklerine karşı bir zafer elde etmesine rağmen Osmanlı Devleti'nin 1606'da Zitvatorok Antlaşması'nı imzalayıp Avusturya'ya bazı tavizler vermesinde

- I. aynı tarihlerde Osmanlı kuvvetlerinin doğuda Safevilerle savaş hâlinde olması,
- II. Osmanlı ülkesinde Celâli İsyanlarının görülmesi,
- III. Erdel'de, 1605'te Osmanlı Devleti lehine bir ayaklanma başlaması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

5. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında 1606'da imzalanan Zitvatorok Antlaşması'nda kabul edilen

- I. Osmanlılar, Avusturya arşidükü için Caesar (Sezar) ünvanını kullanacak.
- II. Savaş sırasında taraflarca kazanılan topraklar kendilerinde kalacak.
- III. Avusturya yıllık vergi ödemeyecek, bir defaya mahsus 200.000 kuruş gönderecek.
- IV. Taraflarca esir almak ve kale işgal etmek yasaklanacak, eldeki esirler geri verilecek.

kararlarından hangileri mütekabiliyet ilkesine uygun hareket edildiğini gösterir?

- A) I ve II
- B) I, II ve IV
- C) I, III ve IV
- D) II ve IV
- E) II, III ve IV

6. XVII. yüzyılda, ağırlıklı olarak bugünkü Ukrayna topraklarında yaşayan Slav Kazakları nedeniyle ortaya çıkan sorunlar, Osmanlı Devleti ile hangi devletler arasında savaşların yaşanmasına neden olmuştur?

- A) Avusturya-Lehistan
- B) Lehistan-Rusya
- C) Rusya-Avusturya
- D) Lehistan-İsveç
- E) İsveç-Avusturya

7. Osmanlı Devleti ile Lehistan arasında XVII. yüzyılda yürütülen diplomasiye

- I. Hotin,
- II. Vasvar,
- III. Bucaş

antlaşmalarından hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan Bahçesaray Antlaşması için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kırım Hanı'nın arabuluculuğunda yapılmıştır.
- B) Özi Nehri, iki ülke arasında sınır kabul edilmiştir.
- C) Antlaşmanın süresi yirmi yıla sınırlı tutulmuştur.
- D) Rusya'ya Karadeniz'de ticaret yapma hakkı tanınmıştır.
- E) Osmanlı ve Rusya devletleri arasında imzalanan ilk antlaşmadır.

9. Venedik'in Girit'te korsanlık faaliyetlerini artırması üzerine Osmanlı Devleti 1645'te Girit'i kuşatmış ancak 24 yıl süren bir mücadelenin ardından alınabilmiştir. Bu süreçte Venedik'in Çanakkale Boğazı'nı abluka altına alması, İstanbul'da büyük bir kıtlık yaşanmasına neden olmuştur.

Buna göre Girit'in fetih sürecinde yaşanan gelişmelerle ilgili

- I. Osmanlı payitahtında sosyoekonomik sıkıntılara neden olmuştur.
- II. Kuşatmanın zora girmesinde yerel halkın tutumu belirleyici olmuştur.
- III. Osmanlı donanmasının yetersizliğinin görülmesine neden olmuştur.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

10. XVII. yüzyılda Osmanlı-Safevi savaşları üzerinde

- I. Safevilerin Anadolu'da Şii propagandasına devam etmesi,
- II. iki taraf arasında İpek Yolu üzerinde hâkimiyet mücadelesinin yaşanması,
- III. Safevilerin Osmanlılar aleyhine Memlûklerle ittifak yapması

gelişmelerinden hangilerinin etkisinden söz edilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. 1590'da yapılan Ferhat Paşa Antlaşması ile Osmanlılar Tebriz, Karabağ, Gence, Gürcistan, Nihavend, Luristan ve Şehrizer bölgelerine hâkim olmuş; Safeviler İran'daki Sünnilere baskı yapmamayı taahhüt etmiştir.

Buna göre Ferhat Paşa Antlaşması'yla ilgili

- I. Osmanlıların doğuya doğru sınırlarını genişlettiği,
- II. Osmanlı yönetiminin Safevilere dinî baskı yaptığı,
- III. Osmanlıların en geniş sınırlarına ulaştığı

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

12. II. Viyana Kuşatması'nın başarısızlıkla sonuçlanmasının

- I. Avrupa'da Osmanlı aleyhine Kutsal İttifak'ın kurulması,
- II. Doğuda Safevilerle yeni bir savaşın başlaması,
- III. Osmanlıların Avrupa'daki ilerleyişinin durması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkisi vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

1. Karlofça Antlaşması'nda Rus elçisinin tam yetkili olmaması nedeniyle Rusya ile 1700'de, İstanbul'da yeni bir antlaşma yapılmıştır. Bu antlaşmaya göre Osmanlı Devleti, Azak Kalesi'nin Rusya'ya ait olduğunu ve Rusya'nın İstanbul'da daimî elçi bulundurmasını kabul etmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti, toprak kaybı yaşamıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılmasına zemin hazırlanmıştır.
- C) Rusya, Karadeniz'de bir üs elde etmiştir.
- D) Rusya, diplomatik etkisini artırmıştır.
- E) Karlofça Antlaşması geçerliliğini yitirmiştir.

2. Aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşifler'in sonuçlarından biri değildir?

- A) Denizcilik faaliyetlerinin iç denizlerden okyanuslara taşınması
- B) Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki üstünlüğünün artması
- C) İspanya ve Portekiz'in sömürge amaçlı koloniler kurması
- D) İngiltere ve Hollanda'nın Hindistan'da şirketler kurması
- E) Amerika kıtasının ham madde kaynaklarının Avrupa'ya taşınması

3. Rusya'nın İstanbul Antlaşması(1700)'na aykırı olarak Azak ve Dinyeper'de yeni kaleler ve donanma inşa etmesi, Balkanlar'daki Ortodoksları Osmanlı aleyhine kışkırtması ve İsveç kralı XII. Şarl'ın kendisine iadesini talep etmesi, 1711'de Prut Savaşı'na neden olmuştur.

Buna göre Prut Savaşı'yla

- I. Rusya'nın Karadeniz'de güçlenmek istemesi,
- II. Rusya'nın Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etmesi,
- III. Osmanlı Devleti'nin Baltık Denizi'ne ulaşmak istemesi

gelişmelerinden hangileri arasında bir bağ kurulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılın başlarında izlediği dış politika öncelikle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı yönünde fetihlerde bulunma
- B) Mevcut toprakları koruma
- C) Kaybettiği yerleri geri alma
- D) Savunmaya dayalı denge siyaseti izleme
- E) İslam dünyasını birleştirme

5. Osmanlı Devleti'nin 1691'de Salankamen'de ve 1697'de Zenta'da yenilgiye uğraması, aşağıdaki antlaşmalardan hangisini imzalamasına neden olmuştur?

- A) Karlofça
- B) Prut
- C) Zitvatorok
- D) Pasarofça
- E) Küçük Kaynarca

6. Aşağıdakilerden hangisi 1711 yılında imzalanan Prut Antlaşması'nın şartlarından biri değildir?

- A) Ruslar, savaşta işgal ettikleri topraklardan geri çekilecek.
- B) Azak Kalesi, Osmanlı Devleti'ne geri verilecek.
- C) Rus tüccarlar, Osmanlı ülkesinde serbestçe ticaret yapabilecek.
- D) İsveç Kralı XII. Şarl, ülkesine serbestçe dönebilecek.
- E) Kırım'da Ruslara ait bir askerî üs kurulacak.

7. Osmanlı Devleti'nin kalyonculuğun gelişimine bağlı olarak XVIII. yüzyılda elde ettiği başarılarla

- I. Mora'nın Venedik'ten geri alınması,
- II. Girit Adası'nın fethedilmesi,
- III. Azak Kalesi'nin Ruslardan geri alınması

gelişmelerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Bu antlaşmayla Osmanlı Devleti, Belgrad'ı kaybetmiştir. Mora Yarımadası geri alınsa da Dalmaçya kıyıları Venedik'e bırakılmıştır. Osmanlı yönetimi, kaybettiği yerleri geri alma politikasına son vererek mevcut topraklarını koruma siyaseti izlemeye başlamıştır.

Hakkında bilgi verilen bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prut
B) Pasarofça
C) Zıstovi
D) Küçük Kaynarca
E) Yaş

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Fransa'nın arabuluculuğunda Avusturya ve Rusya ile 1739'da imzaladığı Belgrad antlaşmalarında alınan kararlardan biri değildir?

- A) Rusya'nın Karadeniz'de askerî ve ticari gemi bulundurmasının yasaklanması
B) Avusturya ile Osmanlı Devleti arasında Tuna Nehri'nin sınır kabul edilmesi
C) Rusya'nın, Azak Kalesi dâhil işgal ettiği tüm topraklardan çekilmesi
D) Fransa'ya verilen kapitülasyonların süresiz uzatılması
E) Rus tüccarların Osmanlı topraklarında serbestçe ticaret yapabilmesi

10. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda Rusya'ya karşı İsveç kralını himaye etmesi, Prut Savaşı'nın; Lehistan'ı himaye etmesi ise 1768-1774 Savaşı'nın çıkmasında etkili olmuştur.

Buna göre

- I. Rusya'nın Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale ettiği,
II. Osmanlı Devleti'nin Rusya'nın Avrupa'daki etkisini sınırlamak istediği,
III. Rusya'nın Lehistan üzerindeki hâkimiyetine son verildiği

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

11. Karadeniz'in Osmanlı Devleti haricindeki devletlere kapalı olması, aşağıdakilerden hangisiyle son bulmuştur?

- A) Küçük Kaynarca Antlaşması
B) Paris Antlaşması
C) Berlin Antlaşması
D) Zıstovi Antlaşması
E) Londra Sözleşmesi

12. Küçük Kaynarca Antlaşması'nda yer alan

- I. Rusya, İstanbul'da elçilik ve istediği bölgede konsolosluk açabilecek.
II. Ortodoksların koruyuculuğu Ruslara verilecek.
III. Rusya, Eflak ve Boğdan'ı af ilan etmesi şartıyla Osmanlılara geri verecek.
IV. Kırım, dinî bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak.
V. Osmanlılar, Galata'da bir Ortodoks Kilisesi inşasına izin verecek.

maddelerinden hangisi, Rusya'ya Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışma fırsatı verdiği söylenemez?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

13. 1768-1774 Savaşı'nda Rusların Çeşme'de Osmanlı donanmasını yakması ve savaşın sonunda imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya dört buçuk milyon ruble tazminat ödemeyi ve Kırım'dan çekilmeyi kabul etmesi

- I. Osmanlı yönetiminin denge siyaseti izlemeye başlaması,
II. Osmanlı Devleti'nin İngiltere'den dış borç alması,
III. İstanbul'da, Mühendishane-i Bahr-i Hümayun'un açılması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

1. Köprülü Fazıl Ahmet Paşa Dönemi'nde, Avusturya'nın Erdel'in iç işlerine karışması nedeniyle başlayan savaşı sona erdiren ve Osmanlı Devleti'nin Erdel'deki hâkimiyetinin Avusturya tarafından tanınmasına neden olan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vasvar B) Serav C) Pasarofça
D) İstanbul E) Zıstovi

2. Osmanlı Devleti ile Safeviler arasında 1612'de imzalanan Nasuh Paşa Antlaşması ile 1555 Amasya Antlaşması'ndaki sınırlara geri dönmüştür.

Bu durum, aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin geçerliliğini yitirdiğini gösterir?

A) Ferhat Paşa B) Kasr-ı Şirin
C) Zitvatorok D) Bucaş
E) Serav

3. Safeviler üzerine 1635'te Revan, 1638'de Bağdat seferlerini düzenleyen ve 1639'da Kasr-ı Şirin Antlaşması'nı imzalayan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Osman B) IV. Murat
C) IV. Mehmet D) I. İbrahim
E) I. Ahmet

4. Protestan Macarların lideri Tökeli İmre'nin, Avusturya'ya karşı Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi, aşağıdakilerden hangisinin nedenini oluşturmuştur?

A) II. Viyana Kuşatması
B) Prut Savaşı
C) Meşaleler Savaşı
D) Haçova Savaşı
E) Çehrin Seferi

5. XVII. yüzyılın ilk yarısında siyasi, sosyal ve ekonomik bunalım yaşayan Osmanlı Devleti'nin bu zafiyetinden, Batı'daki en büyük rakibi olan Avusturya yeterince yararlanamamıştır.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

A) Avrupa'da Otuz Yıl Savaşlarının yaşanması
B) Osmanlı Devleti'nin askerî teknolojisinin üstün olması
C) Avusturya-Rusya ittifakının sona ermesi
D) Osmanlı Devleti'nin Safevilerle ittifak kurması
E) Osmanlı donanmasının Akdeniz'deki üstünlüğünü koruması

6. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılın sonlarından itibaren imzaladığı antlaşmalar ve bu antlaşmalara dair özelliklerin eşleştirildiği aşağıdaki seçeneklerden hangisi yanlıştır?

A) Ferhat Paşa Antlaşması - Osmanlılar, doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.
B) Serav Antlaşması - Safeviler, yüz deve yükü ipek vergi ödemeyi kabul etmiştir.
C) Kasr-ı Şirin Antlaşması - Bugünkü Türkiye-İran sınırı büyük ölçüde çizilmiştir.
D) Zitvatorok Antlaşması - Osmanlılar, Avusturya karşısında siyasi üstünlüğünü kaybetmiştir.
E) Bucaş Antlaşması - Osmanlılar, Lehistan'a karşı toprak kaybetmiştir.

7. II. Viyana Kuşatması'nın başarısız olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

A) Osmanlı ordusunda disiplin sorunlarının yaşanması
B) Osmanlı askerlerinin ganimet hırsıyla hareket etmesi
C) Osmanlı ordusunun ağır toplarını kuşatmaya götürememesi
D) Viyana'nın dört taraftan kuşatılamayacak kadar geniş bir arazide kurulması
E) Osmanlı kuvvetlerinin kuşatmada aceleci davranması

8. Osmanlı Devleti'nin Karlofça Antlaşması'yla kaybettiği yerler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Macaristan B) Erdel
C) Ukrayna D) Azak
E) Mora

9. Karlofça Antlaşması için yapılan görüşmelere katılmasına rağmen anlaşmada imzası olmayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avusturya B) Lehistan
C) Venedik D) Rusya
E) Fransa

10. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl sonlarından itibaren tercih edilen gemi türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kadirga B) Kalyon
C) Firkateyn D) Çektiri
E) Mavna

11. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyıl sonlarından itibaren Karadeniz'de hâkimiyet mücadelesine girdiği devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya B) Lehistan
C) Venedik D) Safevi
E) Ceneviz

12. Osmanlı donanmasının İnebahtı'dan sonra ikinci büyük yenilgisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Navarin Olayı B) Çeşme Baskını
C) Sinop Baskını D) Cerbe Deniz Savaşı
E) Girit Kuşatması

13. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda savaştığı devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İran B) Avusturya
C) Venedik D) Lehistan
E) Rusya

14. 1709'da Rusya ile yaptığı Poltova Savaşı'nı kaybeden İsveç Kralı XII. Şarl'ın Osmanlı Devleti'ne sığınması, aşağıdaki savaşlardan hangisinin çıkmasında etkili olmuştur?

- A) Prut B) Petervaradin
C) Haçova D) Kırım
E) Çehrin

15. Osmanlı Devleti'nin Venedik'e savaş ilan edip Mora ve çevresindeki adaları geri alması üzerine Venedik ile ittifak yaparak Osmanlı Devleti'ne 1716'da savaş açan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa B) Avusturya
C) Rusya D) İngiltere
E) Prusya

16. Aşağıdakilerden hangisinin sonucunda Osmanlı yönetimi Avrupa'nın üstünlüğünü kabul etmiş ve Lale Devri başlamıştır?

- A) Karlofça Antlaşması
- B) Zitvatorok Antlaşması
- C) Küçük Kaynarca Antlaşması
- D) Pasarofça Antlaşması
- E) Yaş Antlaşması

17. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin aleyhine oluşturulan ikili ittifaklara

- I. Avusturya-Venedik,
- II. İsveç-Lehistan,
- III. Avusturya-Rusya

birlikteliklerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

18. 236 yıl hüküm süren Safevîleri, Nadir Şah öncülüğünde devirerek İran'da yönetimi ele geçiren hanedan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeybaniler
- B) Kaçarlar
- C) Babürler
- D) Zendler
- E) Avşarlar

19. Prut Antlaşması'nda imza altına alınan

- I. İsveç kralı, serbestçe ülkesine dönebilecek.
- II. Azak Kalesi ve çevresi Osmanlılara geri verilecek.
- III. Rusya, Lehistan'ın iç işlerine karışmayacak.

kararlarından hangileri, Rusya'nın Karadeniz ve Balkanlara yaklaşmasını engellemek içindir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

20. İran topraklarından Gürcistan, Şirvan ve Azerbaycan'ın Osmanlı Devleti'nde; Kafkasya'nın Hazar Bölgesi'nin ise Rusya'da kalmasına karar verilen, İran Mukasemenâmesi olarak da bilinen Osmanlı-Rus antlaşması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul
- B) Aynalıkavak
- C) Zıstovi
- D) Bahçesaray
- E) Prut

21. Osmanlı Devleti ile İran arasında XVIII. yüzyılda yürütülen diplomasi faaliyetlerine

- I. Ahmet Paşa,
- II. Kerden,
- III. Serav

antlaşmalarından hangileri örnek gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

22. Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya ilk defa kapitülasyon verdiği ve savaş tazminatı ödemeyi kabul ettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küçük Kaynarca
- B) Prut
- C) Pasarofça
- D) Belgrad
- E) Yaş

1. Osmanlı Devleti'nin Avusturya'ya karşı elde ettiği siyasi üstünlüğü sona erdiren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pasarofça B) Nasuh Paşa
C) Zıttorok D) Bucaş
E) Karlofça

2. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında XVII. yüzyılda yürütülen diplomasiye

- I. Zıttorok,
II. Zıstovi,
III. Vasvar

antlaşmalarından hangileri örnek gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. XVII. yüzyılda, Osmanlı Devleti'ne bağlı Erdel, Eflak ve Boğdan voyvodalıklarının kışkırtılması nedeniyle Osmanlı Devleti'yle karşı karşıya gelen Avrupalı güçler arasında

- I. Rusya,
II. Avusturya,
III. Lehistan

devletlerinden hangileri vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. II. Osman'ın Kapıkulu Ocaklarını kaldırmak istemesine neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hotin Seferi B) Kamanice Seferi
C) Çehrin Seferi D) Kaniye Kuşatması
E) Prut Seferi

5. Kazak meselesinin bir türlü çözülememesi üzerine, Sultan IV. Mehmet ve Sadrazam Fazıl Ahmet Paşa'nın düzenlediği Kamanice Seferi sonucunda Lehistan'la imzalanan ve Podolya'nın Osmanlılara geçtiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zıttorok B) Serav C) Bucaş
D) Çehrin E) Hotin

6. Safevi Devleti, XVI. yüzyıl sonlarından itibaren Karadeniz'e ulaşmak için Kafkasya ve Batı Türkistan'ı kontrol altına almayı hedeflerken Osmanlı Devleti, Hazar Denizi'ne ulaşarak hem Rusya'nın güneye inmesini hem de Safevilerin kuzeye doğru genişlemesini engellemeyi amaçlamıştır.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak

- I. Osmanlı ve Safevi devletlerinin stratejik hedefleri birbiriyle örtüşmüştür.
II. Osmanlı Devleti, Rusya'yı ve Safevileri kontrol altında tutmayı hedeflemiştir.
III. Osmanlı Devleti, Rus-Safevi ittifakıyla mücadele etmiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Tarih Öğretmeninin Osmanlı-İran ilişkilerini anlattığı dersinde "Osmanlı Devleti ile Safeviler arasında 1578'den beri aralıklarla devam eden 61 yıllık savaş durumunu sona erdiren bu antlaşmayla Bağdat, Basra ve Şehrizar Osmanlılarda kalırken Revan, Safevilere bırakılmıştır. Taraflar birbirlerine karşı uyguladığı ticari ambargoyu kaldırılmıştır." şeklinde bahsettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ferhat Paşa B) Nasuh Paşa
C) Serav D) Kasr-ı Şirin
E) Amasya

8. II. Viyana Kuşatması'ndan sonra Osmanlı Devleti aleyhine oluşturulan Kutsal İttifak'a katılan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Venedik B) Rusya
C) İngiltere D) Lehistan
E) Malta

9. 1699'da Karlofça Antlaşması'nı imzalayan Osmanlı Devleti'yle ilgili

- I. İlk defa yabancı devletlerin arabuluculuğunu kabul etmiştir.
II. İlk defa Batı'da ciddi toprak kaybına uğramıştır.
III. İlk defa müzakere yoluyla bir antlaşma imzalamıştır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

10. III. Mustafa Dönemi'nde Baron de Tott isimli Fransız mühendisin donanmayı iyileştirmesi için görevlendirilmesinde ve 1775'te bugünkü Deniz Harp Okulunun temeli kabul edilen Tersane Hendesehanesinin açılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) İnebahtı Deniz Savaşı
B) Cerbe Deniz Savaşı
C) Çeşme Baskını
D) Navarin Olayı
E) Sinop Baskını

11. Osmanlı Devleti'nin imzaladığı bu antlaşma tartışmalara yol açsa da Karlofça Antlaşması'yla kaybedilen yerleri geri alma ümidini artırmıştır.

Tarih öğretmenin önemini bu şekilde belirttiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul B) Prut
C) Vasvar D) Pasarofça
E) Zıstovi

12. Osmanlı Devleti'nin, 1699 Karlofça ve 1718 Pasarofça antlaşmalarında İngiltere ve Hollanda'nın arabuluculuğunu kabul etmesi, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale edildiğinin
B) Osmanlı Devleti'nin askerî ve siyasi gücünün zayıfladığının
C) Osmanlı Devleti'nin ilk defa denge siyaseti uyguladığının
D) Osmanlı Devleti'nin diplomasiye önem vermediğinin
E) Osmanlı Devleti'nin denizcilik faaliyetlerini artırdığının

13. Petervaradin'de zafer kazanan Avusturya ordusunun ilerleyişini sürdürerek 1717'de Belgrad'ı işgal etmesi, Osmanlı Devleti'ni hangi antlaşmayı imzalamaya zorlamıştır?

- A) Yaş B) Zıstovi
C) Pasarofça D) Prut
E) Küçük Kaynarca

DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI

Terimler ve Kavramlar

- Lâle Devri
- Reform
- Rönesans
- Merkantilizm
- Hümanizm
- Kapitülasyon
- Burjuvazi
- Sekülerleşme
- Bilim Devrimi
- Skolastik düşünce
- Rasyonalizm
- Matbaa
- Ruhban sınıfı

Neler Öğreneceksiniz?

- Avrupa'da düşünce alanında meydana gelen değişimler ve bunların etkilerini
- Avrupa'daki gelişmelere bağlı olarak Osmanlı idari, askerî ve ekonomik yapısında meydana gelen değişimleri
- Osmanlı devlet idaresi ve toplum düzenindeki çözümleri önleme çalışmalarını

15. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Skolastik düşünce, Orta Çağ'da Hristiyan inancı ile antik Yunan felsefesini uzlaştırmaya çalışan bir düşünce sistemidir.

Buna göre skolastik düşünce için

- I. Geçmişten kopuk bir anlayıştır.
- II. Kilise öğretilerini temel alır.
- III. Akıl, dinî bilgiden üstün tutar.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Orta Çağ Avrupası'nda farklı fikirlerin ve yeni dünya görüşlerinin ortaya çıkmamasında

- I. skolastik düşüncenin kabul görmesi,
- II. eğitim sisteminin kilisenin kontrolünde olması,
- III. engizisyon mahkemelerinin kurulması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Avrupa kamuoyunda kiliseye duyulan güvenin azalmasında ve skolastik düşüncenin zayıflamasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Kara veba salgınının
B) Feodalitenin ortaya çıkmasının
C) Haçlı Seferlerinin
D) Rönesans hareketlerinin
E) Hümanizm akımının

4. Aşağıdakilerden hangisi, Rönesans hareketlerinin odak noktasını oluşturan alanlardan biri değildir?

- A) Resim B) Mimari
C) Edebiyat D) Bilim
E) Ekonomi

5. Avrupa'da kâğıt ve matbaanın yaygınlaşmasının

- I. hümanist akımın taraftar toplaması,
- II. Rönesans ve Reform'un ortaya çıkması,
- III. okuryazar oranının artması

gibi gelişmelerden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Reform hareketlerinin nedenleri şunlardır:

- Hümanistlerin hür düşünce ve insani değerler üzerinde çalışmalar yapması.
- Kilisenin aforoz, endüljans ve engizisyon gibi uygulamalarının tepki görmesi.
- İncil'in ana dillere tercüme edilerek basılması.
- Din adamlarının toprak kazanımları sayesinde aşırı zenginleşmesi.

Buna göre Reform hareketlerinin başlamasında

- I. dinî metinlerin halk tarafından anlaşılır hale gelmesi,
- II. matbaanın kullanımının yaygınlaşması,
- III. ruhban sınıfının yozlaşması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Rönesans yazar ve sanatçıların herhangi bir tabuyu önemsemeden insan ve doğa temalarını konu alan eserler vermelerini dikkate alarak

- I. bireysel özgürlük ve yaratıcılığın önemsendiği,
- II. kültürel faaliyetlerin kilisenin kontrolünde olduğu,
- III. skolastik düşüncenin etkisini kaybettiği

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Reform hareketleri sonucunda Almanya'da Protestanlık, Fransa'da Calvinizm ve İngiltere'de Anglikanizm mezhepleri ortaya çıkmıştır. Bunun yanında krallar, Roma'yla ilişkilerini keserek Papalık otoritesini reddetmeye başlamıştır.

Buna göre

- I. Katolik Kilisesi'nin dinî ve siyasi etkisinin azaldığı,
- II. Batı Avrupa'da mezhep birliğinin bozulduğu,
- III. Hristiyanlık dışında yeni dinlerin ortaya çıktığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. 1555 Augsburg Antlaşması, Katolikler ile Protestanlar arasında 25 yıl süren mezhep savaşlarına son vermiştir. Antlaşma hükümlerine göre Alman prensleri kendi mezheplerini serbestçe seçme hakkı elde etmişken halk ise bağlı olduğu prensin mezhebini kabul etmek ya da göç etmek tercihleriyle karşı karşıya kalmıştır.

Buna göre

- I. Bir prensin hükmettiği topraklarda yalnızca resmî mezhep serbest bırakılmıştır.
- II. Protestanlık, Katoliklikle hukuken eşit statü kazanmıştır.
- III. Papalık, Alman prensleri üzerindeki otoritesini güçlendirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

10. Westphalia Antlaşması (1648) ile Augsburg Antlaşması'nda (1555) yer alan "Hükümdarın dini, tebaasının da dini olacaktır." ilkesi terk edilmiş ve bireylere kendi mezheplerini seçme özgürlüğü tanınmıştır.

Bu durumun Avrupa'da

- I. farklı mezheplerden insanların aynı devlet çatısı altında yaşayabilmesi,
- II. din ve vicdan hürriyetinin hukuki güvence altına alınması,
- III. prenslikler arasındaki nüfus hareketliliğinin azalması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Westphalia Antlaşması'nın (1648) sonucunda Kutsal Roma Germen İmparatorluğu evrensel monarşi iddiasını kaybetmiş ve kilisenin Avrupa devletleri üzerindeki vesayeti ortadan kalkmıştır. Ayrıca "konferans diplomasisi", çok taraflı müzakereler dönemi başlamıştır.

Buna göre Westphalia Antlaşması'nın

- I. sekülerleşme sürecinin hız kazanması,
- II. diplomaside "egemen eşitlik" ilkesinin öne çıkması,
- III. ulus devlet anlayışının güçlenmesi

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Avrupa'da Bilim Devrimi'nin gerçekleşme sürecine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kopernik, güneş merkezli evren modelini formüllendirmiştir.
- B) Galileo, doğa kanunlarına deney yoluyla ulaşabileceğini öne sürmüştür.
- C) Newton, kütle çekim yasası ile astronomi ve fizikte çığır açmıştır.
- D) Thomas Moore, hareketin ölçülüp hesaplanabilir olduğunu ispatlamıştır.
- E) Kepler, modern astronominin temellerini atmıştır.

1. Avrupa'da XVI-XVIII. yüzyıllar arasında meydana gelen

- I. nüfus artışı ve kentleşmenin hızlanması,
- II. mezhep farklılıklarının ortaya çıkması,
- III. sömürgeciliğin yaygınlaşması,
- IV. üretim faaliyetlerinin artması,
- V. burjuva sınıfının güçlenmesi

gelişmelerinden hangileri, merkantilizm anlayışıyla ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşifler'in Osmanlı Devleti'ne etkilerinden biri değildir?

- A) Akdeniz ticaretinin önemini yitirmesi
- B) Fiyatlarda geniş çaplı dalgalanmaların yaşanması
- C) Tımar uygulamasının genişletilmesi
- D) Gümrük gelirlerinin azalması
- E) Akçenin değer kaybetmesi

3. Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki uygulamalardan hangisinin yaygınlaşması, enflasyonun ve hayat pahalılığının artmasını doğrudan etkilemiştir?

- A) Tağşiş B) Malikane C) Dirlik
D) Lonca E) İltizam

4. Aşağıda bazı kaşifler ve keşifleri verilmiştir:

- I. Amerigo Vespucci: Kanada'nın keşfi
- II. Vasco Da Gama: Hindistan'a ulaşılması
- III. Kristof Colomb: Amerika Kıtası'na ulaşılması
- IV. Bartolomeu Dias: Ümit Burnu'nun keşfi
- V. Magellan: Dünyanın dolaşılması

Buna göre yanlış olan seçenek hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Osmanlı Devleti'nde kapitülasyonlar, XVIII. yüzyıla kadar padişahın yabancılara tek taraflı lütfu şeklinde verilirken aşağıdakilerden hangisiyle ilk kez karşılıklı yükümlülük içeren iki taraflı bir statü kazanmıştır?

- A) Belgrad Antlaşması
- B) Pasarofça Antlaşması
- C) Prut Antlaşması
- D) Küçük Kaynarca Antlaşması
- E) Zıştovi Antlaşması

6. XVIII. yüzyıldan itibaren kapitülasyon antlaşmalarında Avrupalı devletler lehine yapılan değişikliklerin Osmanlı Devleti üzerindeki etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Yerli üretimin rekabet gücünü kaybetmesi
- B) Dış ticaret açığının büyümesi
- C) Yabancı sermaye girişinin azalması
- D) Avrupalı tüccarların pazarı hâline gelmesi
- E) İç işlerine müdahale edilmesi

7. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl sonlarından itibaren savaşlarda alınan yenilgilere bağlı olarak toprak kayıplarının yaşanması

- I. eyalet yapısının değişmesi,
- II. tımar sisteminin bozulması,
- III. nüfus hareketliliğinin artması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin bozulması ve iltizam sisteminin yaygınlaşması sonucunda köyden kente yaşanan "büyük kaçgun" adı verilen göç hareketinin

- I. köylülerin çiftbozan durumuna düşmesi,
- II. şehirlerde işgücü fazlasının oluşması,
- III. vergi gelirlerinin artması

gelişmelerinden hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. Osmanlı Devleti'nde tımar toprakların önce üç yıllık bir dönem için iltizama, daha sonra ise ömür boyu olmak kaydıyla malikâneye dönüştürülmesi

- I. merkezî hazinenin nakit ihtiyacını karşılamak,
- II. taşrada âyanların nüfuzunu kırmak,
- III. şehirlerin sosyoekonomik ihtiyaçlarını gidermek

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde vergi sisteminin oluşumunda

- I. şeri kurallar,
- II. örfî gelenekler,
- III. askerî ihtiyaçlar

faktörlerinden hangileri belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda sık sık Yeniçeri İsyanlarının görülmesinin

- I. taht değişikliklerinin yaşanması,
- II. ülkede siyasi istikrarın bozulması,
- III. ıslahatların kişilerle sınırlı kalması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Celâli İsyanlarının nedenlerinden biri değildir?

- A) Rüşvet ve iltimasın artması
- B) Toprak sisteminin bozulması
- C) Asker kaçaklarının artması
- D) Tağşiş uygulamasının yaygınlaşması
- E) Merkezdeki kapıkullarının kışkırtılması

13. Aşağıdakilerden hangisi Celâli İsyanlarının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Tarımsal ve hayvansal ürün fiyatları yükselmiştir.
- B) Şehirden köye doğru büyük bir göç hareketi başlamıştır.
- C) Anadolu'daki sosyal ve ekonomik düzen bozulmuştur.
- D) Şehirlerde asayiş sorunları ortaya çıkmıştır.
- E) Tımar sistemine dayalı askerî yapı zarar görmüştür.

14. Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri İsyanlarının çıkmasında

- I. ulufelerinin düşük ayarlı akçe ile ödenmesi,
- II. Yeniçeri Ocağına, Devşirme Kanunu'na aykırı alım yapılması,
- III. Kapıkullarında "Devlet, ocak içindir." anlayışının geçerli hâle gelmesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. XVII. yüzyıl aydınlarından Koçi Bey'in risalesinde yer alan; “İlmiyeye ait yüksek makamların şunun bunun aracılığı ile verilmesi doğru değildir. En bilgilisi hangisi ise ona vermek gerektir.” **şeklindeki ifadeleriyle**

- I. İyakat,
- II. beşik ulemalığı,
- III. rüşvet ve iltimas

uygulamalarından hangilerine karşı çıktığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti'nde ekberiyet düzenlemesiyle en yaşlı hanedan üyesinin tahta çıkması kuralının benimsenmesi

- I. kardeş katli,
- II. taht kavgaları,
- III. veraset

uygulamalarından hangilerini sonlandırmaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

17. IV. Murat'ın idare tarzıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yeniçeri Ocağındaki düzensizlikleri gidermek için şûra toplantıları düzenlemiştir.
- B) Koçi Bey'in layihalarındaki öneriler doğrultusunda ıslahatlar gerçekleştirmiştir.
- C) Asi ve zorbaları ortadan kaldırarak ülkede asayiş sağlamıştır.
- D) Sık sık tebdil-i kıyafetle halk arasında dolaşarak denetimler yapmıştır.
- E) Saltanatı boyunca annesi Kösem Sultan'ın vesayetinde kalmıştır.

18. Osmanlı Devleti'nde XVII. ve XVIII. yüzyıllarda görülen

- I. İstanbul'da güvenlik sorunlarının yaşanması,
- II. II. Osman'ın tahttan indirilmesi,
- III. İyakatsiz kişilerin üst makamlara getirilmesi

gelişmelerinden hangilerinde Yeniçeri İsyanlarının etkisinden bahsedilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

19. Osmanlı Devleti'nde “Lale Devri” ifadesi aşağıdakilerden hangisini tanımlamaktadır?

- A) III. Ahmet'in saltanat süresinin tamamını
- B) Pasarofça Antlaşması'ndan Patrona Halil İsyanı'na kadar olan süreci
- C) XVIII. yüzyılda gerçekleşen tüm Batı tarzı ıslahatları
- D) III. Selim Dönemi'ndeki Batı tarzı yenilikleri
- E) Karlofça ve Prut antlaşmaları arasındaki zaman dilimini

20. XVIII. yüzyılda Lale Devri'nden itibaren yürütülen

- I. Paris, Viyana gibi şehirlerde elçiliklerin açılması,
- II. çiçek aşısının uygulanması,
- III. Avrupa ülkelerinden uzmanların getirilmesi

faaliyetlerinden hangileri, Osmanlı ülkesinde Batı kültürünün yayılmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

21. Osmanlı Devleti'nde taht kavgalarının ve kardeş katlinin sona ermesi, buna karşın tecrübesiz şehzadelerin tahta çıkmaya başlaması

- I. müsadere,
- II. ekberiyet,
- III. kafes

uygulamalarından hangileriyle yakından ilişkilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Orta Çağ Avrupası'nda öne çıkan kurumlara kilise, engizisyon mahkemeleri, derebeylik örnek gösterilebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Düşünce özgürlüğü desteklenmiştir.
B) Dinî ve siyasi otorite birbirinden ayrılmıştır.
C) Gündelik hayatta dinî kurumların etkisi büyük olmuştur.
D) Bilim ve sanat alanında gelişmeler hız kazanmıştır.
E) Toplumda hiyerarşik bir yapılanmaya yer verilmemiştir.

2. Avrupa'da edebiyat, sanat ve bilim alanlarında ilerlemelerin kaydedilmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi bulunmaz?

- A) Kâğıt ve matbaanın yaygınlaşmasının
B) Rönesans hareketlerinin
C) Reform hareketlerinin
D) Feodalitenin yaygınlaşmasının
E) Coğrafi Keşifler'in

3. Avrupa'da Reform hareketlerini başlatan hümanist din adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Martin Luther
B) Thomas Moore
C) Machiavelli
D) Bartolomeu Dias
E) Jean Calvin

4. Avrupa'da Reform hareketleri sonucunda, kilisenin devlet ve toplum hayatındaki etkisinin azalmasıyla ortaya çıkan ve devlet ile kilise hukukunun ayrımını savunan düşünce, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hümanizm
B) Sekülerizm
C) Merkantilizm
D) Feodalizm
E) Skolastisizm

5. Yeni Çağ'da Avrupa'da, Rönesans ve Reform hareketlerinin

- I. Almanya,
II. İngiltere,
III. Fransa

ülkelerinden hangilerinde görüldüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

6. XVI. yüzyılda Kutsal Roma Germen İmparatorluğu içinde yaşanan dinî çatışmaları sona erdiren ve Protestan mezhebi ile kilisesinin Almanya'da resmen tanınmasını sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük Şart Sözleşmesi
B) Utrecht Antlaşması
C) Augsburg Antlaşması
D) Westphalia Barışı
E) Nant Fermanı

7. Otuz Yıl Savaşları'nda Protestan tarafı oluşturan ülkeler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Danimarka
B) Erdel Prenslığı
C) Hollanda
D) İspanya
E) İsveç

8. Aşağıdakilerden hangisi Otuz Yıl Savaşları'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) İsveç ve Fransa, sınırlarını genişleterek güçlendi.
B) Portekiz, İsviçre ve Hollanda bağımsızlığını kazandı.
C) Habsburg hanedanının egemenlik sahası genişledi.
D) Alman prenslikleri, bağımsız devletler haline geldi.
E) Taraflar arasında Westphalia Antlaşması imzalandı.

9. Aşağıdakilerden hangisi Westphalia Antlaşması'nın Avrupa'daki etkilerinden biri değildir?

- A) Tam egemen ulus devletler dönemi başladı.
- B) Modern devletler hukukunun temelleri atıldı.
- C) Kilisenin devletler üzerindeki otoritesi arttı.
- D) Katolik-Protestan savaşları sona erdi.
- E) Egemen devletlerin eşitliği ilkesi kabul edildi.

10. Avrupa'da XV. ve XVIII. yüzyıllar arasında hâkim olan, ülkelerin güç ve zenginliğinin sahip oldukları değerli madenlerle ölçülebileceği fikrine dayanan ekonomik sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makyavelizm
- B) Kapitalizm
- C) Merkantilizm
- D) Sosyalizm
- E) Liberalizm

11. Avrupa'da Coğrafi Keşifler ve merkantilizmin ortaya çıkmasıyla birlikte

- I. derebeyi,
- II. din adamı,
- III. burjuva

sınıflarından hangilerinin sosyal ve siyasi hayattaki etkisi artmaya başlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Bilim Devrimi'nin gerçekleşmesinde etkisi olan bilim insanlarından biri değildir?

- A) Galileo
- B) Kepler
- C) Copernicus
- D) Newton
- E) Luther

13. İnsanların aklın rehberliğinde, başka hiçbir kaynağa ihtiyaç duymadan doğruya ulaşabileceğini savunan anlayış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dogmatizm
- B) Rasyonalizm
- C) Makyavelizm
- D) Liberalizm
- E) Sosyalizm

14. İngiltere'de sanayileşmenin yol açtığı sorunlardan etkilenen ve "Ütopya" adlı eserinde, özel mülkiyetin olmadığı ideal bir devlet tasavvur eden düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Thomas Moore
- B) J. J. Rousseau
- C) Immanuel Kant
- D) Machiavelli
- E) Isaac Newton

15. "Aklını kendin kullanma cesaretini göster." diyen ve aydınlanma düşüncesini felsefi temellere oturtan Alman filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Voltaire
- B) J. J. Rousseau
- C) Immanuel Kant
- D) Machiavelli
- E) Diderot

16. "Toplum Sözleşmesi" adlı eserinde halkın iktidarını, her alanda eşitliğini ve mutlak demokrasiyi savunan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Machiavelli
- B) J. J. Rousseau
- C) Montesquieu
- D) Diderot
- E) Voltaire

1. “Hükümdar (Prens)” adlı kitabında İtalya’da siyasi birliğin ancak güçlü bir hükümdarla sağlanabileceği fikrini ortaya atan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) J. J. Rousseau
- B) Voltaire
- C) Leonardo da Vinci
- D) Erasmus
- E) Machiavelli

2. Coğrafi Keşifler sonucunda Amerika kıtasında koloniler kuran Avrupalı devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İspanya
- B) Fransa
- C) İngiltere
- D) Hollanda
- E) Avusturya

3. Osmanlı Devleti’nde XVII. yüzyılda

- I. avarız vergisini sürekli hale getirilmesi,
- II. taşşış uygulamasına başvurulması,
- III. iltizam sisteminin yaygınlaştırılması

uygulamalarından hangilerinin yaygınlaşması ekonomik sıkıntılara çare arandığını gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti’nin yabancılara kapitülasyon vermesinde etkili olan

- I. gümrük gelirlerini arttırma,
- II. mal darlığını önleme,
- III. müttefik edinme

gibi amaçlardan hangileri siyasi beklentiler doğrultusunda hareket edildiğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Osmanlı Devleti’nde ilk gümüş ve altın parayı bastıran padişahlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Osman Bey-II. Murat
- B) Orhan Bey-II. Mehmet
- C) I. Murat-II. Bayezid
- D) I. Bayezid-I. Selim
- E) I. Mehmet-I. Süleyman

6. Klasik Dönem Osmanlı ekonomisinin temel para birimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mangır
- B) Akçe
- C) Sultani
- D) Kaime
- E) Dirhem

7. Osmanlı Devleti’nden süresiz kapitülasyon hakkı elde eden ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
- B) Venedik
- C) Fransa
- D) Hollanda
- E) Avusturya

8. Osmanlı Devleti’nde yeniçeri sayısındaki artışın

- I. hazinenin nakit ihtiyacının artması,
- II. tımar arazilerinin iltizama verilmesi,
- III. ulufe ödemelerinin yükselmesi

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi tımar sisteminin bozulmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Doğuda ve batıda uzun süren savaşların yaşanması
- B) Ülkede hızlı nüfus artışının yaşanması
- C) Akçenin değer kaybetmesi
- D) Bazı dirliklerin vakfa dönüştürülmesi
- E) Yeniçeri Ocağına gelişigüzel alım yapılması

10. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda artan hazine açıklarını kapatmak için alınan önlemlerden biri değildir?

- A) Avarız vergisinin sürekli hâle getirilmesi
- B) Varlıklı kişilerden imdadiyye vergisinin toplanması
- C) Vakıf arazilerin dirlik olarak verilmesi
- D) Mukataaların mültezimlere ömür boyu kiralanması
- E) Tağşiş uygulamasının yaygınlaştırılması

11. Osmanlı Devleti'nde Celâli İsyanlarına önderlik edenler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Karayazıcı
- B) Canbulatoğlu
- C) Deli Hasan
- D) Tavi Ahmed
- E) Kabakçı Mustafa

12. Osmanlı Devleti'nde XVII ve XVIII. yüzyıllarda yaşanan

- I. Edirne Olayı sonunda II. Mustafa'nın yerine III. Ahmet'in tahta çıkarılması,
- II. Vaka-i Vakvakiye sonunda IV. Mehmet'in saray ağalarının idam edilmesi,
- III. Patrona Halil İsyanı ile Lale Devri'nin sona ermesi ve I. Mahmut'un tahta çıkması

gelişmelerinden hangilerinde, yeniçerilerin dâhil olduğu kapıkulları etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

13. Osmanlı Devleti'nde sancakta yetişen son padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Selim
- B) III. Murat
- C) III. Mehmet
- D) I. Ahmet
- E) I. Mustafa

14. IV. Murat'a ve I. İbrahim'e birbirine benzer iki ayrı risale sunan Osmanlı devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köprülü Mehmet Paşa
- B) Tarhuncu Ahmet Paşa
- C) Koçi Bey
- D) Kâtip Çelebi
- E) Kemankeş Mustafa Paşa

15. Aşağıdakilerden hangisi Lale Devri yeniliklerinden biri değildir?

- A) Çiçek hastalığına karşı aşı yapılmaya başlanması
- B) İstanbul'da çini, çuha ve kumaş atölyelerinin açılması
- C) Kültürel ve bilimsel eserlerin Türkçeye tercüme edilmesi
- D) Yeniçeri Ocağına bağlı "Tulumbacılar" teşkilatının kurulması
- E) Batı tarzında sivil eğitim kurumlarının açılması

16. Osmanlı Devleti'nde XVII. ve XVIII. yüzyıllarda kaleme alınan

- I. nasihatname,
- II. sefaretname,
- III. layiha

gibi eserlerden hangileri ıslahatçı devlet adamlarına kaynaklık teşkil etmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

1. • Haçlı Seferleri, Doğu Akdeniz ticareti ve Endülüs kültürü yoluyla İslam medeniyetiyle sistemli bir şekilde temas edilmesi
- Arapçadan Latinceye birçok eser tercüme edilmesiyle Antik Yunan felsefesinin ve özellikle Aristo'nun tanınması

Avrupa'da görülen bu gelişmeler öncelikle aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Rönesans
 B) Sekülerizm
 C) Reform
 D) Coğrafi Keşifler
 E) Merkantilizm

2. **Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da ortaya çıkan değişim sürecine ait doğru bir bilgi değildir?**

- A) Reform, Hristiyanlığın aslına dönülmesini savunan harekettir.
- B) "Yeniden doğuş" anlamına gelen Rönesans, İtalya'da başlamıştır.
- C) Aydınlanma, ilk olarak Fransa'da siyasi değişimle başlamıştır.
- D) Hümanist akım İtalya'da; şair ve yazar Petrarca'yla başlamıştır.
- E) Coğrafi Keşifler'e Portekiz ve İspanya öncülük etmiştir.

3. **Avrupa'da, Bohemya bölgesinde Protestan Çekler ile Kutsal Roma İmparatorluğu arasında Katolik-Protestan anlaşmazlığı nedeniyle 1618'de başlayan ve birçok devlet ile prensliğin dâhil olduğu savaflara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yüz Yıl Savaşları
 B) Otuz Yıl Savaşları
 C) Veraset Savaşları
 D) Yedi Yıl Savaşları
 E) Koalisyon Savaşları

4. "Deney ve matematiksel yöntemlere dayanan kuramlar; termometre, buhar makinesi, batarya, teleskop ve mikroskop gibi icatlara öncülük etmiştir. Rousseau, Voltaire, Montesquieu, Locke gibi düşünürler; kralların, parlamenterlerin ve vatandaşların rollerini yeniden tanımlayarak yeni siyasi ideolojilerin doğmasına zemin hazırlamıştır. İnsan hakları tartışmaları, Amerikan ve Fransız bağımsızlık savaşlarını tetiklemiş, yeni teknolojiler Avrupa'da Askerî Devrim'e katkı sağlamıştır." **ifadeleri, Yeni Çağ'a ait aşağıdaki gelişmelerden hangisinin sonuçlarıyla ilgilidir?**

- A) Bilim Devrimi
 B) Sanayi Devrimi
 C) Coğrafi Keşifler
 D) Reform Hareketleri
 E) Otuz Yıl Savaşları

5. **Osmanlı Devleti'nde başlangıçta 310 gram gümüşten 280 akçe kesilirken 1600'de aynı miktar gümüşten 950 akçe kesilmeye başlanması, aşağıdakilerden hangisine başvurulduğunu gösterir?**

- A) Müsadere
 B) Tağşiş
 C) İltizam
 D) Cizye
 E) Tahrir

6. I. Mahmud Dönemi'nde 1739'da imzalanan Belgrad antlaşmalarında, Osmanlı Devleti lehine arabuluculuk yapan Fransa ile 1740'ta yeni bir antlaşma yapılmış ve kapitülasyonlar, hükümdarların saltanat süresiyle sınırlı olmaktan çıkarılmıştır.

Buna göre

- I. Fransa'ya verilen ayrıcalıklar kalıcı hâle getirilmiştir.
 II. Fransa, Osmanlı ticaretinde avantajlı hâle gelmiştir.
 III. Kapitülasyonlar, tek taraflı verilmeye başlanmıştır.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) Yalnız III
 D) I ve II
 E) I ve III

7. Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyılın ortalarında 13 bin olan kapıkulu askerlerinin sayısının XVII. yüzyılda 100 bine çıkması ve aynı süreçte tımarlı sipahilerin sayısının azalması

- I. ateşli silahların yaygınlaşması,
- II. siper savaşlarının ortaya çıkması,
- III. Batı tarzı askerî ıslahatların yapılması

gelişmelerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. XVII. yüzyıl Osmanlı aydınlarından Koçi Bey, "Eski zamanda İslam askeri az, öz, temiz ve disiplinli iken şimdi başka asker kalmayıp kulluk ulufeli kula kalıp âleme fesat tohumu ekildi. İstedikleri zaman sefere giderler, itaat yok, padişah'tan korku yok." sözleriyle aşağıdakilerden hangisindeki bozulmayı dile getirmiştir?

- A) Tımar sistemi
B) Kapıkulu Ocakları
C) Eyalet idaresi
D) İltizam usulü
E) Âyanlık sistemi

9. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda yaşadığı ve kendi uygulamalarından kaynaklanan problemlere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Dirliklerin parayla alınıp satılır hâle gelmesi
B) Köyden kente göçün artması
C) Sık sık taht değişikliklerinin yaşanması
D) Doğal sınırlara ulaşılması
E) Devşirme sisteminin bozulması

10. Osmanlı Devleti'nde I. Mustafa'ya kadar padişahlık babadan oğula geçerken I. Mustafa'nın tahtı kardeşi I. Ahmet'ten devralması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Kafes uygulamasına geçilmesi
B) Sancağa çıkmanın zorunlu kılınması
C) Ekberiyet sistemine geçilmesi
D) Kanunname-i Ali Osman'ın ilan edilmesi
E) Kanuni Esasi'nin kabul edilmesi

11. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl münevverleri tarafından hazırlanan ve devlet adamlarına ıslahat önerileri sunulan layihalarda, dirayetli padişahların yönetim tarzı örnek gösterilmiş ve Klasik Dönem'deki uygulamalara aykırı hareket edilmemesi tavsiye edilmiştir.

Buna göre XVII. yüzyıl ıslahatlarıyla ilgili

- I. Hazırlık sürecinde aydınların görüşleri dikkate alınmıştır.
- II. Halkın ıslahatları benimsemesi için propaganda faaliyetlerini içermiştir.
- III. Devleti eski gücüne ulaştırmayı hedefleyen düzenlemeler yapılmıştır.

ifadelerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Lale Devri'nin en önemli özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk Türk matbaasının kurulması
B) Avrupa başkentlerinde elçiliklerin açılması
C) Batı tarzı yeniliklerin başlaması
D) Çiçek aşısının uygulanması
E) Tercüme heyetlerinin kurulması

DEVİRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ

Terimler ve Kavramlar

- İhtilal
- Milliyetçilik
- Devrim
- Monarşi
- Nizam-ı Cedit
- Vaka-i Hayriye
- Mutlakiyet
- Yurttaş
- Zorunlu askerlik
- Sosyal devlet
- Sanayileşme
- Asimilasyon

Neler Öğreneceksiniz?

- Fransız İhtilali ve Avrupa'da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü
- Sanayi İnkılabı sonrası Avrupalıların giriştiği sistemli sömürgecilik faaliyetleri ile küresel etkilerini
- Osmanlı Devleti'nde modern ordu teşkilatı ve yurttaş askerlik konularındaki düzenlemelerin siyasi ve sosyal boyutlarını
- Ulus-devletleşme ve endüstrileşme süreçlerinin sosyal hayata yansımalarını

16. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilali'nin nedenlerinden biri olarak gösterilemez?

- A) Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'nin Fransız halkını etkilemesi
- B) Burjuvanın, soyluların sahip olduğu siyasi hakları talep etmesi
- C) İngiltere'de sanayileşmenin Fransa'dan önce ortaya çıkması
- D) Kralın baskıcı monarşik yönetiminin halkta rahatsızlık yaratması
- E) Burjuva sınıfı ile köylü ve işçilerin soylulara karşı birlik olması

2. Fransız İhtilali'nin gerçekleşme aşamaları aşağıda verilmiştir.

- I. Mali sıkıntıları görüşmek üzere Etats Generaux'un toplanması.
- II. Halkın, siyasi tutukluların bulunduğu Bastil Hapishanesi'ni basması.
- III. Ulusal meclisin, kendini "kurucu meclis" ilan etmesi.
- IV. Halk temsilcilerinin kendilerinden oluşan meclisi "ulusal meclis" ilan etmesi.
- V. Meclis tarafından hazırlanan anayasanın kral tarafından onaylanması.

Bu aşamaların doğru olabilmesi için hangi öncüllerin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D)) III ve IV
- E) IV ve V

3. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı

- I. Avusturya,
- II. Osmanlı,
- III. Rusya

devletlerinden hangilerinde azınlık ayaklanmalarına neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ni ilan eden ve Feodalite Dönemi'nden beri var olan ayrıcalıkları ortadan kaldıran Kurucu Meclisin hazırladığı anayasa, 1791'de kral tarafından onaylanmıştır. Fransa'nın bu ilk anayasasında egemenlik hakkı, halka verilmiş ve güçler ayrılığı prensibi benimsenmiştir.

Buna göre Fransız İhtilali'nin sonuçları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mutlak monarşi sona ermiştir.
- B) Yasama ve yürütme güçleri birbirinden ayrı tutulmuştur.
- C) Eşitliğe dayanan bir toplum düzeni benimsenmiştir.
- D) Vatandaşlık hakları güvence altına alınmıştır.
- E) Cumhuriyet rejimine geçilmiştir.

5. Aşağıdakilerden hangisi 1848 İhtilalleri'nin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Avusturya'da Metternich Dönemi sona ermiştir.
- B) Macaristan ve Lehistan, bağımsızlığını ilan etmiştir.
- C) İşçi sınıfının siyasi talepleri gündeme gelmiştir.
- D) Avrupa'da demokratikleşme süreci hızlanmıştır.
- E) Prusya'da IV. Wilhelm'in anayasa vaadi üzerine isyanlar sona ermiştir.

6. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Balkan coğrafyasında azınlık ayaklanmalarının ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bir etkisi yoktur?

- A) Azınlıklar arasında milliyetçilik fikrinin yayılmasının
- B) Rusya'nın Panslavizm politikasının
- C) Osmanlı Devleti'nin uyguladığı denge siyasetinin
- D) Napoleon'un Osmanlı Hristiyanlarını kışkırtmasının
- E) Osmanlı merkezî otoritesinin zayıflamasının

7. 1804'te Kara Yorgi önderliğinde başlayan Sırp İsyanı sürecinde olduğu gibi 1821'de Mora'da patlak veren Rum İsyanı sürecinde de Rusların Osmanlılara savaş açması

- I. İngiltere'nin Rusya'yı Balkanlarda serbest bıraktığı,
- II. Osmanlı Devleti'nin iç sorunlarının dış soruna dönüştüğü,
- III. Rusya'nın Balkan Ortodokslarını himaye politikası izlediği

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III

8. Yunan (Rum) isyanının çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Fransız İhtilali'nin
 B) Tepedelenli Ali Paşa İsyanı'nın
 C) Filik-i Eterya Cemiyeti'nin
 D) 1830 İhtilalleri'nin
 E) Avrupalı devletlerin kışkırtmalarının

9. Aşağıdakilerden hangisi burjuvazinin Sanayi İnkılabı sonrasında mutlak monarşiye karşı mücadele etmesinin temel nedenlerinden biri değildir?

- A) Burjuvazinin ekonomik gücünü siyasal haklarla pekiştirmek istemesi
 B) Monarşinin sanayileşme sürecinde engelleyici bir unsur hâline gelmesi
 C) Feodal beylerin, burjuvazi ile ortak hareket etmesi
 D) Burjuvazinin serbest piyasa ekonomisini desteklemesi
 E) Sanayi üretiminin artmasıyla birlikte yeni yönetim taleplerinin ortaya çıkması

10. Aşağıdaki tabloda XIX. yüzyılın başlarında meydana gelen gelişmelere ait açıklamalar verilmiştir.

I	Kara Yorgi İsyanı	Milliyetçiliğin etkisiyle çıkan Sırp isyanı
II	Bükreş Antlaşması	Sırlara ayrıcalık verilmesi
III	Mora İsyanı	Milliyetçiliğin etkisiyle çıkan Yunan isyanı
IV	Navarin Olayı	Karadeniz'deki Osmanlı donanmasının yakılması
V	Edirne Antlaşması	Sırbistan'a özerklik verilmesi

Buna göre hangi numaradaki açıklama yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdakilerden hangisi Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkmasında etkili olan nedenlerden biri değildir?

- A) Buhar gücünün endüstride kullanılmaya başlanması
 B) Coğrafi Keşifler'in sonucunda sermaye birikiminin artması
 C) Ham madde ve pazar ihtiyacının artması
 D) İngiltere'nin geniş sömürge ağına sahip olması
 E) Bilimsel buluşların üretim süreçlerine uygulanması

12. Edirne Antlaşması'nda Mora'da bağımsız bir Yunan devleti kurulmasının

- I. Kırım Savaşı'nın başlaması,
- II. milliyetçi isyanların son bulması,
- III. Mısır İsyanı'nın patlak vermesi

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III

1. İlk kez İngiltere’de XIII. yüzyılda görülen anayasal sistemin Avrupa’da yayılmasında

- I. Fransız İhtilali,
- II. aydınlanma düşüncesi,
- III. 1830 ve 1848 ihtilalleri

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Almanya ve İtalya’nın sömürgecilik faaliyetlerinde geç kalmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutlak monarşi ile yönetilmeleri
B) Denizcilikte yetersiz olmaları
C) Siyasi birliklerini geç kurmaları
D) Askerî teknolojide geri kalmaları
E) Fransa ile sınır olmaları

3. III. Selim Dönemi’nde kurulan Nizam-ı Cedit Ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla

- I. İrad-ı Cedit hazinesinin kurulması,
- II. redif birliklerinin oluşturulması,
- III. azınlıklara askerlik şartının getirilmesi

gelişmelerinden hangilerine başvurulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti’nde demir yolu ağının gelişmesiyle birlikte

- I. devlet otoritesinin ülkenin uzak bölgelerine kadar ulaştırılması,
- II. savaş dönemlerinde cepheye asker ve malzeme sevk edilmesi,
- III. kırsal alanlardan tarımsal vergilerin toplanması

durumlarından hangilerinde kolaylık sağlanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti’nde Batı tarzında açılan sivil eğitim kurumları arasında yer alır?

- A) Mekteb-i Tıbbiye
B) Hendesehane
C) Mühendishane-i Berr-i Hümayun
D) Mekteb-i Mülkiye
E) Enderun Mektebi

6.

I	Mühendishane-i Bahr-i Hümayun	I. Abdülhamid Dönemi’nde açılan Deniz Mühendishanesidir.
II	Mühendishane-i Berr-i Hümayun	II. Mahmud tarafından açılan bu okul, 1936’da Ankara’ya taşınmıştır.
III	Mekteb-i Harbiye	III. Selim tarafından Nizami Cedite subay yetiştirmek için açılmıştır.
IV	Mekteb-i Tıbbiye	II. Mahmud Dönemi’nde açılan bu okula “fakülte” ünvanı verilmiştir.
V	Mekteb-i Mülkiye	Çağdaş ve bilgili devlet adamlarının yetiştirilmesi amacıyla kurulmuştur.

Osmanlı Devleti’nde XVIII. ve XIX. yüzyıllarda açılan batı tarzı okullar ile özelliklerinin eşleştirildiği tablonun doğru olabilmesi için hangi numaralı okulların yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

7. Osmanlı Devleti'nde XVIII. ve XIX. yüzyılda açılan Hendesehane, Mühendishane-i Bahr-i Hümayun, Mühendishane-i Berr-i Hümayun ve Harp Okulu kurumlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Ordu ve donanmanın subay ihtiyacını karşılamak amacıyla açılmışlardır.
- B) Eğitim faaliyetleri Türk ve yabancı öğretmenler tarafından yürütülmüştür.
- C) Müfredatta pozitif bilimlere ve uygulamalı derslere yer verilmiştir.
- D) Coğrafi dağılım dikkate alınarak ülkenin bütününe yayılmışlardır.
- E) Devletin modernleşme çabalarının bir parçası olarak kurulmuşlardır.

8. Avrupalı devletler, XIX. yüzyılda sömürge hedeflerine ulaşabilmek için Osmanlı ülkesinde

- I. okul açma,
 II. demir yolu inşa etme,
 III. madenleri işletme

imtiyazlarından hangilerini elde etmeye çalışmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III

9. Osmanlı ülkesinde açılan yabancı devletlerin kontrolündeki okullarda görülen aşağıdaki durumlardan hangisinin, Osmanlı Devletini olumsuz etkilediği söylenemez?

- A) Azınlıklar arasında milliyetçilik fikrinin yayılması
 B) Misyonerlik faaliyetlerinin yürütülmesi
 C) Modern eğitim sistemlerinin uygulanması
 D) Siyasi amaçlı faaliyetlerin yürütülmesi
 E) Batının kültürel değerlerinin özendirilmesi

10. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda kurulan "Tekaüd Sandığı"nın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memur ve askerlerin emeklilik ihtiyaçlarını karşılamak
 B) Esnaf ve tüccara uygun kredi sağlamak
 C) Yoksul halka ücretsiz sağlık hizmeti sunmak
 D) Yabancı yatırımcıları ülkeye çekmek
 E) Devlete ait arazileri topraksız çiftçiye dağıtmak

11. Osmanlı Devleti'nde XIX. ve XX. yüzyıllarda gerçekleştirilen aşağıdaki faaliyetlerden hangisi, "modernleşme veya sosyal devlet anlayışı" kapsamında değerlendirilemez?

- A) Düyûn-ı Umûmiye İdaresinin kurulması
 B) Gureba ve Numune hastanelerinin açılması
 C) Dârülacezenin kurulması
 D) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
 E) Tekaüd Sandığı'nın oluşturulması

12. Osmanlı Devleti'nde XIX. ve XX. yüzyıllarda Gureba ve Numune hastaneleri ile Dârülaceze ve Dârülhayr-ı Ali kurumlarının

- I. devlet eliyle kamu sağlığını korumak,
 II. sanayileşmenin getirdiği işçi sorunlarını çözmek,
 III. yoksul, kimsesiz gibi muhtaçlara bakım sağlamak

amaçlarından hangilerine yönelik açıldığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

1. Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilali'nin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Millet egemenliği fikrinin yaygınlaşması
- B) Avusturya'nın çok uluslu bir devlete dönüşmesi
- C) Millî devletlerin temellerinin atılması
- D) Feodalizmin ve sınıf ayrıcalıklarının ortadan kalkması
- E) İnsan hakları, demokrasi gibi kavramların yayılması

2. Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilali'nin sonucunda Avrupa'da yayılan kavramlardan biri değildir?

- A) Eşitlik
- B) Merkantilizm
- C) Milliyetçilik
- D) Ulusal egemenlik
- E) Laiklik

3. 1848 İhtilalleri'nin ortaya çıkmasında

- I. liberalizm,
- II. sosyalizm,
- III. milliyetçilik

akımlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi 1820-1829 arasındaki Rum İsyanı sürecinde gerçekleşen gelişmelerden biri değildir?

- A) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
- B) Navarin'de Osmanlı donanmasının yakılması
- C) Yanya valisi Tepedelenli Ali Paşa'nın isyan etmesi
- D) Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne savaş açması
- E) Napolyon'un Mısır'ı işgali

5. Aşağıdakilerden hangisi Sanayi Devrimi'nin sonuçlarından biri değildir?

- A) Üretimde makineleşmenin yaygınlaşması
- B) İşçi sınıfı ve kentleşmenin ortaya çıkması
- C) Geçimlik ekonomi anlayışının kabul görmesi
- D) Ham madde ve pazar arayışının hız kazanması
- E) Ulaşım ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi

6. Avrupa'da aydınlanma düşüncesi ilkelerine dayanan ilk modern ve yazılı anayasa, aşağıdaki ülkelerden hangisinde kabul edilmiştir?

- A) Fransa
- B) Hollanda
- C) Prusya
- D) Polonya
- E) Belçika

7. Yeni Çağ'da Avrupa'da krallara verdikleri destekle feodalitenin ortadan kalkmasında etkili olan ancak Sanayi Devrimi sonrasında kralın iktidarını sarsan sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asiller
- B) Rahipler
- C) Köylüler
- D) Burjuvalar
- E) İşçiler

8. Hindistan'ı sömürgeleştirmek için 1599 yılında Doğu Hindistan Kumpanyasını kurarak sömürgeciliğin küresel boyuttaki ilk örneğini veren Avrupalı devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
- B) Hollanda
- C) Portekiz
- D) İspanya
- E) Fransa

9. Sanayi İnkılabı'nın sağladığı teknik üstünlükle dünyaya egemen olan Avrupalıların; sadece ekonomik sömürüyle yetinmeyip sömürülen topraklardaki yerel değerleri, dinî ve kültürel kimlikleri tahrip etmesi

- I. asimilasyon,
- II. misyonerlik,
- III. kültürel emperyalizm

uygulamalarından hangilerine yer verdiklerini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde askerliğin, özel statülü eyaletler dışındaki tüm tebaaya zorunlu hâle getirilmesi aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle gerçekleşmiştir?

- A) Tanzimat Fermanı
- B) Islahat Fermanı
- C) Kanun-ı Esasi
- D) Sened-i İttifak
- E) Vaka-yı Hayriye

11. Batılılaşmayı her alanda bir devlet politikası hâline getiren ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) III. Ahmet
- B) I. Abdülhamit
- C) III. Selim
- D) II. Mahmut
- E) Abdülmecit

12. XIX. yüzyılda Avrupa'da "ulusun inşasında ve uluslaşma sürecinde" temel unsurlar hâline gelen kurumlar, aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Lonca ve tarikat
- B) Banka ve borsa
- C) Parlamento ve üniversite
- D) Ordu ve okul
- E) Kilise ve aile

13. Osmanlı Devleti'nde III. Selim Dönemi'nde yapılan ıslahatlara ve bu dönemde kurulan Batı tarzındaki orduya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nizam-ı Cedit
- B) Tanzimat-ı Hayriye
- C) Sened-i İttifak
- D) Vaka-i Hayriye
- E) Sekban-ı Cedit

14. Osmanlı Devleti'nde XIX. ve XX. yüzyılda ulaşım ve haberleşme alanında görülen gelişmelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) İlk telgraf hattı, Edirne-Şumnu-İstanbul arasında yapılmıştır.
- B) İlk demir yolu hattı, İngilizler tarafından Aydın-İzmir arasında yapılmıştır.
- C) Demir yolu hattı, maliyeti sebebiyle telgraf hattı kadar uzun olmamıştır.
- D) II. Abdülhamid, tüm demir yolu ağının yaklaşık %73'ünü inşa ettirmiştir.
- E) Telgraf hatlarıyla ilgili ilk çalışma, 93 Harbi esnasında başlamıştır.

15. Aşağıdakilerden hangisi II. Abdülhamid Dönemi'nde açılan okullar arasında yer almaz?

- A) Sanayi-i Nefise Mektebi
- B) Mülkiye Mektebi
- C) Aşiret Mektebi
- D) Kız Sanayi Mektebi
- E) Sağır, Kör ve Dilsizler Mektebi

16. Osmanlı Devleti'nde çocuk, yaşlı, sakat ve kimsesizlerin korunması amacıyla kurulan "Dârülaceze" hangi padişah döneminde hizmete açılmıştır?

- A) II. Mahmud
- B) Abdülmecit
- C) Abdülaziz
- D) II. Abdülhamid
- E) V. Mehmed Reşad

1. Adalet sisteminde yargıçlık ya babadan oğula geçiyor ya da satın alınıyordu. XVIII. yüzyılda, özellikle Amerikan Bağımsızlık Savaşı sırasında Amerika'ya yapılan yardımlar, Fransa'da halktan daha fazla vergi toplanmasına neden olmuştu. Soylular ve kilise mensuplarının vergiden muaf olması, hazineyi güç duruma düşürerek Fransa'yı iflasın eşiğine getirmişti. Ayrıca Montesquieu, Voltaire ve Rousseau gibi önemli düşünürler halk üzerinde büyük bir etki yaratmıştı.

Bu parçada Fransız İhtilali'nin nedenleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Rüşvet ve iltimasın yayılmasının
B) Aydınlanma düşüncesinin etkisinin
C) Toplumun sınıflara ayrılmasının
D) Sanayi Devrimi'nin getirdiği sosyal değişimlerin
E) Vergi yükünün belirli bir kitle üzerinde yoğunlaşmasının

2. 1848 İhtilalleri sırasında Avusturya'ya karşı isyan eden Macar milliyetçileri ile Rusya'ya karşı isyan eden Leh milliyetçilerinin aşağıdaki devletlerden hangisine sığınması "mülteciler sorunu"nun ortaya çıkmasına neden olmuştur?

- A) Osmanlı
B) Fransa
C) Prusya
D) İsveç
E) Yunanistan

3. Aşağıdakilerden hangisi, XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesinde görülen milliyetçi ayaklanmaları yansıtan bir durum değildir?

- A) İlk milliyetçi azınlık isyanı, Sırp tarafından çıkarılmıştır.
B) Osmanlıdan ayrılıp bağımsızlığını kazanan ilk ulus, Yunanlar olmuştur.
C) Mısır valiliği, Kavalalı Mehmet Ali Paşa'ya bırakılmıştır.
D) Berlin Antlaşması ile Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olmuştur.
E) Sırp ve Yunan isyanlarının sonucunda Osmanlı-Rus savaşları yaşanmıştır.

4. Avrupa'da Fransız İhtilali, Sanayi Devrimi ile birlikte 1830 ve 1848 ihtilalleri

- I. liberalizm,
II. sosyalizm,
III. merkantilizm

akımlarından hangilerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. Sanayi Devrimi sonrasında Avrupalı devletlerin sömürgelerinden değerli maden, pamuk, yün, kauçuk, buğday ve et gibi maddeleri ithal edip buralara demir yolu malzemesi, tekstil ürünleri gibi işlenmiş mamuller satması, aşağıdakilerden hangisini doğrular?

- A) Sömürge bölgelerinde sanayi kuruluşlarının yaygınlaştığı
B) Sömürgeciliğin ham madde ve pazar arayışına dönüştüğü
C) Sömürge halklarının Avrupalı halklarla eşit şartlara sahip olduğu
D) Sömürge bölgelerinde sosyal ve ekonomik kalkınma yaşandığı
E) Avrupalı devletler arasındaki sömürge rekabetinin son bulduğu

6. Osmanlıların Batı tarzında ilk ordusu olan Nizam-ı Cedit, ilk başarısını aşağıdakilerden hangisinde elde etmiştir?

- A) Kırım Savaşı'nda Ruslara üstünlük sağlanması
B) Napoleon'un Âkka'da mağlup edilmesi
C) Eflak'ta çıkan Rum isyanının bastırılması
D) Mısır kuvvetlerine üstünlük sağlanması
E) Avusturya'nın Belgrad'ı işgaline son verilmesi

7. Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması ve Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye Ordusunun kurulması, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle anılmıştır?

- A) Yeni Düzen
- B) Çınar Vakası
- C) Vaka-i Hayriye
- D) Sened-i İttifak
- E) 31 Mart Olayı

8. İlan ettiği bir fermanla İstanbul'da ilköğretimi zorunlu hâle getiren ve bu çalışmasıyla Osmanlı Devleti'nde zorunlu örgün eğitim faaliyetlerinin ilk adımını atan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) III. Selim
- B) II. Mahmud
- C) Abdülmecid
- D) Abdülaziz
- E) II. Abdülhamid

9. II. Abdülhamid Dönemi'nde kimsesiz ve korumaya muhtaç çocuklar için açılan ve günümüzde Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak faaliyetlerine devam eden kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dârülaceze
- B) Himaye-i Etfal Cemiyeti
- C) Dârülhayr-ı Ali
- D) Dârüşşafaka
- E) Hilal-i Ahmer

10. Osmanlı Devleti'nde I. Mahmud Dönemi'nde Humbaracı Ahmet Paşa'nın öncülüğünde kurulan ve çağdaşlaşma hareketinin ilk örneği olan askerî okul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mühendishane-i Bahr-i Hümayun
- B) Mühendishane-i Berr-i Hümayun
- C) Hendesehane
- D) Mekteb-i Harbiye
- E) Tophane-i Amire

11.

XIX. ve XX. yüzyılda Osmanlı demir yolu güzergâhını gösteren haritaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İlk demir yolu ağı, Aydın-İzmir arasında kurulmuştur.
- B) Demir yolu projeleri, tamamen millî kaynaklarla yapılmıştır.
- C) Demir yolu hatları, stratejik ve ekonomik merkezleri birbirine bağlamıştır.
- D) Demir yolu ağı, Osmanlı ülkesinin tamamını kapsayacak şekilde planlanmıştır.
- E) Demir yolu ağı, II. Abdülhamid Dönemi'nde en geniş hâline ulaşmıştır.

12. Fransız İhtilali'nden sonra yaygınlaşan ulusçuluk düşüncesiyle birlikte, her bireyin vatan savunmasından sorumlu olduğu ve ihtiyaç hâlinde milletin bir ordu gibi hareket etmesi gerektiği anlayışı ortaya çıkmıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisinin Fransa'dan başlayıp dünyaya yayılmasına zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Derebeylik yönetimlerinin yeniden güçlenmesi
- B) Toplumsal sınıf farklarının derinleşmesi
- C) Yükseköğretim düzeyindeki okulların yaygınlaşması
- D) Zorunlu askerlik uygulamasının benimsenmesi
- E) Dinî kurumların siyasal gücünün artması

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGE STRATEJİSİ (1774-1914)

Terimler ve Kavramlar

- Şark Meselesi
- Düvel-i Muazzama
- Kutsal Yerler Sorunu
- Tanzimat Fermanı
- Kanun-ı Esasi
- Üç Tarz-ı Siyaset
- Yeni Osmanlılar
- Darbe
- Panslavizm
- Boğazlar Sorunu
- Denge Politikası
- Grek Projesi

Neler Öğreneceksiniz?

- Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığına yönelik iç ve dış tehditleri
- Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı ve Kanun-ı Esasi'nin içeriklerinin küresel ve yerel siyasi şartlar bağlamında değerlendirilmesini
- 1876-1913 arasında gerçekleştirilen darbelerin Osmanlı siyasi hayatı üzerindeki etkilerini

17. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne yönelik tehditler arasında yer almaz?

- A) Büyük devletlerin Osmanlı topraklarını paylaşma mücadelesi
- B) Milliyetçi ayaklanmaların ve bağımsızlık hareketlerinin hız kazanması
- C) Coğrafi Keşiflerin Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilemesi
- D) Sanayi Devrimi'nin Osmanlı'nın ekonomik yapısını zayıflatması
- E) Mısır valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyan etmesi

2. "Türklerin imparatorluğu, şu sıralarda Bizanslıların eskiden düştüğü zayıflık derecesindedir ancak daha uzun süre yaşamaya devam edecektir çünkü toprak ele geçirme isteğiyle Osmanlı Devleti'ni tehlikeye atacak imparatorlar bulunsa bile Avrupa'nın tacir ülkeleri çıkarlarına öylesine bağlıdır ki hemen Osmanlıların yardımına koşarlar."

XVIII. yüzyılda yaşamış Fransız düşünürü Montesquieu'nun bu sözünden hareketle, Osmanlı Devleti'nin siyasal ömrünü uzatan gelişme aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki gelişmeleri takip ederek ıslahatlar yapması
- B) Avrupalı devletler arasında çıkar çatışmalarının yaşanması
- C) Osmanlı Devleti'nin bilim ve teknolojiye Avrupa'yı yakalaması
- D) Osmanlı ülkesinin coğrafi konumunun savunmaya elverişli olması
- E) Düvel-i Muazzama'nın Osmanlı ülkesindeki azınlıkları kışkırtması

3. Osmanlı Devleti'nin Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu kabul ettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küçük Kaynarca
- B) Yaş
- C) Bükreş
- D) Edirne
- E) İstanbul

4. Fransa'nın 1798'de Mısır'ı işgal etmesinde

- I. İngiltere'nin Uzak Doğu sömürgeleriyle bağlantısını kesmek istemesi,
- II. Doğu Akdeniz'deki varlığını güçlendirmek istemesi,
- III. İngiltere'ye karşı Rusya'nın desteğini almak istemesi

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. 1798'de Mısır'ı işgal eden Napolyon'un 1801 yılında El-Ariş Antlaşması'nı imzalayarak bölgeden çekilmesinde

- I. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın Mısır valiliğine atanması,
- II. Osmanlı Devleti'nin İngiltere ve Rusya ile ittifak kurması,
- III. Nizam-ı Cedit kuvvetlerinin Akka'da Fransız kuvvetlerini yenilgiye uğratması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Tek başına topraklarını koruyamayan Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren uygulamaya koyduğu "denge siyaseti"ne ilişkin verilen

- I. Osmanlı Devleti'nin, Napolyon'un Mısır'ı işgali sırasında İngiltere ve Rusya'dan destek alması,
- II. Rusya'ya karşı isyan eden Leh miliyetçilerinin Osmanlı Devleti'ne sığınması,
- III. İngiltere'nin Mısır'ı işgali sonrasında Osmanlı Devleti'nin Almanya ile yakınlaşması

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

7.

I	İstanbul Antlaşması	Rusya'nın Azak Kalesi'ni almasıyla ilk defa Karadeniz'e inmesi
II	Küçük Kaynarca Antlaşması	Rusya'nın Karadeniz'de ilk kez ticaret gemisi bulundurma hakkı elde etmesi
III	Yunan İsyanı	Rusya'nın ilk kez boğazlardan geçerek Akdeniz'e donanma indirmesi
IV	Hünkâr İskelesi Antlaşması	Boğazların Rusya'nın düşmanlarına kapatılması
V	Londra Sözleşmesi	Boğazların ticaret gemilerine açık, savaş gemilerine kapalı olması

Rusya'nın Karadeniz ve Boğazlar üzerinde elde ettiği kazanımların verildiği tabloda hangi öncüldeki bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. 1814'te toplanan Viyana Kongresi'ne galipler safında katılan ve alınan kararlarda etkili olan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İngiltere B) Rusya C) Avusturya
D) Prusya E) Fransa

9. Viyana Kongresi'nde Avusturya Başbakanı Metternich'in görüşleri doğrultusunda benimsenen düzene tepki niteliğindeki gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) 1830 İhtilalleri
B) 1848 İhtilalleri
C) Yunan İsyanı
D) Londra Boğazlar Sözleşmesi
E) İtalya ve Almanya'nın kurulması

10. Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı sırasında yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Osmanlı Devleti'ni Rusya ile Hünkâr İskelesi Antlaşması'nı imzalamaya mecbur bırakmıştır?

- A) Avusturya'nın Rusya ile yakınlaşması
B) İngiltere'den beklenen desteğin alınamaması
C) Yunanistan'ın bağımsızlığını kazanması
D) Osmanlı ordusunun Nizip Savaşı'nda yenilmesi
E) Navarin'de Osmanlı donanmasının yakılması

11. XIX. yüzyıla görülen

- I. Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın imzalanması,
II. Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nın yapılması,
III. Islahat Fermanı'nın yayımlanması

gelişmelerinden hangileri, Osmanlı Devleti'nin Mısır Sorunu'nu çözmek için dış destek arayışına örnek oluşturmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı'nın sonuçlarından biridir?

- A) Mısır'da Mehmet Ali Paşa'nın yönetimi sona ermiştir.
B) İngiltere'nin Mısır üzerindeki baskısı sona ermiştir.
C) Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlerin desteğine muhtaç olmuştur.
D) Osmanlı Devleti, Yunanistan'ın bağımsızlığını tanımıştır.
E) II. Mahmud, Yeniçeri Ocağını lağvetmiştir.

1. 1833'te imzalanan Hünkâr İskelesi Antlaşması için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Rusya'ya, Osmanlı Devleti üzerindeki etkinliğini artırma imkânı sunmuştur.
- B) Rusya'ya, Boğazlardan serbestçe geçme hakkı tanımıştır.
- C) Osmanlı Devleti, Mehmet Ali Paşa'ya karşı Rusya'nın güvencesini sağlamıştır.
- D) Boğazları, uluslararası bir sorun hâline getirmiştir.
- E) Osmanlı Devleti'nin Boğazlardaki mutlak hâkimiyetine son vermiştir.

2. Osmanlı Devleti, İngiltere, Fransa, Rusya, Avusturya ve Prusya'nın katılımıyla imzalanan 1841 Londra Boğazlar Antlaşması'na göre; Boğazlar, Osmanlı egemenliğinde kalacak ve barış zamanında yabancı savaş gemilerine kapalı tutulacaktır.

Bu gelişmenin aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Rusya'nın Hünkâr İskelesi Antlaşması'yla elde ettiği ayrıcalıkların son bulması
- B) Osmanlı Devleti'nin Boğazlar üzerindeki egemenliğinin uluslararası alanda tanınması
- C) Osmanlı Devleti'nin Boğazlardan geçişe tek başına karar verme yetkisinin elinden alınması
- D) Boğazlardan geçişle ilgili Osmanlı kanunlarının geçerli kılınması
- E) I. Dünya Savaşı'na kadar sürecek olan Boğazlar rejiminin belirlenmesi

3. Kırım Savaşı'ndan sonra sıcak denizlere inme siyasetine ara veren Rusların yeniden harekete geçerek 93 Harbi'ni (1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı) başlatmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Rusya'nın Panslavizm politikası ile Balkanlarda etkisini artırması
- B) İngiltere ve Fransa'nın Osmanlı Devleti'ne verdiği desteğin artması
- C) Rusya'nın Karadeniz'de yeniden donanma bulundurma hakkını kazanması
- D) Tersane Konferansı kararlarını Osmanlı Devleti'nin kabul etmemesi
- E) İtalya ve Almanya'nın kurulmasıyla uluslararası dengelerin değişmesi

4. Rusların 1853-1856 yılları arasında gerçekleşen Kırım Savaşı'nı başlatmalarındaki asıl neden ve bunu gizlemek için savaş sebebi olarak ileri sürdükleri gerekçe aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

Asıl Neden	Gerekçe
A) Rusların, Slav Birliği'ni sağlamak istemesi	Rusların, Ortodoksların haklarının ihlal edildiği iddiası
B) Rusların, sıcak denizlere inmek istemesi	Rusların, Kutsal Yerler Sorunu'nu öne sürmesi
C) Rusların, Boğazların kontrolünü ele geçirmek istemesi	Rusların, Sırlara özerklik verilmesi teklifinin kabul görmemesi
D) Rusların, Hindistan'a ulaşan ticaret yollarını ele geçirmek istemesi	Rusların, Balkanlarda yaşanan milliyetçi hareketleri ileri sürmesi
E) Rusların, Karadeniz'de hâkimiyet kurmak istemesi	Rusların, Macar ve Leh mültecileri sorununu öne sürmesi

5. Sultan Abdülaziz'in saltanatının son yıllarında 1875'te Hersek'te başlayan ve tüm Balkanlara yayılan, tarihe "Balkan Buhranı" olarak geçen milliyetçi isyanların ortaya çıkmasında

- I. Osmanlı Devleti'nin meşruti idareye geçmesi,
- II. Balkan uluslarında ayrılık fikrinin güçlenmesi,
- III. Rusların Panislavizm politikası izlemesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Dersinde Kırım Savaşı'nı anlatan bir tarih öğretmenin aşağıdakilerden hangisinden söz etmesi beklenmez?

- A) İngiltere'den ilk dış borcun alınması
- B) Modern hemşireliğin ortaya çıkması
- C) Osmanlı ülkesinde ilk telgraf hattının çekilmesi
- D) Osmanlı donanmasının Sinop'ta Ruslar tarafından yakılması
- E) Prusya'nın Osmanlı Devleti'nin yanında savaşa girmesi

7. 93 Harbi'nde İngiltere'den beklediği desteği alamayan Osmanlı Devleti, Ayastefanos Antlaşması'nın revize edileceği Berlin Kongresi'nde (1878) İngiltere'nin desteğini aşağıdakilerden hangisi karşılığında sağlamıştır?

- A) Kıbrıs'ın İngiltere'ye üs olarak verilmesi
- B) Mısır'ın İngiliz yönetimine bırakılması
- C) Süveyş Kanalı'nda İngilizlere imtiyaz tanınması
- D) Düyûn-ı Umûmiye İdaresi'nin kurulması
- E) Boğazların İngiliz donanmasına açılması

8. Aşağıdakilerden hangisi, Berlin Antlaşması'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Bulgaristan, yarı bağımsız bir prenslik olarak kabul edilmiştir.
- B) Sırbistan, Karadağ ve Romanya'ya tam bağımsızlık verilmiştir.
- C) Bosna-Hersek'in yönetimi, Avusturya-Macaristan'a bırakılmıştır.
- D) Rusya, Ayastefanos'taki kazanımlarını korumuştur.
- E) İngiltere'nin Doğu Akdeniz'deki etkisi artmıştır.

9. "Berlin Antlaşması'yla hem Kafkaslarda hem Balkanlarda toprak kaybeden Osmanlıların kayıpları bunlarla sınırlı kalmamıştır." **diyen bir tarih öğretmeni bu tezine**

- I. Fransa'nın Tunus'u işgali,
- II. Rusya'nın Kırım'ı işgali,
- III. İngiltere'nin Mısır'ı işgali

gelişmelerinden hangilerini kanıt olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. XIX. yüzyılın son çeyreğinden itibaren Avrupalı devletler arasında hizipleşmelerin meydana gelmesinde ve İttifak ile İtilaf bloklarının ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi bulunmaz?

- A) İtalya ve Almanya'nın siyasi birliğini tamamlayıp sömürgeciliğe yönelmesi
- B) Fransa'nın Alsas-Loren bölgesini Almanya'dan geri almak istemesi
- C) Rusya'nın Balkanlarda Panslavizm politikası izlemesi
- D) İngiltere ve Rusya arasında Reval Görüşmeleri'nin yapılması
- E) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma politikası izlemesi

11. Aşağıdakilerden hangisi Sened-i İttifak Sözleşmesi'ne ait bir özellik değildir?

- A) Merkez ile yerel güçler arasında uzlaşma metni niteliği taşıması
- B) Osmanlı padişahının yetkilerini sınırlandıran ilk belge olması
- C) Âyanların padişah tarafından resmen tanınmasını sağlayan belge olması
- D) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasında âyanların desteğinin sağlanması
- E) Âyanların padişaha, iç ve dış düşmanlara karşı güvence vermesi

12. Tanzimat Fermanı'nda halka tanınan haklar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Can, mal ve namus güvenliğinin sağlanması
- B) Vergide adalet ilkesinin uygulanması
- C) Askerlik hizmetinin vatan görevi haline getirilmesi
- D) Mülkiyet hakkının güvence altına alınması
- E) Meclis-i Mebusan'da halkın temsil edilmesi

1. 1839 Tanzimat Fermanı'nda geçen "eski idare usulünü tamamen değiştiren bu iradenin dost devletlere duyurulması" ifadesi aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığını gösterir?

- A) Dış borçların ödenmesinde İngiltere ve Fransa'nın desteğini alma
B) Londra Konferansı'nda Avrupalı devletlerin desteğini sağlama
C) Azınlık sorunlarının çözümünde Avusturya ve Rusya'nın desteğini sağlama
D) Islahat hareketlerinin uygulanmasında Avrupalı devletlerin müdahalesini sağlama
E) Kırım Savaşı'nda Rusya'ya karşı Avrupa kamuoyunun desteğini sağlama

2.

I	Tanzimat Fermanı	Londra Konferansı
II	Islahat Fermanı	Paris Konferansı
III	Kanun-ı Esasi	Viyana Konferansı
IV	I. Meşrutiyet	İstanbul (Tersane) Konferansı
V	II. Meşrutiyet	Reval Görüşmeleri

Osmanlı Devleti'nde ıslahatlar ve bu ıslahatların yapılmasında etkili olan dış politik gelişmelerin eşleştirildiği tabloda hangi öncül yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Tebaanın kanun önünde eşitliğine dayanan Osmanlı birliği siyaseti, Tanzimat Fermanı'nın en önemli unsurlarından biri olmuş ve Osmanlıcılık düşüncesinin temelini oluşturan bu siyaset, Islahat Fermanı'nda da sürdürülmüştür.

Bu duruma Islahat Fermanı'nın

- I. gayrümüslimlere memuriyet hakkının verilmesi,
II. yabancıların, Osmanlı sınırları içerisinde mülk sahibi olabilmesi,
III. azınlıklara okul ve hastane açma hakkının verilmesi

kararlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda yenilik hareketlerinin yapılmasında aşağıdakilerden hangisinin belirleyici bir etkisinin olduğu savunulamaz?

- A) Halkın, yöneticileri değişim doğrultusunda harekete geçirmesi
B) Osmanlı Devleti'nin askerî ve ekonomik açıdan güç kaybetmesi
C) Avrupalı devletlerin azınlık haklarını gündeme getirmesi
D) Gayrimüslimlerin devlete olan bağlılığının artırılmak istenmesi
E) Bürokrat ve gazetecilerden oluşan Genç Osmanlıların baskısı

5. Osmanlı Devleti'nin Kanun-ı Esasi'yi ve I. Meşrutiyet'i, Tersane Konferansı'nın yapıldığı sırada, 23 Aralık 1876'da ilan etmesinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupalı devletlerin iç işlerine müdahalesini önlemek
B) Islahat Fermanı'nı yürürlükten kaldırmak
C) Sanayi Devrimi'nin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak
D) Yeni Osmanlıları yönetimden uzaklaştırmak
E) Berlin Konferansı'nda Avrupalı devletlerin desteğini almak

6. Osmanlı Devleti'nde Kanun-ı Esasi'nin ilan süreciyle ilgili

- I. Tanzimat'la başlayan modernleşme sürecinin doğal bir devamıdır.
II. Genç Osmanlıların halkın yönetime katılması düşüncesi ilanında etkili olmuştur.
III. Abdülaziz Dönemi'nde top atışlarıyla halka duyurulmuştur.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi, Kanun-ı Esasi'yi, daha önce ilan edilen Tanzimat ve Islahat fermanlarından farklı kılan özelliklerden biridir?

- A) Temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınması
- B) Yönetim ve hukuk alanında düzenlemeler içermesi
- C) Halkı yönetime ortak etmesi
- D) Merkezî otoriteyi güçlendirmeyi hedeflemesi
- E) Tüm tebaanın kanun önünde eşit kabul edilmesi

8. Aşağıdakilerden hangisi Kanun-ı Esasi'nin (1876) ilanının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Devletin siyasi rejiminin belirlenmesi
- B) Yöneten sınıfın yetki sınırlarının ortaya konması
- C) İki meclisli bir parlamentonun oluşturulması
- D) Osmanlı Devleti'nin ilk kez anayasal bir düzene geçmesi
- E) Padişahın yürütme üzerindeki otoritesine son verilmesi

9. II. Meşrutiyet Dönemi'nde 1909'da Kanun-ı Esasi'de yapılan değişiklikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Padişahın meclisin feshini sınırlayan hükümler eklenmesi
- B) Vatandaşlara parti, dernek ve cemiyet kurma hakkının verilmesi
- C) Âyan Meclisinin faaliyetlerine son verilmesi
- D) Nazırların meclise karşı sorumlu hâle getirilmesi
- E) Basın özgürlüğünün anayasal güvence altına alınması

10. 23 Ocak 1913'te Bâbîâli Baskını olarak bilinen darbeyle yönetimi ele geçiren İttihatçılar, ülkede fiilen tek parti iktidarı kurmuştur. İttihatçıların yönlendirmesiyle muhaliflerden bazıları tutuklanmış, eski sadrazam Kâmil Paşa başta olmak üzere bazı kabine üyeleri sürgüne gönderilmiştir. Edirne'yi kurtarma vaadiyle iktidara gelen İttihatçılar, 30 Mayıs 1913'te imzalanan Londra Antlaşması'yla Edirne'yi Bulgaristan'a bırakmak zorunda kalmıştır.

Buna göre Bâbîâli Baskını'nın

- I. II. Meşrutiyet Dönemi'nde başlayan çok partili rejimin son bulması,
- II. Balkan Savaşı'ndaki mevcut durumun Osmanlı Devleti lehine değişmesi,
- III. İttihat ve Terakki'nin önde gelenlerinin yer aldığı yeni bir hükûmetin kurulması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde Fransız İhtilali'nin getirdiği ilkelerin etkisiyle yürütülen demokratikleşme hareketlerine aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Tanzimat Fermanı
- B) Islahat Fermanı
- C) Sened-i İttifak
- D) Kanun-ı Esasi
- E) I. Meşrutiyet

12. Kerem'in, "Osmanlı Devleti'nde Seçimler" konusuyla ilgili çalışmasının sonuç kısmında paylaştığı aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) II. Mahmud Dönemi'nde tebaaya, muhtarlarını seçme hakkı tanınmıştır.
- B) Tanzimat Dönemi'nde vilayet ve liva meclislerine halkın seçtiği üyeler alınmıştır.
- C) Kanun-ı Esasi'de tek dereceli seçim sistemi benimsenmiştir.
- D) 93 Harbi nedeniyle Mebusan Meclisi'nin faaliyetlerine son verilmiştir.
- E) Mebusan Meclisi'nin üye sayısı, Âyan Meclisi'nden fazla tutulmuştur.

1. Osmanlı Devleti'nin, XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren büyük devletler arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanarak siyasi varlığını sürdürmeyi amaçladığı politika aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstimalet politikası
- B) Islahat siyaseti
- C) Denge politikası
- D) Yalnızlık politikası
- E) Fütuhat politikası

2. Grek ve Dakya projelerini gerçekleştirmek isteyen Avusturya ve Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne 1787'de açtıkları savaşı bitiren antlaşmalar aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Prut-Pasarofça
- B) Pasarofça-Belgrad
- C) Belgrad-Küçük Kaynarca
- D) Küçük Kaynarca-Ziştovi
- E) Ziştovi-Yaş

3. Osmanlıların XIX. yüzyıl başlarında "Düvel-i Muazzama" (Büyük Devletler) olarak adlandırdığı devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İtalya
- B) Rusya
- C) Prusya
- D) Avusturya
- E) Fransa

4. Rusya'nın Kırım'ı hâkimiyetine almasında

- I. Küçük Kaynarca Antlaşması,
- II. Aynalıkavak Tenkihnamesi,
- III. Yaş Antlaşması

gelişmelerinden hangilerinin etkisi vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nin batıdaki en önemli müttefiki olan Fransa'nın yerini XVIII. yüzyıl sonlarında İngiltere'nin almasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Napolyon'un Mısır'ı işgal etmesi
- B) İngiltere ile Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nın yapılması
- C) Fransa'nın Sırp ve Yunan isyanlarına destek vermesi
- D) Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın Fransa'dan destek görmesi
- E) Fransa'nın Osmanlı ülkesindeki âyanlarla iş birliği yapması

6. Osmanlı Devleti'nin ortadan kaldırılması ve topraklarının paylaşılmasını içeren "Şark Meselesi" tabiri ilk kez aşağıdakilerden hangisinde gündeme getirilmiştir?

- A) Paris Konferansı
- B) Viyana Konferansı
- C) Berlin Konferansı
- D) Tersane Konferansı
- E) Londra Konferansı

7. İstanbul ve Balkanları kapsayan Grek Devleti ile Eflak, Boğdan ve Besarabya'yı içine alan Dakya Devleti projesiyle Osmanlı Devleti'ni Avrupa'dan çıkarmayı hedefleyen devletler, aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Fransa-İngiltere
- B) Rusya-Avusturya
- C) Prusya-İspanya
- D) Venedik-Lehistan
- E) Hollanda-Portekiz

8. Fransız İhtilali sonucunda ortaya çıkan özgürlük ve milliyetçilik akımlarını Avrupa'ya yaymak isteyen Napolyon'un başlattığı savaşları sona erdiren konferans aşağıdaki şehirlerden hangisinde gerçekleştirilmiştir?

- A) Westfalya B) Londra C) Viyana
D) Paris E) Berlin

9. Yunan İsyanı'na destek vermek amacıyla İngiltere, Fransa ve Rusya'nın Osmanlı-Mısır donanmasını imha ettiği gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Navarin Olayı B) Çeşme Baskını
C) Mençikof Olayı D) Sinop Baskını
E) Bâbîâli Baskını

10. Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Devleti'nin uğraştığı sorunlardan biri değildir?

- A) Tepedelenli Ali Paşa İsyanı
B) Yunan İsyanı
C) Dış Borçlar Sorunu
D) Boğazlar Sorunu
E) Kara Yorgi İsyanı

11. 1829 Edirne Antlaşması'yla Mora'da bağımsız bir Yunanistan'ın kurulması ve Sırlara özerklik verilmesinin aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki otoritesinin zayıflaması
B) Osmanlı ülkesindeki milliyetçi hareketlerin son bulması
C) Mısır Valisi Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın isyan etmesi
D) Balkanlarda, bağımsızlık hareketlerinin hız kazanması
E) Rusya'nın Balkan milletleri üzerindeki nüfuzunun artması

12. Mehmet Ali Paşa'ya Mısır ve Girit valiliklerine ek olarak Suriye valiliğinin, oğlu İbrahim Paşa'ya ise Cidde ve Adana valiliklerinin verildiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bükreş B) Kütahya
C) Londra D) Hünkâr İskeleyi
E) Balta Limanı

13. Mısır Sorunu'nun çözümü için 1840'ta toplanan Londra Konferansı'na katılan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İngiltere B) Rusya C) Prusya
D) Avusturya E) İspanya

1. Kırım Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ne askerî destekte bulunan ülkelere

- I. Fransa,
- II. Piyemonte,
- III. Almanya

devletlerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. 1856 Paris Antlaşması'nda "Osmanlı Devleti bir Avrupa devleti sayılacak ve Avrupa hukukundan faydalanacak." kararının alınmasında aşağıdakilerden hangisinin doğrudan etkisi vardır?

- A) II. Mahmud'un Yeniçeri Ocağı'nı kaldırması
B) Abdülmecid'in Islahat Fermanı'nı ilan etmesi
C) Jön Türklerin baskısıyla Kanun-ı Esasi'nin ilan edilmesi
D) Ahmet Cevdet Paşa öncülüğünde Mecelle'nin hazırlanması
E) II. Mahmud'un âyanlarla Senedi İttifak sözleşmesini imzalaması

3. Aşağıdakilerden hangisi 1856'da imzalanan Paris Antlaşması'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa devleti sayılması
B) Karadeniz'in tarafsız hâle getirilmesi
C) Eflak ve Boğdan'a ayrıcalıklar tanınması
D) Teselya topraklarının Yunanistan'a verilmesi
E) Osmanlı toprak bütünlüğünün güvence altına alınması

4. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda yaşadığı

- I. Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı,
- II. Rum İsyanı,
- III. Âyanlar,
- IV. Dış Borçlar,
- V. Boğazlar

gibi meselelerden hangisinin, uluslararası bir sorun hâline geldiği söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Balkan Buhranı üzerine Avrupalı devletlerin katılımıyla 1876'da toplanan, Osmanlı Devleti'nin Sırbistan ve Karadağ'a toprak, Bulgaristan'a ise muhtariyet vermesini öngören diplomatik girişim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Berlin Konferansı
B) Tersane Konferansı
C) Paris Konferansı
D) Londra Konferansı
E) Viyana Konferansı

6. 93 Harbi sonunda Rusya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Ayastefanos Antlaşması'nı Avrupalı devletlerin tanımaması üzerine imzalanan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paris B) Viyana C) Roma
D) Berlin E) Londra

7. “Plevne kahramanı” olarak anılan Osmanlı komutanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazi Ahmet Muhtar Paşa
- B) Nene Hatun
- C) Gazi Osman Paşa
- D) Namık Kemal
- E) Mithat Paşa

8. Ayastefanos Antlaşması’nda

- I. Bosna – Hersek,
- II. Romanya,
- III. Bulgaristan

topraklarıyla ilgili alınan kararlardan hangilerinde, Berlin Antlaşması’nda değişikliğe gidilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Osmanlı Devleti Berlin Antlaşması’nda

- I. Kars,
- II. Bosna Hersek,
- III. Sırbistan

bölgelerinden hangilerini Ruslara bırakmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

10. Osmanlı Devleti, XX. yüzyıl başlarında ortaya çıkan

- I. Trablusgarp Savaşı,
- II. Balkan Savaşı,
- III. I. Dünya Savaşı

gibi gelişmelerden hangilerinde Hintli ve Arakanlı Müslümanlardan para yardımı almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Âyanların desteğiyle tahta çıkan ve aynı grubun baskısıyla Sened-i İttifak belgesini imzalamak zorunda kalan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) III. Selim
- B) IV. Mustafa
- C) II. Mahmud
- D) Abdülmecid
- E) Abdülaziz

12. Tanzimat Fermanı’nda yer alan

- I. Çıkarılacak kanunlar fermana aykırı olmayacak.
- II. Hiç kimse mahkeme kararı olmadan cezalandırılmayacak.
- III. Fermana padişah dahil herkes uyacak.

kararlarından hangileri “kanun üstünlüğü” ilkesinin benimsendiğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Fermanı'nı ilanında aşağıdakilerden hangisinin etkisi bulunmaz?
- A) Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyanının
- B) Avrupalı devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine müdahale etme eğiliminin
- C) Osmanlı'da merkezî otoriteyi güçlendirme ihtiyacının
- D) Âyanların padişah üzerinde oluşturduğu baskının
- E) Gayrimüslim tebaanın haklarını düzenleme gerekliliğinin

2. Osmanlı Devleti, aşağıdakilerden hangisinin ilanı ile meşruti idareye geçmiştir?
- A) Tanzimat Fermanı'nın
- B) Islahat Fermanı'nın
- C) Sened-i İttifak'ın
- D) Kanun-ı Esasi'nin
- E) Gülhane Hatt-ı Hümayunu'nun

3. Aşağıdakilerden hangisi 1876'da ilan edilen Kanun-ı Esasi'de yer alan maddelerden biri değildir?
- A) Âyan Meclisi'nin üyeleri, halk tarafından dört yıllığına seçilir.
- B) Matbuat, kanun dairesinde serbesttir.
- C) Müsadere, angarya ve işkence yasaktır.
- D) Padişah, icraatlarından dolayı sorumlu tutulamaz.
- E) Kanun teklifi Heyet-i Vükela'ya aittir.

4. Tanzimat Dönemi'nde Ahmet Cevdet Paşa'nın başkanlığındaki bir komisyonun hazırladığı medeni kanun düzenlemesi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mecelle
- B) Kanunname-i Âli Osman
- C) Teşkilât-ı Esasiye
- D) Düstur
- E) Tanzimat-ı Hayriye

5. II. Meşrutiyet Dönemi'nde kurulan siyasi partiler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
- A) İttihat ve Terakki Fırkası
- B) Osmanlı Demokrat Fırkası
- C) İttihad-ı Muhammedi Fırkası
- D) Terakkiperver Halk Fırkası
- E) Hürriyet ve İtilaf Fırkası

6. "Üç Tarz-ı Siyaset" fikrini ortaya atan ve bu kapsamda bir Osmanlı ulusu oluşturma, İslamcılığa dayalı devlet yapısı kurma ile ırka dayalı Türk siyasal ulusçuluğu geliştirme görüşlerini savunan Osmanlı aydını aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ziya Gökalp
- B) Namık Kemal
- C) Yusuf Akçura
- D) Ahmet Rıza
- E) Mithat Paşa

7. Aşağıdaki fikir akımı-savunucusu eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Osmanlıcılık-Namık Kemal
- B) İslamcılık-Mehmet Akif
- C) Türkçülük- Mehmet Emin Yurdakul
- D) Osmanlıcılık-Ziya Paşa
- E) Türkçülük-Tevfik Fikret

8. Osmanlıcılık düşüncesinin zayıflamasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Berlin Antlaşması'nda Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın bağımsız olmasının
- B) Ulusçuluk fikrinin azınlıklar arasında kabul görmesinin
- C) Azınlıklara önemli haklar getiren Islahat Fermanı'nın ilan edilmesinin
- D) Balkan Savaşları'nda Makedonya ve Arnavutluk'un kaybedilmesinin
- E) II. Meşrutiyet Dönemi'nde Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilan etmesinin

9. Osmanlı ülkesinde Türkçülük akımının güçlenmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Avrupa'da Türkler aleyhinde propagandalar yapılması
- B) Balkan Savaşları sonucunda Meriç Nehri'nin batısında kalan toprakların kaybedilmesi
- C) II. Abdülhamid'in Jön Türkleri yönetimden uzaklaştırması
- D) İttihat ve Terakki'nin Bâbîâli Baskını ile doğrudan iktidara gelmesi
- E) Kaybedilen Balkan ve Kafkas topraklarından Anadolu'ya göçlerin olması

10. Osmanlı-Türk tarihinde modern anlamda darbe tanımlamasına uyan ilk siyasi hareket aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genç Osmanlıların anayasal idareye karşı çıkan Abdülaziz'i tahttan indirmesi
- B) İttihat ve Terakkici subayların Makedonya'da meşrutiyet yanlısı isyan başlatması
- C) İttihat ve Terakki'ye karşıt grupların İstanbul'da 13 Nisan 1909'da isyan çıkarması
- D) I. Balkan Savaşı devam ederken Bâbîâli Baskını ile sadrazamın istifaya zorlanması
- E) 31 Mart Vakası'ndan sonra II. Abdülhamid'in tahttan indirilmesi

11. Aşağıdakilerden hangisi 31 Mart Vakası'nın sebeplerinden biri değildir?

- A) II. Abdülhamid'in İttihatçılar tarafından tahttan indirilmesi
- B) İttihatçıların sert ve otoriter uygulamalarının tepki çekmesi
- C) Serbestî'nin başyazarı Hasan Fehmi'nin suikasta uğraması
- D) Ordu içindeki alaylı subayların tasfiye edilmeye başlanması
- E) Ahrar Fırkası ve İttihâd-ı Muhammedî Cemiyeti'nin halkı kışkırtması

12. 31 Mart İsyanı'nın bastırılmasında rol oynayan, Mustafa Kemal'in kolağası olarak görev aldığı ordu aşağıdakilerden hangisidir

- A) Yıldırım Ordusu
- B) Hareket Ordusu
- C) Redif Kuvvetleri
- D) Nizamiye Ordusu
- E) Yedinci Ordu

1. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren yaşadığı toprak kayıplarının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Büyük devletlerin Akdeniz ve Orta Doğu'da yayılmak istemesi
- B) Balkanlarda milliyetçiliğin etkisiyle azınlık isyanlarının çıkması
- C) Rusya'nın sıcak denizlere inme ve Panslavizm siyaseti izlemesi
- D) Avrupalı devletlerin Osmanlı toprakları üzerindeki emellerinin birbiriyle çelişmesi
- E) Osmanlı Devleti'nin teknolojik açıdan Avrupa'nın gerisinde kalması

2. 1853-1856 tarihleri arasında gerçekleşen Kırım Savaşı'nı bitiren, otuz dört maddeden oluşan antlaşma aşağıdaki şehirlerden hangisinde imzalanmıştır?

- A) Paris
- B) Londra
- C) Moskova
- D) İstanbul
- E) Berlin

3. Dersinde 1830'lu yıllarda ortaya çıkan Mısır Sorunu'nu anlatacak olan tarih öğretmenin aşağıdakilerden hangisine yer vermesi beklenmez?

- A) Kütahya Antlaşması
- B) Tanzimat Fermanı
- C) Tilsit Antlaşması
- D) Londra Konferansı
- E) Nizip Savaşı

4. Avrupalı devletlerin XIX. yüzyılda ve XX. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'ne karşı izlediği siyasetle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Fransa, 1830'da Cezayir'i ve 1881'de Tunus'u topraklarına katmıştır.
- B) Avusturya, Sırp ve Yunan isyanlarına yoğun destek vermiştir.
- C) Akdeniz'de hâkimiyetini güçlendirmek isteyen İngiltere, 1882'de Mısır'ı işgal etmiştir.
- D) Rusya, Abdülmecid Dönemi'nde ilan edilen Tanzimat Fermanı'na tepki göstermiştir.
- E) Kuzey Afrika'daki son Osmanlı toprağı olan Trablusgarp, İtalya'nın işgaline uğramıştır.

5. Aşağıdakilerden hangisi Aydınlanma Dönemi fikirlerine ve Fransız İhtilali'nin getirdiği akımlara tepki niteliğindedir?

- A) Kutsal Yerler Sorunu
- B) Yüz Yıl Savaşları
- C) 1830 İhtilalleri
- D) 1848 İhtilalleri
- E) Meternich Sistemi

6. Osmanlı Devleti'nin Rus yanlısı Şahin Giray'ın hanlığını tanıması, buna karşılık Rusların Kırım'daki kuvvetlerini geri çekmesi esaslarını içeren ve Küçük Kaynarca Antlaşması'nın bir eki niteliğindeki düzenleme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynalıkavak Tenkihnâmesi
- B) Zıştovi Antlaşması
- C) Yaş Antlaşması
- D) Bükreş Antlaşması
- E) Edirne Antlaşması

7. Kırım Savaşı'nda Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'ne siyasi ve askerî destek sağlamasında

- I. Rusya'nın Boğazlar üzerinde hâkimiyet kurmasının İngiltere ve Fransa'nın çıkarlarına aykırı olması,
- II. İtalyan siyasi birliğini sağlamak isteyen Piyemonte'nin İngiltere ve Fransa ile birlikte hareket etmesi,
- III. Rusya'nın sıcak denizlere inme siyasetinin İngiltere ve Fransa'nın Akdeniz'deki çıkarlarıyla örtüşmemesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) I, II ve III

8. Avusturya ve Rusya'nın ittifak kurarak Osmanlı Devleti'ne saldırmasıyla 1787'de başlayan savaşlar sürecinde Avusturya; Eflâk, Sırbistan ve Bosna'da bazı toprakları ele geçirmesine rağmen 1791'de Osmanlı Devleti'yle Zıştovi Antlaşması'nı imzalayarak Orsova dışında aldığı tüm yerleri geri vermiştir. Bu gelişmenin ardından Avusturya, Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'ne yaklaşmaya başlamıştır.

Buna göre, Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne yaklaşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Avusturya'nın, Rusya'nın Balkanlarda aşırı güçlenmesinden endişe duyması
- B) Fransa'da ortaya çıkan ihtilalin Avusturya'da tedirginlik yaratması
- C) Avusturya'nın iç meselelerine daha fazla zaman ayırmak istemesi
- D) Avusturya'da II. Joseph'in vefatıyla taht değişikliğinin yaşanması
- E) Rusya'nın Yaş Antlaşması'nı imzalayarak savaştan çekilmesi

9. Aşağıdakilerden hangisi, XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan savaşlar sonucunda imzalanan antlaşmalardan biri değildir?

- A) Bükreş B) Edirne
 C) Hünkâr İskelesi D) Paris
 E) Ayastefanos

10. XIX. yüzyılda Osmanlı-Rus savaşlarının çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Sırp İsyanı
- B) Yunan İsyanı
- C) Mısır Sorunu
- D) Kutsal Yerler Sorunu
- E) Balkan Bunalımı

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda kaybettiği topraklardan biri değildir?

- A) Mısır B) Tunus C) Cezayir
 D) Libya E) Karadağ

12. Padişah adına âyanlarla Sened-i İttifak Sözleşmesi'ni imzalayan Osmanlı sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alemdar Mustafa Paşa
- B) Mahmud Nedim Paşa
- C) Kabakçı Mustafa Paşa
- D) Mustafa Reşit Paşa
- E) Ahmet Muhtar Paşa

XIX VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN SOSYO-EKONOMİK HAYAT

Terimler ve Kavramlar

- Ham madde
- Endüstriyel üretim
- Düyûn-ı Umûmiye
- Sermaye
- Islah-ı Sanayi
- Göç
- Metropol
- Salgın
- Kamuoyu
- Millî İktisat Politikası

Neler Öğreneceksiniz?

- Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde endüstriyel üretime geçiş çabalarını ve bu süreçte yaşanan zorlukları
- Osmanlı Devleti'nin son dönemlerindeki nüfus hareketlerinin siyasi, askerî ve ekonomik sebep ve sonuçlarını
- Modernleşmeyle birlikte sosyal, ekonomik ve politik anlayışta yaşanan değişim ve dönüşümlerin gündelik hayata etkilerini

18. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Osmanlı Devleti'nin XVIII. ve XIX. yüzyıllarda Avrupa devletleriyle ekonomik açıdan rekabet edememesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Tımar sisteminin bozulmasına bağlı olarak tarımsal üretimin düşmesi
- B) Osmanlı Devleti'nde gümrük vergilerinin yabancıların lehine düzenlenmesi
- C) Avrupalı devletlerin geniş sömürge ve pazarlara sahip olması
- D) Sanayi Devrimi'nin Avrupa'da üretim ve teknolojiyi dönüştürmesi
- E) Osmanlı Devleti'nde ihracatı artırmaya yönelik adımlar atılması

2. Osmanlı Devleti'nin sanayileşme çabalarının sonuçsuz kalmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Ham madde kaynaklarının yetersiz olması
- B) Uzun süren yüksek maliyetli savaşlara girilmesi
- C) Sermaye birikiminin yetersiz olması
- D) Nitelikli personel sayısının yeterli olmaması
- E) Pozitif bilimlerdeki gelişmelerin takip edilememesi

3. Aşağıdakilerden hangisi 1838 Balta Limanı Antlaşması'nın maddelerinden biri değildir?

- A) İngilizler, Osmanlı ülkesindeki tarım ve sanayi ürünlerini serbestçe alıp satabilecek.
- B) Osmanlı Devleti, hâlihazırda uyguladığı ihracat yasaklarını kaldıracak.
- C) Yerli tüccarlara sağlanan kolaylıklar, İngiliz tüccarlarına da sağlanacak.
- D) İhracattan ve ithalattan alınan vergiler aynı oranda uygulanacak.
- E) İngiliz tüccarlara mevcut kapitülasyonların dışında yeni ayrıcalıklar verilecek.

4. XIX. yüzyılın ortalarından itibaren Osmanlı Devleti'ne borç veren İngiltere, bu borçların fabrika kurmak amacıyla kullanılmamasını şart koştur.

İngiltere'nin bu tutumu aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Osmanlı ülkesini dış pazar olarak görmesi
- B) Gayrimüslim azınlığın ayrıcalıklarını korumak istemesi
- C) Borçların geri ödenemeyeceğinden endişe duyması
- D) Osmanlı'nın dış ticaret açığını kapatmayı hedeflemesi
- E) Osmanlı ülkesinde serbest ticareti yaygınlaştırmak istemesi

5. Osmanlı Devleti'nde sanayi alanındaki gelişmeler, XVIII. yüzyılda çuha, boya, barut, kereste, yelken, kâğıt, porselen ve cam imalathanelerinin kurulmasıyla başlamıştır. XIX. yüzyılda ise bu gelişmeler çeşitlenerek ayakkabı, fes, un, sabun, çivi, çimento, pil, şişe, kibrit, soba, asit, yağ ve tarım makineleri üretimine yönelik fabrikaların kurulmasıyla sürmüştür.

Osmanlı Devleti'nin bu çabalarının aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenemez?

- A) İthal ürünlere olan bağımlılığı azaltmak
- B) Yerli üretimi ve istihdamı artırmak
- C) Gelişen Avrupa sanayisiyle rekabet etmek
- D) Yabancı yatırımcıyı sanayiye teşvik etmek
- E) Dış ticaret açığını kapatmak

6. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıla kadar olan süreçte nüfus artışı yaşanırken bu yüzyıldan itibaren nüfusun azalmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden bahsedilemez?

- A) Salgın hastalıkların yaygınlaşması
- B) Sanayileşme çabalarının hız kazanması
- C) Savaşlar nedeniyle toprak kayıplarının yaşanması
- D) Sağlık sektöründeki iyileşmelerin yetersiz olması
- E) İklim değişiklikleri ve kuraklığın yaşanması

7. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda salgın hastalıklarla mücadele amacıyla yürütülen faaliyetlerden biri değildir?

- A) Tahaffuzhanelerin kurulması
- B) Bakteriyolojihane'nin açılması
- C) Aşı sertifikası uygulamasının başlatılması
- D) Salgının yayıldığı bölgenin yakılması
- E) Hıfzıssıhha Komisyonu'nun oluşturulması

8. Kapitülasyonların Osmanlı Devleti'ne etkisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Lonca düzeninin korunmasını sağlamıştır.
- B) Dış ticaret açığının azalmasına neden olmuştur.
- C) Avrupalı devletlerin ekonomik nüfuzunu güçlendirmiştir.
- D) Yerli tüccarların rekabet gücünü artırmıştır.
- E) Sermaye birikimini hızlandırmıştır.

9. Sultan II. Abdülhamid'in, Osmanlı borçlarının şahıslardan alındığını öne sürerek dış borçların siyasi bir yönü bulunmadığını savunması, aşağıdakilerden hangisine yönelik bir çaba olarak yorumlanabilir?

- A) Dış ticareti Bâbıâli'nin denetimine almak
- B) Osmanlı Devleti'nin mali bağımsızlığını korumak
- C) Osmanlı borçlarını ana para üzerinden ödemek
- D) Yabancı yatırımlarını sanayiye yönlendirmek
- E) İç borçlanmaya öncelik vermek

10. Aşağıdakilerden hangisi, Balkanlardan Anadolu'ya yapılan göçlerin Osmanlı Devleti üzerindeki etkilerinden biri değildir?

- A) Anadolu'da zirai üretimin artması
- B) Yeni yerleşim yerlerinin kurulması
- C) Ülkedeki toplam nüfusun artması
- D) Arazi anlaşmazlıklarının yaşanması
- E) Millî devlet fikrinin kuvvet bulması

11. XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nden demir yolu imtiyazı almak istemesinin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Teknoloji alanında Osmanlı Devleti'ni desteklemek
- B) İç bölgelerdeki ham madde kaynaklarına ulaşmak
- C) Ürettikleri sanayi mallarının dağıtımını kolaylaştırmak
- D) Askerî ve siyasi nüfuz alanlarını genişletmek
- E) Osmanlı ülkesinde iktisadi kontrolü sağlamak

12. Aşağıda 1850-1900 yılları arasında Osmanlı ülkesine yönelik göçlerle ilgili bir tablo verilmiştir:

Yıllar	Göçmen Sayısı	Yerleştirildikleri Bölgeler
1850-1860	300.000	Balkanlar, Anadolu
1861-1870	500.000	Anadolu, Suriye
1871-1880	800.000	Anadolu, Irak, Hicaz
1881-1890	600.000	Anadolu, Balkanlar, Trablusgarp
1891-1900	900.000	Anadolu, Suriye, Hicaz

Buna göre

- I. Göçmenlerin büyük çoğunluğu Anadolu'ya yerleştirilmiştir.
- II. Göçmen sayısında zamana bağlı olarak sürekli artış yaşanmıştır.
- III. XIX. yüzyılın II. yarısında Osmanlı Devleti'nin hâkimiyet alanı genişlemiştir.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

13. İstanbul'da XIX. yüzyılda yürütülen modern şehircilik çalışmalarına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Kârgir binaların inşa edilmesi
- B) Geometrik düzenli caddelerin oluşturulması
- C) Karantina ve sağlık merkezlerinin kurulması
- D) Tarımda makineleşmenin sağlanması
- E) Tramvay hizmetinin başlaması

1. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıldaki sosyoekonomik yapısını yansıtan bir durum değildir?

- A) Tarımsal faaliyetlerde geleneksel yöntemler kullanılmıştır.
- B) Demir yolu ulaşımı belli bölgelerle sınırlı kalmıştır.
- C) Yerli üreticiler yabancılarla rekabet şansını kaybetmiştir.
- D) Tıbbi imkânlar Avrupalı devletlerin gerisinde kalmıştır.
- E) Nüfus artış hızı, sanayileşmiş ülkelerin üstünde seyretmiştir.

2. Osmanlı Devleti'nde, 1860 yılında kurulan İslah-ı Sanayi Komisyonu'nun amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Esnafı bir araya getirerek şirketler kurmak
- B) Sanayi alanında kalifiye iş gücünü artırmak
- C) Sanayiye teşvik amaçlı sergiler organize etmek
- D) Ham madde ihracatını hızlandırmak
- E) Yerli üreticilere vergi kolaylığı sağlamak

3. 1838 Balta Limanı Ticaret Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nden geniş ayrıcalıklar elde eden devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa
- B) Rusya
- C) İngiltere
- D) Avusturya
- E)) Almanya

4. Aşağıdakilerden hangisi 1838 Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Yabancı malların Osmanlı iç pazarına girmesi kolaylaşmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nin bağımsız bir ticaret politikası izlemesi zorlaşmıştır.
- C) Osmanlı ülkesindeki ham maddelerin dışarıya çıkarılması zorlaşmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin Avrupalı ülkelere olan ekonomik bağımlılığı artmıştır.
- E) Osmanlı Devleti, kısa sürede dış borçlanmaya gitmek zorunda kalmıştır.

5. Osmanlı Devleti, ilk dış borcunu aşağıdakilerden hangisinin masraflarını karşılamak amacıyla almıştır?

- A) Hicaz Demiryolu Projesi
- B) Yunan İsyanı
- C) Kırım Savaşı
- D) Aydın-İzmir Demiryolu Projesi
- E) 93 Harbi

6. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda sık sık dış borçlanmaya gitmesi, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin doğrudan nedeni olmuştur?

- A) Bütçenin denkleştirilmesi
- B) Dış ticaret fazlası verilmesi
- C) Düyûn-ı Umûmiye İdaresi'nin kurulması
- D) Ham madde ithalatının azalması
- E) Tımar sisteminin işler hâle getirilmesi

7. Galata bankerlerinin Osmanlı ekonomisindeki temel rolü aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Yabancı yatırımcıyı teşvik etmek
- B) Devletin iç borçlarını finanse etmek
- C) Demir yolu ağının kurulmasına öncülük etmek
- D) Çiftçilere kredi kolaylığı sağlamak
- E) Sanayi yatırımlarına kaynak temin etmek

8. Osmanlı topraklarında, İstanbul–Bağdat–Basra hattı üzerinden inşa edilecek bir demir yoluyla Doğu'ya açılmayı düşünen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
- B) Almanya
- C) Fransa
- D) Rusya
- E) İtalya

9. Düyûn-ı Umûmiye İdaresi'ne (1881) bırakılan "Rüsum-u Sitte" gelirleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Tütün tekeli gelirleri
- B) İçkiler üzerinden alınan vergiler
- C) Tuz tekeli gelirleri
- D) Zeamet gelirleri
- E) Damga ve pul gelirleri

10. Osmanlı Devleti'nin 1881'de kurulan Düyûn-ı Umûmiye İdaresi'ne

- I. iç ve dış borçları ödemek,
- II. vergi toplamak,
- III. mali konularda yasa çıkarmak

yetkilerinden hangilerini tanıdığı söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde, II. Meşrutiyet Dönemi'nde yürürlüğe konan Millî İktisat Politikası kapsamında aşağıdaki uygulamalardan hangisine yer verilmemiştir?

- A) Teşvik-i Sanayi Kanun-ı Muvakkatı'nın çıkarılması
- B) Ticari işlemlerde Türkçe kullanma zorunluluğunun getirilmesi
- C) Kapitülasyonların tek taraflı olarak kaldırılması
- D) Tarım arazilerinin tamamen devlet mülkiyetine alınması
- E) Kooperatifler vasıtasıyla üreticilerin organize edilmesi

12. Osmanlı Devleti'nde sanayi tesislerinin yoğunlaştığı şehirler, aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) İstanbul-İzmir
- B) İstanbul-Edirne
- C) Bursa-Edirne
- D) İzmir-Bursa
- E) İstanbul-Bursa

13. Kırım ve Kafkaslardan Osmanlı topraklarına yönelen göçlerin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin tarım alanlarını genişletmek istemesi
- B) Rusya'nın asimilasyon ve baskı siyaseti uygulaması
- C) Osmanlı Devleti'nin göçmenlere teşvikler sunması
- D) Anadolu'da istihdam olanaklarının fazla olması
- E) Göçmenlerin Osmanlı Devleti'nde siyasi görev alma arzusu

14. Osmanlı Devleti'nde, 1913 yılında çıkarılan İskân-ı Muhacirin Nizamnamesi'nin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göçmenlerin düzenli bir şekilde yerleştirilmesini sağlamak
- B) Yabancı devletlerin göçmen politikalarını engellemek
- C) İstanbul'a yönelik nüfus hareketliliğini azaltmak
- D) Şehirlerdeki nüfus yoğunluğunu azaltmak
- E) Nüfus artışını destekleyici teşvikler hazırlamak

15. Osmanlı Devleti'nde 1831 ve 1844 yıllarında yapılan nüfus sayımlarının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Askerî ihtiyaçların belirlenmesi
- B) Vergi gelirlerinin hesaplanması
- C) Mebus seçimlerinde oy kullanacakların belirlenmesi
- D) Ülkenin demografik yapısının anlaşılması
- E) Kaynakların planlı bir şekilde kullanılması

16. Osmanlı Devleti'nde şehircilikte modern bir anlayışın gelişmesine aşağıdakilerden hangisi temel oluşturmuştur?

- A) Fabrikalaşmanın hızlanması
- B) Ülkenin dış pazarlara açılması
- C) Merkezî yönetim anlayışının terk edilmesi
- D) Vakıfların ıslah edilmesi
- E) Köyden kente göçün artması

17. Endüstriyel üretimi, el işçiliğine dayalı geleneksel üretimden ayıran özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Seri üretime dayalı olması
- B) Üretim maliyetlerinin düşük olması
- C) Üretimin büyük ölçüde atölyelerde yapılması
- D) Standardizasyonun yaygınlaşması
- E) İş bölümü ve uzmanlaşmanın artması

18. Osmanlı Devleti'nin askerî başarısızlıkları, savaş bölgelerinden Anadolu'ya doğru Türk göçlerine neden olmuştur.

Buna göre Rumeli'den Anadolu'ya yönelik ilk Türk göçlerine neden olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1806-1812 Osmanlı Rus Savaşı
- B) 1828-1829 Osmanlı Rus Savaşı
- C) 1853-1856 Kırım Savaşı
- D) 1877-1878 Doksanüç Harbi
- E) Balkan Savaşları

1. Hindistan'a ulaşan yeni yollar bulan Avrupalılar, aynı süreçte Atlantik'i aşarak Amerika'ya ulaşmıştır. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren İngiltere, Fransa ve Hollanda gibi devletler, hazine gelirlerini sürekli artırmaya yönelik politikalar izleyerek ekonomik açıdan güçlenmeye başlamıştır. XVIII. yüzyılda İngiltere'de başlayan fabrikalaşma süreci, seri üretime geçilmesine yol açmıştır. Avrupa'da bu gelişmeler yaşanırken, "kendi kendine yeterlilik" anlayışıyla hareket eden Osmanlı Devleti ise ekonomik rekabet gücünü kaybetmiştir.

Bu parçada Avrupa ve Osmanlı ekonomisiyle ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisinin karşılığı yoktur?

- A) İlaşecilik
 B) Kapitülasyonlar
 C) Sanayi Devrimi
 D) Merkantilizm
 E) Coğrafi Keşifler

2. II. Abdülhamid Dönemi'nde Muharrem Kararnamesi'yle (1881) ilan edilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Islah-ı Sanayi Komisyonu
 B) Düyûn-ı Umûmiye İdaresi
 C) Meclis-i Mebusan
 D) Darülaceze
 E) Ziraat Bankası

3. "Avrupalılar çuha ve ipekli kumaşların ham maddelerini bizden alıyor, ürettiklerini bize geri satıyor. Onlarla bu konuda rekabet edemeyişimiz, çalışma düzenimizin bozuk olmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle gerekli alet ve levazımı sağlamalı ve ham maddelerimizi yurt içinde işlemeliyiz. Bu işe bir düzen verirse size her türlü yardımda bulunuruz."

Sadrazam Rami Paşa'nın dokuma ustalarına yaptığı bu konuşmadan hareketle, Osmanlı ekonomisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sanayi üretimi dış pazarlarda rekabet gücünü artırmıştır.
 B) Ham madde ithalatına duyulan ihtiyaç giderek artmıştır.
 C) Üretim araçlarının yetersizliği yerli sanayinin gelişmesini engellemiştir.
 D) Dokuma ürünleri ihracatı Avrupa'ya bağımlılığı azaltmıştır.
 E) Ekonomik gelişmenin en önemli kaynağı tarım olmuştur.

4. İngiltere ile Osmanlı Devleti arasında 1838'de Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nın imzalanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) İngiltere'nin Osmanlı Devleti'nin Rusya'nın nüfuzu altına girmesini istememesi
 B) Osmanlı Devleti'nin Mısır Sorunu'nu kendi içinde çözmekte zorlanması
 C) İngiltere'nin Doğu Akdeniz'deki çıkarlarını genişleterek sürdürmek istemesi
 D) Rusya'nın sıcak denizlere inme siyasetinin İngiliz çıkarları için tehdit içermesi
 E) İngiltere'nin Osmanlı Devleti'nin Almanya ile olan yakınlaşmasını engellemek istemesi

5. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda görülen

- esham-ı cedide denilen iç borçlanma senetleri çıkarılması,
- yabancı devlet ve şirketlerden dış borç alınması

uygulamaları, aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) İhracat-ithalat dengesini sağlamak
 B) Ekonomide dışa bağımlılığa son vermek
 C) Yabancı yatırımcıyı ülkeye çekmek
 D) Devletin gelir açığını kapamak
 E) Tarımsal üretimi modernleştirmek

6. II. Meşrutiyet Dönemi'nde İttihatçılar tarafından geliştirilen Millî İktisat Politikası'nın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin ekonomiye müdahalesini önlemek
 B) Millî burjuvazi oluşturmak
 C) Tarımsal üretimi devlet tekeline almak
 D) Yabancı sermayeye son vermek
 E) Lonca teşkilatını yeniden canlandırmak

7. İttihatçı düşünürlerden Yusuf Akçura'nın, "Eğer Türkler kendi içlerinden bir sermayedar burjuva sınıfı çıkaramayacak olursa yalnız memur ve köylüden ibaret Osmanlı toplumunun muasır bir devlet hâlinde devamlı yaşayabilmesi zordur." sözü, aşağıdaki düşüncelerden hangisini destekler niteliktedir?

- A) İktisadi hayatta rekabet ortamına yer verilmemesini
- B) Sanayi yatırımlarının devlet eliyle yapılmasını
- C) Türklerin askerî alandan çıkarılmasını
- D) Toplumun modernleşmesi için millî bir girişimci sınıfın oluşturulmasını
- E) Devletin gelir kaynaklarının yeniden düzenlenmesini

8. Osmanlı Devleti'nin Avrupa topraklarının yaklaşık %80'ini ve Avrupa'daki nüfusunun ise %70'ini kaybetmesine sebep olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 93 Harbi
- B) Balkan Savaşları
- C) Kırım Savaşı
- D) Trablusgarp Savaşı
- E) I. Dünya Savaşı

9. 1750-1900 yılları arasında Kuzeybatı Avrupa'da kentleşme oranının %12'den %65'e yükselmesine karşın Doğu Avrupa'da bu oranın yalnızca %5'ten %22'ye çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayi Devrimi'nin etkilerinin bölgeler arasında farklılık göstermesi
- B) Doğu Avrupa'da nüfusun kırsal bölgelerde yoğunlaşması
- C) Kuzeybatı Avrupa ülkelerinin dışarıdan göçler alması
- D) Doğu Avrupa'da derebeylik sisteminin erken dönemde çözülmesi
- E) Doğu Avrupa'da atölyelere dayalı yerel üretimin önemini yitirmesi

10. Sanayi Devrimi'yle birlikte şehirlerde yaşanan değişimle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kamusal ve özel alanların birbirinden ayrılmaya başlaması
- B) Yaya odaklı şehir yapısının korunması
- C) Geniş bulvarların dar sokakların yerini alması
- D) İstasyon çevrelerinde yoğun yerleşimlerin ortaya çıkması
- E) Çarpık kentleşme ve altyapı sorunlarının görülmesi

11. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda kamuoyu kavramının önem kazanmasında

- I. süreli yayınların çeşitlenmesi,
- II. hürriyet fikirlerinin yayılması,
- III. basın üzerinde denetim kurulması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

12. II. Meşrutiyet Dönemi'nde Millî İktisat Politikası kapsamında önemli adımlar atılmasına rağmen, ekonomide kalıcı iyileşmeler sağlanamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancı sermayeye tamamen kapalı bir ekonomi politikası izlenmesi
- B) I. Dünya Savaşı'nı nedeniyle ekonomik yatırımların kısıtlı kalması
- C) Ekonomik milliyetçiliğin Osmanlı tebaası arasında hızla benimsenmesi
- D) Sanayileşme çabalarının yabancı devletlerce desteklenmemesi
- E) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun sermaye sınıfını tamamen ortadan kaldırması

20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ VE DÜNYA

Terimler ve Kavramlar

- Meşrutiyet
- Kanun-ı Esasi
- Panslavizm
- Emperyalizm
- Bolşevik
- Ateşkes
- Monroe Doktrini
- Mandacılık
- İttihat ve Terakki
- Wilson Prensipleri

Neler Öğreneceksiniz?

- Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'na kadarki eğitim ve askerlik hayatını, içinde bulunduğu toplumun siyasi, sosyal ve kültürel yapısını
- 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal ve ekonomik durumunu
- I. Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin siyasi, askerî ve sosyal durumunu
- I. Dünya Savaşı'nın Osmanlı Devleti ve Batılı devletler açısından sonuçlarını

19. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Mustafa Kemal'in hayatına yön veren şehirlerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Selanik'in demografik yapısı, farklı kültürlerle saygıyı öğrenmesinde etkili olmuştur.
- B) Sofya'da, meclis çalışmalarını ve diplomatik faaliyetleri yakından takip etmiştir.
- C) Manastır'da düzenli okuma alışkanlığı kazanması, fikrî gelişiminde etkili olmuştur.
- D) Şam'da, toplum ve devlet yönetimindeki aksaklıklara şahit olmuştur.
- E) İstanbul'da ülke sorunlarından uzak durarak eğitime ağırlık vermiştir.

3.

I	Şemsi Efendi Mektebi	Babasının isteğiyle girdiği ve ilköğrenimini tamamladığı okuldur.
II	Selanik Askerî Rüştiyesi	Matematiğe olan ilgisini artıran ve askerî eğitime başladığı okuldur.
III	Manastır Askerî İdadisi	Tarih ve edebiyata ilgisinin arttığı, lise eğitimi aldığı okuldur.
IV	İstanbul Harp Okulu	Kurmay eğitimini aldığı ve yüzbaşı rütbesiyle mezun olduğu okuldur.
V	İstanbul Harp Akademisi	Arkadaşlarıyla birlikte "Vatan ve Hürriyet" adıyla gizli bir cemiyet kurduğu okuldur.

Mustafa Kemal'in eğitim aldığı okullarla ilgili tablodaki eşleştirmelerden hangileri doğru değildir?

- A) I ve IV
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) IV ve V

3. Tevfik Fikret ve Celal Nuri gibi düşünürler, Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu durumdan kurtarılması için hangi fikir akımını öne sürmüşlerdir?

- A) Adem-i merkeziyetçilik
- B) Batıcılık
- C) İslamcılık
- D) Osmanlıcılık
- E) Türkçülük

4. Mustafa Kemal, Harp Okulu'ndan mezun olduktan sonra ilk görev yeri olan Şam'da Osmanlı yönetiminin sorunlarını yakından gözlemlemiş ve toplumun geri kalmışlık nedenlerini analiz etmiştir. Bu süreçte, geçmişin yönetim anlayışını sorgulayarak farklı kaynaklardan beslenen güçlü ve çağdaş bir yapı kurmanın gerekliliğine inanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in benimsediği görüşlerden biri olamaz?

- A) Geleneksel kurumların köklü reformlarla değiştirilmesi
- B) Düşünce ve uygulamalarda akıl ve bilimin rehber alınması
- C) Ümmetçi anlayışın yerine millî kimliğin öne çıkarılması
- D) Toplum ve hukuk sisteminde dinî normların esas alınması
- E) Modernleşmede sürecinde Batıdaki gelişmelerin dikkate alınması

5. Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın bağımsızlığını kazanması, Balkanlar ve Doğu Anadolu'da çatışmalar yaşanması, gayrimüslimlerin Müslümanlara yönelik saldırıları aşağıdaki fikirlerden hangisinin başarısız olduğunun göstergesidir?

- A) Ümmetçilik
- B) Batıcılık
- C) İslamcılık
- D) Osmanlıcılık
- E) Türkçülük

6. "Millet olmanın en önemli özelliği dindir. Dinî birlik, devleti ayakta tutabilir." düşüncesiyle devletten ayrılıkları önlemeyi amaçlayan fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adem-i merkeziyetçilik
- B) Batıcılık
- C) İslamcılık
- D) Osmanlıcılık
- E) Türkçülük

7. II. Meşrutiyet Dönemi'nde yapılan anayasa değişikliğiyle

- Hükûmet, meclise karşı sorumlu hâle getirilmiştir.
- Sansür yasaklanmış ve padişahın mutlak veto yetkisi kaldırılmıştır.

Buna göre

- Yürütme üzerinde yasama denetimi sağlanmıştır.
- Haber alma ve fikir özgürlüğü yasal güvence altına alınmıştır.
- Meclisin kanun yapma hakkına sınırlama getirilmiştir.

değerlendirmelerinden hangilerine yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne ait bir bilgi değildir?

- A) İlk örgütlenmesi, Tıbbiyeli beş öğrencinin kurduğu İttihad-ı Osmani'dir.
B) Paris'teki Jön Türklerle birleşerek İttihat ve Terakki adını almıştır.
C) Ağırlıklı olarak Makedonya bölgesinde örgütlenmiştir.
D) II. Meşrutiyet Dönemi'nde bir fırkaya dönüşmüştür.
E) II. Abdülhamid'in tahta çıkmasında rol oynamıştır.

9. Aşağıdakilerden hangisi II. Meşrutiyet Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Mısır'ın İngiltere tarafından işgali
B) Makedonya'nın kaybı
C) Trablusgarp Savaşı
D) Bâb-ı Âli Baskını
E) 31 Mart Vakası

10. 31 Mart İsyanı'nı Osmanlı Devleti'nde görülen diğer isyanlardan farklı kılan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Padişaha karşı yapılmış olması
B) Mevcut rejimi hedef alması
C) Ordu tarafından bastırılması
D) İstanbul'da gerçekleşmesi
E) Halkın doğrudan katılım göstermesi

11. 31 Mart İsyanı'nın çıkmasında

- İttihatçı subayların hükûmet işlerine karışması,
- Meşrutiyet'in yeniden ilanı sırasında toprak kayıplarının yaşanması,
- İtalya'nın Trablusgarp'a asker çıkartması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Trablusgarp Savaşı'nın nedenlerinden biri değildir?

- A) İtalya'nın ham madde ve pazar arayışına yönelmesi
B) İtalya'nın büyük devletlerin desteğini sağlaması
C) Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları'yla uğraşması
D) Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın ve savunmasız olması
E) İtalya'nın artan nüfusuna yer açmak istemesi

1. Aşağıdakilerden hangisi 1912 Uşi Antlaşması'nda alınan kararlardan biri değildir?
- A) Trablusgarp'ta halife adına bir naip görevlendirilecek.
- B) İtalya kapitülasyonların kaldırılmasında Osmanlılara yardımcı olacak.
- C) Osmanlı Devleti, Libya'daki kuvvetlerini geri çekecek.
- D) İtalya, Balkan Savaşları'nda Osmanlı Devleti'ne askeri destek sağlayacak.
- E) Rodos ve On İki Ada'nın yönetimi geçici olarak İtalya'ya bırakılacak.

2. 1911 yılında başlayan Trablusgarp Savaşı'nı fırsat bilip Balkan devletlerini bir çatı altında toplamaya çalışan Rusya'nın kurduğu Balkan İttifakı içerisinde aşağıdakilerden hangisi yer almamıştır?

- A) Romanya
C) Bulgaristan
E) Yunanistan
- B) Sırbistan
C) Karadağ

3. Aşağıdakilerden hangisi I. Balkan Savaşı'nın sonuçları arasında yer almaz?

- A) Kavala, Dedeağaç ve bütün Trakya Bulgaristan'a bırakılmıştır.
- B) Yunanistan; Selanik, Girit ve Güney Makedonya'yı almıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nin batı sınırı Meriç Nehri olmuştur.
- D) Arnavutluk, bağımsızlığını ilan etmiştir.
- E) Orta ve Kuzey Makedonya Sırbistan'a bırakılmıştır.

4. Balkan Savaşları sonrasında yapılan

- I. Bükreş,
II. Atina,
III. İstanbul

antlaşmalarından hangilerinde, Osmanlı Devleti yer almamıştır?

- A) Yalnız I
D) II ve III
- B) Yalnız II
E) I, II ve III
- C) Yalnız III

5. I. Balkan Savaşı'nın çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Rusya'nın Osmanlı aleyhine Slav ve Ortodoks birliği siyaseti izlemesi
- B) Avusturya veliahdı Ferdinand'ın Balkanlarda öldürülmesi
- C) Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'ta İtalya ile savaş hâlinde olması
- D) Büyük devletler arasında Balkanlarda çıkar çatışmalarının yaşanması
- E) Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımının Balkan halklarını etkilemesi

6. I. Balkan Savaşı'nın sonlarına doğru Arnavutluk'un bağımsızlığını ilan etmesi ve Bâb-ı Âli Baskını ile İttihat ve Terakki'nin yönetimi tamamen ele geçirmesi aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti'nde meşrutiyet rejiminin kesintiye uğradığının
- B) Osmanlı Devleti'nde padişah değişikliğine gidildiğinin
- C) Savaşta şartların Osmanlı Devleti'nin lehine dönüştüğünün
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki otoritesinin iyice zayıfladığının
- E) İttihat ve Terakki'nin demokratik yöntemlerle yönetimi ele geçirdiğinin

7. Almanya'nın, Osmanlı Devleti'ni I. Dünya Savaşı'na kendi yanında sokmak istemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu söylenemez?

- A) Avrupa'daki savaş yükünü hafifletmek istemesi
- B) Halifeliğin Müslümanlar üzerindeki nüfuzundan faydalanmak istemesi
- C) İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek istemesi
- D) Hazar petrollerine ulaşmak istemesi
- E) Osmanlı Devleti'nin teknik gücünden yararlanmak istemesi

8. II. Balkan Savaşı'nın sonunda Osmanlı Devleti'nin Edirne ve civarını Bulgarlardan geri almasıyla oluşan batı sınırı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meriç Nehri B) Dinyester Nehri
C) Midye-Enez Hattı D) Çatalca Hattı
E) Tuna Nehri

9. I. Dünya Savaşı'nda

- Bakü petrollerini ele geçirmek,
- Kuzeyden Hindistan'a ordu indirmek,
- Turan ülküsünü gerçekleştirmek

amaçları doğrultusunda Osmanlı Devleti tarafından açılan cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çanakkale B) Suriye C) Kanal
D) Kafkas E) Filistin

10. Osmanlı Devleti tarafından 27 Mayıs 1915'te çıkartılan "Sevk ve İskân Kanunu" aşağıdaki cephelerden hangisinde güvenliğini sağlamak amacı ile uygulanmıştır?

- A) Çanakkale B) Suriye
C) Kanal D) Kafkas
E) Filistin

11. Osmanlı Devleti, 1878 Berlin Antlaşması ile Rusya'ya bıraktığı "Elviye-i Selâse" olarak bilinen Kars, Ardahan ve Batum'u hangi antlaşma ile geri almıştır?

- A) Lozan B) Saint Germain
C) Kars D) Gümrü
E) Brest-Litovsk

12. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda, İngiltere'nin Uzak Doğu sömürgeleriyle bağlantısını kesmek ve ham madde akışını engellemek amacıyla açtığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çanakkale B) Kanal C) Kafkas
D) Hicaz E) Irak

13. İngiltere, I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı toprakları üzerinde çeşitli amaçlarla cepheler açmış ve bu cephelere sömürgelerinden getirdiği askerleri yığmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi İngiltere'nin I. Dünya Savaşı sürerken Basra'ya çıkartma yapma nedenlerinden biri değildir?

- A) Abadan petrollerini ele geçirmek
B) Rusya'ya yardım götürmek
C) İran üzerinden yapılacak bir saldırıyı engellemek
D) Sömürgelerinin güvenliğini sağlamak
E) Kudüs'ü ele geçirmek

14. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'nda yaptığı

- Sarıkamış,
- Kut'ül-Amâre,
- Çanakkale

savaşlarından hangilerinde başarı elde etmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

15. I. Dünya Savaşı sırasında, aşağıdakilerden hangisiyle Irak, Yemen ve Filistin'in İngiltere'ye; Çukurova, Güneydoğu Anadolu, Suriye ve Musul'un Fransa'ya; Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz'in bir bölümünün ise Rusya'ya bırakılması kararı alınmıştır?

- A) Balfoure Deklerasyonu
B) Mac Mahon Antlaşması
C) Sykes-Picot Antlaşması
D) İstanbul Protokolü
E) Saint Jean De Maurienne Antlaşması

1. Aşağıdaki cephelerden hangisinde elde edilen başarılar üzerine Almanya ile Osmanlı Devleti arasında kara bağlantısı kurulmuştur?

- A) Kafkas B) Kanal C) Çanakkale
D) Yemen E) Sîna

2. Birinci Dünya Savaşı'nda, Hicaz-Yemen Cephesi'nde Medine'yi savunan ve İngilizler tarafından "Türk kaplanı" diye adlandırılan Osmanlı komutanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fahrettin Paşa
B) Enver Paşa
C) Haşan İzzet Paşa
D) Cemal Paşa
E) Mahmut Şevket Paşa

3. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'nda üstlendiği görevlerden biri değildir?

- A) Anafartalar Grup Komutanı
B) 16. Kolordu Komutanı
C) 7. Ordu Komutanı
D) 19. Tümen Komutanı
E) 9. Ordu Müfettişi

4. İtilaf Devletleri'ne dâhil olma girişimleri sonuçsuz kalan Osmanlı Devleti, savaşın kendi topraklarına sıçrama ihtimaline karşı Almanya'nın yanında savaşa girmiştir.

Yalnızca bu bilgiye dayanarak Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Kaybettiği toprakları geri almak istemesi
B) Bağımsız hareket etme stratejisi takip etmesi
C) Siyasi yalnızlıktan kurtulmak istemesi
D) Enver Paşa'nın Turancılık düşüncesi
E) Kapitülasyonları tek taraflı kaldırmak istemesi

5. "Mersin ve Hatay sancaklarıyla; Şam, Humus, Hama ve Halep sancaklarının batısında bulunan Suriye vilayetinin parçalarının halis Arap olduğu söylenemez. Dolayısıyla önerilen hat sınırlardan çıkarılmalıdır. Yukarıda belirtilen değişikliklerle ve Arap önderlerle olan anlaşmalarımızı peşin hükme tâbi tutmamak koşuluyla bu hat ve sınırları kabulleniriz. Bu değişiklikler doğrultusunda Büyük Britanya, Mekke Şerifi'nin önermiş olduğu hat ve hudutlar içindeki bölgelerde, müttefiki Fransa'nın çıkarlarını da gözeterek, Arapların bağımsızlığını tanımaya ve desteklemeye hazırdır."

Mekke Şerifi Hüseyin bin Ali'ye gönderilen bu mektup, aşağıdaki gizli antlaşmalardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Balfour Deklarasyonu
B) Mac Mahon Antlaşması
C) Londra Gizli Antlaşması
D) Pedrograt Protokolü
E) Saint Jean De Mariuen Antlaşması

6. 1823'ten itibaren ABD'nin benimsediği; "ABD, Avrupa işlerine karışmayacak. Buna karşılık Avrupa da ABD'nin iç işlerine karışmamalı ve Amerika Kıtası'ndan uzak durmalı." ilkelerini içeren politika aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monroe Doktrini
B) Balfoure Deklerasyonu
C) Marshall Planı
D) Eisenhower Doktrini
E) Wilson İlkeleri

7. Aşağıdakilerden hangisi "14 Umde" olarak bilinen Wilson İlkeleri'nden biri değildir?

- A) Uluslararası sorunları barışçıl yollarla çözecek bir teşkilatın kurulması
B) Yenilen devletlerin yenilen devletlerden toprak almaması
C) Boğazların tüm devletlerin ticaret gemilerine açık olması
D) Yenilen devletlerin tamirat bedeli ödemesi
E) Diplomasinin açık-şeffaf yürütülmesi

8. Mondros Ateşkes Antlaşması'nı Osmanlı Devleti adına imzalayan Bahriye Nazırı Rauf Orbay, hangi hükûmet tarafından görevlendirilmiştir?

- A) Talat Paşa Hükûmeti
- B) Tefrik Paşa Hükûmeti
- C) Damat Ferit Hükûmeti
- D) Salih Paşa Hükûmeti
- E) Ahmet İzzet Paşa Hükûmeti

9. Aşağıdakilerden hangisi Mondros Ateşkes Antlaşması'nın sonuçları arasında yer almaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin fiilen sona ermesi
- B) Anadolu'nun yer yer işgal edilmesi
- C) Direniş cemiyetlerinin kurulması
- D) Azınlıkların faaliyetlerini artırması
- E) Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi

10. I. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Anadolu'da Ermeni Devleti, Doğu Karadeniz'de Pontus Devleti kurulması ve Boğazlar'ın İtilaf Devletleri'nin ortak yönetimine bırakılmasının tartışıldığı konferans aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paris
- B) Londra
- C) Berlin
- D) Lozan
- E) Moskova

11. Mondros Ateşkesi'nde alınan "Osmanlı ordularının Kafkaslarda savaş öncesi sınırlarına çekilmesi" kararı, aşağıdakilerden hangisini geçersiz hâle getirmiştir?

- A) Misak-ı Millî kararlarını
- B) Brest-Litovsk Antlaşması'nı
- C) Berlin Antlaşması'nı
- D) Sevr Antlaşması'nı
- E) Londra Konferansı kararlarını

12. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Paris Barış Konferansı'nda İzmir'in Yunanistan'a verilmesine karşı çıkan ve konferansı terk eden devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ABD
- B) Rusya
- C) Fransa
- D) İtalya
- E) Almanya

13. Mondros Ateşkesi'nde alınan

- I. İtilâf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durumda istedikleri bölgeleri işgal edebilecek,
- II. Vilâyât-ı sittede bir kargaşa çıkması durumunda bu vilâyetlerin herhangi bir kısmı işgal edilebilecek,
- III. Sınırların korunması ve iç asayişin sağlanması için gereken askerden fazlası derhal terhis edilecek

kararlarından hangileri, Osmanlı Devleti'nin egemenlik hakkının sınırlandırıldığının göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. Türk halkının 1918 sonlarından itibaren Anadolu'da bölgesel direniş cemiyetleri ve Kuvay-ı Millîye birlikleri kurması, aşağıdakilerden hangisine tepkili olduklarını gösterir?

- A) İstanbul'un resmî işgaline
- B) Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesine
- C) Mondros Mütarekesi koşullarına
- D) Meclis-i Mebusan'ın kapatılmasına
- E) İttihat ve Terakki yönetimine

15. ABD başkanı Wilson tarafından yayınlanan 14 maddelik programda, aşağıdaki konulardan hangisi hakkında değerlendirme yapılmamıştır?

- A) Savaş tazminatı
- B) Silahlanma yarışı
- C) Boğazların durumu
- D) Cemiyet-i Akvam'ın kurulması
- E) Manda ve himaye

1. Mustafa Kemal'in eğitim ve askerî kariyer sürecinde bulunduğu şehirler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Sofya B) İstanbul C) Selanik
D) Kahire E) Manastır

2. Aşağıdakilerden hangisi eserleri ve fikirleriyle Mustafa Kemal üzerinde etkisi olan düşünür ve yazarlardan biri değildir?

- A) Namık Kemal
B) Jean-Jacques Rousseau
C) Ziya Gökalp
D) Montesquieu
E) Ahmet Cevdet

3. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in yazdığı eserlerden biri değildir?

- A) Medeni Bilgiler
B) İstiklal Harbimiz
C) Takımın Muharebe Talimi
D) Geometri
E) Cumalı Ordugâhı

4. Mustafa Kemal'in 1906 yılında Şam'da kurduğu, daha sonra İttihat ve Terakki Cemiyetine dâhil ettiği gizli cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Trakya-Paşaeli Müdâfaa-i Heyeti
B) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
C) Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti
D) Heyet-i Temsiliye
E) Ahrar Cemiyeti

5. Trablusgarp ve Bingazi'nin halifenin dinî nüfuzunun devam etmesi ve muhtariyet verilmesi şartıyla İtalya'ya bırakıldığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mondros B) Sevr C) Lozan
D) Uşi E) Londra

6. Aşağıdaki fikir akımlarından hangisi din, dil, ırk ayrımı yapmadan büyük bir Osmanlı milleti oluşturma amacını taşır?

- A) Osmanlıcılık
B) Batıcılık
C) İslamcılık
D) Türkçülük
E) Ulusçuluk

7. Aşağıdaki fikir akımlarından hangisi II. Meşrutiyet Dönemi'nde Balkan Savaşları sonrasında Osmanlı Devleti'nin resmî ideolojisi haline gelmiştir?

- A) Adem-i merkezîyetçilik
B) Batıcılık
C) Panislamizm
D) Osmanlıcılık
E) Türkçülük

8. Meşrutiyet'in ikinci kez ilanında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) İttihat ve Terakki Cemiyeti
B) Jön Türk Hareketi
C) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
D) Ahrar Fırkası
E) Hürriyet ve İtilaf Fırkası

9. 1908'de İngiltere ve Çarlık Rusyası arasında gerçekleşen Reval Görüşmeleri üzerine, Kolağası Niyazi Bey'in Resne'de, Enver Bey'in ise Selanik'te Hürriyet Taburları ile başlattığı isyanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Abdülhamid'in tahttan indirilmesi
- B) Meşrutiyet'in yeniden ilan edilmesi
- C) Tanzimat düzenine geçilmesi
- D) Mebusan Meclisinin kapatılması
- E) Edirne'nin geri alınması

10. Türk tarihinde ilk kez hangi dönemde çok partili hayata geçilmiştir?

- A) Tanzimat
- B) I. Meşrutiyet
- C) İstibdat
- D) II. Meşrutiyet
- E) Cumhuriyet

11. Osmanlı Devleti'nde II. Abdülhamid Dönemi'nin sona ermesinde etkili olan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Meşrutiyet'in ilanı
- B) Trablusgarp Savaşı
- C) 31 Mart Vakası
- D) Bâb-ı Âli Baskını
- E) Balkan Savaşları

12. Mustafa Kemal'in Trablusgarp Savaşı'ndaki rolüyle ilgili

- I. Derne ve Tobruk'ta mücadele etmiştir.
- II. Binbaşılığa terfi etmiştir.
- III. İlk resmî görevidir.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. I. Balkan Savaşı aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile sona ermiştir?

- A) Bükreş
- B) Atina
- C) Londra
- D) İstanbul
- E) Edirne

14. Birinci Balkan Savaşı'ndan sonra yapılan Londra Konferansı'nda

- I. Ege Adaları,
- II. Arnavutluk,
- III. Selanik

gibi bölgelerden hangilerinin geleceğinin belirlenmesi büyük devletlerin kararına bırakılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

15. Aşağıda Balkan Savaşlarına ait bazı bilgiler verilmiştir.

- Sadece II. Balkan Savaşı'na katılmıştır.
- Kayıplarının bir kısmını II. Balkan Savaşı'nda geri almıştır.
- Osmanlı Devleti'yle sınır bağlantısı kalmadığı için bağımsızlığını ilan etmiştir.
- Osmanlı Devleti'ne saldırarak I. Balkan Savaşı'nı başlatmıştır.

Bu bilgiler aşağıdaki devletlerle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Karadağ
- B) Romanya
- C) Bulgaristan
- D) Arnavutluk
- E) Osmanlı Devleti

16. II. Balkan Savaşı'nı bitiren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bükreş Antlaşması
- B) Atina Antlaşması
- C) Londra Antlaşması
- D) İstanbul Antlaşması
- E) Edirne Antlaşması

1. Osmanlı Devleti II. Balkan Savaşı'nın sonucunda

- I. Bulgaristan,
- II. Sırbistan,
- III. Romanya

devletlerinden hangileriyle ikili antlaşmalar yaparak Balkanlarda kalan Türk nüfusun haklarını güvence altına almaya çalışmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları sonucunda kaybettiği yerlerden biri değildir?

- A) Makedonya
- B) Arnavutluk
- C) Selanik
- D) Bosna-Hersek
- E) Batı Trakya

3. Aşağıdakilerden hangisi, Balkan Savaşları'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Meriç Nehri'nin batısında kalan toprakların kaybedilmesi
- B) Osmanlı Devleti'nin Almanya ile yakınlaşması
- C) Batı Trakya Türkleri sorununun ortaya çıkması
- D) Anadolu'da Türk nüfusunda artış görülmesi
- E) Osmanlıcılık ideolojisinin güçlenmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi, I. Dünya Savaşı'nın genel nedenlerinden biri değildir?

- A) Büyük devletler arasında bloklaşmaların görülmesi
- B) Silahlanma yarışının yaşanması
- C) Ham madde ve pazar arayışının hızlanması
- D) Milliyetçilik düşüncesinin uluslararası gerginliklere sebep olması
- E) Alsas-Loren sorununun ortaya çıkması

5. "Saraybosna Suikastı" olarak bilinen ve Avusturya-Macaristan veliahtı Ferdinand'ın öldürülmesiyle sonuçlanan olay, aşağıdakilerden hangisinin fiilî nedeni olarak kabul edilmektedir?

- A) Balkan Savaşları
- B) I. Dünya Savaşı
- C) II. Dünya Savaşı
- D) Haçlı Savaşları
- E) Napolyon Savaşları

6. I. Dünya Savaşı'na katılan

- I. Fransa,
- II. Almanya,
- III. İtalya

gibi devletlerden hangileri İtilaf Bloku'nda yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. I. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri'nin Osmanlı Devleti'ne resmî olarak savaş ilan etmesinde

- I. Yavuz ve Midilli gemilerinin Rus limanlarını bombalaması,
- II. Alman birliklerinin Rodos ve On İki Ada'yı işgal etmesi,
- III. Bulgaristan'ın Almanya'nın yanında savaşa girmesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

8. I. Dünya Savaşı'nın başlaması ve Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesi hangi padişah döneminde?

- A) Sultan II. Abdülhamid
- B) Sultan V. Mehmet Reşat
- C) Sultan VI. Mehmet Vahdettin
- D) Sultan Abdülmecit
- E) Sultan Abdülaziz

9. Harbiye Nazırı Enver Paşa'nın düzenlediği Sarıkamış Harekâtı'nın başarısızlıkla sonuçlanmasında

- I. salgın hastalıkların yayılması,
- II. teçhizat eksikliği,
- III. hava koşullarının elverişsizliği

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği

- I. Kanal,
- II. Suriye-Filistin,
- III. Kafkas

cephelerinden hangilerinde, kaybettiği yerleri geri alma siyaseti gütmüştür?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Rusya, aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir?

- A) Versailles
- B) Saint Germain
- C) Triannon
- D) Neuilly
- E) Brest-Litovsk

12. Aşağıdakilerden hangisi İtilaf Devletleri'nin Çanakkale Cephesi'ni açmasındaki amaçlarından biri değildir?

- A) Balkan Devletleri'nin tarafsız kalmasını sağlamak
- B) Rus buğdayından faydalanmak
- C) Rusya'ya askerî yardım yapmak
- D) Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak
- E) Boğazlara hâkim olmak

13. İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı'nda Rusya'ya yardım ulaştırmak amacı ile

- I. Çanakkale,
- II. Irak,
- III. Suriye

cephelerinden hangilerini açmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi "kut kahramanı" olarak bilinen Osmanlı komutanıdır?

- A) Kazım Özalp Paşa
- B) Halil Paşa
- C) Kazım Karabekir Paşa
- D) Mersinli Cemal Paşa
- E) Süleyman Askeri Bey

15. Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı'nda

- I. Çanakkale,
- II. Kafkas,
- III. Suriye

gibi cephelerin hangilerinde görev yapmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı sırasında

- I. gazete,
- II. radyo,
- III. televizyon

iletişim araçlarından hangilerini kamuoyu oluşturmak amacı ile kullanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Aşağıdaki devletlerden hangisi, I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı'yı paylaşım planlarına dâhil olmadığı hâlde Mondros Mütarekesi sonrasında Anadolu'da işgallerde bulunmuştur?

- A) Yunanistan B) Fransa C) İngiltere
D) İtalya E) Rusya

2. I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı topraklarının paylaşıldığı gizli antlaşmalara katılan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İngiltere B) Rusya C) Fransa
D) İtalya E) ABD

3. İngiltere, Fransa ve Rusya'nın Rodos ve On İki Ada'nın İtalya'ya ait olduğunu kabul ettiği, ayrıca Antalya ve çevresini İtalya'ya vaat ettiği gizli antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul Antlaşması
B) Londra Antlaşması
C) Syks-Picot Antlaşması
D) Pedrograt Protokolü
E) Saint Jean De Maurienne Antlaşması

4. Aşağıdakilerden hangisi, I. Dünya Savaşı sırasında yapılan gizli antlaşmaların savaş sonrasında aynen uygulanamamasına neden olan gelişmelerden biri değildir?

- A) Bolşevik İhtilali'nin başarılı olması
B) Millî Mücadele'nin başlaması
C) Wilson İlkeleri'nin yayınlanması
D) Millî Mücadele'nin başarılı olması
E) İtalya'nın İtilaf Devletleri'ne katılması

5. İngiliz ve Fransız yetkilileri tarafından imzalanan ve günümüz Orta Doğu sınırlarının çizilmesinde önemli rol oynayan gizli anlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Petrograd Protokolü
B) Saint Jean De Maurienne Antlaşması
C) İstanbul Antlaşması
D) Sykes-Picot Antlaşması
E) Briand-Kellogg Paktı

6. Wilson İlkeleri'nde yer alan aşağıdaki maddelerden hangisi, ulus devlet ve bağımsızlık gibi fikirlere uygun olarak sömürgecilik anlayışını bitirmeye yöneliktir?

- A) Sorunları barış yoluyla çözecek bir teşkilat kurulması
B) Sorunların çözümünde diplomasiye ağırlık verilmesi
C) Boğazların tüm devletlerin ticaret gemilerine açık olması
D) Uluslara kendi kaderini tayin hakkı verilmesi
E) Gizli diplomasinin yasaklanması

7. Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesinde yer alan "İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit altında gördükleri stratejik noktaları işgal edebileceklerdir." ifadesiyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı topraklarını keyfi işgal etme hakkı tanımıştır.
B) Anadolu'da yapılan işgaller için hukuki kılıf oluşturmuştur.
C) Gizli antlaşmaların uygulanmasına fırsat yaratmıştır.
D) Osmanlı Devleti'ni fiilen parçalamayı hedeflemiştir.
E) Wilson İlkeleri'nin "self-determinasyon" anlayışına göre hareket edilmiştir.

8. Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı'na atanan Mustafa Kemal, bu görevdeyken aşağıdakilerden hangisiyle ilgili "sınırı belli olmayan antlaşma maddelerinin ileride önüne geçilemeyecek bir felaket doğuracağı" konusunda hükûmete uyarılarda bulunmuştur?

- A) Mudanya B) Mondros C) Sevr
D) Lozan E) Moskova

9. I. Dünya Savaşı'nı kesin olarak bitirecek ve bozulan dengeyi yeniden kuracak barış antlaşmalarının imzalanmasını sağlamak amacıyla 18 Ocak 1919 toplanan konferans aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paris Konferansı
- B) Londra Konferansı
- C) Berlin Konferansı
- D) Lozan Konferansı
- E) Moskova Konferansı

10. I. Dünya Savaşı'nın sonucunda Avusturya toprakları üzerinde

- I. Macaristan,
- II. Bulgaristan,
- III. Çekoslovakya

devletlerinden hangileri kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. I. Dünya Savaşı'nın sonunda imzalanan

- I. Neuilly Antlaşması,
- II. Versailles Antlaşması,
- III. Lozan Antlaşması

gibi antlaşmalardan hangilerinin koşulları günümüze kadar devam etmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Polonya'nın bağımsızlığını ilan etmesi
- B) Rusya'da rejim değişikliğine gidilmesi
- C) Orta Doğu'da manda rejimlerinin kurulması
- D) Almanya'nın sömürgelerini kaybetmesi
- E) Romanya'nın bağımsız olması

13. Paris Barış Konferansı'nda İngiltere, sömürgeciliği devam ettirmek amacı ile aşağıdaki görüşlerden hangisini ortaya atmıştır?

- A) Muhtariyet
- B) Vesayet
- C) Özerklik
- D) Otonomi
- E) Manda ve himaye

14. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı sonucunda dağılan ya da rejim değişikliğine uğrayan devletlerden biri değildir?

- A) Osmanlı
- B) Almanya
- C) Avusturya
- D) Rusya
- E) Fransa

15. Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden daha önce gerçekleşmiştir?

- A) Wilson İlkeleri
- B) Brest Litovsk Antlaşması
- C) Mondros Mütarekesi
- D) Paris Barış Konferansı
- E) Versay Antlaşması

16. I. Dünya Savaşı'nın sonunda imzalanan "barış antlaşmaları" aşağıdaki şehirlerden hangisinde yapılmıştır?

- A) Londra
- B) Paris
- C) Viyana
- D) Berlin
- E) Roma

17. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan Versailles (Versay) Antlaşması'nda alınan kararlardan biri değildir?

- A) Almanya'da zorunlu askerlik uygulamasının kaldırılması
- B) Almanya'nın nükleer silah bulundurmayaacağına dair taahhütte bulunması
- C) Almanya'nın tamirat borcu adı altında savaş tazminatı ödemesi
- D) Almanya'nın Avusturya ile siyasi ittifak kurmasının yasaklanması
- E) Alsas-Loren ve Saar Bölgesi'nin Fransa'ya bırakılması

1. Tarih öğretmeni, dersinde “Mustafa Kemal’in Fikir Hayatını Etkileyen Düşünürler” konusuyla ilgili aşağıdaki tabloyu tahtaya yazarak öğrencilerinden yanlış olan numarayı tespit etmelerini istemiştir.

I	Mehmet Emin Yurdakul	Milliyetçilik
II	Montesquieu	Demokrasi
III	Namık Kemal	İslamcılık
IV	Voltaire	Akılcılık ve bilimsellik
V	Jean-Jacques Rousseau	Ulusal egemenlik

Buna göre yanlış olan numara hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Mustafa Kemal’in doğduğu Selanik, birçok Rumeli şehrinde olduğu gibi farklı etnik grupların bir arada yaşadığı bir yerd. Selanik’te Türkçenin yanı sıra Rumca, Bulgarca, Yahudi İspanyolcası gibi dillerde basın ve yayın faaliyetleri yürütülürken şehir Avrupa ile ticaretin sürdürüldüğü önemli bir limana da sahipti.

Bu parçada Selanik’e ait aşağıdaki alanlardan hangisine ait bir açıklamaya yer verilmemiştir?

- A) Jeopolitik
B) Ekonomi
C) Sosyal
D) Kültür
E) Askerî

3. Mustafa Kemal’in Trablusgarp Savaşı’na “gazeteci” kılığında ve “Şerif” takma adıyla katılmasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti’nin İtalya ile savaşmaktan kaçınması
B) Basını kullanarak bölge halkını bilinçlendirmek istemesi
C) İngiltere’nin Mısır’da Osmanlı askerlerinin geçişini yasaklaması
D) İtalyan ordusunun gücünü yakından gözlemlemek istemesi
E) İstanbul Hükümeti’nin görevlendirme yapmaktan kaçınması

4. Mustafa Kemal’in Balkan Savaşlarından sonra atandığı ve I. Dünya Savaşı’nın başlamasına kadar yürüttüğü görev aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sofya Askerî Ataşeliği
B) Selanik 3. Ordu Kurmay Komutanlığı
C) 9. Ordu Müfettişliği
D) Bolayır Kolordu Komutanlığı
E) 19. Tümen Komutanlığı

5. Osmanlı Devleti, Meşrutiyetin ikinci kez ilanı ile ortaya çıkan otorite boşluğu neticesinde

- I. Girit,
II. Bulgaristan,
III. Bosna-Hersek

gibi bölgelerden hangilerinin idaresini kaybetmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Mustafa Kemal’in Fuat Bulca’ya “Hükûmet aciz içinde. Bunu Harbiye Nazırı elem ve üzüntüyle itiraf etti. İstanbul’dan hiçbir yardım göreceğimizi zannetmiyorum. Enver de aynı kanaatte... Evvelâ O gitmek istiyor... Takma adlarımızla bu ünvanlara uygun mesleklerimizin listesi hazırlanıyor.” şeklinde bahsettiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dömeke Savaşı
B) Trablusgarp Savaşı
C) I. Balkan Savaşı
D) II. Balkan savaşı
E) I. Dünya Savaşı

7. I. Balkan Savaşı'nda alınan ani ve ağır yenilgi karşısında Londra Konferansı sürerken İttihat ve Terakki Fırkası aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile Osmanlı Devleti'nin yönetimine el koymuştur?

- A) II. Meşrutiyet'in ilanı
- B) Çırağan Olayı
- C) 31 Mart Vakası
- D) Hareket Ordusu'nun İstanbul'a gelişi
- E) Bâb-ı Âli Baskını

8. Tarih Öğretmeni dersinde bir romandan yaptığı aşağıdaki alıntıyı öğrencileriyle paylaşmıştır: "(...) Muhacir olmuşuz artık. Bağ bahçeyi, Abdullah Bey'in çeşmelerini, koyduğu, diktiği her taşı bırakıp gitmedeyiz. Arkamızda dimdik durur mu bu taşlar? Yıklarlar değil mi gelinim? Yıkar da geçerler. Kalk da gör benim cömert elli babam, fakirlerin babası Abdullah Bey! Rumeli ne hâle gelmiştir gör! Kızın, torunun yollara düşmekte ve senin ocağını terk etmektedir, gör! (...)”

Tarih öğretmenin yaptığı bu alıntı aşağıdaki savaşlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Çanakkale Savaşları
- B) Trablusgarp Savaşı
- C) Balkan Savaşları
- D) Sarıkamış Harekâtı
- E) Kanal Harekâtı

9. Avrupa'da, 1815'te Viyana Kongresi ile oluşan uluslararası dengenin bozulmasında

- I. Almanya ve İtalya'nın siyasi birliğini sağlaması,
- II. sömürgecilik yarışının hız kazanması,
- III. İttifak ve İtilaf bloklarının ortaya çıkması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10.

Osmanlı Devleti'nin Savaştığı Cepheler		
Taarruz Cepheleri	Savunma Cepheleri	Yardım Cepheleri
• Çanakkale • Kanal	• Kafkas • Suriye-Filistin • Hicaz-Yemen • Irak	• Galiçya • Romanya • Makedonya

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği cephelerin verildiği tablonun doğru olabilmesi için hangi cephelerin yer değiştirmesi gerekir?

- A) Makedonya ve Kanal
- B) Çanakkale ve Kafkas
- C) Hicaz-Yemen ve Romanya
- D) Irak ve Galiçya
- E) Suriye-Filistin ve Kanal

11. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı sürerken Kafkas Cephesi'nin güvenliğini sağlamak amacıyla aşağıdaki kanunlardan hangisini çıkarmıştır?

- A) Tekâlîf-i Millîye
- B) Teşkilât-ı Esasiye
- C) Sevk ve İskân
- D) Takrir-i Sükûn
- E) Firariler

12. Mustafa Kemal'in aşağıdaki cephelerin hangisinde gösterdiği başarıların etkisi ile cephede karargahının bulunduğu bölgeye 'Kemalyeri' denmiştir?

- A) Trablus
- B) Kafkas
- C) Çanakkale
- D) Sakarya
- E) Suriye

13. Mondros Mütarekesi sonrasında Anadolu'yu işgal eden devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Yunanistan
- B) Fransa
- C) İngiltere
- D) İtalya
- E) Rusya

14. Aşağıdakilerden hangisi Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasına zemin hazırlayan gelişmelerden biri değildir?

- A) Bulgaristan'ın I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesi
- B) İngilizlerin Suriye üzerinden Anadolu'ya yönelmesi
- C) İttihat ve Terakki üyelerinin hükûmetten çekilmesi
- D) Ahmet İzzet Paşa Hükûmeti'nin kurulması
- E) İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından işgal edilmesi

15. Rauf Bey (Orbay), Mondros görüşmeleri sırasında, 24. maddede yer alan "Altı doğu vilayetinde herhangi bir karışıklık çıkarsa işgal edilecektir." kararına karşı çıkmış ve Türklerin bu vilayetlerde çoğunlukta olduğunu belirtmiştir.

Rauf Bey (Orbay), bu tutumuyla aşağıdakilerden hangisini engellemeyi amaçlamıştır?

- A) Doğu'da bir Ermeni Devleti'nin kurulmasını
- B) Osmanlı ordusunun terhis edilmesini
- C) Wilson İlkeleri'nin uygulanmasını
- D) Ateşkes koşullarının hafifletilmesini
- E) Doğu vilayetlerinin güvenliğinin sağlanmasını

16. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda 18 Ocak 1919'da toplanan Paris Barış Konferansı'nın öncelikli amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yenilen devletlerle yapılacak barış antlaşmalarının şartlarını belirlemek
- B) ABD başkanı Wilson'ın yayınladığı prensipleri görüşmek
- C) Osmanlı Devleti'nin topraklarını İtilaf Devletleri arasında paylaşmak
- D) Milletler Cemiyetini oluşturacak kurulları belirlemek
- E) Rusya'nın savaştan çekilmesinin sonuçlarını tartışmak

17. Paris Barış Konferansı'nda daha önce İtalya'ya vadedilen İzmir'in Yunanistan'a verilmesi, İtalya'nın konferansı terk etmesine neden olmuştur.

Bu durum aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin imza sürecini geciktirmiştir?

- A) Mondros
- B) Versay
- C) Sen Jermen
- D) Sevr
- E) Lozan

18. "15 Ağustos günü öğleden önce Kocaçimen dağına ve bitişindeki Conkbayırı tepesine, Mustafa Kemal'in kendisinin düzenlediği ve yönettiği taarruzla düşman piyadesi, bu tepelerin kuzey yamaçlarına doğru geri sürüldü."

Alman General Liman von Sanders'in, I. Dünya Savaşı'ndan bahsettiği eserinde yer verdiği bu çarpışmalar, aşağıdaki cephelerden hangisinde yaşanmıştır?

- A) Çanakkale
- B) Kafkas
- C) Suriye-Filistin
- D) Trablusgarp
- E) Irak

MİLLÎ MÜCADELE

Terimler ve Kavramlar

- Megali İdea
- Müdâfaa-i Hukuk
- Genelge
- Sine-i millete dönmek
- Kongre
- Manda ve himaye
- Güçler birliği
- Anayasa
- Tekâlif-i Millîye
- Mübadele
- Misak-ı Millî
- Heyet-i Temsiliye
- İstiklal Mahkemeleri
- Hıyanet-i Vataniye

Neler Öğreneceksiniz?

- Kuvay-ı Millîye hareketinin oluşumundan Büyük Millet Meclisinin açılışına kadar olan süreçte meydana gelen gelişmeleri
- Büyük Millet Meclisinin açılış sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri
- Sevr Antlaşması'nın Millî Mücadele sürecine etkilerini
- Doğu ve Güney Cephelerinde verilen mücadelelerin ülkemizin bağımsızlık sürecine katkılarını ve bu mücadelelerde öne çıkan isimleri
- Düzenli ordunun kurulmasından Mudanya Ateşkes Antlaşması'na kadar meydana gelen gelişmelerin Türkiye'nin bağımsızlık sürecine katkılarını ve bu süreçte öne çıkan isimleri
- Millî Mücadele sonucunda kazanılan diplomatik başarıların ülkemizin bağımsızlığı açısından önemini

20. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Aşağıdakilerin hangisinde İzmir ve çevresinin Yunanistan'a verilmesi kararlaştırılmıştır?

- A) Paris Konferansı
- B) Londra Konferansı
- C) Wilson İlkeleri
- D) General Harbord Raporu
- E) Amiral Bristol Raporu

2. Mondros'tan sonra kurulan millî cemiyetlerin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Milliyetçilik düşüncesiyle hareket etmişlerdir.
- B) Bağımsız devlet kurmayı amaçlamışlardır.
- C) Mustafa Kemal'in telkinleriyle kurulmuşlardır.
- D) Erzurum Kongresi'nde tek çatı altında birleşmişlerdir.
- E) Ulusal egemenlik düşüncesini benimsemişlerdir.

3. Çukurova'nın Türk yurdu olduğunu ispat etmek ve bölgenin Ermenilere verilmesini engellemek amacıyla İstanbul merkezli olarak kurulan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu Kadınları Müdâfaa-i Vatan Cemiyeti
- B) Karakol Cemiyeti
- C) Doğu Anadolu Müdâfaa-i Hukuk-ı Millîye Cemiyeti
- D) Sulh ve Selâmet-i Osmaniye Fırkası
- E) Kilikyalılar Cemiyeti

4. I. Dünya Savaşı sonrası Paris Barış Konferansı'nda Karadeniz'de Rum nüfusunun yoğunluğu ve Pontus Devleti'nin kurulması için uygun koşulların varlığından bahseden rapor hangisidir?

- A) Amiral Bristol Raporu
- B) King-Crane Raporu
- C) Dr. Esat Işık Raporu
- D) Milne Raporu
- E) Hrisantos Raporu

5. Mustafa Kemal, aşağıdakilerden hangisi ile Damat Ferit Hükûmeti'ne İzmir'in Yunanlar tarafından haksız biçimde işgal edildiğini ve bölgedeki asayiş sorunlarının Rumların emellerinden kaynaklandığını bildirmiştir?

- A) Samsun Raporu
- B) Havza Genelgesi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Misak-ı Millî Bildirgesi

6. Mustafa Kemal, Havza Genelgesi ile aşağıdaki bölgelerden hangisinin işgalinin protesto mitingleri ile kınanmasını istemiştir?

- A) Bursa
- B) İstanbul
- C) Bilecik
- D) İzmir
- E) Musul

7. Aşağıdakilerden hangisi, Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti'nin yetersizliğini vurgulayarak milletin geleceğinin ancak milletin azim ve kararıyla kurtulacağını belirttiği ve bu yönüyle "ihtilal bildirisi" niteliği taşıyan belgedir?

- A) Samsun Raporu
- B) Havza Genelgesi
- C) Amasya Genelgesi
- D) Misak-ı Millî
- E) Amasya Protokolü

8. "Amasya Genelgesi, Millî Mücadele'nin amaç ve yöntemini ortaya koyar." **tespitinde bulunan bir tarihçi, bu yargıya genelgenin hangi maddesini kanıt gösteremez?**

- A) Vatanın bütünlüğü, milletin istiklali tehlikededir.
- B) Askerî ve millî örgütler hiçbir surette dağıtılmayacaktır.
- C) Milletin istiklalini, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- D) Anadolu'nun her bakımdan en güvenilir yeri Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır.
- E) Her türlü tesir ve baskıdan uzak, millî bir heyetin varlığı mecburidir.

9. Aşağıdakilerden hangisi, kendisine Mustafa Kemal'i tutuklama emri verilmesine rağmen "Emrinizdeyiz Paşam! Ben, subaylarım, erlerim, kolordum, hepimiz emrinizdeyiz!." **diyerek Mustafa Kemal'e ve Millî Mücadele'ye desteğini göstermiştir?**

- A) Refet Bele
- B) Ali Fuat Cebesoy
- C) Rauf Orbay
- D) Kazım Karabekir
- E) Ali Fethi Okyar

10. İşgalci devletlerin Erzurum Kongresi'ni bir ihtilal girişimi olarak değerlendirmesinde bu kongrede alınan

- I. Kuvây-ı Milliye'yi etkin, millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
- II. Manda ve himaye kabul edilemez.
- III. Millî Meclis derhal toplanacak ve hükûmet işleri meclis tarafından kontrol edilecektir.

kararlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Sivas Kongresi'nde Anadolu ve Rumeli Müdafai Hukuk Cemiyeti'nin ilkeleri doğrultusunda, ülke içinde ve dışarıya karşı siyasi ve idari kararları alabilme yetkisi aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?

- A) Mebuslar Meclisi
- B) Kuvay-ı Millîye
- C) İstanbul Hükûmeti
- D) Heyet-i Temsiliye
- E) Felâh-ı Vatan

12. Aşağıdakilerden hangisi, Sivas Kongresi'nde alınan kararlardan biri **değildir?**

- A) Vatanın bölünmez bir bütün olduğu vurgulanmıştır.
- B) Manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.
- C) Millî cemiyetler tek çatı altında birleştirilmiştir.
- D) Temsil Heyeti'nin bütün yurdu temsil etmesi sağlanmıştır.
- E) Saltanatın korunması gerektiği kararlaştırılmıştır.

1. Millî Mücadele kahramanlarından Mareşal Fevzi Çakmak “Eğer Mondros Mütarekesi’ni takip eden aylarda, bir uçaktan Anadolu’ya bakarsanız yer yer yanan ateşler görülecektir. Bunlar ışıldayan çoban ateşleridir. Bu ateşleri birleştirecek bir alev lazımdı. İşte onu Mustafa Kemal’in meşalesi temin etti.” **sözleri ile aşağıdakilerden hangisinden bahsetmiştir?**

- A) Havza Genelgesi
- B) Amasya Tamimi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Amasya Protokolü

2. Sivas Kongresi sonrasında kurulan Ali Rıza Paşa Hükûmeti’nin Heyet-i Temsiliye ile Amasya görüşmelerini yapmasındaki temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu’da otoriteyi tekrar tesis etmek
- B) Anadolu’da yeni bir hükûmet kurmak
- C) Anadolu hareketine meşruluk kazandırmak
- D) Millî Mücadele’yi kendi tekeline almak
- E) Ülkede birlik ve beraberliği sağlamak

3. Aşağıdakilerden hangisi Misak-ı Millî’de yer verilen konulardan biri değildir?

- A) Azınlık hakları
- B) Boğazlar
- C) Ulusal sınırlar
- D) Kapitülasyonlar
- E) Savaş tazminatı

4. Büyük Millet Meclisi’nin olağanüstü özellikler taşıyan bir meclis olmasının en belirgin göstergesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı siyasi görüşlere sahip gruplara yer verilmesi
- B) Meclis başkanının aynı zamanda hükûmet başkanı olması
- C) Azınlık temsilcilerinin mecliste yer almaması
- D) Üyelerinin tamamının seçimle belirlenmesi
- E) Mebusan Meclisinin devamı niteliğinde olması

5. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi’nde yaşanan isyanlara karşı BMM tarafından alınan önlemlerden biri değildir?

- A) Hâkimiyet-i Millîye gazetesinin yayımlanması
- B) Ankara Müftüsü Rıfat Börekçi’den fetva alınması
- C) Hıyanet-i Vataniye Kanunu’nun çıkarılması
- D) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- E) Hilafet ordusunun kurulması

6. Doğu Cephesi Komutanı Kazım Karabekir çektiği bir telgrafta; “Vatansız, vicdansız üç serserinin, yine kendileri gibi millet ve vatanla alakası olmayan birkaç kişi namına barış antlaşmasını imza ettiklerini ajansta gördük. Millî Mücadele’imizde daha büyük bir azim ve imanla devama yemin ettiğimizi arz eylerim.” ifadelerine yer vererek aşağıdakilerden hangisine tepki göstermiştir?

- A) Mondros Ateşkes Antlaşması'na
- B) Paris Barış Konferansı'na
- C) Sevr Antlaşması'na
- D) Londra Konferansı'na
- E) Milne Raporu'na

7. Aşağıdakilerden hangisi Gümrü Antlaşması'nın kazanımlarından biri değildir?

- A) Ermenilerin Lozan'ı tanınması
- B) Ermenistan'ın BMM'yi tanınması
- C) Ermeni sorununun son bulması
- D) Kars ve civarının geri alınması
- E) BMM'nin ilk siyasi başarısını kazanması

8. Aşağıdaki Türk kadınlarından hangisi, Millî Mücadele'de Güney Cephesi'nde mücadele etmiştir?

- A) Tayyar Rahmiye
- B) Gördesli Makbule
- C) Şerife Bacı
- D) Fatma Seher
- E) Nene Hatun

9. Ethem Bey'in BMM Hükûmeti'ne karşı isyan etmesiyle oluşan siyasal ve askeri durumu elverişli bulan Yunanların Anadolu'daki işgalini hızlandırması üzerine gerçekleşen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. İnönü Savaşı
- B) II. İnönü Savaşı
- C) Sakarya Savaşı
- D) Gediz Taarruzu
- E) Büyük Taarruz

10. İstiklal Marşı, Mehmet Akif Ersoy tarafından aşağıdakilerden hangisine ithaf edilmiştir?

- A) Türk halkına
- B) TBMM'ye
- C) Türk ordusuna
- D) Türk gençliğine
- E) Türkiye Devleti'ne

11. Aşağıdakilerden hangisi Kütahya-Eskişehir Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Mustafa Kemal'e Başkomutanlık yetkisinin verilmesi
- B) Ordunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi
- C) Tekâlif-i Millîye Emirleri'nin yayımlanması
- D) Londra Konferansı'nın toplanması
- E) Meclisin Kayseri'ye taşınmasının önerilmesi

12. Yağız, tarih dersinde Nutuk'ta geçen bir savaşın taktiğini şöyle okumuştur: "Küçük büyük her birlik bulunduğu mevziden atılabilir ama küçük büyük her birlik ilk durabildiği noktada yeniden düşmana karşı cephe kurup savaş sürdürür. Yanındaki birliğin çekilmek zorunda kaldığını gören birlikler ona uyamaz. Bulunduğu mevzide sonuna dek dayanmak ve direnmekle yükümlüdür...Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanı ile ıslanmadıkça terk olunamaz!"

Yağız'ın Nutuk'tan okuduğu bu bölümde aşağıdaki savaşlardan hangisi anlatılmıştır?

- A) I. İnönü
- B) II. İnönü
- C) Sakarya
- D) Büyük Taarruz
- E) Kütahya- Eskişehir

1. İzmir'in 15 Mayıs 1919'da Yunanlar tarafından işgal edilmesi sırasında, Yunan Efzun Alayı'na ilk kurşunu atan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kara Mehmet Çavuş
- B) Hasan Tahsin
- C) Kılavuz Hatice
- D) Yüzbaşı Osman
- E) Albay Süleyman Fethi Bey

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra faaliyetlerini arttıran

- I. Hınçak,
- II. Taşnaksutyun,
- III. Mavri Mira

gibi cemiyetlerden hangileri Ermeni çıkarları için mücadele etmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Millî Mücadele'nin başlamasında

- I. İzmir'in Yunanlar tarafından işgal edilmesi,
- II. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanması,
- III. İstanbul'un Anlaşma Devletlerince resmen işgal edilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. Mustafa Kemal'in 28 Mayıs 1919'da mülki amirlere ve komutanlara "işgalleri protesto mitingleri düzenleme" talimatını içeren genelgeyi yayımladığı yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Havza
- B) Amasya
- C) Erzurum
- D) Sivas
- E) Bursa

5. Amasya Genelgesi'nde yer alan, "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir. Osmanlı Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Bu durum, milletimizi yok duruma düşürmektedir." ifadeleri ile aşağıdakilerden hangisi açıklanmıştır?

- A) Millî Mücadele'nin amacı
- B) Millî Mücadele'nin yöntemi
- C) Türk ihtilalinin evrenselliği
- D) Millî Mücadele'nin gerekçesi
- E) Ulus iradesinin önemi

6. Kişinin askerî ya da siyasi kimliğini kendi isteğiyle terk ederek mücadelesini halkın arasında sürdürmesi "sine-i millete dönmek" olarak tanımlanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in sine-i millete dönme kararı aldığıнын göstergesidir?

- A) Havza Genelgesi'ni yayımlaması
- B) Amasya Genelgesi'ni ilan etmesi
- C) Osmanlı Devleti'ndeki görevlerinden istifa etmesi
- D) Halkı protesto gösterileri yapmaya davet etmesi
- E) Başkomutanlık yetkisini kabul etmesi

7. Millî esaslara saygılı ve ülkemize karşı yayılma isteği beslemeyen herhangi bir devletin fenne uygun, sanat ile ilgili ekonomik yardımını kıvançla karşılarız.

Erzurum Kongresi'nde alınan bu karara göre, Millî Mücadele Dönemi'nde yabancı devletlerle yapılacak yardım anlaşmalarında öncelikle hangi ilkeye uyulması gerektiği belirtilmiştir?

- A) Ulusal egemenlik
- B) Halkçılık
- C) Bağımsızlık
- D) Cumhuriyetçilik
- E) Devletçilik

8. Amasya Genelgesi'nde planlanan ve Mustafa Kemal'in açılış konuşmasında toplanma amacını "Bu kongre vatanın tek bir bütün, milletin tek bir vücut olduğunu göstermek için toplanmıştır." şeklinde ifade ettiği kongre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alaşehir
- B) Balıkesir
- C) Erzurum
- D) Sivas
- E) Pozantı

9. Erzurum ve Sivas kongrelerinde

- I. azınlıklar,
- II. kapitülasyonlar,
- III. dış borçlar

gibi meselelerden hangileri gündeme gelmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Millî Mücadele yıllarında, Sivas Kongresi'nin ardından Amasya'da Heyet-i Temsiliye üyeleri ile görüşmek üzere bir temsilci gönderen ve böylece Heyet-i Temsiliye'nin varlığını hukuken tanıyan İstanbul Hükûmeti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Salih Paşa Hükûmeti
- B) Ali Rıza Paşa Hükûmeti
- C) Tefik Paşa Hükûmeti
- D) Damat Ferit Paşa Hükûmeti
- E) Ahmet İzzet Paşa Hükûmeti

11. Son Osmanlı Mebusan Meclisinde Misak-ı Millî sınırları belirlenirken

- I. Sevr Antlaşması ile belirlenen sınırlar,
- II. gizli antlaşmalarda alınan kararlar,
- III. Mondros imzalandığında işgal altında olmayan yerler

durumlarından hangileri dikkate alınmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Mustafa Kemal İstanbul'un işgalinden sonra 19 Mart 1920'de Anadolu'daki tüm ilgili kişi ve kurumlara gönderdiği genelgede Ankara'da açılacak meclisin hangi sıfatla toplanacağını açıklamıştır?

- A) Kurucu
- B) Reformcu
- C) İhtilalci
- D) İnkılapçı
- E) Olağanüstü

1. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Büyük Millet Meclisinin belirgin özelliklerinden biri değildir?

- A) İhtilalci
- B) Ulusal
- C) Kurucu
- D) Olağanüstü
- E) İnkılapçı

2. Aşağıdakilerden hangisi Damat Ferit Paşa Hükûmeti'nin Millî Mücadele aleyhine yürüttüğü çalışmalardan biri değildir?

- A) Kuvây-ı İnzibâtiye adlı silahlı birlikler oluşturmak
- B) Anadolu'daki ayaklanmaları maddi ve manevi desteklemek
- C) Mustafa Kemal ve arkadaşları hakkında idam kararı çıkartmak
- D) Millî Mücadele aleyhine fetva yayınlatmak
- E) Temsil Heyetini destekleyen gazeteleri teşvik etmek

3. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde BMM'nin otoritesini artıran gelişmelerden biri değildir?

- A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun yayımlanması
- B) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- C) Düzenli ordunun kurulması
- D) 1921 Anayasası'nın kabul edilmesi
- E) Temsil Heyeti'nin kurulması

4. Osmanlı Devleti'nin 10 Ağustos 1920'de İtilaf Devletleri'yle imzaladığı Sevr Antlaşması'nın hukuken geçersiz sayılmasının nedeni aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Wilson İlkeleri'ne aykırı maddeler içermesi
- B) Paris Konferansı'nda ele alınmaması
- C) Sınırlı sayıda devlet tarafından imzalanması
- D) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerine dayanması
- E) Mebusan Meclisi tarafından onaylanmaması

5. Aşağıdakilerden hangisi hazırladığı raporda, Doğu'daki Ermeni iddialarının Wilson İlkeleri'ne dayandırılması durumunu geçersiz kılmıştır?

- A) General Harbord
- B) Amiral Bristol
- C) General Milne
- D) Amiral Caltrop
- E) General Harrington

6. “Şark Fatihi” lakabı ile tanınan ve BMM Hükûmeti adına Gümrü Antlaşması'nı imzalayan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazım Karabekir
- B) Rauf Orbay
- C) Ali Fuat Cebesoy
- D) Bekir Sami Bey
- E) Yusuf Kemal Tengirşek

7. Millî Mücadele sürerken Anadolu'daki siyasi emellerinden vazgeçen ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sovyet Rusya
- B) Fransa
- C) İtalya
- D) Gürcistan
- E) Ermenistan

8. Millî Mücadele'de gösterdikleri kahramanlıktan dolayı

- I. Urfa,
- II. Antep,
- III. Maraş

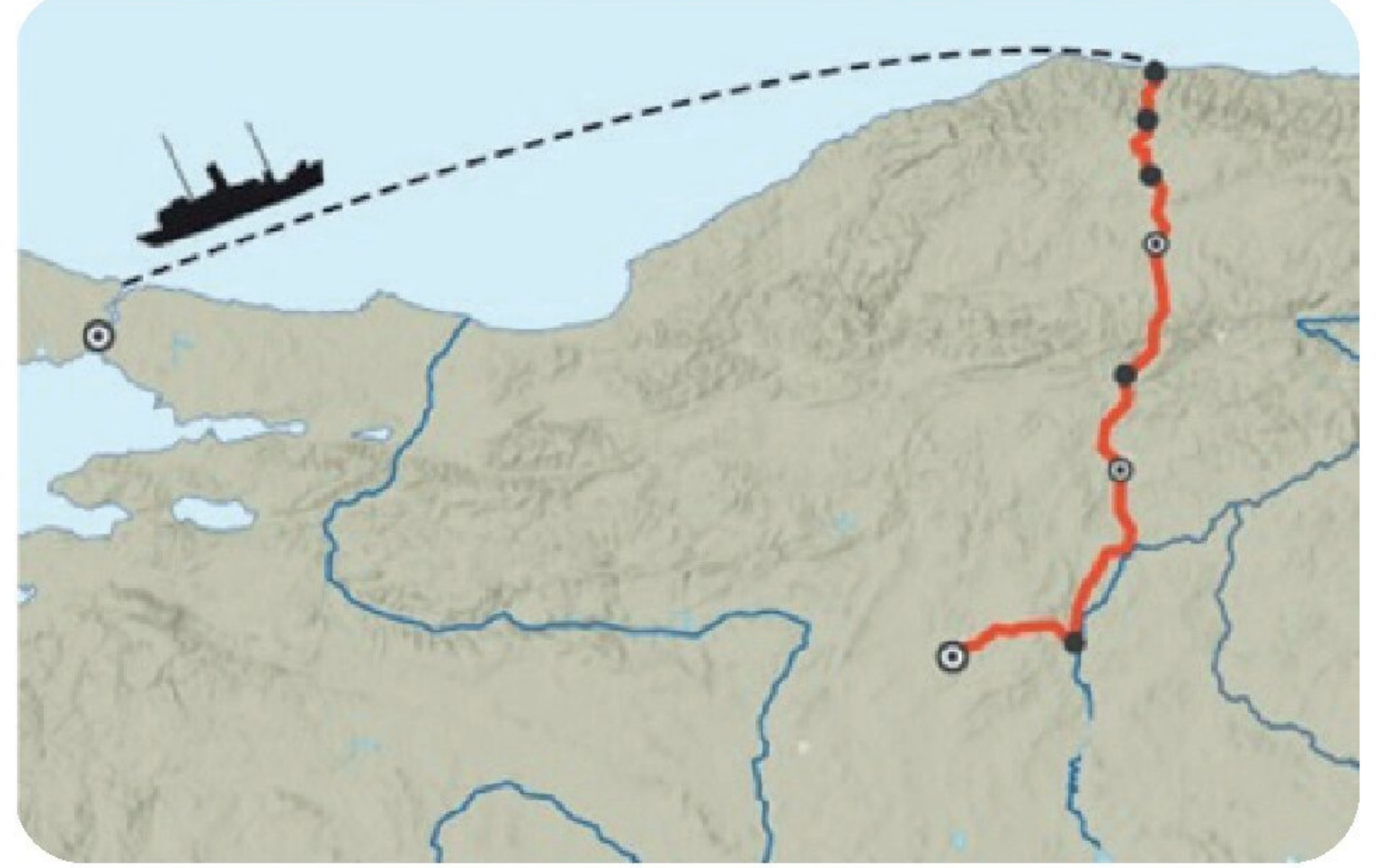
şehirlerinden hangilerine "İstiklâl Madalyası" verilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. 24 Ekim 1920'de Ethem Bey'in Kuvâ-yı Seyyare birlikleriyle Gediz Taarruzu'nda Yunan kuvvetlerine karşı başarısız olmasının aşağıdaki sonuçlardan hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Düzenli orduya geçilmesine
- B) Batı Cephesi'nin ikiye ayrılmasına
- C) Ali Fuat Paşa'nın Moskova'ya elçi olarak gönderilmesine
- D) İsmet Paşa'nın Batı Cephesi Komutanlığına atanmasına
- E) Yunanların Bursa ve civarını işgal etmesine

10. Aşağıdaki görselde Millî Mücadele Dönemi'nde İstanbul'dan Anadolu'ya silah ve mühimmat sevkiyatının yapıldığı "İstiklal Yolu" verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin dilsiz haritada gösterilen İstiklal Yolu güzergâhında yer aldığı söylenemez?

- A) İnebolu
- B) Küre
- C) Kastamonu
- D) Çankırı
- E) Sivas

11. I. İnönü Savaşı'nın kazanımları arasında

- I. Misak-ı Millî kararlarının alınması,
- II. BMM Hükûmeti'nin Londra Konferansı'na davet edilmesi,
- III. Sovyet Hükûmeti'nin BMM'yi tanıması

gibi gelişmelerden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. BMM'nin I. İnönü Savaşı'ndan sonra yapılan Londra Konferansı'na katılmak istemesi

- I. Misak-ı Millîyi duyurma,
- II. varlığını İtilaf Devletleri'ne kabul ettirme,
- III. barış yanlısı olduğunu gösterme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. Yunanların Koçgiri ve Pontus çetelerinin isyanlarının devam ettiği günlerde düzenli ordu karşısında aldıkları yenilgiyi telafi etmek amacıyla 23 Mart 1921’de başlattıkları taarruz aşağıdaki savaşlardan hangisine neden olmuştur?

- A) I. İnönü
- B) II. İnönü
- C) Kütahya - Eskişehir
- D) Sakarya
- E) Büyük Taarruz

14. Millî Mücadele yıllarında eğitim politikalarını belirlemek üzere Ankara’da gerçekleştirilen girişim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Eğitim Şûrası
- B) Tedrisat Kongresi
- C) Maarif Kongresi
- D) Kültür Şûrası
- E) Muallim Kongresi

15. Sakarya Savaşı’nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Yunanların savunmaya, Türk ordusunun taarruza geçmesi
- B) Mustafa Kemal’e gazilik ünvanı ve mareşallik rütbesi verilmesi
- C) İtilaf Devletleri’nin Anadolu’daki işgallerinin tamamen sona ermesi
- D) Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması’nın imzalanması
- E) Fransa ile Ankara Antlaşması’nın yapılması

16. 1 Eylül 1922’de Mustafa Kemal’in “Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz’dir. İleri!” emrini verdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. İnönü
- B) II. İnönü
- C) Kütahya -Eskişehir
- D) Sakarya
- E) Büyük Taarruz

17. İzmir’in Yunan işgalinden kurtarılarak Millî Mücadele’nin askerî safhasının başarı ile sonuçlandırılması

- I. Ankara Antlaşması,
- II. Mudanya Ateşkes Antlaşması,
- III. Lozan Barış Antlaşması

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Lozan Barış Konferansı’nda Boğazlar konusu görüşülürken

- I. Bulgaristan,
- II. ABD,
- III. Sovyet Rusya

devletlerinden hangileri katılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

19. İtilaf Devletlerinin, Lozan Barış Konferansı’na Ankara Hükûmetinin yanında İstanbul Hükûmetini de davet etmesi aşağıdakilerden hangisine zemin hazırlamıştır?

- A) Saltanatın kaldırılmasına
- B) Cumhuriyet’in ilanına
- C) Halifeliğin kaldırılmasına
- D) Ankara’nın başkent yapılmasına
- E) Misak-ı Millî’nin ilanına

1. ABD'li Amiral Bristol liderliğindeki bir heyet tarafından hazırlanan rapor şöyledir:

- Bölgedeki olayların sorumlusu Türkler değil Yunan ordusu ve yerli Rumlardır.
- Bölgede Türkler çoğunluktadır.
- Yunanlar bölgeden çekilmeli, onların yerine bölgeye İtilaf Devletleri'nin güvenlik birlikleri yerleştirilmelidir.

Böyle bir raporun hazırlanmasında

- uluslararası kamuoyunda İzmir'in Yunanlar tarafından işgaline yönelik tepkiler doğması,
- Karadeniz'de Pontus çetelerinin faaliyetlerinin bölgede rahatsızlık yaratması,
- Wilson İlkelerinin Osmanlı sınırlarının çizimi için etnik çoğunluğu dikkate alması

durumlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Molla Said tarafından İstanbul'da kurulan ve kurtuluşun ancak yabancı devlet himayesiyle sağlanabileceğini savunan, Peyam-ı Sabah gazetesinde Millî Mücadele aleyhtarı yayınlar yapan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiliz Muhipleri Cemiyeti
B) Wilson Prensipleri Cemiyeti
C) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
D) Sulh ve Selâmet-i Osmaniye Fırkası
E) Kilikyalılar Cemiyeti

3. Mustafa Kemal, 13 Kasım 1918'de İstanbul'a geldiğinde Dolmabahçe Sarayı önlerinde demirli olan işgal donanmasını görünce; "Geldikleri gibi giderler." sözleriyle aşağıdakilerden hangisinin uygulanmasına tepkisini dile getirmiştir?

- A) Mudanya Ateşkesi'nin
B) Mondros Ateşkesi'nin
C) Sevr Antlaşması'nın
D) Londra Konferansı'nın
E) Paris Konferansı'nın

4. Aşağıdakilerden hangisi 9. Ordu Müfettişi olarak Mustafa Kemal'e verilen görevlerden biri değildir?

- A) Görev bölgesinde güvenliği sağlamak
B) Ulusal güçleri birleştirmek
C) Halkın elindeki silahları toplamak
D) Türk-Rum çatışmasını önlemek
E) Bölgede kurulan komiteleri dağıtmak

5. Mustafa Kemal, aşağıdakilerden hangisini yayımlayarak; bütün İtilaf Devletleri temsilcilerine ve Bâb-ı Âli'ye dokunaklı telgraflar çekilmesini, vatanın bütünlüğünü korumak ve Samsun'da yakılan bağımsızlık ateşini bütün yurda yaymak için mitingler tertip edilmesini, mitinglerde taşkınlıklardan özellikle de Hristiyan halka düşmanca saldırılardan kaçınılması gerektiğini belirtmiştir?

- A) Samsun Raporu
B) Havza Genelgesi
C) Amasya Genelgesi
D) Erzurum Kongresi Bildirisi
E) Sivas Kongresi Bildirisi

6. Mustafa Kemal'in, Amasya Genelgesi yayımlanmadan önce Edirne'deki Albay Cafer Tayyar Bey'e gönderdiği telgrafta; "İstanbul Hükûmeti'nin otoritesini kaybettiğini ancak Anadolu halkının millî bağımsızlık için birleşmeye başladığını" vurgulaması ve İstanbul'daki millî dava mensuplarına gönderdiği mektupta "İstanbul'un artık Anadolu'ya tabi olması gerektiğini" ifade etmesi, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) İstanbul Hükûmeti ile ilişkilerini tamamen kopardığının
B) Millî iradeye dayalı bir yönetim anlayışını benimsediğinin
C) Saltanatın ve halifeliğin korunması düşüncesinde olduğunun
D) İstanbul Hükûmeti ile uzlaşma yolları aradığının
E) İtilaf Devletleri ile müzakere sürecini başlatmak istediğinin

7. “İtilaf Devletleri’nce mütarekenin imza olunduğu 30 Ekim 1918 tarihindeki sınırimız içerisinde kalan ve her bölgesinde olduğu gibi Doğu Anadolu illerinde de ezici çoğunluğu İslâmlardan oluşan, kültürü, ekonomik üstünlüğü Müslümanların olan ve birbirinden ayrılmaları olanaksız öz kardeş olan din ve soydaşlarımızın oturmakta bulunduğu ülkemiz bölünmez bir bütündür.” ifadesi ilk defa aşağıdakilerden hangisinin kararları arasında yer almıştır?

- A) Amasya Genelgesi
- B) Erzurum Kongresi
- C) Sivas Kongresi
- D) Amasya Görüşmeleri
- E) Son Osmanlı Mebusan Meclisi

8. Misak-i Millî belgesinde, politik, ekonomik ve mali gelişmemizi engelleyen ve hukuk alanında hakimiyetimizi sınırlandıran imtiyazların ortadan kaldırılması hükmü yer almıştır.

Bu hüküm yapılacak bir barış antlaşmasında aşağıdakilerden hangisinin kabul edilmeyeceğinin doğrudan göstergesidir?

- A) Borçların ödenmesinin
- B) Gayrimüslimlere tanınacak hakların
- C) Boğazlardan serbest geçişin
- D) Kapitülasyonların
- E) Yeni işgallerin

9. Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği 24 Nisan 1920 Kararları arasında yer alan

- I. Meclisin temsil ettiği millî iradeyi, vatanın mukadderatına hâkim tanımak esastır.
- II. BMM’nin üstünde bir kuvvet mevcut değildir.
- III. BMM, yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplar.

maddelerinden hangileri millet iradesinin üstünlüğünü ortaya koymaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Millî Mücadele’ye karşı yürütülen Avrupa merkezli propagandaları engellemek ve Türk kamuoyunu yanıltabilecek iç ve dış yayınlara karşı tedbir almak amacıyla, Halide Edip ve Yunus Nadi tarafından Mustafa Kemal’in desteğiyle gerçekleştirilen girişim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu Ajansının kurulması
- B) İstanbul Radyosunun kurulması
- C) Basına sansür uygulanması
- D) Resmî Gazetenin yayımlanması
- E) Hıyanet-i Vataniye Kanunu’nun çıkarılması

11. İngiltere Başbakanı Lloyd George, aşağıdaki gelişmelerin hangisi nedeniyle Avam Kamarasında “Türkiye artık yok!” şeklinde konuşma yapmıştır?

- A) Mondros Ateşkes Antlaşması’nın yapılması
- B) Paris Barış Konferansı’nın toplanması
- C) İstanbul Hükûmeti’nin Sevr Antlaşması’nı imzalamaya karar vermesi
- D) General Milne Raporu’nun hazırlanması
- E) Yunan ordusunun Ankara’ya kadar ilerlemesi

12. BMM’ye bağlı düzenli birlikler Doğu Cephesi’nde

- I. İngiltere,
- II. Ermenistan,
- III. Sovyet Rusya

devletlerinden hangileri ile savaşmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Şahin'i sorarsan otuz yaşında
Süngüyle delindi köprü başında
Çeteler toplanmış ağlar başında
Uyan Şahin uyan, gör neler oldu
Sevgili vatanım Fransız doldu

Verilen türkü Millî Mücadele Dönemi'nde aşağıdaki bölgelerden hangisinde yapılan direnişi anlatmaktadır?

- A) Adana
B) Dört Yol
C) Urfa
D) Maraş
E) Antep

2. İsmet Paşa komutasındaki düzenli ordu birliklerinin gerçekleştirdiği savunma ile Yunan ordularının 10 Ocak 1921'de geri çekilmek zorunda kaldığı I. İnönü Savaşı'nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) BMM'nin Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'nu kabul etmesi
B) Londra'da 21 Şubat-12 Mart 1921 tarihleri arasında bir konferans toplanması
C) Türk-Afgan Dostluk Antlaşması'nın yapılması
D) Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nın imzalanması
E) Düzen orduya katılmayan Ethem kuvvetlerinin, isyan çıkarması

3. "Milletimizin istiklal ve varlığı, dâhice idareniz altında görevlerini şerefle yapan komuta ve silâh arkadaşlarınızın kalbine ve vatanseverliğine büyük bir güvenle dayanıyordu. Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz. İstila altındaki talihsiz topraklarımızla birlikte bütün vatan, bugün en ücra köşelerine kadar zaferinizi kutluyor. Düşmanın istila hırsı, azminizin ve vatanseverliğinizin yalçın kayalarına başını çarparak paramparça oldu. (...)”

Mustafa Kemal'in Nutuk'ta yer verdiği bu telgraf hangi savaşta başarı sonrasında yazılmıştır?

- A) I. İnönü Savaşı
B) II. İnönü Savaşı
C) Sakarya Savaşı
D) Büyük Taarruz
E) Kütahya- Eskişehir Savaşı

4. Kütahya-Eskişehir Muharebesi'nden sonra, Başkomutan Mustafa Kemal tarafından ordunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yayımlanan yükümlülükler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tekâlif-i Millîye Emirleri
B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
C) Misak-ı Millî Kararları
D) Men-i Müskirat Kanunu
E) Takrir-i Sükûn Kanunu

5. Millî Mücadele Dönemi'nde gerçekleşen

- I. I. İnönü,
II. Kütahya-Eskişehir,
III. Sakarya

gibi savaşların hangilerinden sonra İtilaf Devletleri Sevr Antlaşması'nda değişiklik yapmak için girişimde bulunmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

6. Tarih öğretmeni, sınıfta Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın sonuçlarını aşağıdaki gibi tahtaya yazmış ve öğrencilerinden yanlış olanı bulmalarını istemiştir:

- I. Doğu Trakya, savaş yapılmadan diplomasi yoluyla geri alındı.
II. Refet Bele komutasındaki Türk kuvvetleri 19 Ekim 1922'de İstanbul'a girdi.
III. İngiliz Başbakanı Lloyd George görevinden istifa etti.
IV. İtilaf Devletleri ile barış görüşmelerinin yolu açıldı.
V. Boğazların idaresi için uluslararası bir komisyon kuruldu.

Buna göre yanlış olan madde hangisidir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

7. Aşağıdakilerden hangisi, Lozan Barış Konferansı'nın 4 Şubat 1923'te kesintiye uğramasında etkili olan konulardan biri değildir?

- A) Suriye sınırı
- B) Osmanlı Borçları
- C) Kapitülasyonlar
- D) Musul sorunu
- E) Boğazlar

8. TBMM Hükûmeti, Lozan'a gönderilen heyetten

- I. Ermeni yurdu,
- II. kapitülasyonlar,
- III. mübadele

konularının hangilerinden taviz vermemesini istemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Lozan Konferansı'nda aşağıdakilerden hangisinin idaresi konusunda, içinde Fransa, İngiltere, İtalya, Japonya, Rusya, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya Sırbistan ve Türk temsilcilerin yer aldığı bir komisyonun oluşturulması kararlaştırılmıştır?

- A) Boğazlar
- B) Musul
- C) Hatay
- D) Düyyûn-ı Umumiye
- E) Milletler Cemiyeti

10. TBMM'nin İstiklal Mahkemelerini kurması, üyeleri Meclis içinden ve salt çoğunlukla seçilen bir hükûmet oluşturması, Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nu ilan etmesi aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi değildir?

- A) Yeni bir devlet düzeninin kurulduğunun
- B) Yargı yetkisinin Meclis eliyle kullanıldığının
- C) Yeni bir anayasal düzene geçildiğinin
- D) Meclisin yürütme yetkisini kullandığının
- E) Güçler ayrılığı ilkesinin benimsendiğinin

11. Lozan Antlaşması'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisi, antlaşmanın "Türkiye'nin bağımsız ve egemen bir devlet olarak tanındığı" yönündeki temel niteliğiyle doğrudan çelişir?

- A) Boğazların yönetimi, Türkiye'nin başkanlığında uluslararası bir komisyona bırakılmıştır.
- B) Kapitülasyonlar kesin olarak kaldırılmış ve Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığı tanınmıştır.
- C) Yabancı okullar, Türk kanunlarına ve denetimine tabi olacak şekilde düzenlenmiştir.
- D) Osmanlı borçları, Osmanlı'dan ayrılan devletler arasında paylaştırılmıştır.
- E) Azınlıklar, Türk vatandaşı kabul edilmiş ve uluslararası koruma statüleri sona erdirilmiştir.

12. Millî Mücadele Dönemi'nde Sovyet Rusya ile imzalanan Moskova Antlaşması'nda alınan

- I. bir tarafın tanımadığı antlaşmayı diğer taraf da tanımayacak,
- II. Sovyet Rusya, Misak-ı Millî'yi tanıyacak ve kapitülasyonlardan vazgeçecek,
- III. Boğazların geleceğine Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin katılacağı konferansta karar verilecek

kararlarından hangileri, antlaşmanın "iki ülke arasında dostluk ve iş birliğini temel aldığı" yönündeki görüşü destekler?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

Terimler ve Kavramlar

- Millî Egemenlik
- Sosyal Devlet
- Karma Ekonomi
- Kabine Sistemi
- Kliring
- Kara Perşembe

Neler Öğreneceksiniz?

- Çağdaş Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini, siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri
- Hukuk alanında meydana gelen gelişmelerin Türk toplumunda meydana getirdiği değişimleri
- Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri
- Toplumsal alanda yapılan inkılapları ve meydana gelen gelişmeleri
- Ekonomi alanında meydana gelen gelişmeleri
- Sağlık alanında yapılan çalışmaları
- Atatürkçü düşünce sistemi açısından Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esasları

21. BÖLÜM

1. Atatürk'ün inkılapçılık ilkesiyle ilgili

- I. Mevcut kurumların çağın gereklerine göre yenilenmesini savunur.
- II. Toplumun gelişimini ve modernleşmesini sürekli kılmayı hedefler.
- III. Eski ve yeni uygulamaların bir arada olduğu karma bir model oluşturmayı hedefler.

İfadelerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

2. Atatürkçü düşünce sistemi içinde yer alan milliyetçilik ilkesinin dayanağı millettir. Millet, tarihsel süreçte toplum yaşamında erişilen son aşamadır. Atatürk, milliyetçiliği ırk esasına dayandırmamıştır. Atatürk milliyetçiliği, sınıf ve zümre ayrımını reddeder.

Buna göre, Atatürk milliyetçiliği doğrudan hangi ilke ile bütünlük oluşturur?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Laiklik
- C) Halkçılık
- D) Devletçilik
- E) Milliyetçilik

3. İtilaf Devletleri, İsviçre'nin Lozan kentinde toplanacak olan barış konferansına TBMM'nin yanı sıra İstanbul Hükûmetini de davet etmiştir. İstanbul Hükûmeti de Ankara'ya barış konferansına birlikte katılmayı teklif etmiş, bu teklife karşı Atatürk derhâl şu cevabı göndermiştir: "Barış konferansında Türkiye Devleti yalnız ve ancak TBMM Hükûmeti tarafından temsil olunur."

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisinin meclis tarafından kaldırılmasını gündeme getirmiştir?

- A) Şer'îye ve Evkaf Vekâletinin
- B) Saltanat makamının
- C) Halifelik makamının
- D) Erkân-ı Harbiye Vekâletinin
- E) Meclis Hükûmeti uygulamasının

4. Saltanatla yönetilen Osmanlı Devleti'nin başkenti olan İstanbul yerine Milli Mücadelenin merkezi durumundaki Ankara'nın yeni Türk Devleti'nin başkenti oluşu

- I. devletçilik,
- II. inkılapçılık,
- III. cumhuriyetçilik

İlkelerinden hangileriyle ilişkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

5. TBMM, yürütme yetkisini elinde bulunduruyordu ancak devlet başkanının kim olduğu açıkça tanımlanmamıştı. Bu belirsizlik, özellikle uluslararası ilişkilerde ve yönetim sisteminde eksiklik olarak hissediliyordu.

Bu sorun aşağıdakilerden hangisi ile çözüme kavuşturulmuştur?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Cumhuriyet'in ilanı
- D) Halk Fırkasının kurulması
- E) Şer'îye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması

6. Mustafa Kemal'in 29 Ekim 1923'te cumhurbaşkanı seçilmesiyle boşalan TBMM başkanlığına, 1 Kasım 1923'te aşağıdakilerden hangisi seçilmiştir?

- A) İsmet İnönü
- B) Ali Fethi Okyar
- C) Celal Bayar
- D) Refik Saydam
- E) Nuri Demirağ

7. Halifeliğin kaldırılmasıyla ilgili Meclis'e sunulan teklifin gerekçesinde, "Halifeliğin hükûmet demek olduğu ve çağdaş bir hükûmetin yanında ayrıca bir halifelik makamına gerek olmadığı" belirtilmiştir.

Bu durum, halifelik makamının kaldırılmasında öncelikle aşağıdaki düşüncelerden hangisinin etkili olduğunu gösterir?

- A) Kuvvetler ayrılığına son vermek
- B) Hükûmet işlerinin denetlenmesini sağlamak
- C) Yürütmeyi, yasamanın denetimine almak
- D) Şer'i devlet anlayışını sürdürmek
- E) Siyasi ikiliğe son vermek

8. 3 Mart 1924'te Şer'îye ve Evkaf Vekâleti yerine

- I. Diyanet İşleri Başkanlığı,
- II. Vakıflar Genel Müdürlüğü,
- III. Millî Eğitim Bakanlığı

kurumlarından hangileri kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Millî Mücadele Dönemi sonrasında gerçekleştirilen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, hukuk alanında birliğin sağlanmasına yönelik olduğu söylenemez?

- A) Türk Ceza Kanunu'nun kabul edilmesi
- B) Şer'îye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
- C) Mecelle'nin yürürlükten kaldırılması
- D) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
- E) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi

10. 17 Şubat 1926'da TBMM tarafından kabul edilen Türk Medeni Kanunu'nda aşağıdaki konulardan hangisine yer verilmemiştir?

- A) Miras
- B) Mülkiyet
- C) Velayet
- D) Aile
- E) Ceza

11. Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleştirilen

- I. Türk Medeni Kanunu,
- II. Soyadı Kanunu,
- III. Teşvik-i Sanayi Kanunu

düzenlemelerinden hangileri toplumsal alanda eşitliği sağlamaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde eğitim ve kültür alanındaki gelişmelerden biri değildir?

- A) Öğretim birliğinin sağlanması
- B) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
- C) I. Maarif Kongresi'nin toplanması
- D) Millet Mekteplerinin açılması
- E) Üniversite Reformu'nun yapılması

1. Atatürk Dönemi'nde gerçekleştirilen

- I. zorunlu ve karma eğitimin başlatılması,
- II. yeni harf sistemine geçilmesi,
- III. Millet Mekteplerinin açılması

gibi düzenlemelerden hangileriyle toplumda okur yazar oranının artırılması amaçlanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi güzel sanatların geliştirilmesi için Atatürk Dönemi'nde yapılan girişimlerden biri değildir?

- A) Millî Musiki ve Temsil Akademisinin açılması
B) Cumhurbaşkanlığı Filarmoni Orkestrasının kurulması
C) Dolmabahçe'de Resim ve Heykel Müzesinin açılması
D) Bazı sanatçıların eğitim amaçlı yurt dışına gönderilmesi
E) Sanâyi-i Nefîse Mektebinin açılması

3. Atatürk'ün 25 Kasım 1925'te gerçekleştirdiği ve "Şapka İnkılabı" olarak bilinen düzenlemenin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Batılılaşma sürecini hızlandırmak
B) Toplumsal farklılıkları azaltmak
C) Kılık-kıyafette birlik sağlamak
D) Geleneksel kıyafetleri yaygınlaştırmak
E) Topluma çağdaş bir görünüm kazandırmak

4. Yeni Türk devleti, ticaretin geliştirilmesi ve Batılı devletlerle uyum sağlanması için

- I. takvim,
- II. rakam,
- III. resmî tatil

uygulamalarından hangilerinde değişikliğe gitmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Mustafa Kemal Atatürk'ün tesis ettiği toplum ve devlet düzeninde Türk kadınının toplumsal statüsü, medeniyet ölçütü kabul edilerek modernleşme sürecinin sembollerinden biri olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde bu kapsamda gerçekleştirilen düzenlemelerden biri değildir?

- A) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
B) Kadınların öğretim imkânlarının artırılması
C) Kadınlara istediği mesleği yapabilme hakkının verilmesi
D) Kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkının verilmesi
E) Kadınlara kendi soyadını kullanma hakkının verilmesi

6. Cumhuriyet'in ilanından sonra çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak için gerçekleştirilmesi gereken önemli hususlardan biri de ekonomik kalkınmaydı. Devletin ekonomi politikası, milletin gereksinimleri doğrultusunda şekil aldı. Tarım, ticaret, sanayi faaliyetleri ve bütün bayındırlık işleri bir bütün olarak düşünüldü. Bu doğrultuda büyük atılımlar yapıldı.

Aşağıdakilerden hangisi bu kapsamda yapılan düzenlemelerden biri değildir?

- A) Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması
B) Aşar vergisinin kaldırılması
C) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
D) Kabotaj Kanunu'nun yürürlüğe girmesi
E) Ziraat Bankasının kurulması

7. Atatürk Dönemi'nde; maden kaynaklarının işletilmesi, pazarlanması, santral inşası ve elektrik enerjisi üretimi gibi ekonomik altyapıyı güçlendirmek amacıyla açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü
- B) Etibank
- C) Karabük Demir Çelik Fabrikası
- D) Merkez Bankası
- E) Sümerbank

8. Aşağıdakilerden hangisi, 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın Türkiye'ye etkilerinden biri değildir?

- A) Ekonomide devletçi politikalara yönelme başladı.
- B) Ticarete, ödemelerin malla yapılması uygulamasına geçildi.
- C) Para piyasasını belirleyebilmek için Merkez Bankası kuruldu.
- D) İthalata kota konulması ve ihracatın denetlenmesi hakkında kanun çıkarıldı.
- E) Tarımsal üretimin artması için aşar vergisi kaldırıldı.

9. • Hıfzıssıhha Kurumu
• Sanatoryum

Bu kurumlar, Atatürk Dönemi'nde hangi alanda çalışmalar yapıldığının göstergesidir?

- A) Sanat
- B) Eğitim
- C) Sağlık
- D) Ticaret
- E) Spor

10. Atatürk ilke ve inkılaplarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumsal yapının dönüşümüne katkı sağlanmıştır.
- B) Tam bağımsızlık ve ulusal egemenlik ilkeleri temel alınmıştır.
- C) Çağdaşlaşmaya yönelik değişmez kurallar koyulmuştur.
- D) Türk milleti, ortak değerler etrafında birleştirilmiştir.
- E) Halkın ihtiyacı olan sanayi ürünleri devlet eliyle üretilmiştir.

11. Cumhuriyet'in ilanı sonrasında gerçekleştirilen inkılaplar dikkate alındığında, Türk tarihine bilimsel ve akademik bir perspektifle yaklaşılması hangi alandaki çalışmalarla sağlanmıştır?

- A) Hukuk
- B) Ekonomi
- C) Kültür
- D) Sağlık
- E) Sanayi

12. Atatürkçü düşünce sistemine göre aşağıdakilerden hangisi bir topluluğun millet olabilmesi için yeterli bir koşul değildir?

- A) Ortak anılara ve tarihe sahip olmak
- B) Birlikte yaşama konusunda ortak bir irade göstermek
- C) Kültürel ve ahlaki değerlerde ortak olmak
- D) Aynı siyasi rejim altında bulunmak
- E) Dil, duygu ve düşünce birliği içinde olmak

1. Demokrasi ve millî egemenliğin kökleşmesi, Türk milletinin temel hak ve özgürlüklerinin çağdaş toplumlarla uyumlu şekilde güvence altına alınması, aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin öncelikli amaçları arasında yer alır?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Laiklik
- C) Halkçılık
- D) Devletçilik
- E) Milliyetçilik

2. Atatürk'e göre Türk milletinin varoluşu çeşitli ortak unsurların varlığına bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir?

- A) Tarih
- B) Dil
- C) Kültür
- D) Vatan
- E) Soy

3. Aşağıdakilerden hangisi saltanatın kaldırılmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Lozan'da temsil sorununu çözmek
- B) Siyasi ikiliğe son vermek
- C) Cumhuriyete geçişi sağlamak
- D) İnkılapların önünü açmak
- E) Devlet başkanlığı sorununu çözmek

4. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet rejimine geçişte etkili olan gelişmelerden biri değildir?

- A) Lozan Antlaşması'nın imzalanması
- B) Saltanat sistemine son verilmesi
- C) Halifeliğin kaldırılması
- D) Rejim tartışmalarının artması
- E) Hükûmet buhranının yaşanması

5. 27 Ekim'de, Ali Fethi Bey ve birçok bakanın İcra Vekilleri Heyetinden istifa etmesiyle ortaya çıkan hükûmet krizi, aşağıdakilerden hangisi ile çözülmüştür?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Halk Fırkasının kurulması
- C) Cumhuriyet'in ilanı
- D) Halifeliğin kaldırılması
- E) Şer'îye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması

6. Halifeliğin kaldırılmasına

- I. laik bir devlet düzeni oluşturma arzusu,
- II. halifelik makamının millî egemenlikle örtüşmemesi,
- III. rejim karşıtlarının halifenin etrafında toplanması

durumlarından hangileri zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi 3 Mart 1924'te yapılan düzenlemelerden biri değildir?

- A) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
- B) Şer'îye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
- C) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
- D) Erkân-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması
- E) Osmanlı hanedanının yurt dışına sürülmesi

8. Yeni Türk devleti, çağdaş ve laik bir hukuk sistemi oluşturmak amacıyla

- I. Almanya,
- II. İtalya,
- III. İsviçre

gibi devletlerden hangilerinin kanunlarından yararlanmıştı?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. XIX. yüzyılda Ahmet Cevdet Paşa başkanlığında bir kurul tarafından hazırlanan Mecelle, aşağıdakilerden hangisi ile yürürlükten kaldırılmıştır?

- A) Ceza Kanunu'nun kabulü
- B) Türk Medeni Kanunu'nun kabulü
- C) İdare Hukuku'nun kabulü
- D) İcra ve İflas Kanunu'nun kabulü
- E) Borçlar Hukuku'nun kabulü

- 10. • Ülkedeki eğitim kargaşasına son vermek.
- Ülkede kültür birliği sağlamak.
- Millî ve laik değerler taşıyan bir eğitim sistemi kurmak.

Bu amaçlar doğrultusunda gerçekleştirilen inkılap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkartılması
- B) Şer'îye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
- C) Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kurulması
- D) Türk Medeni Kanunu'nun kabulü
- E) Harf İnkılabı'nın yapılması

11. Aşağıdakilerden hangisi Harf İnkılabı'nın amaçlarından biri değildir?

- A) Okuma-yazmayı kolaylaştırarak okuryazarlık oranını artırmak
- B) Türkçenin yapısına daha uygun bir alfabe sistemine geçmek
- C) Türkçeyi bilim dili haline getirmek
- D) Batı dünyasıyla bilimsel ve kültürel entegrasyonu hızlandırmak
- E) Yazı dili ve konuşma dili arasında uyum sağlamak.

12. Atatürk Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisinin açılması Türk basınında "cehaletle savaş", "tarihin ilk irfan seferberliği" gibi sözlerle desteklenmiştir?

- A) Millet Mektepleri
- B) Türk Ocakları
- C) Halkevleri
- D) İstanbul Üniversitesi
- E) Türk Tarih Kurumu

1. Cumhuriyetin ilk yıllarında İsviçre'den getirilen Prof. Dr. Albert Malche aşağıdakilerden hangisinin düzenlenmesi için bir rapor hazırlamıştır?

- A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- B) Millet Mektepleri
- C) Musiki Muallim Mektebi
- D) Devlet Konservatuarı
- E) İstanbul Üniversitesi

2. Mustafa Kemal Atatürk, 24 Ağustos 1925'te Kastamonu ve ardından İnebolu'da yaptığı konuşmalarla aşağıdaki inkıaplardan hangisinin hazırlığını yapmıştır?

- A) Şapka Kanunu
- B) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- C) Türk Medeni Kanunu
- D) Soyadı Kanunu
- E) Harf İnkılabı

3. "Efendiler ve ey millet! İyi biliniz ki Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, mensuplar memleketi olamaz. En doğru, en gerçek tarikat medeniyet tarikatıdır. Medeniyetin emir ve talep ettiğini yapmak insan olmak için kâfidir."

Atatürk, bu sözünü aşağıdaki inkıaplardan hangisini desteklemek amacıyla söylemiştir?

- A) Şapka Kanunu'nun çıkarılması
- B) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
- C) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Türk sanatının modernleştirilmesi
- E) Halkevlerinin açılması

4. Cumhuriyet Dönemi'nde takvim, saat, rakam, ölçü ve tartı birimlerinin değiştirilmesinde aşağıdaki amaçlardan hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Uluslararası ticaret ve ilişkilerde uyum sağlamak
- B) Zaman ve alan ölçümlerinde millî bir sistem geliştirmek
- C) Ölçü birimlerindeki karmaşayı ortadan kaldırmak
- D) Batılı ülkeleriyle bilimsel ve teknolojik entegrasyonu sağlamak
- E) Yerli üretimi ve sanayileşmeyi desteklemek

5. 1934'te yürürlüğe giren Soyadı Kanunu ile

- I. millî birlik ve beraberliği güçlendirme,
- II. sosyal hayatta görülen karışıklıkları engelleme,
- III. resmî işlemleri kolaylaştırma

gibi durumlardan hangileri amaçlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de seçim yoluyla göreve gelen ilk kadın muhtardır?

- A) Sadiye Kılıçkaya
- B) Gül Esin
- C) Satı Çırpan
- D) Pakize İzzet Tarzi
- E) Sabiha Güreyman

7. Türk kadınına, genel seçimlere katılma hakkı aşağıdakilerden hangisiyle tanınmıştır?

- A) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesiyle
- B) Çok partili sisteme geçilmesiyle
- C) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesiyle
- D) Cumhuriyet'in ilanıyla
- E) 1934'te yapılan anayasa değişikliğiyle

8. Mustafa Kemal, aşağıdakilerden hangisinin açılışında, "Siyasi başarılar ekonomik başarılarla taçlandırılmadıkça kalıcı olmaz." şeklinde konuşma yapmıştır?

- A) Erzurum Kongresi
- B) Sivas Kongresi
- C) Son Osmanlı Mebusan Meclisi
- D) I. Maarif Kongresi
- E) Türkiye İktisat Kongresi

9. Aşağıdakilerden hangisi ile Türk karasularında yalnızca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına gemi işletme hakkı verilmiştir?

- A) Hıfzıssıhha Kanunu
- B) Teşvik-i Sanayi Kanunu
- C) Kabotaj Kanunu
- D) Lozan Antlaşması
- E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi

10. Türk ekonomisinde, devlet öncülüğünde sanayileşme stratejisinin ve tasarruf tedbirlerinin kararlaştırılmasında

- I. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın uluslararası ticarete daralmaya sebep olması,
- II. özel teşebbüsün sanayileşmedeki yatırımlarının yetersiz kalması,
- III. lonca üretimine dayalı sanayi anlayışının sürdürülmek istenmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkisi vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Türkiye'de anayasanın laik hâle gelmesi aşağıdakilerden hangisiyle gerçekleşmiştir?

- A) Türk Medeni Kanunu'nun kabulüyle
- B) "Devletin dini İslam'dır." maddesinin anayasadan çıkarılmasıyla
- C) Saltanatın kaldırılmasıyla
- D) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılmasıyla
- E) Halifeliğin kaldırılmasıyla

12. Toplumsal alanda sınıf, cins, kültür farklılığının ortadan kaldırılarak millî birliğin sağlanması amacının

- I. halkçılık,
- II. laiklik,
- III. milliyetçilik

ilkelerinden hangilerinin ortak hedeflerinden biri olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

1. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde cumhuriyetçilik ilkesini yerleştirmek için yürütülen faaliyetlerden biri değildir?

- A) Meclis üstünlüğü ilkesinin benimsenmesi
- B) Erkanı Harbiye Nezaretinin kaldırılması
- C) Saltanat ve hilafet kurumlarının kaldırılması
- D) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
- E) Milletvekilliğiyle komutanlık makamlarının birbirinden ayrılması

2. Bağımsızlık için mücadele etme, milliyetçilik ilkesinin bir gereğidir.

Buna göre Millî Mücadele Dönemi'ne ait

- I. Kuvây-ı Milliye'nin kurulması,
- II. Erzurum ve Sivas'ta kongrelerin toplanması,
- III. Tekâlif-i Millîye Emirleri'nin yayımlanması

gibi gelişmelerden hangileri milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Aşağıdaki konulardan hangisi TBMM'de görüşülürken **Mustafa Kemal**, "Efendiler, egemenlik kimseye ilim gereğidir diye verilmez. Egemenlik, kuvvetle, kudretle, zorla alınır. Türk milleti isyan etti ve egemenliğini eline aldı. Bu artık olmuş bitmiştir. Size düşen, sadece bu duruma adını koymaktır." **şeklinde konuşmuştur?**

- A) Misak-ı Millî'nin ilanı
- B) İstiklal Mahkemelerinin açılması
- C) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabulü
- D) Halk Fırkasının kurulması
- E) Saltanatın kaldırılması

4. İtilaf kuvvetlerinin İstanbul'u boşaltmasının ardından 13 Ekim 1923'te İsmet Paşa'nın önderliğinde 14 milletvekilinin meclise sunduğu tek maddelik yasa önergesi aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Halk Fırkasının kurulması
- B) Ankara'nın başkent yapılması
- C) Kabine sistemine geçilmesi
- D) Cumhuriyet'in ilan edilmesi
- E) Saltanatın kaldırılması

5. Kabine Sistemi; halkın oylarıyla seçilen başbakanın birlikte çalışacağı bakanları bizzat seçmesi ve cumhurbaşkanının onayı ile kurulan hükûmet şeklidir.

Türkiye'de bu sisteme geçiş, aşağıdakilerden hangisiyle sağlanmıştır?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Şer'îye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
- D) Halk Fırkasının kurulması
- E) Cumhuriyet'in ilanı

6. Türkiye'de devletçi ekonomiye geçilmesi aşağıdakilerden hangisiyle mümkün olmuştur?

- A) İzmir İktisat Kongresi'nde Misak-ı İktisadi Kararları'nın alınmasıyla
- B) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun yürürlüğe konmasıyla
- C) Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanmasıyla
- D) Lozan Antlaşması'nda kapitülasyonların kaldırılmasıyla
- E) Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulmasıyla

7. Aşağıdakilerden hangisi 1924 Anayasası'nın özelliklerinden biri değildir?

- A) Cumhuriyet'in, yönetim şekli olarak ifade edilmesi
- B) Yasama ve yürütme yetkilerinin TBMM'de toplanması
- C) Meclis Hükûmeti sisteminin benimsenmesi
- D) Laiklik ilkesinin 1937'de anayasaya eklenmesi
- E) Çift anayasalı döneme son verilmesi

8. Atatürk, 1937'de mecliste yaptığı bir konuşmada "Kesin zorunluk olmadıkça piyasalara karışılmaz fakat hiçbir piyasa da başıboş bırakılmaz." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü aşağıdaki ilkelere hangisiyle ilgilidir?

- A) Halkçılık
- B) İnkılâpçılık
- C) Devletçilik
- D) Laiklik
- E) Cumhuriyetçilik

9. Yeni Türk devletinin, yeni nesilleri iktisadi hayatta etkin ve başarılı kılacak bilgilerle donatma ve öğrencileri hayata hazırlama amacındaki eğitim idealine "Misak-ı Maarif" adı verilmiştir.

Atatürk Dönemi'nde bu ideal doğrultusunda yürütülen faaliyetlere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
- B) Alfabe değişikliğine gidilmesi
- C) Millet Mekteplerinin açılması
- D) Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün kurulması
- E) Boğaziçi Üniversitesi'nin açılması

10. Türk Medeni Kanunu ile;

- Evlilikte yaş sınırı ve resmî nikâh mecburiyeti getirildi.
- Tek eşle evlilik kuralı getirildi.
- Patrikhanenin din işleri dışında işlerle uğraşması yasaklandığı gibi patrikhane ve konsoloslukların mahkeme kurmasına son verildi.
- Miras paylaşımında kadın ile erkek eşit kabul edildi.
- Kadınlara istedikleri alanda çalışma hakkı tanındı.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin sonuçlarından biri olarak değerlendirilemez?

- A) Hukuk sisteminin laikleşmesi adına önemli bir adım atılmıştır.
- B) Kadınların sosyal hakları hukuki güvence altına alınmıştır.
- C) Din ve mezhep ayrımı kaldırılarak hukuk birliği sağlanmıştır.
- D) Aile içinde ve toplumda kadının saygınlığı artırılmıştır.
- E) Geleneksel toplum yapısının korunmasında önemli bir adım atılmıştır.

11. Mustafa Kemal için "Başöğretmen" ifadesi aşağıdaki kurumların hangisinin talimatnamesinde yer almıştır?

- A) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- B) Türk Tarih Kurumu
- C) Halkevleri
- D) Türk Dil Kurumu
- E) Millet Mektepleri

12. Atatürk'ün "Bu, öyle bir keşiftir ki bir gün gelecek, barutun, elektriğin ve kıtaların keşfinden çok dünya medeniyetlerinin yönünü değiştireceği görülecektir. Dünyanın en uzak köşelerinde oturan insanların birbirlerini sevmelerini, tanımalarını temin edecektir." şeklinde ifade ettiği sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Heykel
- B) Opera
- C) Tiyatro
- D) Müzik
- E) Sinema

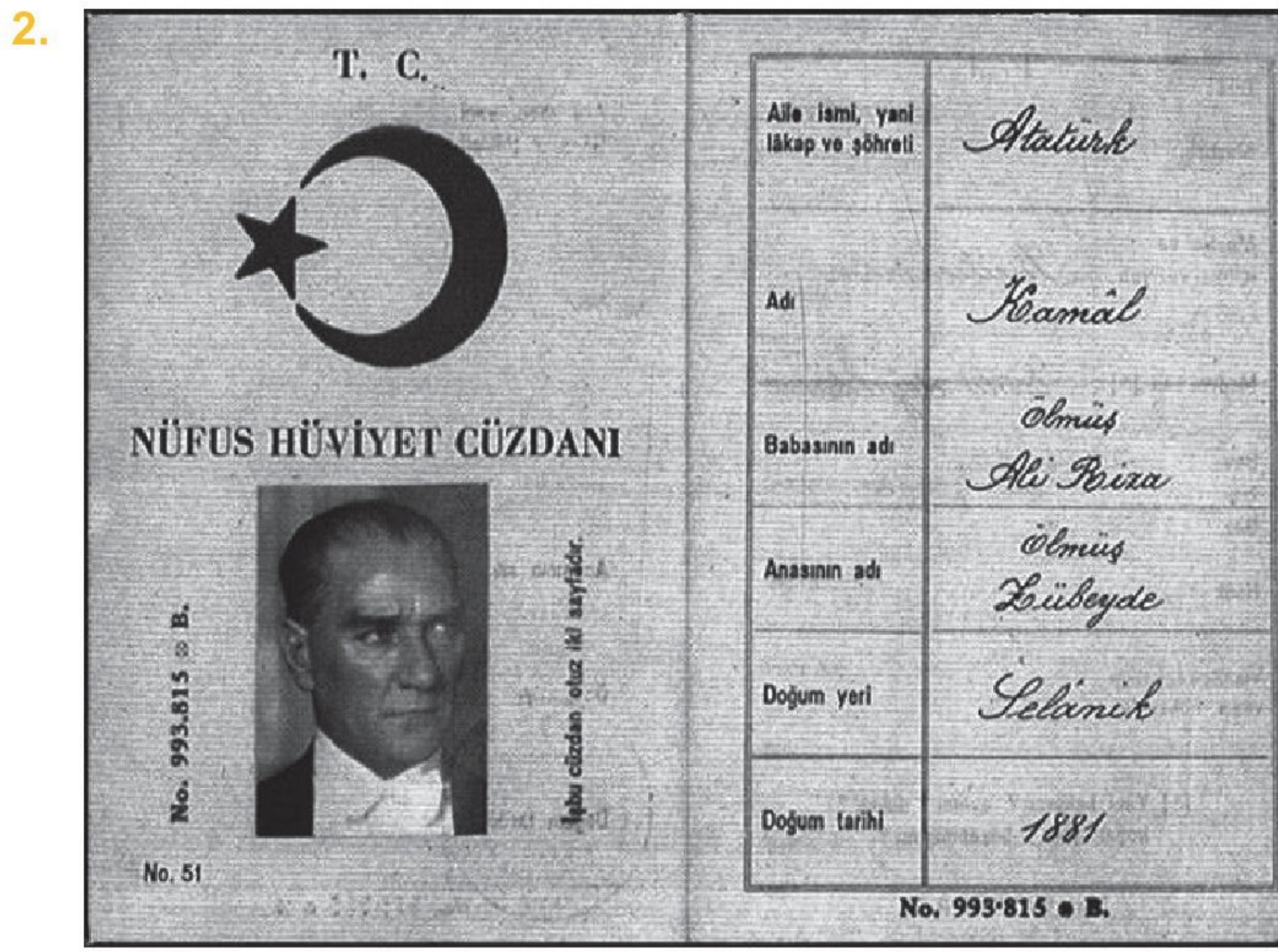

1. Atatürk Dönemi'nde, Türk toplumunda modern, çağdaş, imtiyazsız ve laik bir yapının oluşturulması amacıyla

- I. şapka giyilmesi hakkında kanun yapılması,
- II. tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması,
- III. Medeni Kanun'un kabulü

gibi düzenlemelerden hangileri gerçekleştirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

Atatürk'ün kimlik belgesinin verildiği görsel, aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik inkılaplara kanıt oluşturmaz?

- A) Soyadı B) Harf C) Rakam
D) Takvim E) Ölçü-tartı

3. 17 Şubat-4 Mart 1923 tarihleri arasında İzmir'de düzenlenen Türkiye İktisat Kongresinde, ekonomik bağımsızlığı ve kalkınmayı sağlamak amacıyla alınan kararlara "Misak-ı İktisadi" denmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kararlardan biri değildir?

- A) Aşar vergisi ve Reji İdaresinin kaldırılması
B) Devlete ait ticaret ve sanayi bankalarının kurulması
C) Türk limanlarına kabotaj hakkının tanınması
D) Günlük çalışma süresinin azami sekiz saatle sınırlandırılması
E) Beş yıllık sanayi planının hazırlanması

4. Aşağıdakilerin hangisinde I.de verilen gelişmenin II.de verilen gelişme ile tamamlandığı söylenemez?

I	II
A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu	Medreselerin kapatılması
B) Harf İnkılabı	Millet Mekteplerinin açılması
C) Soyadı Kanunu	Ağa, paşa, bey, efendi gibi ünvanların kaldırılması
D) Halifeliğin kaldırılması	Cumhuriyetin ilanı
E) Türk Tarih Kurumunun kurulması	Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesinin açılması

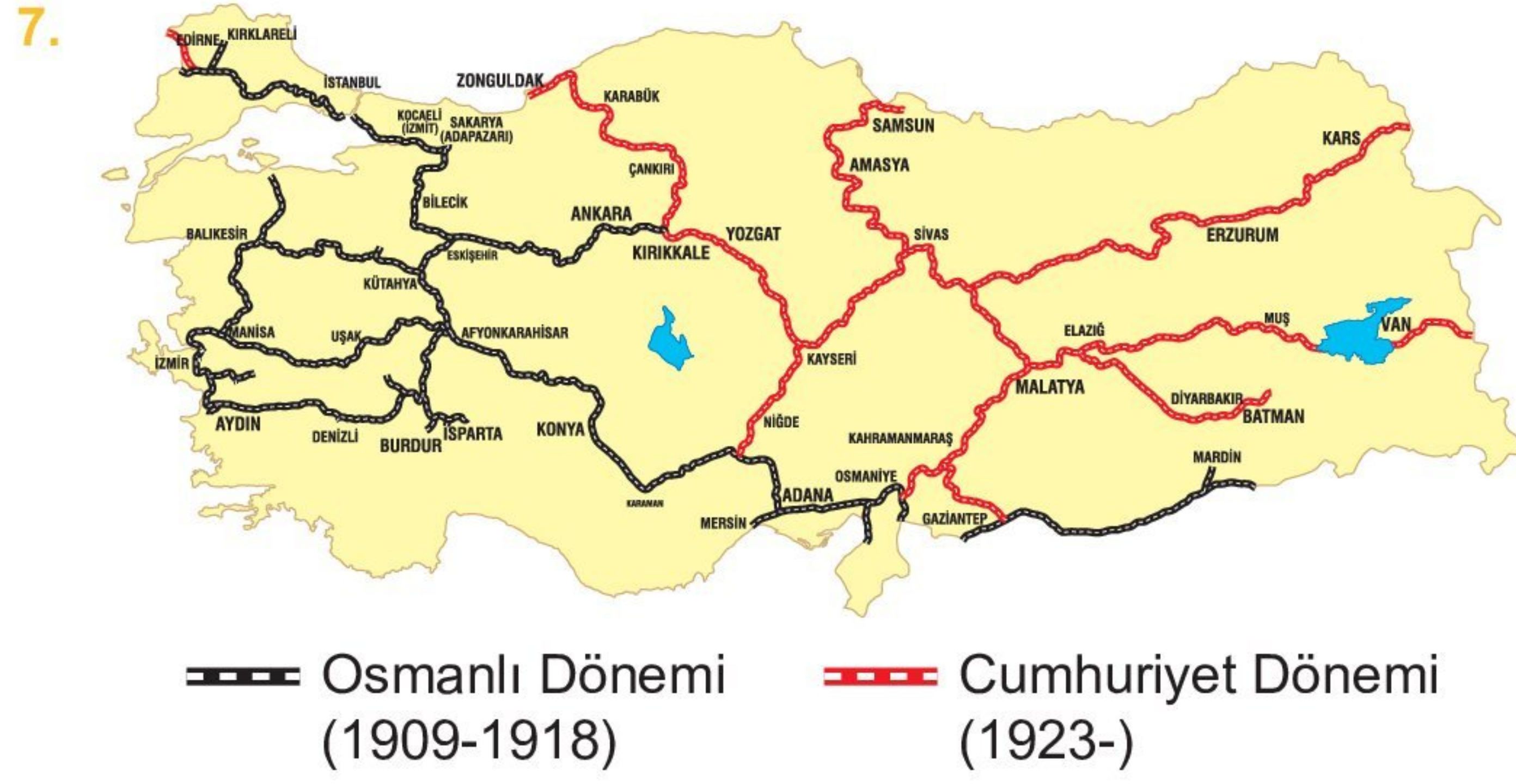
5. Aşağıdakilerden hangisi 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'na karşı Türkiye Devleti tarafından alınan önlemlerden biri değildir?

- A) Dış ticarete kliring uygulamasına geçilmesi
B) Yerli malı kullanımının teşvik edilmesi
C) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
D) I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması
E) Devletçi ekonomik politikalara yönelinmesi

6. Atatürk'e göre ulusal ekonominin temeli tarımdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda atılan adımlardan değildir?

- A) Aşar vergisinin kaldırılması
B) Tütün tekelinin yabancılardan alınması
C) Tohum ıslahına önem verilmesi
D) Ticaret ve Sanayi Odalarının açılması
E) Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması

Türkiye’de tarihsel süreçteki demir yolu ağını gösteren haritaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı Dönemi’nde yapılan demir yollarının tamamı Anadolu sınırları içindedir.
- B) Ankara’yı İstanbul’a bağlayan demir yolu hattı, Cumhuriyet’in ilk yıllarında inşa edilmiştir.
- C) Zonguldak-Kırıkkale hattı, demir madeninin taşınması amacıyla inşa edilmiştir.
- D) Cumhuriyet Dönemi’nde inşa edilen demir yolu hatları daha çok Ankara’nın doğusundadır.
- E) Demir yolları öncelikle sanayi bölgelerini birbirine bağlamak amacıyla yapılmıştır.

8. Aşağıdakilerden hangisi, Cumhuriyet’in ilanı ile başlayan ve Atatürk’ün vefatına kadar süren dönemin (1923-1938) sosyal bilimciler tarafından “millî devletin inşası” veya “bir milletin yeniden inşası” olarak adlandırılmasının sebeplerinden biri değildir?

- A) Tebaa anlayışının yerine yurttaşlık anlayışının getirilmesi
- B) Türk dili ve kültürünün millî ve çağdaş bir çizgide yeniden şekillendirilmesi
- C) Toplumsal yaşamın laik ve modern normlara göre düzenlenmesi
- D) Çoğulculuğun esas alınarak çok partili hayata geçilmesi
- E) Halifeliğin kaldırılarak dinî otoritenin siyasetten ayrılması

9. Aşağıdaki ilke-inkılap eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

- A) Cumhuriyetçilik-Türk Medeni Kanunu
- B) Laiklik-Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- C) Milliyetçilik-Kabotaj Kanunu’nun kabul edilmesi
- D) Halkçılık-Aşar vergisinin kaldırılması
- E) Devletçilik-Sümerbank’ın kurulması

10. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı doğrultusunda yürütülen faaliyetlerden biridir?

- A) Teşvik-i Sanayi Kanunu’nun ilan edilmesi
- B) Miladi takvime geçilmesi
- C) İş Bankasının kurulması
- D) Kâğıt ve kumaş fabrikalarının açılması
- E) Kabotaj Kanunu’nun kabul edilmesi

11. Atatürk Dönemi’nde gerçekleştirilen

- I. Kapitülasyonların kaldırılması,
- II. Kabotaj Kanunu’nun çıkarılması,
- III. Türk Tarih ve Dil Kurumlarının açılması

uygulamalarından hangileri, yalnızca siyasi bağımsızlıkla yetinilmeyip iktisadi veya kültürel bağımsızlığın da amaçlandığının göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA

Terimler ve Kavramlar

- Kurucu Meclis
- Fırka
- Takrir-i Sükûn
- Antant
- Enflasyon

Neler Öğreneceksiniz?

- Atatürk Dönemi'nde (1923-1938) Türkiye Cumhuriyeti'nin iç politikasındaki önemli gelişmeleri
- Türk dış politikasındaki başlıca gelişmeleri
- Dünyada meydana gelen siyasi ve ekonomik gelişmeleri

22. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. Mustafa Kemal, ilk maddesi “ulusal egemenlik” olan “dokuz ilkeyi” aşağıdakilerden hangisinin programına dâhil etmiştir?

- A) Halk Fırkası
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- D) Birinci İnönü Hükûmeti
- E) Temsil Heyeti

2. Aşağıdakilerden hangisi, 17 Kasım 1924’te kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucu başkanlığını üstlenmiştir?

- A) Cafer Tayyar
- B) Rauf Orbay
- C) Ali Fuat Cebesoy
- D) Adnan Adıvar
- E) Kazım Karabekir

3. Cumhuriyet Dönemi’nde varlık gösteren

- I. Halk Fırkası,
- II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası,
- III. Serbest Cumhuriyet Fırkası

partilerinden hangileri Mustafa Kemal’in isteğiyle kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Cumhuriyet’in ilk yıllarında görülen

- I. Şeyh Said İsyanı,
- II. Mustafa Kemal’e suikast girişimi,
- III. Menemen Olayı

gelişmelerinden hangileri demokratik düzene bir tehdit niteliğindedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi 1923-1938 yılları arasında Türk dış politikasının özelliklerinden biri değildir?

- A) Lozan Antlaşması’ndan kalan sorunların çözümüne odaklanma
- B) Siyasi bağımsızlığı koruma ve geliştirme amacı taşıma
- C) Avrupa’daki revizyonist tehditlere karşı güvenlik arayışına yönelme
- D) Komşu ülkelerle barışçıl ilişkiler kurma
- E) Yayılmacı dış politika anlayışı benimseme

6. Lozan Antlaşması’ndan sonra, aşağıdakilerden hangisinin çözümüne yönelik olarak 19 Mayıs 1924’te İstanbul’da Haliç Konferansı düzenlenmiştir?

- A) Osmanlı Devleti’nden kalan borçların paylaşımı meselesi
- B) Türkiye’deki yabancı okulların statüsü
- C) Musul’un Türkiye’ye katılması meselesi
- D) Türkiye ile Yunanistan arasındaki etabli (yerleşikler) meselesi
- E) Hatay (İskenderun Sancağı) meselesi

7. Atatürk'ün barışçıl dış politika anlayışı, sadece Türkiye'de değil dünya kamuoyunda da takdirle karşılanmıştır.

Bu bağlamda, 1934 yılında aşağıdaki ülkelerden hangisinin başbakanı, Mustafa Kemal Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday göstermiştir?

- A) Fransa
- B) Yunanistan
- C) Almanya
- D) İngiltere
- E) Sovyetler Birliği

8. Atatürk Dönemi'nde aşağıdaki sorunlardan hangisi, iç politika meselesi olarak görülmüş ve başka devletlerin müdahalesine izin verilmeden Türkiye lehine çözülmüştür?

- A) Musul
- B) Nüfus mübadelesi
- C) Osmanlı borçları
- D) Hatay
- E) Yabancı okullar

9. 2 Eylül 1938'de ayrı bir statü kazanarak bağımsız bir devlet olan Hatay Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tayfur Sökmen
- B) Abdülhalik Renda
- C) Abdülgani Türkmen
- D) Abdurrahman Melek
- E) Cemal Hüsnü Taray

10. Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üyeliği ile ilgili davet, aşağıdaki devletlerden hangisi tarafından yapılmıştır?

- A) İspanya
- B) Yunanistan
- C) Yugoslavya
- D) Fransa
- E) Almanya

11. İtalya ve Almanya'nın saldırgan politikalarına karşı Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya, Romanya devletlerinin katılımları ile aşağıdakilerden hangisi oluşturulmuştur?

- A) Briand-Kellogg Paktı
- B) Avrupa Konseyi
- C) Balkan Antantı
- D) Sadabat Paktı
- E) Milletler Cemiyeti

12. Atatürk Dönemi Türkiye Devleti'nin dış politikasının konu edildiği derste Ali Öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki bilgileri verir:

- Boğazlar Komisyonu kaldırılmıştır.
- Boğazların savunması Türkiye'ye bırakılmıştır.
- Ticaret gemilerinin Boğazlardan geçişi serbest bırakılmış, savaş gemilerinin geçişine ise sınırlama getirilmiştir.

Ali Öğretmen'in, hakkında bilgi verdiği konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Antantı
- B) Sadabat Paktı
- C) Montreux Sözleşmesi
- D) Locarno Antlaşması
- E) Briand-Kellogg Paktı

13. İki dünya savaşı arasındaki dönemde, Mussolini liderliğindeki İtalya'nın Doğu Akdeniz'de izlediği saldırgan politika ve 1935'te Habeşistan'ı işgal etmesi, bölgedeki devletleri güvenlik endişesine sevk etmiştir.

Bu tehdit karşısında , 9 Temmuz 1937'de Tahran'daki Sadabat Sarayı'nda bir araya gelerek Sadabat Pakti'nı imzalayan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Irak
- B) İran
- C) Afganistan
- D) Türkiye
- E) Suriye

14. 1925 yılında, Fransa'nın Almanya'ya karşı kendi güvenliğini sağlama çabalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan, Almanya'nın Fransa ve Belçika'ya sınır güvencesi verdiği ve Almanya'nın tekrar Avrupa siyasetine dâhil edildiği anlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Locarno Antlaşması
- B) Briand-Kellogg Pakti
- C) Akdeniz Pakti
- D) Küçük Antant
- E) Litvinov Protokolü

15. Dünya siyasi tarihinde “Kara Perşembe” tabiri aşağıdakilerden hangisi için kullanılmıştır?

- A) Saraybosna suikastı
- B) Paris'in Almanlar tarafından işgal edilmesi
- C) New York Borsasının çökmesi
- D) Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası saldırısı
- E) İsrail'in kurulması

16. Aşağıdakilerden hangisi, liberalizmin temel ilkeleri arasında yer almaz?

- A) Temel hak ve özgürlüklerin anayasal güvence altına alınması
- B) Hukukun üstünlüğünün savunulması
- C) Serbest piyasa ekonomisinin desteklenmesi
- D) Devletin tüm ekonomik faaliyetleri denetlemesi
- E) Birey hak ve özgürlüklerinin korunması

17. I. Dünya Savaşı sonrasında

- I. Milletler Cemiyetinin kurulması,
- II. Locarno Antlaşması'nın imzalanması,
- III. Briand-Kellogg Pakti'nin yapılması

gibi adımlardan hangileri dünya barışının sürekliliğini sağlama amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Aşağıdakilerden hangisi 1929 Ekonomik Bunalımı'nın dünya genelindeki sonuçlarından biri değildir?

- A) Dünya ticaret hacmi %65 oranında azalmıştır.
- B) Birçok Avrupa ülkesinde liberal partiler iktidara gelmiştir.
- C) 50 milyon civarında insan işsiz kalmıştır.
- D) Sanayi sektörlerinde aşırı pahalılık görülmüştür.
- E) Ticarete kliring uygulaması yaygınlaşmıştır.

1. II. Meclis için yapılan seçimler sonrasında aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal tarafından Halk Fırkasına dönüştürülmüştür?

- A) Felahı Vatan Grubu
- B) Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Grubu
- C) Halk Zümresi
- D) İstiklal Grubu
- E) Heyet-i Temsiliye

2. Halk Fırkasının dokuz maddelik çağdaşlaşma programı, Mustafa Kemal ile bazı yakın çalışma arkadaşları arasında görüş ayrılıklarına neden olmuştu.

Bu durum, aşağıdaki partilerden hangisinin kurulmasına zemin hazırlamıştır?

- A) İttihat ve Terakki Fırkası
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- D) Ahali Cumhuriyet Fırkası
- E) Laik Cumhuriyetçi İşçi ve Çiftçi Fırkası

3. Mustafa Kemal, aşağıdaki gelişmelerin hangisi üzerine “Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.” ifadesiyle Türk devletinin ve milletin devamlılığı konusundaki kararlılığını ortaya koymuştur?

- A) Cumhuriyet’in ilanı
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Şeyh Said İsyanı
- D) İzmir Suikastı
- E) Menemen Olayı

4. Cumhuriyet Halk Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası

- I. devletçilik,
- II. milliyetçilik,
- III. laiklik

ilkelerinden hangilerinde ortak görüşe sahiptir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Türkiye Cumhuriyeti’nin 1923-1930 yılları arasındaki dönemde dış politikadaki temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere ve Fransa ile ittifak kurmak
- B) Denge siyasetini sürdürmek
- C) Türk dünyasında liderliği ele geçirmek
- D) Lozan’dan kalan sorunları çözmek
- E) Kaybedilen toprakları geri almak

6. Lozan Antlaşması’nın ardından gündeme gelen Musul Sorunu ve Irak sınırı meselesi, Türkiye ile aşağıdaki devletlerden hangisi arasında yaşanmıştır?

- A) Fransa
- B) İngiltere
- C) Rusya
- D) İtalya
- E) Yunanistan

7. Yunanistan ile Türkiye arasında 1930'da yapılan mübadele antlaşmasına göre

- I. İstanbul,
- II. Batı Trakya,
- III. İzmir

gibi bölgelerin hangilerinde yaşayan halk, etabli (yerleşik) sayılarak mübadele dışı tutulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. Türkiye'nin, Osmanlı borçlarının ödenmesi konusunda en çok sorun yaşadığı devlet, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ABD
- B) İngiltere
- C) Rusya
- D) Fransa
- E) İtalya

9. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk Dönemi'nde Milletler Cemiyetine götürülen dış politika sorunlarından biri değildir?

- A) Musul
- B) Bozkurt-Lotus
- C) Nüfus mübadelesi
- D) Boğazların statüsü
- E) Yabancı okullar

10. Türkiye'nin 1932 yılına kadar Milletler Cemiyetine üyelik konusunda isteksiz davranmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ABD'nin ve SSCB'nin cemiyete üye olmaması
- B) Cemiyetin Musul konusunda taraflı bir tutum takınması
- C) Türkiye'nin doğu komşuları ile yaptığı savunma paktını yeterli görmesi
- D) Türkiye'nin dış politikada yalnızlık siyasi izlemesi
- E) Hatay'la ilgili Fransa ile Türkiye arasında anlaşmazlıkların yaşanması

11. Türkiye'nin 1925'te Sovyet Rusya ile Dostluk ve Saldırmazlık Antlaşması'nın imzalamasında aşağıdaki gelişmelerden hangisi belirleyici olmuştur?

- A) Mübadele Sorunu
- B) Dış Borçlar Sorunu
- C) Musul Sorunu
- D) Boğazlar Sorunu
- E) Yabancı Okullar Sorunu

12. Montreux Boğazlar Sözleşmesi ile Türkiye'nin egemenliğini ve bağımsızlığını sınırlayan hükümlere yer veren aşağıdaki antlaşmalardan hangisinde değişikliğe gidilmiştir?

- A) Mondros
- B) Sevr
- C) Londra
- D) Mudanya
- E) Lozan

13. Türkiye Devleti, İkinci Dünya Savaşı öncesinde aşağıdakilerden hangisi ile doğu ve güney sınırının bir bölümünü güvence altına almıştır?

- A) Sadabat Paktı
- B) Balkan Antantı
- C) Bağdat Paktı
- D) Locarno Antlaşması
- E) Briand-Kellogg Paktı

14. I. Dünya Savaşı sonrasında aşağıdakilerden hangisine dâhil olan devletler, “uluslararası ilişkilerde savaşı ulusal politikalarına alet etmeyeceklerini, anlaşmazlıkların çözümü için savaş yoluna gitmeyeceklerini, uyuşmazlıkları barışçıl yollarla çözeceklerini” taahhüt etmişlerdir?

- A) Locarno Antlaşması
- B) Briand-Kellogg Paktı
- C) Akdeniz Paktı
- D) Sadabat Paktı
- E) Birleşmiş Milletler

15. ABD’de başlayıp Avrupa’ya ve dünyanın diğer bölgelerine yayılan 1929 Ekonomik Bunalımı’nın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Bankacılık sisteminin yasal temelden yoksun ve düzensiz olması
- B) Üretim artışıyla gelir artışı arasındaki dengenin bozulması
- C) Aşırı üretime karşılık tüketimde daralma yaşanması
- D) Devletlerin piyasaya müdahaleci ve korumacı politikalar izlemesi
- E) Spekülatif borsa hareketleri ve aşırı hisse senedi alımlarının yaşanması

16. Aşağıdakilerden hangisi, 1920’li yıllarda İtalya’da ortaya çıkan faşist ideolojinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Devletin her alanda mutlak üstünlüğünü savunması
- B) Bireysel özgürlükleri ve hakları ön planda tutması
- C) Liberalizm ve sosyalizme karşı bir tepki hareketi olarak doğması
- D) Eski Roma İmparatorluğu’nu yeniden canlandırma hedefini taşıması
- E) Savaş ve yayılmacılığı meşru bir araç olarak görmesi

17. TBMM’de bir milletvekilinin 1935 yılında yaptığı konuşmada “Lozan Antlaşması’nda Boğazlara dair olan madde, uluslararası politik durumun kökten değişmiş olması bakımından ortadan kalkmış ve hükmü kalmamış bir madde gibi sayılmalıdır.” diyerek dikkat çekmek istediği gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Japonya’nın Mançurya’yı işgal etmesi
- B) İtalya’nın Habeşistan’ı işgal etmesi
- C) Almanya’nın Ren bölgesine asker sokması
- D) SSCB’nin Polonya’yı işgal etmesi
- E) Revizyonist devletlerin silahlanması

18. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı’ndan önce Almanya’da Nazi Partisi tarafından uygulanan siyasi ve ekonomik politikaya verilen isimdir?

- A) Faşizm
- B) Nasyonal-Sosyalizm
- C) Komünizm
- D) Sosyalizm
- E) Kapitalizm

1. Şeyh Said İsyanı üzerine çıkarılan ve hükûmete cumhurbaşkanının onayıyla devlet aleyhinde her türlü faaliyeti yasaklama yetkisi veren 1925 tarihli kanun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
B) Takrir-i Sükûn Kanunu
C) İkinci Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
D) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
E) Millî Korunma Kanunu

2. Atatürk Dönemi'nde çok partili demokrasiye geçilememesinde

I. devletçilik,
II. cumhuriyetçilik,
III. laiklik

ilkelerinden hangilerine yönelik tehditler belirleyici olmuştur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

3. Mustafa Kemal Atatürk, 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkilerinin mecliste tartışılmasını sağlamak ve iktidarın denetlenmesini kolaylaştırmak amacıyla aşağıdakilerin hangisinden bir parti kurmasını istemiştir?

A) Ali Fuat Cebesoy
B) Celâl Bayar
C) Kâzım Karabekir
D) Ali Fethi Okyar
E) Ağaoğlu İsmail

4. "Ulusal siyaset demekle anlatmak istediğim şudur: Ulusal sınırlarımız içinde, her şeyden önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı koruyup ulusun ve yurdun gerçek mutluluğuna ve bayındırlığına çalışmak; gelişigüzel ulaşılamayacak istekler peşinde ulusu uğraştırmamak ve zarara sokmamak; uygarlık dünyasının uygarca ve insanca davranışını ve karşılıklı dostluğunu beklemektir."

Mustafa Kemal'in bu sözleri doğrultusunda Türk dış politikasının

I. bağımsız,
II. gerçekçi,
III. barışçıl

esaslarından hangilerine dayandırıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

5. Cumhuriyet'in ilk yıllarında

I. Halk Fırkası,
II. Serbest Cumhuriyet Fırkası,
III. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

gibi partilerinden hangileri, laik devlet düzenine karşı eylemlerin odağı haline geldiği için hükûmet tarafından kapatılmıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

6. 1923-1930 yıllarında Türkiye ile Yunanistan arasında

I. nüfus mübadelesi,
II. Patrikhane,
III. Kıbrıs

sorunlarından hangileri yaşanmıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

7.

19 Mayıs 1924'te İstanbul'da Haliç Konferansı toplandı.

20 Eylül 1924'te sorun Milletler Cemiyetine taşındı.

Türkiye ve İngiltere arasında 5 Haziran 1926'da Ankara Antlaşması imzalandı.

Kronolojik süreci verilen Atatürk Dönemi Türk dış politika sorunu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Musul
- B) Nüfus mübadelesi
- C) Osmanlı borçları
- D) Hatay
- E) Yabancı okullar

8. Aşağıdakilerden hangisi Lozan Antlaşması'ndan sonra Türkiye ile Fransa arasında yaşanan sorunlardan biri değildir?

- A) Bozkurt-Lotus Davası
- B) Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması
- C) Osmanlı'dan kalan borçların ödenmesi
- D) İskenderun Sancağı'nın durumu
- E) Türkiye'deki yabancı okulların durumu

9. 15 Mart 1923'te Adana'yı ziyaret eden Mustafa Kemal, küçük bir kızın "Gazi Baba, bizi de kurtar!" seslenişine "Kırk asırlık Türk yurdu ecnebi elinde kalamaz." cevabını vererek aşağıdaki sorunlardan hangisinin çözümü konusunda kararlılığını ortaya koymuştur?

- A) Musul
- B) Nüfus mübadelesi
- C) Osmanlı borçları
- D) Hatay
- E) Yabancı okullar

10. Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olmasının

- I. nüfus mübadelesi,
- II. Boğazlar,
- III. Hatay

gibi sorunlardan hangilerinin lehine çözülmesine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

11. Aşağıdaki devletlerden hangisi, 9 Şubat 1934'te Atina'da imzalanan Balkan Antantı'na katılmamıştır?

- A) Türkiye
- B) Romanya
- C) Bulgaristan
- D) Yunanistan
- E) Yugoslavya

12. Aşağıdakilerden hangisi 11 Ağustos 1923'te açılan II. TBMM Dönemi'nde meydana gelen gelişmelerden biri değildir?

- A) Lozan Antlaşması'nın onaylanması
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Cumhuriyet'in ilanı
- D) Halifeliğin kaldırılması
- E) Ankara'nın başkent yapılması

II. DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA

Terimler ve Kavramlar

- Revizyonist
- Mihver
- Müttefik
- Yatıştırma Politikası
- Siyonizm

Neler Öğreneceksiniz?

- II. Dünya Savaşı'nın sebepleri, başlaması ve yayılmasıyla ilgili başlıca gelişmeleri
- II. Dünya Savaşı sürecinde Türkiye'nin izlediği siyaset ile savaşın Türkiye üzerindeki ekonomik ve toplumsal etkilerini
- II. Dünya Savaşı'nın sonuçlarını

23. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. II. Dünya Savaşı'nın Eylül 1939'da fiilen başlamasına zemin hazırlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanya ile Avusturya'nın birleşmesi
- B) Japonya'nın Mançurya'yı işgal etmesi
- C) İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi
- D) Almanya'nın Polonya'yı işgal etmesi
- E) Almanya'nın Yunanistan'ı işgal etmesi

2. İkinci Dünya Savaşı'ndan önce

- I. Almanya,
- II. Japonya,
- III. Çin

devletlerinden hangileri, Sovyetler Birliği'nin yayılmacı politikalarına karşı oluşturulan Anti-Komintern Pakt'ta yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sürecinde Almanya'nın işgal ettiği ülkelerden biri değildir?

- A) Fransa
- B) Belçika
- C) Norveç
- D) İsviçre
- E) Lüksemburg

4. II. Dünya Savaşı devam ederken Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne karşı gerçekleştirdiği ve Sovyetler Birliği'nin Müttefik Devletler safında savaşa katılmasına neden olan askerî gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çöl Tilkisi Operasyonu
- B) Barbarossa Harekâtı
- C) Stalingrad Kuşatması
- D) Mercan Denizi Savaşı
- E) Pearl Harbor Baskını

5. II. Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın, İngiltere'yi istila etme planı doğrultusunda Temmuz-Ekim 1940 tarihleri arasında gerçekleştirdiği yoğun hava saldırıları aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) Meşale Harekâtı
- B) Barbarossa Harekâtı
- C) Overlord Harekâtı
- D) Kartal Hücumu
- E) Deniz Aslanı Harekâtı

6. ABD'nin II. Dünya Savaşı'na fiilen katılmasına neden olan Pearl Harbor Baskını'nı gerçekleştiren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanya
- B) İtalya
- C) Japonya
- D) Çin
- E) SSCB

7. II. Dünya Savaşı sürecinde "Almanya'nın savaşı kaybetmeye başlamasının dönüm noktası" olarak kabul edilen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mançurya Saldırısı
- B) Barbarossa Harekâtı
- C) Stalingrad Kuşatması
- D) Midway Savaşı
- E) Pearl Harlbour Baskını

8. II. Dünya Savaşı'nda, Japonya'nın direnişini kırmak ve savaştan çekilmesini sağlamak amacı ile atom bombası kullanılması kararını veren ABD başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Calvin Coolidge
- B) Herbert Hoover
- C) Franklin D. Roosevelt
- D) Harry S. Truman
- E) Dwight D. Eisenhower

9. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sürecinde toplanan konferanslardan biri değildir?

- A) Moskova Konferansı
- B) San Francisco Konferansı
- C) Potsdam Konferansı
- D) Yalta Konferansı
- E) San Remo Konferansı

10. Birleşmiş Milletlerin günümüzdeki işlevleri dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisi, örgütün faaliyet alanları arasında gösterilemez?

- A) Küresel sağlık politikalarının koordine edilmesi
- B) Uluslararası hukuk kurallarının uygulanması
- C) Ülke içi siyasi oluşumlara finansal destek sağlanması
- D) Temel hak ve özgürlüklerin gözetilmesi
- E) Küresel barışın korunması

11. Almanya'nın Stalingrad'da uğradığı kesin yenilginin (1943) ardından Müttefik Devletler, Türkiye'nin kendi saflarında savaşa katılmasını sağlamak için diplomatik ve siyasi baskılarını artırmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu amaca yönelik girişimlerinden biri değildir?

- A) San Francisco Konferansı
- B) Tahran Konferansı
- C) I. Kahire Konferansı
- D) II. Kahire Konferansı
- E) Adana Görüşmeleri

12. Aşağıdakilerden hangisi, II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'de yürürlüğe koyulan kanunlardan biri değildir?

- A) Köy Enstitüleri Kanunu
- B) Millî Korunma Kanunu
- C) Varlık Vergisi Kanunu
- D) Toprak Mahsulleri Vergisi Kanunu
- E) Katma Değer Vergisi (KDV) Kanunu

13. 9 Kasım 1942 tarihinde, olağanüstü savaş koşullarının yarattığı yüksek kazancı vergilendirmek ve yabancı tüccarların piyasadaki etkinliğini azaltmak için çıkarılan kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gümrük Koruma Kanunu
- B) Millî Korunma Kanunu
- C) Toprak Mahsulleri Vergisi Kanunu
- D) Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu
- E) Varlık Vergisi Kanunu

14. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı'nın siyasi ve askerî sonuçlarından biri değildir?

- A) Birleşmiş Milletler Teşkilatı kuruldu.
- B) Sömürge imparatorlukları dağıldı.
- C) Dünya Bankası kuruldu.
- D) Batı ve Doğu Blokları ortaya çıktı.
- E) ABD ile SSCB arasında soğuk savaş başladı.

15. İngiliz Hükûmeti, 2 Kasım 1917'de Filistin topraklarında bağımsız bir İsrail Devleti kurulmasını desteklediğini aşağıdakilerden hangisiyle duyurmuştur?

- A) Atlantik Bildirisi
- B) Dumbarton Oaks Konferansı
- C) Mac Mahon Antlaşması
- D) Balfour Deklarasyonu
- E) Sykes-Picot Anlaşması

16. II. Dünya Savaşı'nda Almanya'ya karşı batıda yeni bir cephenin açılması, Fransa'nın işgalden kurtarılması, Japonya'nın denizlerdeki egemenliğinin sarsılması gibi gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır?

- A) İtalya'nın savaştan çekilmesi
- B) SSCB'nin Almanya'ya saldırması
- C) Barbarossa Operasyonu'nun başarısız olması
- D) ABD'nin savaşa girmesi
- E) Maginot Hattının kurulması

1. II. Dünya Savaşı'nın başlamasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) İtalya'nın Akdeniz'de yayılmacı bir siyaset izlemesi
- B) Birleşmiş Milletlerin yaptırım gücünün yetersiz kalması
- C) 1929'da ABD'de başlayan ekonomik krizin yayılması
- D) Japonya'nın Uzak Doğu'da yayılmacı politika izlemesi
- E) Versay Antlaşması'nın Almanya için ağır koşullar içermesi

2. Aşağıdaki devletlerden hangisi, II. Dünya Savaşı'ndan önce Faşist Parti liderliğinde "Roma İmparatorluğunun yeniden doğması" projesi doğrultusunda Orta Akdeniz, Afrika ve Balkanlar'da yayılma politikası izlemiştir?

- A) İtalya
- B) Japonya
- C) Fransa
- D) Almanya
- E) İngiltere

3. Aşağıdaki devletlerden hangisi, Almanya'nın gerçek hedefinin Sovyet Rusya olduğunu düşünerek Avrupa'da Alman yayılmasına karşı yatıştırma politikası izlemiştir?

- A) İtalya
- B) Japonya
- C) Fransa
- D) ABD
- E) İngiltere

4. II. Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın Polonya, Danimarka, Norveç, Fransa, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'u kısa sürede işgal etmesini sağlayan askerî strateji aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yıldırım Harekâtı
- B) Barbarossa Harekâtı
- C) Overlord Harekâtı
- D) Kartal Hücumu
- E) Deniz Aslanı Harekâtı

5. II. Dünya Savaşı'nın başlarında tarafsız kalan ABD, aşağıdaki gelişmelerin hangisinden sonra savaşa katılmıştır?

- A) Hiroşima'ya atom bombası atılması
- B) Barbarossa Harekâtı
- C) Stalingrad Kuşatması
- D) Mercan Denizi Savaşı
- E) Pearl Harlbour Baskını

6. 1941 yılında ülkelere yiyecek ve savaş malzemesi dâhil her türlü yardımı sağlamak için bedeli savaş sonunda ödenmek şartıyla "ödünç verme ve kiralama yasasını" çıkaran devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) SSCB
- B) Japonya
- C) Almanya
- D) ABD
- E) İngiltere

7. II. Dünya Savaşı sürecinde, ABD Başkanı Franklin D. Roosevelt ile İngiltere Başbakanı Winston Churchill tarafından 14 Ağustos 1941'de, savaş sonrası kurulacak düzene yönelik yayımlanan belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monroe Doktrini
- B) Schuman Bildirgesi
- C) Atlantik Bildirisi
- D) 14 İlke
- E) Balfour Deklarasyonu

8. Aşağıdakilerin hangisinde, Birleşmiş Milletler Teşkilatının oluşumu ile ilgili kararlar yer almamıştır?

- A) Atlantik Bildirisi
- B) Dumbarton Oaks Konferansı
- C) Yalta Konferansı
- D) San Francisco Konferansı
- E) Potsdam Konferansı

9. Aşağıdakilerden hangisi “Dünya 5’ten büyüktür.” sözüne de konu edilen, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde veto yetkisi olan devletlerden biri değildir?

- A) Fransa
- B) İngiltere
- C) Çin
- D) Almanya
- E) Sovyet Rusya

10. II. Dünya Savaşı yıllarında SSCB’nin başında bulunan lider aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Leon Troçki
- B) Nikita Kruşçev
- C) Josef Stalin
- D) Mihail Gorbaçov
- E) Vladimir Lenin

11. II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye’de uygulamaya konulan karne sistemiyle aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Halkın lüks tüketimini sınırlandırmak
- B) Savaş ekonomisi nedeniyle oluşan kıtlığı yönetmek
- C) Çalışan nüfusun askere alımını düzenlemek
- D) Eğitim materyallerinin dağıtımını sağlamak
- E) Yerli sanayiye korumak amacıyla dış alımı azaltmak

12. II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye’yi savaşa girme konusunda ikna etmek için İngiltere Başbakanı Churchill ile İsmet İnönü arasında Ocak 1943’te gerçekleşen toplantı aşağıdaki şehirlerden hangisinde yapılmıştır?

- A) Tahran
- B) Adana
- C) Kahire
- D) Londra
- E) Atina

13. Aşağıdakilerden hangisi ile II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye’de olağanüstü hâllerde devleti iktisadi açıdan güçlendirmek ve millî savunmaya katkıda bulunmak için Bakanlar Kuruluna yetkiler verilmiştir?

- A) Millî Korunma Kanunu
- B) Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu
- C) Varlık Vergisi Kanunu
- D) Toprak Mahsulleri Vergisi Kanunu
- E) Nisâb-ı Müzakere Kanunu

14. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sürecinde Türkiye’de yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Karaborsanın artması
- B) Ekmek satışının karneye bağlanması
- C) Köy Enstitülerinin kurulması
- D) Narh sisteminin uygulanması
- E) Krom ithalatının artması

15. ABD, Sovyet Rusya ve İngiltere’nin aralarındaki iş birliğini geliştirmek için toplanan; Polonya’da özgür bir seçim yapılması, Boğazlar konusunda Sovyet Rusya lehine değişikliklerin yapılması, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine üye olanların veto hakkının kabul edilmesi gibi kararların alındığı konferans aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahire
- B) San Francisco
- C) Washington
- D) Yalta
- E) Potsdam

16. II. Dünya Savaşı’nın sonuçlarının aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisi olduğu söylenemez?

- A) Nazizm ve Faşizm gibi ideolojilerin tasfiye edilmesi
- B) Nükleer silahların önem kazanması
- C) İngiltere’nin sömürgelerini kaybetmesi
- D) Uluslararası Para Fonu’nun (IMF) kurulması
- E) Kolonyal sistemin güçlenmesi

1. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı'nın nedenlerinden biri değildir?
 - A) Almanya ve İtalya'da radikal milliyetçi ideolojilerin iktidara gelmesi
 - B) Almanya'nın Versay Antlaşması'nın yükümlülüklerinden kurtulmak istemesi
 - C) Japonya'nın Uzak Doğu'da saldırgan politikalar izlemesi
 - D) I. Dünya Savaşı sonrası imzalanan antlaşmaların sürdürülebilir bir barış sağlayamaması
 - E) İngiltere ve Fransa'nın revizyonist politikalarını hayata geçirmek istemesi
2. II. Dünya Savaşı öncesinde "Ortak Refah Alanı" politikasını izleyerek Asya-Pasifik bölgesinde yayılmacı bir tutum sergileyen devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Almanya
 - B) Japonya
 - C) İtalya
 - D) Sovyetler Birliği
 - E) Amerika Birleşik Devletleri
3. Aşağıdakilerden hangisi, Hitler tarafından uygulamaya koyulan, "Almanya'nın üzerinde bulunduğu toprakların Alman ırkına yeterli gelmeyeceği" fikrini içeren yayılmacı siyasetin adıdır?
 - A) Bizim Deniz
 - B) Ortak Refah
 - C) Hayat Sahası
 - D) Asya Asyalılarıdır
 - E) Yatıştırma

4. Aşağıdakilerden hangisi, II. Dünya Savaşı öncesinde olası bir savaşın başlamasını önlemek amacıyla, İngiltere Başbakanı Neville Chamberlain tarafından yürütülen diplomasiye verilen addır?
 - A) Mekik
 - B) Detant
 - C) Yatıştırma
 - D) Ping-pong
 - E) Uzlaşma
5. II. Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın olası saldırılarına karşı Fransa'nın inşa ettiği savunma hattı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Atlantik
 - B) Maginot
 - C) Gotik
 - D) Milne
 - E) Fort Eben
6. "Alman-Leh Harbi şiddetle devam ediyor. İngiltere ve Fransa hükûmetleri, ordularını savaşa dâhil edecek." şeklinde başlık atan bir gazete aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile ilgili haber yapmıştır?
 - A) Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması
 - B) Barbarossa Harekâtı'nın başlaması
 - C) İkinci Dünya Savaşı'nın başlaması
 - D) Kartal Hücumu'nun başlaması
 - E) Normandiya Çıkarması'nın başlaması

7. Türkiye Cumhuriyeti 1945 yılı şubat ayında savaşın kazanan tarafının belli olması üzerine, savaşa Müttefik Devletler safında dâhil olup Almanya ve Japonya'ya resmî savaş ilan etmiştir.

Bu durum

- I. Birleşmiş Milletlerin kurucu üyeleri arasında yer almak,
- II. İngiltere ve ABD ile ekonomik ilişkileri geliştirmek,
- III. NATO'ya üye olma şartlarını yerine getirmek

gibi amaçlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı devam ederken İngiltere ve ABD'nin yayımladıkları Atlantik Bildirisi'nde alınan kararlardan biri değildir?

- A) Savaş sonrasında toprak kazanımı olmayacak
- B) Milletler kendi geleceklerini kendileri belirleyecek
- C) ABD, Milletler Cemiyetine üye olacak
- D) İlgili devletlerin onayı olmadan sınır değişikliği yapılmayacak
- E) Dünya halkları açlık tehlikesinden kurtarılacak

9. II. Dünya Savaşı'nda Fransa'nın işgalden kurtarılması amacıyla 1944 yılında Müttefik Devletler'in, General Eisenhower komutasında gerçekleştirdikleri askerî harekât aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Barbarossa Harekâtı
- B) Kartal Hücumu
- C) Schuman Planı
- D) Atlantik Harekâtı
- E) Normandiya Çıkarması

10. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye Devleti'nin II. Dünya Savaşı sürecinde izlediği siyaseti yansıtmaz?

- A) Karne uygulaması ile temel tüketim maddelerinin eşit dağıtılması
- B) Orduyu güçlendirmek için bir milyon gencin askere alınması
- C) Almanya ile saldırmazlık anlaşmasının imzalanması
- D) Savaşın sonunda toprak kazanımı için gizli ittifaklar kurulması
- E) Dış politikada tarafsızlık ve denge politikası izlenmesi

11. Müttefik Devletler, savaşı kısa sürede bitirmek niyetiyle Balkanlar üzerinden Almanya'ya yeni bir cephe açarak Türkiye'yi savaşa girme konusunda ikna etmeye çalışmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu amaca yönelik girişimlerinden biri değildir?

- A) San Francisco Konferansı
- B) Moskova Konferansı
- C) I. Kahire Konferansı
- D) II. Kahire Konferansı
- E) Adana Görüşmeleri

12. Aşağıdakilerden hangisi, II. Dünya Savaşı'nın seyrini değiştiren gelişmelerden biri değildir?

- A) Pearl Harbor Baskını
- B) Stalingrad Kuşatması
- C) Normandiya Çıkarması
- D) Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atılması
- E) Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurulması

13. Türkiye, II. Dünya Savaşı sürecinde düzenlenen aşağıdaki konferanslardan hangisinde bir heyetle fiilen temsil edilmiştir?

- A) Tahran
- B) Yalta
- C) Potsdam
- D) San Francisco
- E) Moskova

14. II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye’de, dönemin Millî Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel tarafından geliştirilen modern eğitim programının bir parçası olarak, köy okullarına öğretmen yetiştirmek ve yörenin kalkınmasına öncülük etmek için kurulan ortaöğretim kurumları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köy öğretmen okulları
- B) Köy Enstitüleri
- C) Türk Ocakları
- D) Millet Mektepleri
- E) Mahalle Mektepleri

15. II. Dünya Savaşı’ndan sonra Birleşmiş Milletlerin kurulmasını sağlamak amacıyla Mihver Devletler’e savaş açan ülkelerin ABD liderliğinde katılım sağladığı konferans aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahire
- B) San Francisco
- C) Washington
- D) Yalta
- E) Potsdam

16. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı’nın sonuçları arasında yer alan gelişmelerden biri değildir?

- A) Almanya ve Kore’nin ikiye bölünmesi
- B) Kuzey Atlantik Paktı’nın kurulması
- C) IMF ve Dünya Bankası’nın kurulması
- D) Doların uluslararası para birimi hâline gelmesi
- E) Sömürgeciliğin yerini mandacılığın alması

II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA TÜRKİYE VE DÜNYA

Terimler ve Kavramlar

- Dörtlü Takrir
- Devalüasyon
- Soğuk Savaş
- Gecekondu

Neler Öğreneceksiniz?

- 1945-1950 yılları arasında Türkiye’de meydana gelen siyasi, sosyal ve ekonomik gelişmeleri
- II. Dünya Savaşı sonrası dönemde uluslararası ilişkilerde ve Türk dış politikasında meydana gelen gelişmeleri
- 1950’ler Türkiye’sinde meydana gelen siyasi, sosyal ve ekonomik gelişmeleri

24. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

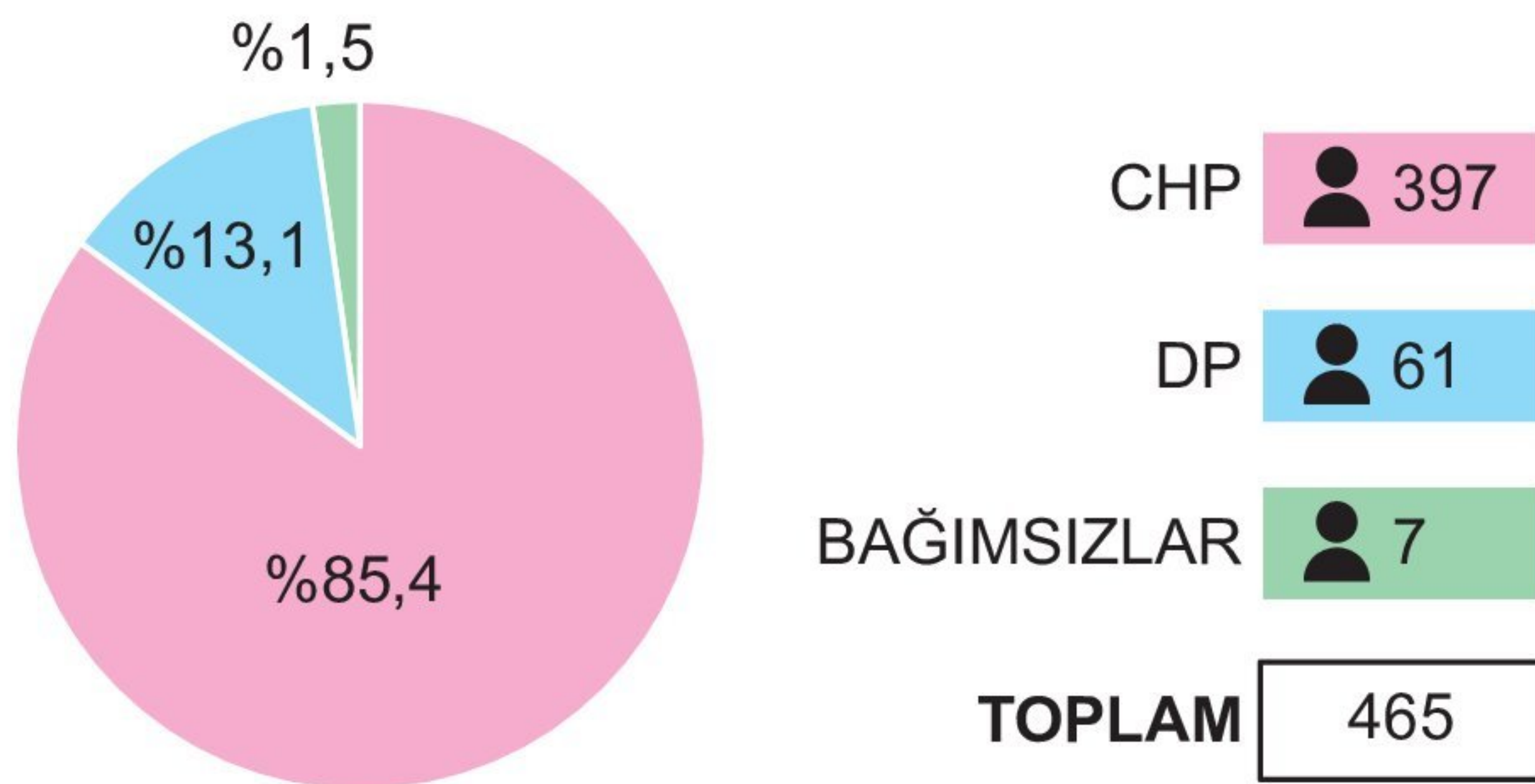
1. Aşağıdakilerden hangisi Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu'na CHP içinde muhalefet oluşturarak "Dörtlülük" adıyla bilinen önergeyi 7 Haziran 1945 tarihinde veren ve sonraki süreçte Demokrat Parti'yi kuran siyasetçilerden biri değildir?

- A) Hasan Polatkan
- B) Fuat Köprülü
- C) Celâl Bayar
- D) Refik Koraltan
- E) Adnan Menderes

2. Temmuz 1946 Milletvekili Genel Seçim Sonuçları

% Oy Oranı

Milletvekili Sayısı

Seçime Katılan Partiler

- Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)
- Demokrat Parti (DP)
- Liberal Demokrat Parti
- Millî Kalkınma Partisi
- Türkiye İşçi ve Çiftçi Partisi
- Yalnız Vatan İçin Partisi

1946 milletvekili genel seçim sonuçlarını gösteren grafiğe göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mecliste birden fazla muhalefet partisi yer almıştır.
- B) CHP ve DP dışındaki partiler, milletvekili çıkaramamıştır.
- C) Seçimlerde, oylama gizli, sayım açık yapılmıştır.
- D) Bağımsız vekiller meclis içinde DP'ye katılmıştır.
- E) Seçimlerde, "çoğunluk" sistemi esas alınmıştır.

3. II. Dünya Savaşı sonrasında Batı Bloku'ndan yana tavır alan Türkiye, ABD'nin Marshall Planı'na dâhil edilmiştir. Bu plan, Avrupa'yı endüstri ve ticarete öne çıkarmayı hedeflerken Türkiye'ye, bu endüstri ve ticari atılımın ham madde ve gıda sağlayıcısı olma rolünü biçmiştir. Bu doğrultuda Türkiye'ye uzmanlar gönderilmiş ve çeşitli raporlar hazırlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu raporlara göre yapılan yatırımlar arasında yer alması beklenmez?

- A) Tarım makinelerinin kullanımının artırılması
- B) Kara yolu ulaşımının geliştirilmesi
- C) Sanayi tesislerinin yaygınlaştırılması
- D) Tarım ürünlerinin çeşitlendirilmesi
- E) Sulama projelerinin desteklenmesi

4. II. Dünya Savaşı sürecinde Doğu Avrupa'da ilerleyen SSCB, Alman işgalindeki birçok bölgeyi kurtararak bu bölgelerde nüfuz sahibi olmuştur. Soğuk Savaş Dönemi'nde ise SSCB, bu ülkeleri kendine bağlı "uydu devletler" haline getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu devletlerden biri değildir?

- A) Bulgaristan
- B) Romanya
- C) Polonya
- D) Çekoslovakya
- E) Batı Almanya

5. Avrupa Birliği'nin kurulma aşamalarında

- I. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu,
- II. Avrupa Ekonomik Topluluğu,
- III. Avrupa Konseyi

gibi oluşumlardan hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

6. Komünizme karşı en güçlü cephe olan NATO'nun etkinliğini azaltmak, silahlı gücünü kırmak amacıyla SSCB ve Doğu Bloku'na üye devletlerce kurulan savunma örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) COMECON
- B) Cominform
- C) ANZUS
- D) Varşova Paktı
- E) Bağdat Paktı

7. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin NATO'ya üyeliğinin gerekçeleri arasında yer almaz?

- A) Sovyetler Birliği tehdidine karşı güvenlik arayışı
- B) Batı Avrupa ile siyasi ve askerî iş birliğini güçlendirme isteği
- C) Ekonomik kalkınmayı hızlandırma amacı
- D) Demokrasi ve özgürlükler alanında gelişme hedefi
- E) Tarafsız kalarak bölgesel çatışmalardan kaçınma isteği

8. Irak'ın çekildiğini ilan etmesinden sonra, 18 Ağustos 1959'da, adı "CENTO" olarak değiştirilerek merkezi Ankara'ya taşınan bölgesel kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Paktı
- B) Sadâbad Paktı
- C) Bağdat Paktı
- D) Varşova Paktı
- E) NATO

9. Aşağıdakilerden hangisi Demokrat Parti Dönemi'ndeki gelişmelerden biri değildir?

- A) Ekonomide liberal politikaların uygulanması
- B) Okullarda din derslerinin zorunlu hâle getirilmesi
- C) Türkiye'nin NATO üyeliğinin meclis tarafından onaylanması
- D) Çok partili siyasi hayata geçilmesi
- E) Marshall Planı'ndan yararlanılması

10. Aşağıdakilerden hangisi Demokrat Parti Dönemi'nde (1950-1960) içte yaşanan gelişmeler arasında yer almaz?

- A) Yabancı yatırımcıya yönelik teşviklerin kaldırılması
- B) İstanbul'da 6-7 Eylül Olaylarının yaşanması
- C) "Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun"un kabul edilmesi
- D) Yüksek İslam enstitüleri ve imam hatip okullarının açılması
- E) Ezanın Türkçe okunması mecburiyetine son verilmesi

11. ABD'nin uygulamaya koyduğu Truman Doktrini ve Marshall Planı'na karşı SSCB öncülüğünde, komünist partiler arasında dayanışmayı artırmak için kurulan örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varşova Paktı
- B) Cominform
- C) COMECON
- D) OPEC
- E) ENTARNASYONAL

1. II. Dünya Savaşı'nın son günlerinde Nuri Demirağ tarafından kurulan, aynı zamanda Türkiye'nin ilk muhalefet partisi olan siyasi oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- B) Demokrat Parti
- C) Millî Kalkınma Partisi
- D) Adalet Partisi
- E) Türkiye Köylü Partisi

2. Celal Bayar, Adnan Menderes, Refik Koraltan ve Fuat Köprülü tarafından, Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu görüşmeleri sırasında, demokratik ilkelerin uygulanması talebiyle Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu'na sunulan önerge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 12 Temmuz Beyannamesi
- B) Dörtlü Takrir
- C) Beyaz Devrim
- D) 24 Ocak Kararları
- E) Demokrasi Bildirisi

3. Aşağıdakilerden hangisi 1957'de Roma Antlaşması ile Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun (AET) kurulmasında rol oynayan devletlerden biri değildir?

- A) Belçika
- B) Federal Almanya
- C) Fransa
- D) İngiltere
- E) İtalya

4. 1945-1949 yılları arasında Türkiye'deki bazı gelişmeler şöyledir:

- 1945-Ormanlar, koruma amacıyla devletin mülkiyetine geçirildi.
- 1946-İş ve İşçi Bulma Kurumu hizmete başladı.
- 1946-İşçi Sigortaları Kurumu Kanunu yürürlüğe girdi.
- 1946-Ankara Üniversitesi kuruldu.
- 1947-İstanbul'da İnönü Stadyumu açıldı.
- 1948-Millî Kütüphane hizmete girdi.
- 1949-Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü kuruldu.

Buna göre, aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Ekonomik ve altyapı alanında modernleşme çabaları hız kazanmıştır.
- B) Sosyal güvenlik ve iş hayatına dair yasal düzenlemelere gidilmiştir.
- C) Kültürel ve sanatsal kurumlar açılarak halkın erişimine sunulmuştur.
- D) Tarımsal üretimi artırmaya yönelik yatırımlar yapılmıştır.
- E) Eğitim, sağlık, ulaşım gibi kamusal hizmetlerde devletin rolü artmıştır.

5. Aşağıdaki devletlerden hangilerinin II. Dünya Savaşı'ndan birer süper güç olarak çıkmaları Soğuk Savaş Dönemi'nin başlamasına zemin hazırlamıştır?

- A) İngiltere-Fransa
- B) SSCB-İngiltere
- C) Çin-ABD
- D) Çin-SSCB
- E) ABD-SSCB

6. Aşağıdakilerden hangisi Batı Bloku'nun, SSCB tehdidine karşı oluşturduğu askerî savunma ve ittifak kuruluşudur?

- A) Marshall Planı
- B) Avrupa Ekonomik Topluluğu
- C) NATO
- D) COMECON
- E) Varşova Paktı

7. ABD, Truman Doktrini ile

- I. Yunanistan,
- II. Türkiye,
- III. Yugoslavya

devletlerinden hangilerine yardım sağlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

8. ABD'nin öncülüğünde oluşturulan Marshall Planı'na alternatif olarak SSCB'nin kendine yakın komünist ülkelere yapacağı ekonomik yardımı artırmak ve ticareti geliştirmek amacıyla hazırladığı program aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Truman Doktrini
- B) Cominform
- C) Litvinov Protokolü
- D) Molotof Planı
- E) Varşova Paktı

9. Türkiye, 1949 yılında Avrupa Konseyi'ne üye olarak

- I. BM'ye (Birleşmiş Milletler) girmek,
- II. Marshall Planı'ndan yararlanmak,
- III. NATO'ya katılmak

hedeflerinden hangilerine ulaşmak istemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

10. Türkiye, Kore Savaşı'na aşağıdakilerden hangisinin kuvvetlerine destek vermek amacıyla General Tahsin Yazıcı komutasında askerî birlik göndermiştir?

- A) NATO
- B) Milletler Cemiyeti
- C) Birleşmiş Milletler
- D) Varşova Paktı
- E) Avrupa Konseyi

11. Türkiye'nin 1952'de Kuzey Atlantik Antlaşması ve Protokolü'nün onaylanmasıyla gerçekleşen NATO üyeliğine tepki gösteren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya
- B) Almanya
- C) İngiltere
- D) Fransa
- E) SSCB

12. Aşağıdakilerden hangisi, Demokrat Parti Dönemi'nde ABD üniversite modeline göre açılan yüksek öğretim kurumudur?

- A) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- B) Dokuz Eylül Üniversitesi
- C) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- D) İstanbul Teknik Üniversitesi
- E) Ankara Üniversitesi

13. Demokrat Parti Dönemi'nde Türkiye'de 1950'de %78,3 olan kırsal nüfus, 1960'ta %71,2'ye düşmüştür.

Buna göre

- I. Köylerden kentlere doğru göç yaşanmıştır.
- II. Tarımla uğraşan nüfusta azalma olmuştur.
- III. Şehirlerde sosyoekonomik ve siyasi sorunlar artmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. Türkiye'de, II. Dünya Savaşı sonrasında, demokrasiyi ve çok partili rejimi kesintiye uğratan ilk gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 27 Mayıs Darbesi
- B) 12 Mart Muhtırası
- C) Talat Aydemir Olayı
- D) 12 Eylül Müdahalesi
- E) 28 Şubat Bildirisi

15. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'den Boğazlardan üs talebinde bulunan, Kars ve Ardahan'ı isteyen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunanistan
- B) SSCB
- C) ABD
- D) İngiltere
- E) İtalya

16. Aşağıdakilerden hangisi 1950 seçimlerine katılan partilerden biri değildir?

- A) Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)
- B) Anavatan Partisi (ANAP)
- C) Demokrat Parti (DP)
- D) Millet Partisi (MP)
- E) Millî Kalkınma Partisi

17. Aşağıdakilerden hangisi, Sovyet tehdidine karşı Türkiye ile birlikte Bağdat Paktı'nı oluşturan devletlerden biri değildir?

- A) İran
- B) Irak
- C) Pakistan
- D) Afganistan
- E) İngiltere

18. II. Dünya Savaşı sonrası Türk edebiyatı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Edebiyatta tür çeşitliliği artmıştır.
- B) İkinci Yeni Hareketi şiire yeni bir soluk kazandırmıştır.
- C) Edebiyatçılar arasında ortak bir yazım dili oluşmuştur.
- D) Öykü, modern bir nitelik kazanmıştır.
- E) Sosyal ve ekonomik gelişmeler romanlara yansımıştır.

1. Celal Bayar, Adnan Menderes, Refik Koraltan ve Fuat Köprülü tarafından Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubuna sunulan "Dörtlü Takrir" önergesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokratik ilkelerin işletilmesi
- B) Toprak reformunun gerçekleştirilmesi
- C) Yeni bir partinin kurulması
- D) Parti dışı muhalefetin korunması
- E) Tek parti yönetiminin sonlandırılması

2. 7 Ocak 1946'da kurulan Demokrat Parti'nin ilk genel başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adnan Menderes
- B) Fuat Köprülü
- C) Refik Koraltan
- D) Hasan Polatkan
- E) Celal Bayar

3. Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'ndan sonra dış siyasette uygulamaya koyduğu

- I. Truman Doktrini'nin kabul edilmesi,
- II. NATO'ya üyelik başvurusunda bulunulması,
- III. Avrupa Konseyi'ne üye olunması

politikalarından hangileri, Batı güvenlik sisteminde kendine yer edinmek ve Sovyet tehdidi karşısında destek bulmak amacıyla hareket ettiğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. Tarih öğretmenin "1946 seçimleri nasıl uygulanmıştır?" sorusuna verilen öğrenci cevapları şunlardır:

Orhan: Uygulayıcı, meclis ve hükûmettir.

Suna: Tek dereceli seçim sistemi benimsenmiştir.

Osman: Oylama açık, sayım gizli yapılmıştır.

Murat: Seçme yaşı 22, seçilme yaşı 30'dur.

Sena: Sonuçlar televizyondan duyurulmuştur.

Buna göre hangi öğrencinin cevabı **yanlıştır**?

- A) Orhan
- B) Suna
- C) Osman
- D) Murat
- E) Sena

5. II. Dünya Savaşı sonrası Türkiye'de, ekonomide liberalleşme, siyasette ise demokratikleşmeye yönelik atılan adımlar sosyokültürel ve siyasi hayatta değişikliğe sebep oldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) Üniversitelere özerklik verilmesi
- B) Kitap, dergi, gazete yayımlarında artış görülmesi
- C) Sivil toplum örgütlerinin kurulması
- D) Nüfus artış hızının yükselmesi
- E) Devletçi ekonomi politikalarının artarak sürdürülmesi

6. II. Dünya Savaşı'ndan sonra süper güç olarak ortaya çıkan ABD ve SSCB'nin 1947-1991 tarihleri arasında silaha başvurmaktan kaçındıkları; ideolojik, jeopolitik, ekonomik savaş süreci aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) Detant
- B) Yeni Dünya
- C) Soğuk Savaş
- D) Küreselleşme
- E) Yatıştırma

7. II. Dünya Savaşı'ndan sonra iki kutuplu hâle gelen dünyada bloklar birbirine üstünlük kurmak amacıyla siyasi ve ekonomik birtakım adımlar atmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi ABD liderliğindeki Batı Bloku tarafından atılan adımlardan biri değildir?

- A) Truman Doktrini
- B) Marshall Planı
- C) Avrupa Ekonomik Topluluğu
- D) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
- E) Cominform

8. 1947 yılında, dönemin ABD Dışişleri Bakanı tarafından hazırlanarak Avrupa ülkelerinin savaş nedeniyle yıkıma uğrayan ekonomilerini yeniden inşa etmeyi ve kalkınmalarını sağlamayı amaçlayan yardım programı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monroe Doktrini
- B) Truman Doktrini
- C) Marshall Planı
- D) Hoover Moratoryumu
- E) Eisenhower Doktrini

9. SSCB tarafından, ABD'nin Marshall Planı'na karşı sosyalist ülkelerin ekonomik dayanışmasını sağlamak amacıyla oluşturulan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) COMECON
- B) Cominform
- C) NATO
- D) Varşova Paktı
- E) Bağdat Paktı

10. Türkiye, Soğuk Savaş Dönemi'nde SSCB'nin baskılarına karşı Batı Bloku ve komşu ülkelerle iş birliği yaparak kendi güvenlik alanını genişletmeye çalışmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin bu amaçla katıldığı örgütlerden biri değildir?

- A) Avrupa Konseyi
- B) NATO
- C) Balkan Paktı
- D) Bağdat Paktı
- E) Avrupa Ekonomik Topluluğu

11. Türkiye'nin Kore Savaşı'na katılmasında

- I. ABD'nin askerî ve ekonomik desteğini sağlama düşüncesi,
- II. SSCB tehdidi karşısında NATO'ya dâhil olmak istemesi,
- III. Güney Kore ile tarihî ve kültürel bağlarının bulunması

durumlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Demokrat Parti Dönemi'ndeki gelişmelerden biri değildir?

- A) Genel Af Kanunu ve Basın Kanunu çıkarıldı.
- B) Yabancı dilde eğitim veren kolejler açıldı.
- C) Köy enstitüleri, öğretmen okullarına dönüştürüldü.
- D) Kore Savaşı'na asker gönderildi.
- E) Şirket-i Hayriye, devlet tarafından satın alındı.

13. Aşağıdakilerden hangisi Demokrat Parti Dönemi'nde 1950-1960 yılları arasında açılan kurum ve kuruluşlardan biri değildir?

- A) Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
- B) Devlet Malzeme Ofisi
- C) Et ve Balık Kurumu
- D) Makine Kimya Endüstri Kurumu
- E) TÜBİTAK

14. "Gurbet kuşları" katarın en arka vagonlarından iniyorlardı, kara kara, kuru kuru. Ne karşılamağa gelenler vardı ne de çoğunun bavullarıyla sepeti, hatta yorganı. Yorganı olanlar, yorganlarını birer er kaputu gibi dürmüş, kınnapla çeke çeke bağlamışlardı. Bir beş, on değil, yirmi, otuz, kırk, elli belki de daha çoktular. Anadolu içlerinden kopup gelen her tren, her "Kuşluk treni", her gelişinde gurbet kuşlarını toparlayıp getiriyordu İstanbul'a.

Orhan Kemal'in Gurbet Kuşları adlı eserinden alınan bu parçada anlatılanlar, aşağıdaki toplumsal gelişmelerden hangisinin bir sonucu olarak değerlendirilebilir?

- A) Tarımda makineleşmenin kırsal iş gücüne olan ihtiyacı azaltması
- B) Kadın hakları ve eşitlik mücadelesinin gelişmesi
- C) Demokrat Parti'nin ekonomik yatırımları kırsalda yoğunlaştırması
- D) Eğitim alanında yapılan reformlarla okur-yazarlığın artması
- E) Toprak reformlarının başarıyla tamamlanması

15. Aşağıdakilerden hangisi, Vedat Nedim Tör'ün eserinden uyarlanarak, Mebrure Sami Alevok tarafından senaryolaştırılan ve yönetmenliğini Muhsin Ertuğrul'un yaptığı, Türk sinema tarihinde gösterime giren ilk renkli filmidir?

- A) Vurun Kahpeye
- B) Halıcı Kız
- C) Kanun Namına
- D) Susuz Yaz
- E) Bir Dağ Masalı

16. Aşağıdakilerden hangisi 1950 seçimlerini, 1946 seçimlerinden farklı kılan özelliklerden biri değildir?

- A) Tek dereceli seçim sisteminin uygulanması
- B) Uygulayıcının Yüksek Seçim Kurulu olması
- C) "Çoğunluk sistemi" esasının benimsenmesi
- D) Gizli oy, açık sayım ilkesinin uygulanması
- E) Muhalefete radyodan yayın hakkı tanınması

17. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından ABD ve SSCB önderliğinde oluşan iki kutuplu dünya düzeninde, taraflar sadece askerî ve siyasî alanda değil, ekonomi, bilim, spor, kültür ve uzay teknolojisi gibi pek çok alanda rekabet içine girmiştir. Bu dönemde NATO ve Varşova Paktı gibi askerî ittifaklar kurulmuş, Kore Savaşı, Küba Krizi ve Vietnam Savaşı gibi olaylar bu küresel çekişmenin sıcak çatışmalara dönüşen yansımaları olmuştur ancak nükleer silahların varlığı, büyük savaşları engellemiş ve taraflar daha çok dolaylı mücadele yöntemlerine yönelmiştir.

Buna göre Soğuk Savaş Dönemi için

- I. İki büyük gücün başı çektiği ideolojik bir kutuplaşma yaşanmıştır.
- II. Askerî bloklar oluşturularak kolektif güvenlik anlayışı geliştirilmiştir.
- III. Kitlesele imha silahları olan ABD ve SSCB, doğrudan savaştan kaçınmıştır.

değerlendirmelerden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

18. Türkiye'de 1948'de 30 bin olan gecekondu sayısı 1950'de 50 bin, 1960'ta 240 bin, 1965'te ise 430 bine yükselmiştir.

Buna göre, 1948-1965 yılları arasında gecekondu sayısının artmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük kentlerde sanayileşmenin durması
- B) Şehirlerde konut yapımının hızla artması
- C) Kentlere yönelik kontrolsüz göç hareketlerinin artması
- D) Kırsal kesimde eğitim seviyesinin yükselmesi
- E) Üniversite öğrencilerinin sayısının artması

TOPLUMSAL DEVİRİM ÇAĞINDA DÜNYA VE TÜRKİYE

Terimler ve Kavramlar

- Bağlantısızlar Hareketi
- Yumuşama (Detant) Dönemi
- Çoğunluk Planı
- ENOSİS
- Diaspora
- Cunta
- Askerî Darbe
- Muhtıra

Neler Öğreneceksiniz?

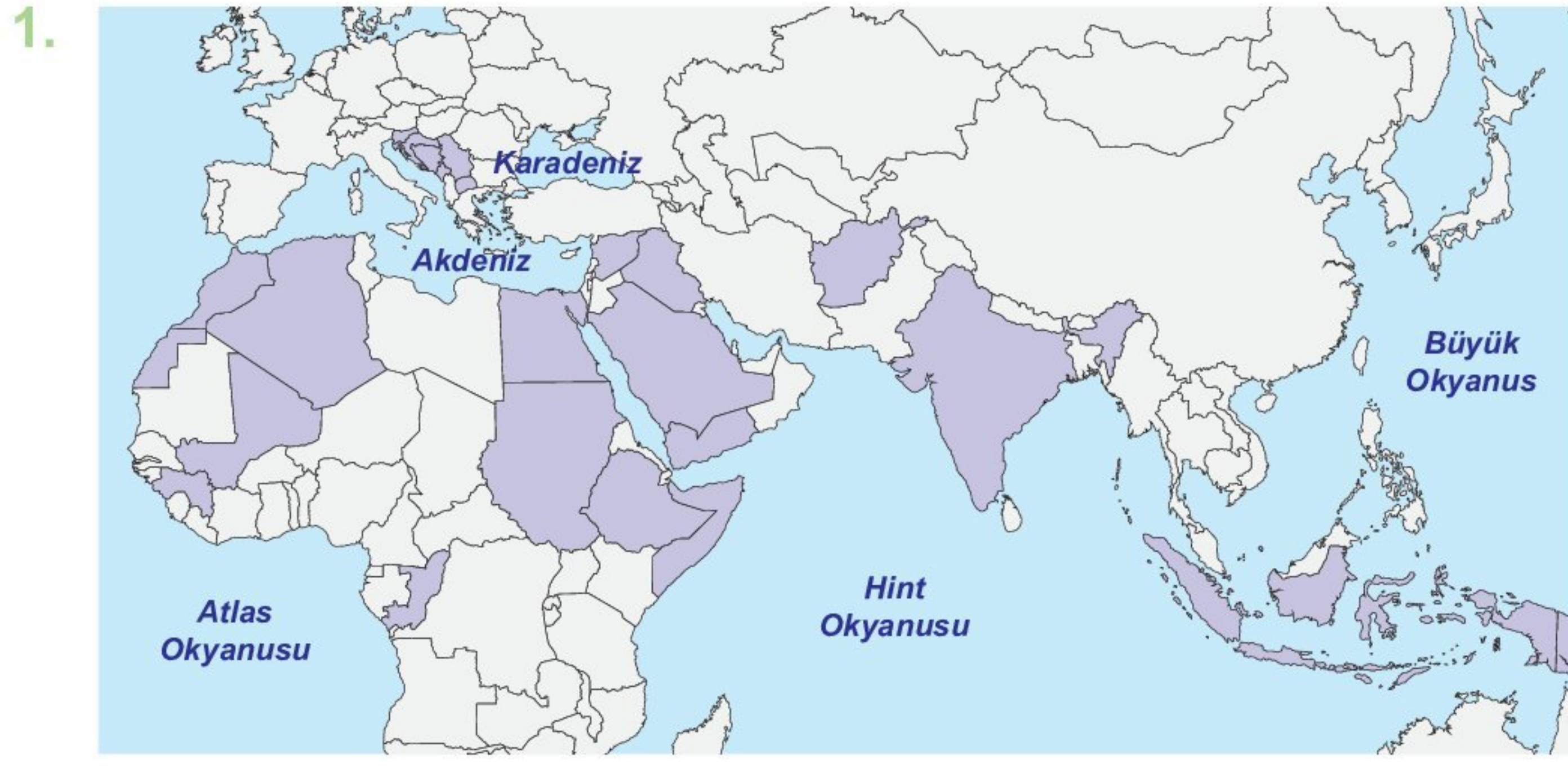
- 1960 sonrasında dünya siyasetinde ortaya çıkan gelişmeleri
- 1960'lardan itibaren Türk dış politikasını etkileyen önemli gelişmeleri
- 1960'lardan itibaren Türkiye'de meydana gelen siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel gelişmeleri

25. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

■ Bağılantısızlar Hareketi'nde yer alan devletler

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Bağılantısızlar Hareketi içinde yer alan devletlerden biri değildir?

- A) Yugoslavya
- B) Hindistan
- C) Mısır
- D) Endonezya
- E) Macaristan

2. Aşağıdakilerden hangisi, Yumuşama Dönemi'nde devletler arasındaki gerginliği azaltmaya yönelik girişimlerden biri değildir?

- A) SALT-I Antlaşması
- B) SALT-II Antlaşması
- C) Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Konferansı
- D) Helsinki Nihai Senedi
- E) Marshall Planı

3. ABD'nin arabuluculuğunda Camp David Antlaşması'nı imzalayarak İsrail'i tanıyan ilk Arap devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Suudi Arabistan
- B) Suriye
- C) Irak
- D) Mısır
- E) Lübnan

4. Aşağıdakilerden hangisi, 1980-1988 yılları arasında yaşanan Irak-İran Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Arap Birliği düşüncesinin etkisi azalmıştır.
- B) İki ülke de ağır insan ve ekonomik kayıplar yaşamıştır.
- C) Batılı devletler silah satışından önemli ölçüde gelir elde etmiştir.
- D) Ekonomisi zayıflayan Irak, Kuveyt'i işgal etmiştir.
- E) Ak Devrim ile Humeyni İran'da iktidara gelmiştir.

5. Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması amacı ile Yorgo Grivas liderliğinde 1955 yılında kurulan Rum örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ASALA
- B) ENOSİS
- C) EOKA
- D) Mavri Mira
- E) Etnik-i Eterya

6. Londra Antlaşması doğrultusunda Türk-Rum ortaklığına dayalı olarak 1960'ta kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti'nin garantörleri arasında

- I. Türkiye,
- II. Yunanistan,
- III. İngiltere

devletlerinden hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Kıbrıslı Rumların, Aralık 1963'te sistematik baskı ve zulüm yaparak Türkleri Ada'dan göçe zorlamak amacı ile uygulamaya koydukları plan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) EOKA
- B) ASALA
- C) Akritas
- D) Megali İdea
- E) Peraste

8. Kıbrıs'ta Rumların Türklere yönelik saldırıları (Kanlı Noel) üzerine 1964'te Türkiye'nin adaya müdahale kararı almasına rağmen bu müdahalenin gerçekleşmemesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk ordusunun teknik yetersizlikleri
- B) BM'nin ateşkes çağrısı yapması
- C) ABD'nin NATO üzerinden Türkiye'ye baskı uygulaması
- D) Yunanistan'daki Albaylar Cuntası'nın darbe yapması
- E) Kıbrıs Türklerinin müdahaleye karşı çıkması

9. Aşağıdakilerden hangisi, 1960-1980 yılları arasında Türkiye-Yunanistan ilişkilerinde yaşanan sorunlardan biri değildir?

- A) Batı Trakya
- B) Kıta Sahaneliği
- C) Kara Suları
- D) Ege Adaları
- E) ASALA

10. 27 Mayıs 1960 ve 12 Eylül 1980 askerî müdahalelerinin ardından Türkiye'de yaşanan gelişmeler dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisinin bu müdahalelerin ortak sonuçları arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Siyasi partilerin faaliyetlerinin durdurulması
- B) Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması
- C) Parlamento ve hükümetlerin görevine son verilmesi
- D) Ekonomik kalkınma planlarının askıya alınması
- E) Mevcut anayasanın yürürlükten kaldırılması

11. 27 Mayıs Darbesi sonrasında

- I. Adnan Menderes,
- II. Hasan Polatkan,
- III. Fatin Rüştü Zorlu

devlet adamlarından hangilerinin idam kararı infaz edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi, 12 Eylül 1980 Darbesi sonrasında Türkiye'de yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisi kapatılmıştır.
- B) 1983 yılına kadar seçim yapılmamıştır.
- C) Sendikal faaliyetler askıya alınmıştır.
- D) Sıkıyönetim ilan edilerek askerî yönetim kurulmuştur.
- E) Millî Güvenlik Konseyi'nin yetkilerine son verilmiştir.

13. Aşağıdakilerden hangisi, 1961 Anayasası'nın özelliklerinden biri değildir?

- A) Temel hak ve özgürlüklerin genişletilmesi
- B) Çift meclis sistemine geçilmesi
- C) Yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi
- D) Üniversite özerkliğinin tanınması
- E) Cumhurbaşkanına geniş yetkiler verilmesi

14. Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası ile kurulan kurumlardan biridir?

- A) Kalkınma Ajansı
- B) Anayasa Mahkemesi
- C) Yükseköğretim Kurulu
- D) TÜBİTAK
- E) Yüksek Hâkimler Kurulu

15. Aşağıdakilerden hangisi 1960-1990 yılları arasında Türkiye'deki gelişmelerden biri değildir?

- A) TRT, ilk televizyon yayını yapmıştır.
- B) Bilgisayar kullanılmaya başlanmıştır.
- C) Arabesk müziği ve kültürü yaygınlaşmıştır.
- D) ABD'ye ait 6. Filo'nun Türkiye'yi ziyareti protesto edilmiştir.
- E) İnternet kullanılmaya başlanmıştır.

16. 1983 seçimlerinden sonra iktidara gelen Anavatan Partisi'nin başkanı Turgut Özal, Türkiye'de ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla aşağıdakilerden hangisine öncelik vermiştir?

- A) Devletçilik anlayışının yeniden hâkim kılınmasına
- B) Darbe sonrasında kurumların anayasal güvence altına alınmasına
- C) Ekonomik büyümenin planlı kalkınma modeline dayandırılmasına
- D) 24 Ocak Kararları'nın uygulanarak serbest piyasa ekonomisine geçilmesine
- E) Sosyal devlet anlayışının yaygınlaştırılmasına

17. Bir ülkede, baskı kurarak, zor kullanarak hükûmeti istifa ettirme veya rejimi değiştirecek biçimde yönetimi devirme aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) Reform
- B) İslahat
- C) İnkılap
- D) Darbe
- E) Otonomi

18. 1980'de ekonomik dengelerin ve kalıcı istikrarın sağlanması amacıyla Başbakan Süleyman Demirel tarafından Devlet Planlama Teşkilatı Başkanı Turgut Özal'a hazırlatılan ve Türkiye'yi küresel ekonomik sisteme dâhil eden rapor aşağıdakiler hangisidir?

- A) 24 Ocak Kararları
- B) 5 Nisan Kararları
- C) 28 Şubat Kararları
- D) 12 Mart Kararları
- E) Gümrük Birliği Raporu

1. 1955'te toplanan Bandung Konferansı sonrasında, Doğu ve Batı Bloku dışında ortaya çıkan oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağımsız Devletler Topluluğu
- B) Şangay İş Birliği Örgütü
- C) Güneydoğu Asya Milletler Birliği
- D) Afrika İş Birliği Teşkilatı
- E) Bağlantısızlar Hareketi

2. Aşağıdakilerden hangisi, Soğuk Savaş yıllarında Doğu ve Batı Blokları arasında savaş tehlikesinin azaldığı; siyasi, ekonomik, kültürel ve teknolojik antlaşmaların arttığı bir dönemin başlamasına zemin hazırlayan gelişmedir?

- A) Keşmir Meselesi
- B) Küba Krizi
- C) Süveyş Krizi
- D) Afganistan'ın işgali
- E) Vietnam Savaşı

3. Filistin toprakları üzerinde 1948'de İsrail Devleti'nin kurulması, Arap-Yahudi çatışmalarına zemin hazırlamış ve 1948, 1956, 1967 ile 1973 yıllarında Arap-İsrail Savaşları yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Arap-İsrail savaşlarının nedenlerinden biri değildir?

- A) 1948'de kurulan İsrail Devleti'nin Filistin topraklarını işgal etmesi
- B) Süveyş Kanalı'nın Mısır tarafından millileştirilmesi
- C) Mısır'ın Akabe Körfezi'ni İsrail'e kapatması
- D) İsrail'in Golan Tepeleri, Sina ve Gazze'yi işgal etmesi
- E) Arap ülkelerinin ham petrol fiyatlarını yükseltmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi, 1973 Yom Kippur Savaşı'nın ardından Mısır ile İsrail arasında barış sağlayan Camp David Antlaşması için arabuluculuk yapan devlettir?

- A) SSCB
- B) İngiltere
- C) Türkiye
- D) ABD
- E) Fransa

5. Irak-İran Savaşı sırasında ortaya çıkan ve tarihe "İrangate Olayı" olarak geçen gelişmede aşağıdaki devletlerden hangisinin İran'a gizlice silah sattığı ortaya çıkmıştır?

- A) SSCB
- B) İngiltere
- C) Türkiye
- D) ABD
- E) Fransa

6. Aşağıdakilerden hangisi, 1960-1990 yılları arasında Türk dış politikasını şekillendiren olaylar arasında yer almaz?

- A) Kıbrıs Sorunu
- B) Ege Adaları Sorunu
- C) Kıta Sahaneliği Sorunu
- D) Karasuları Sorunu
- E) Nüfus Mübadelesi Sorunu

7. 1828’de Yunanistan tarafından ilk kez ortaya atılan “Megali İdea” hedefi çerçevesinde; Balkan Savaşları sırasında Girit’in, sonrasında ise Kıbrıs’ın Yunanistan’a bağlanmasını ifade eden düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) EOKA
- B) ENOSİS
- C) Akritas
- D) Elen
- E) Mavri Mira

8. Kıbrıs’ta EOKA’nın bölgedeki Türkleri hedef alan eylemlerine karşılık 1958’de Rauf Denktaş öncülüğünde kurulan savunma örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk İntikam Tugayı
- B) Kıbrıs Federe Teşkilâtı
- C) Türk Mukavemet Teşkilâtı
- D) Yeşil Hat Birlikleri
- E) Millî Muhafız Birlikleri

9. 1960’da Kıbrıs Cumhuriyeti’nin kurulma sürecinde

- I. Zürih,
- II. Londra,
- III. Paris

antlaşmalarından hangileri belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. 20 Temmuz 1974’te başlatılan Kıbrıs Barış Harekâtı, aşağıdaki Türk hükûmetlerinden hangisi döneminde gerçekleştirilmiştir?

- A) Milliyetçi Cephe Hükûmeti
- B) Anasol-D Hükûmeti
- C) Nihat Erim Hükûmeti
- D) CHP ve MSP Koalisyon Hükûmeti
- E) Irmak Hükûmeti

11. Türkiye’nin, 1973 yılından itibaren Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına, Ege Denizi’nin ortasından geçen bir çizgiyi esas alarak petrol arama ruhsatı vermesi, Türkiye ile Yunanistan arasında aşağıdaki sorunlardan hangisinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır?

- A) Ege Adalarının silahlandırılması
- B) Kıta sahanlığı
- C) Hava sahası
- D) Karasularının 12 mile çıkarılması
- E) Kardak kayalıkları

12. 1965 yılından itibaren Batı Trakya Türklerinin eğitim, mülkiyet ve dinî haklarına yönelik uygulamalar, Türkiye ile aşağıdaki devletlerden hangisi arasında soruna neden olmuştur?

- A) Makedonya
- B) Bulgaristan
- C) Arnavutluk
- D) Romanya
- E) Yunanistan

1. Soğuk Savaş Dönemi'nde ABD öncülüğündeki Batı Bloku ve SSCB öncülüğündeki Doğu Bloku arasında tarafsız kalmayı hedefleyen devletlerin oluşturduğu Bağlantısızlar Hareketi'nin resmîleşmesini sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bandung Konferansı
- B) Londra Konferansı
- C) Helsinki Konferansı
- D) Taşkent Konferansı
- E) Nice Konferansı

2. Soğuk Savaş yıllarında Doğu ve Batı Blokları arasında savaş tehlikesinin azaldığı; siyasi, ekonomik, kültürel ve teknolojik antlaşmaların arttığı dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Restorasyon
- B) Detant
- C) Aydınlanma
- D) Küreselleşme
- E) Çevreleme

3. Yumuşama Dönemi'nde gerçekleşen

- I. SALT-I Antlaşması,
- II. SALT-II Antlaşması,
- III. Helsinki Sözleşmesi

diplomatik girişimlerinden hangileri, nükleer silahların sınırlandırılmasına yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

4. Filistin toprakları üzerinde 1948'de İsrail Devleti kurulmuş ve bu durum Araplar ile Yahudiler arasında

- 1948 Arap-İsrail Savaşı,
- 1956 Süveyş Krizi,
- 1967 Altı Gün Savaşı,
- 1973 Yom Kippur Savaşı

gibi savaflara neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu savaşların sonuçları arasında gösterilemez?

- A) İsrail'in toprak kazanarak sınırlarını genişletmesi
- B) Filistinli mülteciler sorununun ortaya çıkması
- C) Keşmir Sorunu'nun ortaya çıkması
- D) ABD'nin Orta Doğu'daki etkisinin artması
- E) Petrol Krizi'nin yaşanması

5. 1973 yılından itibaren küresel çaplı bir petrol krizinin yaşanmasında

- I. Batılı ülkelerin İsrail'e destek vermesi,
- II. Arapların Filistin sorununa dikkat çekmek istemesi,
- III. yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelme düşüncesi

gibi durumlardan hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. 1980-1988 tarihleri arasında, Basra Körfezi ve Şattülarap Su Yolu üzerindeki egemenlik mücadelesi, aşağıdaki devletlerden hangileri arasında savaşa neden olmuştur?

- A) Pakistan-Hindistan
- B) Ürdün-İsrail
- C) İran-İrak
- D) Lübnan-Suriye
- E) Mısır-Kuveyt

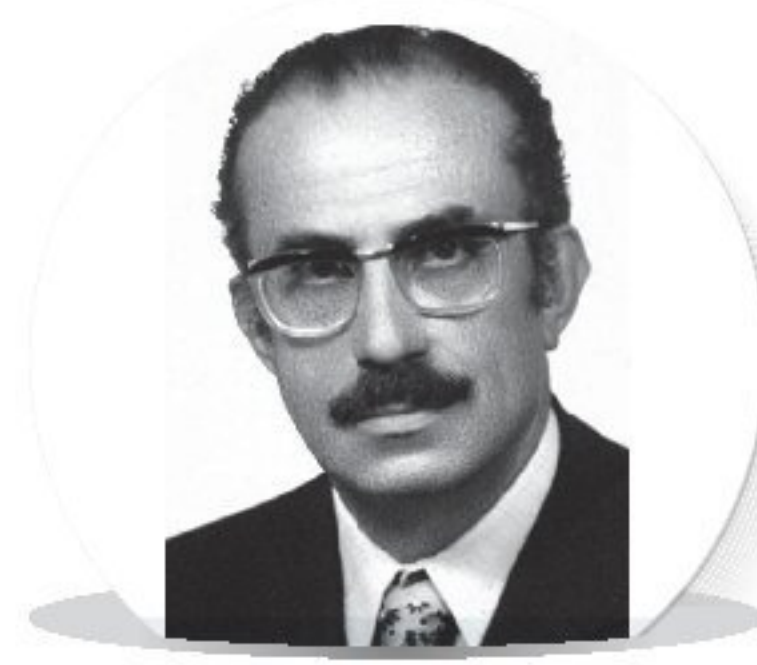

7. Tarih öğretmeni derse başlamadan önce tahtaya bir poster asmıştır.

1974 - "Ayşe tatile çıksın."

Bülent Ecevit

Turan Güneş

Necmettin Erbakan

Rauf Denktaş

Buna göre, tarih öğretmeni aşağıdaki konulardan hangisini anlatmak üzere hazırlık yapmaktadır?

- A) Kıta Sahanlığı Sorunu
- B) Ege Adaları Sorunu
- C) Batı Trakya Türklerinin Sorunları
- D) ASALA ve Ermeni Diasporası
- E) Kıbrıs Barış Harekâtı

9. 1960-1980 arası Türk dış politikasına yön veren

- I. Kıta Sahanlığı,
- II. Batı Trakya,
- III. Karasuları

gibi sorunlardan hangileri Yunanistan ile yaşanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi 1971 yılında Süleyman Demirel Hükûmeti'nin istifa etmesine neden olan gelişmedir?

- A) 27 Mayıs Darbesi
- B) Talat Aydemir Olayı
- C) 12 Mart Muhtırası
- D) Güneş Motel Olayı
- E) 24 Ocak Kararları

Ephesus Akademisi

8. BM'nin, Kıbrıs Rum Yönetimi'ni "Kıbrıs Cumhuriyeti" olarak tanıması üzerine, 15 Kasım 1983'te Kıbrıs Türklerince kurulan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fazıl Küçük
- B) Abdurrahman Melek
- C) Rauf Denktaş
- D) Tayfur Sökmen
- E) Abdülgani Türkmen

Haritada gösterildiği üzere Türkiye'nin Karadeniz, Akdeniz ve Ege'de ilan ettiği deniz yetki alanlarını ifade etmek için kullanılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mavi Vatan
- B) Misak-ı Bahriye
- C) Yeşil Hat
- D) Münhasır Ekonomik Bölge
- E) Kıta Sahanlığı

12. 1975 yılında Ermeni iddiaları için Agop Agopyan tarafından kurulan ve yurt dışındaki Türk temsilciliklerine yönelik saldırılarıyla birçok Türk diplomat ve temsilciyi şehit eden terör örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ASALA
- B) ENOSİS
- C) EOKA
- D) Hınçak Komitesi
- E) Taşnak Konseyi

13. 1960-1990 arasında Türkiye’de

- I. 27 Mayıs,
- II. 12 Mart,
- III. 12 Eylül

gibi tarihlerin hangilerinde, yönetime el koymak için antidemokratik yollara başvurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. 1962’de meydana gelen bu kriz, dünyanın ne kadar hassas bir denge üzerinde durduğunu ve bir nükleer savaşın eşiğine ne denli hızla gelebildiğini gösterdi. Küresel düzeydeki bu tehlikeden sonra Doğu ve Batı Blokları, yumuşama yönünde adımlar atmaya başladı.

Tarih öğretmenin bu sözlerle anlatmaya çalıştığı gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Berlin Buhranı
- B) Vietnam Savaşı
- C) Küba Krizi
- D) Kore Savaşı
- E) U-2 Krizi

15. 1915 Olayları, 1960’lı yıllarda ABD ve SSCB’de yaşayan Ermeni grupların önyayak olduğu asılsız iddialar ve çeşitli propaganda faaliyetleriyle dünya gündemine taşınmıştır. Ermeni diasporası, Ermenilerin Osmanlı Devleti tarafından sözde soykırıma uğratıldığı iddialarıyla yurt dışında yaşayan Ermenileri kışkırtmış ve Türkiye’yi dış politikada zor duruma düşürmeye çalışmıştır.

Bu çalışmalar doğrultusunda Ermeni diasporasının

- I. soykırım iddialarının bütün dünyada tanınması sağlamak,
- II. Türkiye’yi tazminat ödemeye mecbur etmek,
- III. Türkiye’yi toprak vermeye zorlamak

gibi amaçlardan hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

16. 1980 yılında, piyasa ekonomisine işlerlik kazandırmak ve ihracatı artırmak gibi amaçlarla Turgut Özal tarafından hazırlanan ve Türkiye’nin liberalleşmesinde en önemli adım olarak kabul edilen istikrar programı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 5 Nisan Kararları
- B) 24 Ocak Kararları
- C) 12 Mart Kararları
- D) 12 Eylül Kararları
- E) 28 Şubat Kararları

17. 1982 Anayasası

- I. halk oylamasıyla kabul edilmesi,
- II. askerî ve sivil kurullar tarafından hazırlanması,
- III. parlamentonun tek meclisten oluşması

özelliklerinden hangileriyle 1961 Anayasası’ndan ayrılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

21. YÜZYILIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA

Terimler ve Kavramlar

- Postmodern Darbe
- Mülteci
- Glasnost
- Perestroika

Neler Öğreneceksiniz?

- 1990 sonrasında Türkiye’de meydana gelen ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel gelişmeleri
- 1990 sonrasında meydana gelen siyasi gelişmelerin dünya siyasi konjonktürü bağlamında Türkiye’ye etkilerini

26. BÖLÜM

**Video
Çözümleri
için;**

1. 2001 Ekonomik Krizi sonrasında yürürlüğe konan Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı kapsamında, aşağıdakilerden hangisi ekonomiden sorumlu devlet bakanı olarak görevlendirilmiştir?

A) Tansu Çiller
B) Mesut Yılmaz
C) Kemal Derviş
D) Güneş Taner
E) Masum Türker

2. 28 Şubat sürecinde ordunun doğrudan yönetime el koyması yerine bazı kurum ve kuruluşların Refahiyol Hükûmeti üzerinde yoğun baskı oluşturması, Başbakan Necmettin Erbakan'ı istifaya zorlamış ve bu durum "postmodern darbe" olarak adlandırılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi 28 Şubat sürecinde "postmodern darbe" ortamını oluşturan unsurlardan biri değildir?

A) Sermaye çevreleri
B) Sivil toplum kuruluşları
C) Basın yayın organları
D) Uluslararası toplum örgütleri
E) Yargı mensupları

3. Türkiye'nin, o zamanki adı Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) olan Avrupa Birliği'ne üyeliğini başlatan girişimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gümrük Birliği Antlaşması'nın imzalanması
B) Ankara Antlaşması'nın yapılması
C) Türkiye'nin Helsinki Zirvesi'ne davet edilmesi
D) Maastricht Antlaşması'nın yürürlüğe girmesi
E) Katılım Ortaklığı Belgesi'nin kabul edilmesi

4. Sözde hilafet devleti kurma amacıyla Suriye ve Irak'ta çok sayıda kanlı ve kitlesel terör eylemi gerçekleştiren, bu yönüyle uluslararası güvenliği tehdit eden terör örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

A) El Kaide
B) Hizbullah
C) DEAŞ
D) PKK
E) FETÖ

5. İslam bilim tarihi alanındaki çalışmalarını, "Amacım, İslam topluluğuna mensup insanlara İslam bilimlerinin gerçeğini tanıtmak, benlik duygularını olumsuz etkileyen yanlış yargılardan onları kurtarmak ve ferdin yaratıcılığına olan inancını geri kazandırmaktır." sözleriyle açıklayan Türk bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halil İnalcık
B) Gazi Yaşargil
C) Kemal Karpat
D) Fuat Sezgin
E) Oktay Sinanoğlu

6. 2020 yılı mart ayında Türk bilim insanlarının TÜSEB ve TÜBİTAK desteğiyle başlattığı çalışmalar sonucunda Erciyes Üniversitesinde geliştirilen TURKOVAC aşısı, aşağıdaki hastalıklardan hangisine karşı üretilmiştir?

A) Domuz gribi
B) Kızamık
C) COVID-19
D) Kuş gribi
E) Tetanos

7. SSCB'nin dağılmasıyla bağımsızlık kazanan Türk cumhuriyetlerini ilk tanıyan ülkelerden biri olan Türkiye, bu devletlerin uluslararası alanda tanınmasını destekledi. Ortak kültürel bağlar temelinde siyasi, ekonomik ve kültürel iş birliğini geliştirmek için çeşitli kuruluşlar kurdu.

Aşağıdakilerden hangisi bu kapsamda kurulan kurumlardan biri değildir?

- A) Yunus Emre Enstitüsü
- B) Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı
- C) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- D) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- E) Avrasya Ekonomik Birliği

8. Aşağıdakilerden hangisi, başta Türkçe konuşan ülkeler ve Türkiye'ye komşu devletler olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasına katkı sağlamak ve bu ülkelerle ekonomik, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarında iş birliğini geliştirmek amacıyla kurulmuştur?

- A) Yunus Emre Enstitüsü
- B) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- C) Türkiye Bilimler Akademisi
- D) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)
- E) Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)

9. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin Avrupa Birliği ile yürüttüğü üyelik müzakerelerinde, sürecin ilerlemesini engelleyen temel sorunlardan biri olmuştur?

- A) Türkiye'nin NATO üyeliği
- B) Schengen Bölgesi'ne katılım eksikliği
- C) Kıbrıs Sorunu
- D) Avrupa Parlamentosu seçimleri
- E) Avrupa Merkez Bankası politikaları

10. Temmuz 1995'te, Birleşmiş Milletler kontrolündeki Srebrenica'da yaklaşık 8 bin sivilin Sırp güçleri tarafından katledilmesi, aşağıdaki savaşların hangisi sırasında gerçekleşmiştir?

- A) Balkan Savaşı
- B) I. Dünya Savaşı
- C) II. Dünya Savaşı
- D) Bosna Savaşı
- E) Kosova Savaşı

11. Aşağıdakilerden hangisi, Arz-ı Mevûd'a ulaşmak için daha fazla Yahudi'nin Filistin'e göçünü sağlamak amacıyla faaliyette bulunan örgütlerden biridir?

- A) EOKA
- B) Haganah
- C) Baas
- D) ASALA
- E) El Fetih

12. 1991'de I. Körfez Savaşı'nın ardından, Irak'ın ateşkes şartlarına uyup uymadığını denetlemek ve 36. paralelin kuzeyindeki bölgeyi kontrol altında tutmak amacıyla Amerikan, İngiliz, Fransız ve Türk hava unsurlarından oluşturulan, merkezi Türkiye'deki İncirlik Üssü olan askerî yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çekiç Güç
- B) Koalisyon Gücü
- C) Kutsal İttifak
- D) Barış Gücü
- E) Süper Güç

13. Arap Baharı, 2010'da başlayan ve kısa sürede Orta Doğu ile Kuzey Afrika'ya yayılan; halkların otoriter ve baskıcı yönetimlere karşı daha fazla özgürlük, demokrasi ve insan hakları talebiyle başlattığı kitlesel protesto ve toplumsal değişim hareketidir. Bu süreç, bazı ülkelerde rejim değişikliklerine yol açarken bazılarında ise uzun süren iç savaşlara ve istikrarsızlıklara neden olmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Arap Baharı sürecinde halk hareketlerinin yaşandığı ülkelere biridir?

- A) Tunus
- B) Mısır
- C) Libya
- D) Suriye
- E) İran

14. 11 Eylül Saldırıları bir savaş ilanı kabul eden ABD yönetimi

- I. Afganistan,
- II. Irak,
- III. Libya

gibi ülkelere hangilerini sorumlu tutup işgal etmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

15. Türkiye'nin sınır güvenliğini sağlamak amacıyla 2015-2020 yılları arasında gerçekleştirdiği Şah Fırat, Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı gibi askerî harekâtlar, aşağıdakilerden hangisine yönelik bir güvenlik politikasının parçasıdır?

- A) Doğu Akdeniz'de deniz yetki alanlarını genişletmek
- B) Güney sınırlarında terör koridorunun oluşmasını engellemek
- C) Karadeniz'de enerji güvenliğini sağlamak
- D) NATO bünyesinde ortak savunmak yükümlülüklerini yerine getirmek
- E) Avrupa Birliği ile entegrasyon sürecini hızlandırmak

16. ABD ve İngiltere'nin, Saddam Hüseyin'in kimyasal silahlar sakladığı gerekçesiyle 20 Mart 2003'te Irak'a yönelik başlattığı ve Saddam Hüseyin'in idamıyla sonuçlanan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yom Kippur Savaşı
- B) I. Körfez Savaşı
- C) Altı Gün Savaşları
- D) II. Körfez Savaşı
- E) Süveyş Krizi

17. Tunus'ta üniversite mezunu bir pazarcı olan Muhammed Buazizi'nin, kendisine yapılan haksızlık ve baskılar sonucu 17 Aralık 2010'da kendini yakmasıyla başlayan ve kısa sürede Orta Doğu'ya yayılan toplumsal hareketler aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmıştır?

- A) Turuncu Devrim
- B) Gül Devrimi
- C) Arap Baharı
- D) Prag Baharı
- E) Yeşil Devrim

18. ABD, 11 Eylül 2001 saldırılarının ardından saldırılardan sorumlu tuttuğu El Kaide'yi ortadan kaldırmak amacıyla ilk olarak aşağıdaki ülkelere hangisine askerî müdahalede bulunmuştur?

- A) Mısır
- B) İran
- C) Suriye
- D) Afganistan
- E) Libya

1. Türkiye’de yaşanan 1994 ve 2001 ekonomik krizlerinin ortaya çıkışında etkili olan ortak neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancı devletlerin ekonomiye müdahalesi
- B) Askerî müdahalelerin yaşanması
- C) Siyasal istikrarsızlıkların yaşanması
- D) Doğal afetlerin yaşanması
- E) Yeni vergilerin koyulması

2. Aşağıdakilerden hangisi, 1994 yılında yaşanan ekonomik krize karşı Tansu Çiller başkanlığındaki koalisyon hükûmeti tarafından alınan önlemlerden biri değildir?

- A) KİT ürünlerine yüksek oranlı zam yapılması
- B) Mevcut vergi oranlarının düşürülmesi
- C) Banka mevduatlarının devlet güvencesine alınması
- D) Savunma dışı kamu harcamalarında tasarrufa gidilmesi
- E) IMF ile stand-by antlaşması imzalanması

3. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin kurucu üyesi olduğu uluslararası örgütlerden biri değildir?

- A) Birleşmiş Milletler (BM)
- B) Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)
- C) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ)
- D) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)
- E) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)

4. Aşağıdakilerden hangisi, “Yüzyılın Beyin Cerrahı” ünvanı ile anılan ve dünya tıp tarihine geçen 50 hekim arasında yer alan Türk bilim insanıdır?

- A) Fuat Sezgin
- B) Oktay Sinanoğlu
- C) Gazi Yaşargil
- D) Aziz Sancar
- E) Hulusi Behçet

5. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, 2019 yılında "Uluslararası Emmy En İyi Erkek Oyuncu Ödülü"nü kazanmıştır?

- A) Şener Şen
- B) Haluk Bilginer
- C) Yavuz Turgul
- D) Uğur Yücel
- E) Nuri Bilge Ceylan

6. Aşağıdakilerden hangisi, 2017 yılında düzenlenen Avustralya Dünya Kupası’nda “halka” branşında gerçekleştirdiği hareketle uluslararası jimnastik literatürüne soyadıyla giren ve bu alanda bir ilki gerçekleştiren Türk sporcudur?

- A) Emre Sakçı
- B) Mete Gazoz
- C) Halil Mutlu
- D) İbrahim Çolak
- E) Mehmet Akif Pirim

7. Aşağıdakilerden hangisi, SSCB'nin dağılması sürecinde bağımsızlığını ilan eden Türk devletlerinden biri değildir?

- A) Azerbaycan
- B) Türkmenistan
- C) Kırgızistan
- D) Tacikistan
- E) Kazakistan

8. Yurt dışında kurduğu merkezlerde yabancılara Türkçe öğretiminin yanı sıra Türkiye'yi tanıttak kültür, sanat faaliyetleri yürütmek ve bilimsel faaliyetlere destek vermek amacı ile 2007'de kurulan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Emre Enstitüsü
- B) Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı
- C) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- D) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- E) Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı

9. Türkiye aşağıdakilerden hangisinin Başbakanlığı döneminde Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği Anlaşması imzalamıştır?

- A) Mesut Yılmaz
- B) Necmettin Erbakan
- C) Süleyman Demirel
- D) Bülent Ecevit
- E) Tansu Çiller

10. 1980'de Devlet Başkanı Tito'nun ölümü, 1989'da Doğu Bloku'nda başlayan demokratikleşme süreci, ekonomik sorunlar ve milliyetçi hareketler, Federal Yugoslavya'nın parçalanmasına zemin hazırlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Yugoslavya Federasyonu'ndan ayrılıp bağımsızlığını ilan eden devletlerden biri değildir?

- A) Hırvatistan
- B) Slovenya
- C) Bosna-Hersek
- D) Makedonya
- E) Çekya

11. Dayton Barış Antlaşması'ndan sonra bölgede inceleme yapan uzmanlar, toplu mezarların üzerinde yetişebilen yaban çiçeği Artemis ve bu çiçekten beslenen mavi kelebeklerin nüfusunda bir artış gözlemlemiştir. Mavi kelebekler takip edilerek bugüne kadar 370'den fazla toplu mezar tespit edilmiştir. Mavi kelebeğin izinde her geçen gün yeni toplu mezarlar açığa çıkarılmaktadır.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Arap-İsrail Savaşı
- B) Vietnam Savaşı
- C) II. Dünya Savaşı
- D) Bosna Savaşı
- E) Kosova Savaşı

12. XIX. yüzyılda Avrupa'da artan Yahudi karşıtlığı, Yahudiler arasında hangi siyasi düşüncenin güçlenmesine ve tarihî yurtlarına dönerek bir devlet kurma fikrinin yaygınlaşmasına neden olmuştur?

- A) Panislavizm
- B) Siyonizm
- C) Komünizm
- D) Faşizm
- E) Liberalizm

1. Aşağıdakilerden hangisi, 1994 Ekonomik Krizi'ni atlatmak amacıyla dönemin hükûmeti tarafından uygulamaya konulan ekonomik programdır?

- A) 24 Ocak Kararları
- B) Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı
- C) 5 Nisan Kararları
- D) Derviş Programı
- E) Enflasyonla Mücadele Programı

2. Aşağıdakilerden hangisi Sovyetler Birliği'nin dağılmasının sonuçlarından biri değildir?

- A) Bağımsız Devletler Topluluğu'nun (BDT) kurulması
- B) Sovyet cumhuriyetlerinin egemen devletlere dönüşmesi
- C) NATO'nun genişleme siyasetini durdurması
- D) İki kutuplu dünya düzeninin sona ermesi
- E) Küresel güç dengelerinin değişmesi

3. SSCB'nin dağılmasıyla birlikte ortaya çıkan Bağımsız Devletler Topluluğu'na (BDT) katılan ülkeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kazakistan
- B) Ukrayna
- C) Polonya
- D) Özbekistan
- E) Kırgızistan

4. 15 Temmuz 2016'dan itibaren her yıl kutlanan ve Türk demokrasisinin sembolü hâline gelen güne verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgürlük ve İnsan Hakları Günü
- B) Millî Egemenlik Günü
- C) Demokrasi ve Millî Birlik Günü
- D) Hürriyet ve Adalet Günü
- E) Darbeye Karşı Halk Günü

5. Türkiye, terörle mücadele doğrultusunda Birleşmiş Milletler ve bölgesel kuruluşların evrensel bir hukuki çerçeve oluşturma çabalarına destek vermekte, ayrıca talep eden ülkelerle ikili düzeyde kapasite geliştirme programları yürütmektedir.

Buna göre Türkiye'nin terörizme karşı aşağıdaki yaklaşımlardan hangisini benimsediği söylenebilir?

- A) Terör örgütleriyle doğrudan müzakere yapmak
- B) Terörle uluslararası iş birliği içinde mücadele etmek
- C) Askerî müdahaleyi esas alan önleyici savaş stratejisi uygulamak
- D) Saldırıya karşı misillemeyi esas alan caydırıcılık politikası takip etmek
- E) Terörle mücadele için tek taraflı hareket etmek

6. Aşağıdaki bilim insanlarından hangisi, 2015 yılında moleküler biyoloji alanındaki çalışmalarıyla Nobel Kimya Ödülü'nü kazanarak bu ödülü alan ilk Türk bilim insanı olmuştur?

- A) Oktay Sinanoğlu
- B) Fuat Sezgin
- C) Aziz Sancar
- D) Gazi Yaşargil
- E) Hulusi Behçet

7. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin savunma sanayisine katkıda bulunan projelerde faaliyet gösteren kurumlardan biri değildir?

- A) ASELSAN
- B) ROKETSAN
- C) TÜBİTAK
- D) TUSAŞ
- E) YÖK

8. 1986'da Turgut Özal'ın Başbakanlığı döneminde, Avustralya'nın Melbourne kentinde Dünya Halter Şampiyonası yapıldığı sırada Türkiye'ye iltica eden, 1988 Seul Olimpiyat Oyunları'nda 9 dünya, 5 olimpiyat rekoru kırarak şampiyon olan ve dünya çapında "Cep Herkülü" olarak tanınan halterci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halil Mutlu
- B) Taner Sağır
- C) Reyhan Arabacıoğlu
- D) Naim Süleymanoğlu
- E) Metin Gürman

9. SSCB'nin dağılmasından sonra, 21 Aralık 1991'de Almatı Zirvesi'nde 12 devletin katılımıyla kurulan siyasi ve ekonomik iş birliği örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şanghay İş Birliği Örgütü
- B) Bağımsız Devletler Topluluğu
- C) Güney Asya Birliği
- D) İslam Konferansı Örgütü
- E) Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatı

10. Türk halkları arasındaki kardeşlik bağlarını güçlendirmek, ortak kültürel değerleri gelecek nesillere aktarmak ve bu değerleri uluslararası düzeyde tanıtmak amacıyla kurulan, bu doğrultuda "Ergenekon'dan Çıkış" ve "Nevruz Bayramı" kutlamaları gibi çeşitli etkinlikler yapan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Emre Enstitüsü
- B) Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı
- C) Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)
- D) Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA)
- E) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)

11. Türkiye'de, aşağıdakilerin hangisine üyelik sürecinin daha etkili ve planlı bir şekilde yürütülmesi için 2011 yılında bir bakanlık kurulmuştur?

- A) Avrupa Konseyi
- B) Avrupa Birliği
- C) Kuzey Atlantik Paketi
- D) Şangay İş Birliği Örgütü
- E) Bağımsız Devletler Topluluğu

12. Bosna Savaşı ile ilgili, "Ve her şey bittiğinde hatırlayacağımız; düşmanlarımızın sözleri değil dostlarımızın sessizliği olacaktır." sözleriyle bilinen ve tarihe "Bilge Kral" olarak geçen lider aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aliya İzzetbegović
- B) Ebulfez Elçibey
- C) Sadık Ahmet
- D) Nursultan Nazarbayev
- E) Haydar Aliyev

13. Aşağıdakilerden hangisi, Arapçada "ayaklanma" anlamına gelen ve İsrail'in Filistin topraklarını işgaline karşı, Aralık 1987'den itibaren Filistinliler tarafından başlatılan direniş hareketine verilen isimdir?

- A) İntifada
- B) Fedayin
- C) Nakba
- D) El-Fetih
- E) Hamas

14. Arap Baharı sürecinde aşağıdaki ülkelerin hangisinde Çin, Rusya, İran gibi devletlerin desteğiyle iktidarın devrimcilere karşı direniş göstermesi, olayların uluslararası boyut kazanmasına neden olmuştur?

- A) Fas
- B) Tunus
- C) Yemen
- D) Mısır
- E) Suriye

15. Sovyet Lideri M. Gorbaçov tarafından uygulamaya koyulan Glasnost politikasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik reformlarla sanayiye güçlendirmek
- B) Siyasi baskıları azaltarak özgürlükçü bir ortam sağlamak
- C) SSCB'yi askerî alanda yeniden yapılandırmak
- D) Dış ticareti tamamen serbest bırakmak
- E) Tarım üretimini kolektifleştirmek

16. Roma Antlaşması'yla (1957) Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) adını alan birlik, aşağıdakilerden hangisiyle Avrupa Birliği (AB) adını almıştır?

- A) Ankara Antlaşması
- B) Maastricht Antlaşması
- C) Helsinki Zirvesi
- D) Katılım Ortaklığı Belgesi
- E) Kopenhag Kriterleri

17. ABD'nin girişimiyle Kasım 1995'te Boşnak, Hırvat, Sırp liderleri arasında imzalanan ve Bosna Savaşı'nı bitiren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dayton Antlaşması
- B) Camp David Antlaşması
- C) Cenevre Sözleşmesi
- D) Maastricht Antlaşması
- E) Zürih Antlaşması

18. Sovyetler Birliği'nin dağılma sürecinde etkili olan Glasnost ve Perestroyka politikalarıyla amaçlanan temel değişiklikler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Daha özgürlükçü ve demokratik bir yönetim oluşturmak
- B) Ekonomiyi serbest piyasa kurallarına uygun şekilde düzenlemek
- C) SSCB'nin Afganistan'daki askerî varlığını artırmak
- D) Siyasi yapıyı yeniden düzenleyerek halkın yönetime katılımını artırmak
- E) Ekonomik reformlarla ülke içinde refah seviyesini yükseltmek

